

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΝ
1928 - 1932

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1932

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΥΚΩΝ

"ΟΙ ΡΙΖΕΣ"

ΠΕΥΚΑ ΑΛΕΞΠΟΛΗΣ

Τ.Κ. 68100 Τηλ. 61-405

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μεσούντος του έτους 1928 ή γεωργία της Χώρας *εύρίσκετο εις άληθώς κρίσιμον σημείον*. Τοῦτο δέ, διότι ό κύριος παράγον της παραόδου αὐτῆς, δηλαδή τὸ Ὑπουργεῖον της Γεωργίας, εἶχε σχεδόν *έκτραπή τοῦ προορισμοῦ του ἐπιδοθὲν εις ἔργα καὶ ἀρμοδιότητος οὐχὶ ἀμέσως συνδεομένας πρὸς τὴν γεωργίαν*, τὸν ἀκρογωνιαῖον αὐτὸν λίθον της γεωργικῆς εὐημερίας.

Οὕτως ή προσπάθεια τοῦ Ὑπουργείου διεσπᾶτο πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις χωρὶς νὰ ὑπάρχη πρόγραμμα ἐνιαίας γεωργικῆς πολιτικῆς.

Αἱ περιφερειακαὶ Γεωργικαὶ Ὑπηρεσίαι ἢ εἶχον ὀλοκληρωτικῶς καταργηθῆ ἢ εἶχον ἀπορροφηθῆ *ἀπὸ τὸ ἔργον της ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν*, πάντως μὴ ἀσχολούμεναι εἰς τὰ καθαρῶς τεχνικὰ γεωργικὰ ἔργα.

Οἱ Γεωργικοὶ Σταθμοὶ καὶ τὰ Γεωργικὰ Ἰδρύματα ἔλλείπει κατευθύνσεως καὶ πόρων ἢ εἶχον καταργηθῆ ἢ ἐφυτοζῶουν.

Ἡ Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις εἶχε περιορισθῆ εἰς μόνην τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν καὶ ταύτην ἀνεπαρκῶς λειτουργοῦσαν καὶ τὴν Ἀβερόφειον Μέσην Γεωργικὴν Σχολὴν.

Ἄλλ' ή γεωργία της Χώρας εἶχεν ἀνάγκην στοργικωτέρων φροντίδων.

Ἰδιαιτέρως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὸ ἔργον της ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων προσφύγων εἶχε δημιουργήσει *ζωτικωτάτην διὰ τὸν τόπον τὴν ἀνάγκην* ὅπως ὀργανωθῆ καὶ ὀλοκληρωθῆ *σαφὲς γεωργικὸν πρόγραμμα* τὸ ὁποῖόν νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τοὺς προσφυγικοὺς Συνοικισμοὺς νὰ ζήσουν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὄλην οἰκονομίαν της Χώρας νὰ ἀναβιώσῃ διότι καὶ ή οἰκονομία τῶν ἐντοπίων ὑπέστη ἐκ της προσφυγικῆς ἐγκατεστάσεως ἐντονὸν διαταραχὴν λόγῳ της πυκνῆς παρεμβολῆς τῶν προσφυγικῶν μαζῶν.

Προσθέτομεν, ὅτι καὶ δι' ἓνα ἀκόμη λόγον ἐπεβάλλετο ή ἐφαρμογὴ σαφοῦς γεωργικοῦ προγράμματος, καθ' ὅσον πᾶσαι αἱ ἐξωτερικαὶ πηγαὶ πλούτου εἶχον στειρεύσει ἢ ἔτεινον νὰ στειρεύσουν *ὡς μόνος δὲ πόρος διὰ τὴν ἰσορροπήσιν τοῦλάχιστον, τοῦ ἐμπορικοῦ-μας ἰσοζυγίου ἀπέμενεν ή γεωργικὴ παραγωγή*.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἀντιμετωπίσθη ῥιζικῶς ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1928 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τῆς ιδρύσεως τῆς Γεν. Διευθύνσεως Γεωργίας ἔδωσε κατὰ πρῶτον τὸν ἀναγκαῖον συντονισμὸν εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας.

Ταῦτοχρόνως ὀργανοῦντο αἱ *ἐξωτερικαὶ γεωργικαὶ ὑπηρεσίαι* καὶ καθιεροῦτο ἡ ἀρχὴ τῆς σχεδὸν συνεχοῦς εἰς τοὺς ἀγροὺς παραμογῆς μεγίστου τμήματος τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ. ἐν ᾧ κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον ἡ ὀργάνωσις τῶν τοπικῶν Γεωργικῶν Ταμείων ἔδιδε τὴν ἀπαραίτητον οἰκονομικὴν ἀποκέντρωσιν διὰ νὰ δυνηθοῦν αἱ γεωργικαὶ ὑπηρεσίαι νὰ ἀπαλλαγοῦν τοῦ πλείστου τῶν γραφειοκρατικῶν τύπων καὶ νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τεχνικοῦ των προορισμοῦ.

Ἐν ᾧ δὲ σύντονα μέτρα ὀργανώσεως ἐλαμβάνοντο διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς, τῆς βελτιώσεως τῆς Μέσης Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τῆς ιδρύσεως τῶν Πρακτικῶν Γεωργικῶν Σχολῶν καὶ τῶν Μεταβατικῶν Σχολείων, ταῦτοχρόνως ἐνηργοῦντο ἀποστολαὶ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ὑπαλλήλων ἢ σπουδαστῶν πρὸς εἰδικοποίησιν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς γεωργίας, κατόπιν ἀύστηροτάτων διαγωνισμῶν ἢ ἐπιμελεστάτης ἐπιλογῆς ὥστε νὰ σχηματισθῇ τὸ ἀναγκαῖον τεχνικὸν ἐπιτελεῖον διὰ τὴν λύσιν τῶν σπουδαιότερων γεωργικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας. Διότι ἄλλως τε ἡ γεωργικὴ προσπάθεια διὰ νὰ ἀποδώσῃ τοὺς καρποὺς αὐτῆς χρῆζει ὄχι μόνον χρηματικῶν μέσων ἀλλὰ καὶ ἐξειδικιασμένης ἐπιστημονικότητος, κυρίως δὲ μακροῦς σειρᾶς ἐτῶν ἐπιμόνου ἀσκήσεως καὶ ἐπιμόνου προσπάθειας.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ὀργανικῶν τούτων μέτρων, ἅτινα θέτουν τὰς βάσεις τῆς γεωργικῆς προόδου διὰ τὸ μέλλον, ἐπεδιώχθη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς καὶ διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Γεωργικῶν Ταμείων τῶν ἐκπροσώπων τῶν παραγωγῶν, νὰ τονωθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γεωργῶν ἐπὶ τῆς γεωργικῆς ἀναδιοργανώσεως, καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ μεταξὺ τῶν γεωργικῶν μαζῶν τεχνικὴ γεωργικὴ συνείδησις ἣν οὐδέποτε ἔσχον κατὰ τὸ παρελθόν. Τοῦτο ἐπεδιώχθη διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νέων μεθόδων καλλιέργειας, ὅχι εἰς ξηροὺς ἀποδεικτικοὺς ἀγροὺς ἀλλὰ διὰ *συνεργασίας ἀμέσου μετὰ τῶν χωρικῶν* εἰς ἐκάστην περιφέρειαν, ἥτις συνεργασία ἐπιτρέπει εἰς τὸν συνεργαζόμενον μετὰ τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας χωρικὸν νὰ παρακολουθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν φωτισμένην ἐργασίαν τοῦ τεχνικοῦ, ὠθούμενος ἀκόμη καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου του συμφέροντος διότι τὰ ἐπὶ πλεον ὀφέλη ἀποκομίζει ὁ ἴδιος.

Οὕτως εἶδομεν νὰ δημιουργηθῇ ἐν τῇ Χώρα δίκτυον ὁλονὲν

πυκνούμενον γεωργῶν ἐχόντων ἄμεσον ἀντίληψιν τοῦ τί δύναται νὰ κατορθώσῃ ἢ φωτισμένη γεωργικὴ ἐργασία.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἡ προσοχὴ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐστράφη καὶ εἰς λήψιν ὠρισμένων εἰδικῶν μέτρων ἀφορώντων κλάδους τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς οἵτινες εἶναι σημαντικωτάτης διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἀποδόσεως ἢ κέκληνται νὰ εἶναι τοιοῦτοι.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ σίτου ἐτέθη ἐπὶ βάσεως ἀπολύτως ἐδραίας καὶ σταθερᾶς *διὰ τῆς ὀργανώσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς Συγκεντρώσεως καὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ Ἰνστιτούτου καλλιτερεύσεως τοῦ σίτου καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιεργείας.*

Σειρὰ μέτρων ἐλήφθη ἐπίσης *ὑπὲρ τοῦ καπνοῦ* τοῦ κυρίου τούτου καὶ οὐσιωδεστάτου ἐθνικοῦ μας προϊόντος.

Οὕτως ἐπεδιώχθη νὰ ὀρθωθῇ ἡ παραγωγή, νὰ βελτιωθοῦν αἱ ποιότητες καὶ ἀπαλλαγῇ ἡ καπνικὴ ἀγορὰ τοῦ φόρτου τῶν συσσωρευμένων μὴ ἐμπορευσίμων καὶ καταλλήλων μόνον πρὸς καῦσιν καπνῶν, ἢ ἐμπορευσίμων δυσκόλως τοποθετουμένων εἰς τὴν διεθνή ἀγορὰν ἔνεκα τῆς ὑπερπαραγωγῆς τοῦ παρελθόντος, ἐν ᾧ ἐν ταύτῳ ἐπεδιώκετο ἡ δημιουργία ἐνιαίου μετώπου μὲ τὰ ἐνδιαφερόμενα Βαλκανικὰ Κράτη διὰ τὴν ἀσκησιν κοινῆς καπνικῆς πολιτικῆς.

Ἡ βαμβακοκαλλιέργεια σπουδαία ἐλπίς λογικῆς καὶ πλουσίας ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀποκαλυπτομένων διὰ τῶν ἀποξηράνσεων ἐκτάσεων ἐδημιουργήθη διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Βάμβακος εἰς μίαν τόσον ζῶσαν ὀργάνωσιν, ὥστε βασιμῶς νὰ ἐλπίζεται, ὅτι ἐντὸς συντομωτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἡ καλλιέργεια τοῦ βάμβακος καὶ ἡ συναφῆς βιομηχανία, ἀδελφικῶς συνεργαζόμεναι, *θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀποτρέψουν ἐξαγωγὴν συναλλάγματος ἄνω τοῦ δισεκατομμυρίου ἐτησίως.*

Διὰ τοῦ νομοθετήματος *περὶ τοῦ ἐλαίου* ἐπεδιώχθη, εἰς μίαν στιγμὴν καθολικῆς κρίσεως τοῦ ἐλαίου, ἡ συγκράτησις τῶν τιμῶν ἐντὸς λογικοῦ ἐπιπέδου *καὶ ἡ ἀνακούφισις* μιᾶς πολυπληθοῦς τάξεως παραγωγῶν ἀποξώσης μάλιστα κατὰ πολὺ ἐκ μόνης τῆς προσόδου ταύτης καὶ ἥτις κατὰ τὸ τελευταῖον διάστημα ἔχει περιέλθει εἰς σημεῖον ἐντελῶς κρίσιμον.

Τὰ μέτρα ταῦτα συνδυαζόμενα μὲ τὴν καταβληθεῖσαν ἐξαιρετικῶς ἔντονον προσπάθειαν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διὰ τὴν πάλιν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς παραγωγῆς, ὧν οἱ κυριώτεροι ἦσαν οἱ ἀκρίδες καὶ οἱ ἀρουραῖοι, ἀποτελοῦν πλούσιον καὶ θετικὸν γεωργικὸν πρόγραμμα οὗτινος αἱ λεπτομέρειαι καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐκτίθενται ἐν τῇ ἐπομένῃ ἐκθέσει.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἀνωτάτη Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις

Ἡ Ἀνωτάτη Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις παρέχεται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Μέχρι τέλους τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1927—28 ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν παρὰ τὰς φιλοτίμους προσπάθειάς τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἰδρύματος τούτου, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτελέσῃ ἐπαρκῶς τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς καθ' ὅσον ἡ Σχολὴ ἀντιπαλαίουςα κατὰ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν δὲν εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς ἐπαρκῆ μέσα ἵνα συμπληρώσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἐργαστηρίων τῆς καὶ ἐμπλουτίσῃ αὐτὰ διὰ τῶν ἀπαραιτήτων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων καὶ συλλογῶν, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἀριτίαν πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐν τῷ ἰδρύματι τούτῳ ἐκπαιδευομένων φοιτητῶν.

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, ἀντιλαμβανομένη ὅτι ἡ Γεωργικὴ ἐπιστήμη εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐπιστήμη ἐφαρμογῆς καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν πολύτιμον συμβολὴν τὴν ὅποιαν ἡ Ἀνωτάτη Γεωργικὴ Ἐπιστήμη δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργίαν, ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀνάληψιν τῆς Ἀρχῆς, ἐνέκρινεν ὑπὲρ τοῦ Γαμοῦ τοῦ Ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος *ἐπιχορηγήσιν 2,000,000 δραχμῶν ἑτησίως.*

Διὰ τῆς τοιαύτης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς κατέστη δυνατόν νὰ ἐμπλουτισθῶσι δι' ἀριτίων συλλογῶν καὶ τῶν ἀπαραιτήτων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων καὶ ἐργαλείων τὰ ἐργαστήρια τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τούτου ἰδρύματος καὶ τοιουτοτρόπως ἀπὸ διετίας ἢ λειτουργία τῆς Σχολῆς βαίνει ἀπροσκόπτως.

Ἄν καὶ αἱ ἐκ τῆς ἐκ 2 ἑκατομμυρίων ἐπιχορηγήσεως πιστώσεις θ' ἀπορροφῶνται κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῶν ποσοστὸν ὑπὲρ τῶν ἐργαστηρίων τῆς Σχολῆς διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πειραματικῶν μελετῶν, θὰ εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις διαφόρων κλάδων ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κτήματος τῆς Σχολῆς, ἐκ τῶν πλεονασμάτων τῆς ἐπιχορηγήσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει πάντως ὑπ' ὄψιν τὴν λήψιν συμπληρωματικῶν μέτρων τεινόντων εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς ἵνα καταστήσῃ τὸ ἴδρυμα τούτο καθ' ὅλα ἀντάξιον τοῦ μεγάλου προσορισμοῦ τὸν ὅποιον ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ καὶ ἰδίᾳ

διὰ τῆς προικοδοτήσεως διὰ κτήματος πλήρους γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Πλὴν τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς λειτουργεῖ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ «Τμῆμα Ἀνωτέρων Γεωπονικῶν σπουδῶν» προσηρτημένον τῇ Σχολῇ Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1930 ἐλειτούργησε τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τῇ Ἀνωτάτῃ Γεωπονικῇ Σχολῇ, ἡ *Σχολὴ Συνεταιριστῶν συσταθεῖσα δυνάμει ἐιδικῆς διατάξεως τοῦ Νόμου 4142-τοῦ ἔτους 1929 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας».*

Ἡ Σχολὴ αὕτη ἀποβλέπει εἰς τὴν παροχὴν ἐπιστημονικωτέρας καὶ μεθοδικωτέρας καταρτίσεως εἰς νέους προοριζομένους διὰ τὴν ἀνάληψιν ἐργασιῶν Ἐμπολείας τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

Ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Συνεταιριστῶν ἀποφοιτοῦν ἤδη 60 περίπου πρόσωπα, ἅτινα ἀποτελοῦν τοιοῦτοτρόπως τὸν πρῶτον πυρῆνα τῶν μελλόντων νὰ διαδώσουν τὴν συνεταιρικὴν ἰδέαν εἰς τὸν ἐργαζόμενον κόσμον.

Μέση Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις

Παρ' ἡμῖν λειτουργοῦν δύο Σχολαὶ Μέσης Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως :

1) Ἡ Ἀβερῳφείος Γεωργικὴ Σχολὴ Λαρίσης.

2) Ἡ Δενδροκομικὴ καὶ Ἀμπελουργικὴ Σχολὴ Πατρῶν.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929, τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐμερίμνησεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκ τῆς κτηθείσης πείρας κατὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῶν Σχολῶν τούτων διδαγμάτων, διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλείψεως τῶν παρ' ἡμῖν μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν καὶ οὕτω διετέθησαν διὰ τὴν ἀνάγεσιν συμπληρωματικῶν κτιρίων καὶ ἐγκαταστάσεων 5.800.000 δραχμαὶ ὑπὲρ τῆς Ἀβερῳφείου Γεωργικῆς Σχολῆς Λαρίσης καὶ 3.600.000 δραχμαὶ ὑπὲρ τῆς Δενδροκομικῆς καὶ Ἀμπελουργικῆς Σχολῆς Πατρῶν.

Σημειωτέον, ὅτι ἡ μὲν Ἀβερῳφείος Γεωργικὴ Σχολὴ ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτῆς, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1911, οὔτε συνεπλήρωσε τὰς ἐγκαταστάσεις της, οὔτε κὰν ἐπιδιώρθησε ποτὲ τὰς ὑφισταμένας. Πρὸς τούτοις ἡ Δενδροκομικὴ Σχολὴ Πατρῶν ἐλειτούργει κατὰ τὸ πλείστον εἰς ἐνοικιαζόμενα κτίρια. Ἡ λειτουργία αὐτῆς ἄλλως τε πρὸ τοῦ ἔτους 1928 εἶχεν ἀνασταλεῖ.

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐν τῇ μερίμνῃ του ὅπως ὑποβοηθῆ τοὺς ἀποδεδειγμένως ἀπὸρους μαθητὰς τῶν Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν των, ἀπαλλάσσει τούτους ἀπὸ τῆς καταβολῆς τροφείων, ἐφ' ὅσον ἐπιδεικνύουν λίαν ἱκανοποιητικὴν εἰς τὰ μαθήματα καὶ τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις ἐπίδοσιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει *εἰδικοῦ Διατάγματος τῆς 16ης Αὐγούστου 1929* «περὶ διεξαγωγῆς διαγωνισμοῦ πρὸς εἰσαγωγὴν δημοσίων ἀπαλλήλων πτυχιούχων Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν» δύνανται, ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνωτέρου διατάγματος, οἱ κατ' ἔτος ἐν διαγωνισμῷ ἐπιτυχάνοντες ὑπάλληλοι γεωπόνοι πτυχιούχοι Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν, νὰ εἰσάγονται πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διὰ μεταγενεστέρου *Διατάγματος τῆς 6ης Ἰουνίου 1931* καταργῆσαν εὐεργετικὰς τινὰς διατάξεις τοῦ Διατάγματος τῆς 16ης Αὐγούστου 1929, κατέστησε τὰς ἐξετάσεις δυσκολωτέρας καὶ οὕτως εἰσάγονται εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν, ἐκ τῶν πτυχιούχων Γεωπόνων Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν, οἱ ἔχοντες ἀριωτέραν γενικὴν ἢ γεωργικὴν μόρφωσιν.

3) Κατωτέρα Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις

Βάσει τῶν κειμένων Νόμων ἔχουν συσταθῆ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1920 καὶ ἐντεῦθεν 16 ἐν συνόλῳ κατώτερα Γεωργικὰ Σχολεῖα.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1929 πλὴν τῆς Τυροκομικῆς Σχολῆς Ἰωαννίνων καὶ δύο ἀκόμη κατωτέρων Γεωργικῶν Σχολείων, οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῶν σχολείων τούτων ἐλειτούργησε καὶ μόνον τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον Μεσσαρᾶς-Γόρτυνος-Κρήτης πρὸ τοῦ ἔτους 1929 ἐλειτούργει ὡς Γεωργικὸς καὶ Τυροκομικὸς Σταθμὸς.

Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1929—30 ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου Μεσσαρᾶς-Γόρτυνος-Κρήτης καὶ τῶν ὑπὸ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως συσταθέντων Γεωργικῶν Σχολείων Τεγέας καὶ Λευκάδος.

Ἐπιπροσθέτως δὲ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐπρονόησε καὶ νομοθετικῶς, διὰ Νόμου ἄρτι ψηφισθέντος, περὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ Τυροκομικοῦ Σχολείου Ἰωαννίνων.

Διὰ τεχνικοὺς λόγους καὶ ὡς ἐκ τῶν προκυψασῶν δυσχερειῶν περὶ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ καταλλήλου τεχνικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ λειτουργία τῶν συσταθεισῶν

ὕπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατωτέρων Γεωργικῶν Σχολῶν Κοζάνης καὶ Ἄργους-Ὀρεστικοῦ (Χρουπίστης). Ἐκ τῶν Σχολῶν τούτων ἡ Γεωργικὴ Σχολὴ Κοζάνης θὰ συντηρεῖται ἐκ τοῦ Χαρισσαίου κληροδοτήματος καὶ δυνάμει τοῦ **Νόμου 5191 τῆς 17 Ἰουλίου 1931 περὶ συστάσεως Γεωργικῆς Σχολῆς εἰς θέσιν Δυκόβρουση Κοζάνης ἐκ τοῦ Χαρισσαίου κληροδοτήματος**» τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας θὰ ἐργάζεται ἀρωγὸν μισθοδοτοῦν τὸ Τεχνικὸν διδασκτικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς ταύτης ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Γεωργικὴ Ἐπαγγελματικὴ Ἐκπαίδευσις Θηλέων

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀντιλαμβανόμενον, ὅτι μέχρι σήμερον δὲν εἶχε ληφθῆ μέρμυνα διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν θηλέων ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν καὶ προαγωγὴν τοῦ κλάδου τούτου κατωτέρας Ἐπαγγελματικῆς Γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμα χωρῶν ἴσων προηγμένων εἰς τὰ τῆς Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως αἱ ὁποῖαι ἀποδίδου μείστυν προσοχὴν εἰς τὰ τῆς παροχῆς εἰς τὰς νεόνιδας ἀρτίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον στοιχειώδους πρακτικῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Αἱ σχετικαὶ προσπάθειαι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐξεδηλώθησαν ἐν Ἡπειρῷ διὰ τῆς καταλλήλου χρησιμοποιοῦσεως ὑπαρχόντων κληροδοτημάτων, μέχρι σήμερον δὲ ἔχουν προχωρήσῃ σημαντικῶς αἱ παράλληλοι ἐνέργειαι τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας ἀρμοδίας ὑπηρεσίας καὶ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Οἰκονομικῶν Διευθύνσεως Κληροδοτημάτων διὰ τὴν σύντάξιν σχετικῶν Νομοσχεδίων ἀφορώντων εἰς τὴν σύστασιν Γεωργικῶν Ἐπαγγελματικῶν σχολῶν θηλέων ἐν Ζίτση καὶ Ἄνω Πεδινοῦς (Σουδενά) ἐκ τῶν κληροδοτημάτων Φιλίτου, Σιλελῆ, Ζητσαίου καὶ Γηρῶ διὰ τὰς Σχολὰς Ζίτσης καὶ τῶν κληροδοτημάτων Λαμπριάδη, Αἰκατερίνης, Δημητρίου καὶ Ἐλένης Τζοβάνη διὰ τὴν Σχολὴν Ἄνω Πεδινῶν.

Κατωτέρα Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις ἀσχουμένη ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας

Πλὴν τῶν Κρατικῶν Δημοσίων καὶ Κρατικῶν Αὐτοσυντηρητῶν Γεωργικῶν Σχολείων, λειτουργοῦν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ ἐξῆς κατώτερα Γεωργικὰ Σχολεῖα :

1) Ἀμερικανικὴ Γεωργικὴ Σχολὴ Θεσσαλονίκης.

2) Ἀναγνωστοπούλειος Γεωργικὴ Σχολὴ Κορίνθης-Ἡσι-

ρου (συντηρούμενη ἐκ τῶν πόρων τοῦ Ἀναγνωστοπουλείου κληροδοτήματος).

3) Πρακτικὸν Γεωργικὸν Σχολεῖον Ἀμαρουσίου Συγγροῦ, «Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἐταιρείας».

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως τονώσῃ καὶ ἐμψυχώσῃ πᾶσαν ἐκπαιδευτικὴν ἐκπολιτιστικὴν προσπάθειαν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας μεριμνᾷ καὶ ὑπὲρ τῶν Σχολείων τούτων καίτοι μὴ ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ.

Ἡ μέριμνα αὕτη ἐκδηλοῦται διὰ τῆς παροχῆς τελωνειακῶν ἀτελειῶν διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ὑπὸ τῶν Σχολείων τούτων εἶδη (μηχανήματα, ἐργαλεῖα, ἐπιστημονικὰ ὄργανα, συλλογαί, ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας κλπ.), ἐπὶ τῇ βάσει ἐπὶ τούτῳ ψηφισθέντων εὐεργετικῶν Νόμων ἐπὶ σκοπῷ προαγωγῆς τῆς Γεωργίας.

Ἐν ἔτει 1930 τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐνδιεφέρθη ὅπως ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν λειτουργοῦσαν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολὴν καὶ κατὰ τὸ ἴδιον αὐτὸ ἔτος (1930) ἐτροποποίησε, διὰ τῆς ἀρμοδίας παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας ὑπηρεσίας, τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τῆς Σχολῆς ταύτης συντηρουμένης ὑπὸ Ἀμερικανῶν χρηματοδοτῶν, ἵνα προσαρμοσθῇ τοῦτον πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας τῆς Χώρας.

Μετὰ τὴν προσαρμογὴν τοῦ κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ Νόμου, τοῦ **Νόμου 4810 τῆς 8ης Ἰουλίου 1930** «περὶ εἰσαγωγῆς ὑποτρόφων τοῦ Κράτους εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολὴν κλπ. καὶ εἰδικῆς συμβάσεως, ἀπέστειλε διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1930—31 καὶ διὰ δευτέραν φορὰν κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος, μαθητὰς ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ ὡς ὑποτρόφους τοῦ Κράτους.

Ἡ ἀποστολὴ ὑποτρόφων τοῦ Κράτους εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Γεωργικὴν Σχολὴν Θεσσαλονίκης θὰ συνεχισθῇ καὶ κατὰ τὰ ἐλευσόμενα ἔτη.

Ἐπίσης τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ἐπεδείξατο διὰ τὴν πρωτοβουλία τοῦ Συνεταιρισμοῦ «Λαϊκὴ Οἰκονομία» νεοσύστατον Πτηνοτροφικὴν καὶ Σηροτροφικὴν Σχολὴν ἣτις ἐγκαταστάθεισα εἰς ἰδιόκτητον ἀγρόκτημα ἐν Κηφισίᾳ, ἄρχεται λειτουργοῦσα κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον.

4) Στοιχειώδης Γεωργική Ἐκπαίδευσις

Εἰς ὃ,τι ἀφορᾷ τὴν στοιχειώδη γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀγροτῶν καὶ ἀγροτοπαίδων, μεγάλην καινοτομίαν ἀπετέλεσε παρ' ἡμῖν ἡ ψήφισις τοῦ Νόμου 3600 τοῦ ἔτους 1928 «περὶ στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ στοιχειώδης γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις ὀνομαζομένη καὶ μετασχολικὴ Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις περιλαμβάνει δύο διάφορα ἀπ' ἀλλήλων στάδια :

1) Τὴν περίοδον τῆς προπαρασκευῆς διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἱκανοῦ νὰ ἀναλάβῃ τὴν Γεωργικὴν Ἐκπαίδευσιν τῶν ἀγροτοπαίδων (*Γεωργικὰ φροντιστήρια μετεκπαιδεύσεως δημοδιδασκάλων*).

2) Τὴν περίοδον τῆς διδασκαλίας στοιχειωδῶν γεωργικῶν μαθημάτων εἰς ἐπι.τούτω συνιστώμενα Γεωργικὰ Σχολεῖα στοιχειωδῶν γνώσεων (*Κυριακὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα*).

Τὰ πρῶτα ἑκατὸν (ἀριθ. 100) Κυριακὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα συνεστήθησαν διὰ Διατάγματος τῆς 14ης Μαΐου 1928, σήμερον δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ Διαταγμάτων συσταθέντων τοιούτων *Σχολείων συμποσοῦνται εἰς τετρακόσια*.

Δυστυχῶς δὲν ἐλειτούργησαν μέχρι σήμερον ἅπαντα τὰ εἰς ὅλα τὰ γεωργικὰ κέντρα τῆς Χώρας συσταθέντα Κυριακὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα διὰ διαφόρους λόγους ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν ἀνικανότητα πολλῶν Κοινοτήτων, λόγω ἐλλείψεως ἐπαρκῶν πόρων, καταβολῆς εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου 3600 προβλεπομένου ἐπιδόματος διὰ τὴν διδασκαλίαν Κυριακῶν Γεωργικῶν μαθημάτων.

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διδαγμάτων τῆς πείρας, στηριζομένων ἐπὶ τῶν παρατηρουμένων ἐλλείψεων κατὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῶν Κυριακῶν Γεωργικῶν Σχολείων, ἔλαβεν ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐργάνωσιν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φοίτησις ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ μαθητῶν εἰς τὰ Σχολεῖα ταῦτα δὲν ἐξασφαλίζεται διὰ νομοθετικῶν μέτρων, μελετῶνται ἤδη διάφορα μέτρα τείνοντα εἰς τὸ νὰ καταστήσουν τὰ μαθήματα τερπνὰ καὶ εὐχάριστα ὅποτε ἀσφαλῶς θὰ πυκνωθοῦν αἱ τάξεις τῶν φοιτῶντων εἰς τὰ Κυριακὰ Σχολεῖα μαθητῶν.

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1929—30 ἐλειτούργησαν καθ' ὅλην τὴν Χώραν 80 Κυριακὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα καὶ παρακολούθησαν τὰ μαθήματα 3000 ὡς ἔγγιστα μαθηταί.

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1930—31 ἐλειτούργησαν 114 Κυριακὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα μὲ 3900 μαθητὰς.

Στοιχειώδης Τεχνικὴ Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις. Μεταβατικὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα.

Ἄτερον κλάδον τῆς στοιχειώδους Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦν τὰ Μεταβατικὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα.

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας προβαίνει εἰς τὴν σύστασιν *Μεταβατικῶν Γεωργικῶν Σχολείων κλαδευτῶν* καὶ ἐμβολιαστῶν, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν ὅτι παρ' ἡμῖν παρατηρεῖται μεγίστη ἔλλειψις τεχνιτῶν γεωργῶν μὲ τὰς ἀναγκαῖας καὶ ἀπαραιτήτους θετικὰς πρακτικὰς γνώσεις, οἱ ὅποιοι νὰ δύνανται νὰ ἐφαρμόσουν συστηματικῶς καὶ μὲ τὸν οἰκονομικώτερον τρόπον, ὅλας τὰς ἐνδεικνυμένας γεωργικὰς φροντίδας διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς τῆς Χώρας καὶ συνεπῶς καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκῶς κατηρτισμένων τεχνιτῶν ὀφείλεται ἡ παρατηρουμένη παρ' ἡμῖν, εἰς τόσα γεωργικὰ κέντρα, κακοδαιμονία τῶν γεωργῶν πηγάζουσα ἐκ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς ἐπιστημονικῶν δεδομένων.

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καταρτίζει κατ' ἔτος τὸ πρόγραμμα μαθημάτων μεταβατικῆς διδασκαλίας, εἰς ὅτι ἀφορᾷ δὲ τὰς δαπάνας λειτουργίας τῶν σχολείων τούτων αὐταὶ καλύπτονται ὑπὸ κοινωφελῶν γεωργικῶν Ὄργανισμῶν, Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων, Ταμείων Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς κλπ.

Τοιαῦτα Μεταβατικὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα ἐλειτούργησαν ἐπὶ δέμηνον κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ προπαραελθὸν ἔτος εἰς τὸν Νομὸν Μεσσηνίας, τὸν Νομὸν Ἀχαΐοῦ, εἰς τὸ Πήλιον, εἰς διάφορα Γεωργικὰ Κέντρα τῆς Κρήτης καὶ ἀλλαχοῦ.

Κατὰ τὴν θερινὴν περιόδον τοῦ τρέχοντος ἔτους θὰ λειτουργήσουν περισσότερα τοιαῦτα Σχολεῖα.

Γεωργικὴ Ἐκπαίδευσις εἰς τὸν Στρατὸν

Ὅπως συμβαίνει εἰς ἄλλας Χώρας οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἀπὸ τινος χρόνου νὰ κατανοεῖται ἡ σημασία τῆς εἰσαγωγῆς διδασκαλίας γεωργικῶν μαθημάτων εἰς τὸν Στρατὸν ἐπὶ σκοπῶ τινῶν τῆς στοιχειώδους γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως παρ' ἡμῖν.

Δὲν ὑπάρχει δὲ καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ γεωργικὴ ἐκπαίδευσις τῶν στρατιωτῶν, ἡ ὁποία σήμερον ἐνεργεῖται δοκιμαστικῶς εἰς τινὰς στρατιωτικὰς μονάδας, γενικευμένη, θὰ ἀποβῇ

μία λαμπρά μέθοδος πρὸς ἀνάπτυξιν ἐν τῇ Χώρᾳ τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ὑπὸ τὰς σημαίας ὑπηρετούντων ἀνδρῶν, εἶναι ἀγρόται.

Θὰ καταβληθῆ ὅθεν ἐν προσεχέστατῳ μέλλοντι πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια, κατόπιν συνεννοήσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας μετὰ τῶν ἀρμοδίων στρατιωτικῶν ἀρχῶν, διὰ τὴν γενίκευσιν Γεωργικῆς ἐν τῷ στρατεύματι διδασκαλίας καὶ τὴν ὀργάνωσιν διαλέξεων Γεωργικοῦ ἐνδιαφέροντος εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρας στρατιωτικᾶς μονάδας διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πρὸς τοῦτο τῶν κατὰ τόπους Γεωπόνων τῆς Γεωργικῆς τοῦ Κράτους ὑπηρεσίας.

Σχολικοὶ Κῆποι

Ἡ παρ' ἐκάστῳ δημοτικῷ Σχολείῳ σύστασις ἐνὸς μικροῦ Σχολικοῦ Κήπου ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καταβάλλονται παράλληλοι προσπάθειαι ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Γεωργίας Ὑπουργείων.

Παρὰ τῇ ἀρμοδίᾳ ὑπηρεσίᾳ Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας εἰσὶν ἀπεσπασμένοι δύο Γεωπόνοι οἱ ὅποιοι πλὴν ἄλλων ἀσχολιῶν τῶν μεριμνῶσι διὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ πολλαπλασιασμὸν Σχολικῶν Κήπων παρὰ Δημοτικοῖς Σχολείοις, καθοδηγοῦντες τοὺς μικροὺς μαθητὰς εἰς τὴν ἰδιόχειρον ἐκτέλεσιν διαφόρων γεωργικῶν ἐργασιῶν.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκταθῶμεν—λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἢ ἀνά χειρας ἐκθεσις πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον περιληπτικὴ—ἐπὶ τῆς εὐεργετικῆς ἐπιδράσεως τὴν ὅποیان δύναται ν' ἀσκήσῃ ἐπὶ τοῦ γεωργικοῦ μέλλοντος μιᾶς Χώρας ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν Σχολικῶν Κήπων δι' ὃ θὰ ἀρχεσθῶμεν εἰς τὴν δι' ὀλίγων γραμμῶν ἐκθεσιν τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς περὶ Σχολικῶν Κήπων ἰδέας.

Οἱ ἐκ τῶν Γεωργικῶν Φροντιστηρίων ἀποφοιτοῦντες δημοδιδάσκαλοι ἔχουσιν ὅλα τὰ τεχνικὰ ἐφόδια διὰ τὴν σύστασιν Σχολικῶν Κήπων ὅταν ἐπιστρέφουν εἰς τὰ Σχολεία τῶν.

Διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν δὲ τῶν Σχολικῶν Κήπων ἐπιδεικνύουσι πολὺ ἐνδιαφέρον οἱ Διευθυνταὶ Κυριακῶν Γεωργικῶν Σχολείων.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἐθεωρήσαμεν καθήκον ἡμῶν νὰ ἐξάρωμεν ὅπως ἰδιαίτερος τὰς προσπάθειαις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ

Γεωργικῷ Φροντιστηρίῳ Θεσσαλονίκης ὁ ὁποῖος ἄλλως τε ἠξιώθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος Ὑπουργικῆς εὐαρεσκείας διὰ τὰς συνεχεῖς ὑπὲρ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Σχολικῶν Κήπων Μακεδονίας καὶ Θράκης ἐργασίας του.

Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930-31 τὸ Γεωργικὸν Φροντιστήριον Θεσσαλονίκης εὕρισκετο εἰς ἐπαφὴν καὶ ἐφωδίαζεν 141 Σχολικοὺς Κήπους ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι συνεστήθησαν ὑπὸ μετεκπαιδευθέντων δημοδιδασκάλων τῶν ἐτῶν 1928-29-30.

Ἐντὸς τοῦ ἔτους 1931 ὁ ἀριθμὸς τῶν Σχολικῶν Κήπων τῶν συσταθέντων τῇ φροντίδι τοῦ Γεωργικοῦ Φροντιστηρίου Θεσσαλονίκης ἠξήθη εἰς 198, διὰ τῆς ιδρύσεως 57 νέων Σχολικῶν Κήπων.

Διὰ τῶν Ἐπιθεωρητῶν δὲ τῆς Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως Μακεδονίας ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Γεωργικοῦ Φροντιστηρίου Θεσσαλονίκης εἰς δημοδιδασκάλους, εἰς διαφόρους Κοινότητας Μακεδονίας καὶ Θράκης, ἱκαναὶ ποσότητες σπόρων δένδρων, λαχανικῶν καὶ ἀνθῶν πρὸς φύτευσιν εἰς σχολικοὺς κήπους.

Καὶ τὸ γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Πατρῶν ἀπὸ τοῦ 1930 ἔδειξεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς περὶ Σχολικῶν Κήπων ἰδέας, καθορεῖσαν τὴν ἀπονομὴν βραβείων ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ μαθητῶν τῶν τριῶν καλλιτέρων Σχολικῶν Κήπων ἐκάστης ἐπαρχίας τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας. Τὰ βραβεῖα θὰ ἀπονεμηθῶσι κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1931-32. Ἐλπίζομεν βασίμως ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν θὰ μιμηθῶσι καὶ ἄλλα Γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια.

5) Γενικὰ Ἐκπαιδευτικὰ μέτρα

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως ἐνισχύσῃ ὠρισμένους πλουτοπαραγωγικοὺς κλάδους τῆς Γεωργίας, διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως τῶν καταλληλοτέρων πρὸς τοῦτο εἰδικῶν ὑπαλλήλων, προέβη κατ' Αὐγουστον μῆνα τοῦ ἔτους 1929 εἰς τὴν ἐκδοσιν Διατάγματος «περὶ ἀποστολῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δι' εἰδικὰς σπουδὰς ἐπίστημόνων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ περὶ χορηγήσεως ἐκπαιδευτικῶν ἀδειῶν εἰς ὑπαλλήλους Γεωπόνους». Δυνάμει τοῦ ἀνωτέρου Διατάγματος εἰδικεύονται ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930-31 εἰς διάφορα κέντρα τῆς Ἑσπερίας οἱ ἐπιτυχόντες, εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ προκηρυχθέντας διαγωνισμούς, ὑπάλληλοι Γεωπόνοι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τινὲς τῶν ὁποίων ἐπέστρεψαν ἐν Ἑλλάδι. Οἱ ἀποστελ-

λόμενοι υπάλληλοι ειδικεύονται κυρίως εις τὴν Ζωοτεχνίαν Κτηνιατρικὴν, μεγάλην καλλιέργειαν καὶ γεννητικὴν κλπ.

6) Στοιχειώδης Γεωργικὴ ἑκπαίδευσις ἀσκουμένη παρ' ἡμῖν ἐπιμελεία τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ἐν τῇ προσπάθειά τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὴν τῶσιν καὶ προαγωγὴν τῆς κατωτέρας Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐνισχυτικὴ ἦλθεν ἡ ἰδιωτικὴ πολλὰκις πρωτοβουλία.

Μεταξὺ τούτων ἰδιαίτερος ὄλως πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ προσπάθεια τῆς Ἀμερικανικῆς Περιθάλψεως Ἐγγὺς Ἀνατολῆς ἰδρυσάσης ἀπὸ τοῦ 1929 ἐν Ἑλλάδι κλάδον Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ὁποίου τὴν διεύθυνσιν ἀνέθεσεν εἰς εἰς ἔμπειρον Ἀμερικανὸν εἰδικῶς ἀσχοληθέντα ἐν τῇ πατρίδι του εἰς τὰ τῆς στοιχειώδους γεωργικῆς ἑκπαιδεύσεως.

Ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Περιθάλψεως συνεστήθησαν ἐν ἔτει 1929 εἰς Μακεδονίαν δέκα νυκτερινὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα αὐξηθέντα βραδύτερον εἰς πενήκονα. Τὴν λειτουργίαν αὐτῶν παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διαθέσαν καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν Γεωπόνων ὡς διδασκάλων, ἐγκρίναν συγχρόνως ὅπως οἱ Γεωπόνοι καθηγηταὶ τῶν νυκτερινῶν σχολείων τῆς Α. Π. Ε. Α. φοιτήσουν πρὸς πληροστέραν ἑκπαίδευσιν εἰς τὸ Γεωργικὸν φροντιστήριον Θεσσαλονίκης. Ἡ μετεκπαίδευσις τούτων συνεχίζεται κατ' ἔτος.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Σκοπὸς τῶν Γεωργικῶν Ταμείων.

Εἰς τὴν γεωργικὴν ὀργάνωσιν σπουδαῖον ἀναντιρρήτως κεφάλαιον ἀπετέλεσεν ὁ θεσμὸς τῶν *Γεωργικῶν Ταμείων* καὶ ἡ ὀργάνωσις αὐτῶν, θεσπισθεῖσα διὰ τοῦ Νόμου 4142 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας».

Ἡ σύστασις τῶν Ταμείων τούτων ὑπηγορεύθη κυρίως ἐκ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐξασφαλισθῆ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀληθεστέρᾳ οἰκονομικῇ ἰδίᾳ ἀποκέντρωσις εἰς τὰς τοπικὰς γεωργικὰς ὑπηρεσίας καὶ τὰ Γεωργικὰ ἰδρύματα (Σταθμοί, Γεωργικαὶ Σχολαί, Ἀγροκήπια κλπ.) ἄνευ τῆς ὁποίας καθίστατο προβληματικὴ ἡ εὐρυθμὸς λειτουργία καὶ ἐν γένει ἡ εὐόδωσις τοῦ πολυσχιδοῦς ἔργου των.

Δεδομένης τῆς τεχνικῆς μορφῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων καὶ τῆς εἰς τεχνιτὰ καὶ παραγωγικὰ πρωτίστως ἔργα ἀπασχολήσεώς των, ἡ ὑφισταμένη οἰκονομικὴ ἐξάρτησις αὐτῶν ἐκ τοῦ Κέντρου προφανῶς ἐλάχιστα ἤθελεν ὑποβοηθήσῃ τὴν ἔντονον ὅσον καὶ ἀποτελεσματικὴν κινητοποίησιν τῶν ὀργάνων τῆς Γεωργίας.

Πράγματι δὲ ἡ αἰτία τῶν πενιχρῶν ἢ καὶ ἀρνητικῶν ἀποδόσεων τοῦ παρελθόντος θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθῆ ὄχι μόνον εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν διατεθέντων ὑπὲρ τῆς Γεωργίας οἰκονομικῶν μέσων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πλημμελῆ ἢ ἄκαιρον διὰ τοῦ Κέντρου οἰκονομικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδρυμάτων.

Καὶ τοῦτο διότι καὶ ὅταν ὑπῆρχον τὰ ἀπαραίτητα οἰκονομικὰ μέσα λόγῳ τῶν πολυποικίλων λογιστικῶν διατυπώσεων κατὰ κανόνα ἐσημειοῦτο τοιαύτη βραδύτης εἰς τὴν διάθεσιν των, ὥστε σπανίως ἐπωφελοῦντο τούτων αἱ ὑπηρεσίαι διὰ τὰς ὁποίας προωρίζοντο, ἐπηρεάζοντο δὲ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν ἀναστολὴ τῶν συντελουμένων εἰς τὰ γεωργικὰ ἰδρύματα, τὰς προτύπους ἐκμεταλλεύσεις καὶ πάσης φύσεως δοκιμαστικὰς καλλιέργειας ἔργασιων ἢ ὁποία καθίστα καὶ τὴν ἐνίσχυσιν προβληματικὴν ἀλλὰ καὶ ἀπολύτως ἀδύνατον τὴν ἐξαγωγήν θετικῶν ἐπιστημονικῶν συμπερασμάτων.

Ἄλλὰ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καὶ σημαντικαὶ πόλλάκις ὑλικαὶ

ζημίαι τοῦ Δημοσίου ἐπήρχοντο καθ' ὅσον ἡ ἄκαιρος διάθεσις τῶν πιστώσεων εἰς πλείστας περιστώσεις συνεπάγεται τὴν καταστροφὴν τῶν συντελουμένων ἔργων καὶ συνεπῶς τὴν ἀπώλειαν ἐξ ὀλοκλήρου τῶν μέχρι τινὸς δαπανηθέντων δι' αὐτὰ χρηματικῶν ποσῶν.

Εἶναι εὐνόητος δὲ ἡ σοβαρότης τῶν ζημιῶν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναστολῆς, ἔστω καὶ προσωρινῆς, τῶν μέτρων πρὸς καταδίωξιν τῶν διαφόρων ἐχθρῶν τῆς παραγωγῆς.

Ἡ ἐξασφάλισις συνεπῶς τῆς καλλιτέρας οἰκονομικῆς ἐξυπηρητήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν μᾶς ἐπεβάλλετο καὶ δὴ κατὰ τὴν περίοδον καθ' ἣν κατεβάλλοντο παρ' αὐτῶν ἐντατικαὶ προσπάθειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τοσοῦτον εὐρέος ὅσον καὶ πλουσίου γεωργικοῦ προγράμματος τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἡ ἐπιβεβλημένη ἐκ τῶν λόγων τούτων οἰκονομικὴ ἀποκέντρωσις ἐπετεύχθη ὄντως κατὰ τὸν καλλίτερον δυνατὸν τρόπον διὰ τῆς συστάσεως εἰς ἐκάστην γεωργικὴν περιφέρειαν, ἐνὸς αὐτοτελοῦς καὶ ἀνεξαρτήτου ὀργανισμοῦ, τοῦ *Γεωργικοῦ Ταμείου*, καὶ τῆς ἀμέσου ἐκ τούτου οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεως τῶν ἐν τῇ γεωργικῇ περιφερείᾳ ὑφισταμένων γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδρυμάτων.

Τὰ Ταμεῖα ταῦτα διοικούμενα ὑπὸ πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου 1) ἐκ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ ἢ Νομάρχου ὡς Πρόεδρου, 2) τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τῆς περιφέρειας, 3) ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐνασκοῦντος τὴν γεωργικὴν πίστιν ἰδρύματος, 4) δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων, ὡς μελῶν καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Γεωργικῆς περιφέρειας ὡς Εἰσηγητοῦ, ἀπετέλεσαν οὕτω τὰ εἰδικὰ Ταμεῖα τῶν Τοπικῶν Γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν παρὰ τῶν ὁποίων αὐταὶ ἐπορίζοντο εὐχερῶς καὶ ἐγκαίρως ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἐπιβεβλημένης λογιστικῆς καὶ διαχειριστικῆς τάξεως τὰ πράγματι ἀναγκαιοῦντα οἰκονομικὰ μέσα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν των.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς οἰκονομικῆς ἐξυπηρητήσεως τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, ὁ θεσμὸς τῶν Γεωργικῶν Ταμείων ἀπέδωσε πρᾶγματι, παρὰ τὰς ἀναποφεύκτους δυσχερείας τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς, ἀποτελέσματα *λίαν ἱκανοποιητικὰ*.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας των ὄχι μόνον ἀπετράπησαν τὰ ἄτοπα τοῦ παρελθόντος καὶ ἐξησφαλίσθη ἡ ἀπρόσκοπτος ἐκτέλεσις τῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ἀλλὰ ἐπετεύχθη καὶ ἡ προσήκουσα χρησιμοποίησις τῶν ὑλῶν τῆς Γεωργίας διατεθέντων διὰ τῶν ὀργανισμῶν τούτων χρηματικῶν πόρων.

Τοῦτο δὲ διότι ἡ συμβολὴ τῶν Ταμείων δὲν περιορίσθη εἰς ἔργα ἀποκλειστικῶς Ταμειακὰ καὶ διαχειριστικὰ ἀλλ' ἐπεξετάθη

κατ' αναπόδραστον ανάγκην, λόγω του προσορισμού και του επιδιω-
χομένου σκοπού, και εις την εκτίμησιν των εισαγομένων παρά της
ἀρμοδίας τεχνικής υπηρεσίας ὑπὲρ τῆς γεωργίας μέτρων και του
τρόπου τῆς προσφορώτερης ἐφαρμογῆς τούτων πρὸς ἐξυληρέτησιν
τῶν τοπικῶν τῆς παραγωγῆς ἀναγκῶν.

Ὡς ἐκ τούτου δύναται βασίμως νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι ἀπετέ-
λεσεν ἐν τινι μέτρῳ τὴν *πρώτην βαθμίδα* και τῆς διοικητικῆς
ἀποκεντρώσεως, πάντως δὲ δεδομένης τῆς συνθέσεως τῆς διοικου-
σης Ἐπιτροπῆς, τὸν καλλίτερον σύμβουλον τῆς τε Ἐξωτερικῆς και
Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς περιφε-
ρείας και τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα ἐφ' ὅσον τὸ πρόγραμμα ἐκμε-
ταλλεύσεως και ἐργασιῶν ἐν γένει τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων Τα-
μειακῶν ἰδρυμάτων και ὑπηρεσιῶν ἐν γένει ὑποχρεωτικῶς τίθεται
ὑπὸ τὴν κρίσιν του πρὸ τῆς ὀριστικῆς του ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ
Ἐπιχειρηματικοῦ Γεωργίας και τῆς ἐκτελέσεως παρά τῆς τοπικῆς γεωρ-
γικῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ πόροι τῶν Ταμείων προέρχονται κυρίως ἐκ τῶν ἐτησίων
κρατικῶν ἐπιχορηγήσεων αἵτινες ἐκχωροῦνται σχεδὸν ἐξ ὀλοκλή-
ρου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκάστου γεωργικοῦ ἔτους, ἀνῆλθον δὲ διὰ
τὰ συσταθέντα 43 Ταμεία κατὰ μὲν τὸ 1930-31 (πρῶτον ἔτος
τῆς λειτουργίας των) εἰς 96.000.000 δραχ. κατὰ δὲ τὸ τρέχον ἔτος
1931-32 εἰς 24.000.000 δραχ. Ἡ παρατηρουμένη μείωσις εἰς τὴν
ἐπιχορήγησιν τοῦ τρέχοντος γεωργικοῦ ἔτους προέρχεται κατὰ μὲν
τὸ ποσὸν τῶν 15.000.000 δραχ. ἐκ πραγματικῆς ἐλλείψεως πόρων
λόγῳ τῶν γνωστῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν, κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοι-
πον ἐκ τῆς μεταβιβάσεως εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν Ταμείων
τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους μήπως χρησιμοποιη-
θέντων παρ' αὐτῶν.

Ἐκτὸς τῶν Κρατικῶν ἐπιχορηγήσεων τὰ Ταμεία ἐνισχύον-
ται ἐπιπροσθέτως :

α) Διὰ τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων και τῆς ἐπι-
ἀποζημιώσεως ἐκτελέσεως ἔργων ἐσόδων.

β) Διὰ τῶν ἐπιχορηγήσεων τῶν Ἐπιμελητηρίων, Δήμων,
Κοινοτήτων ἢ ἄλλων φυσικῶν ἢ Νομικῶν προσώπων και τῶν
δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων.

γ) Διὰ τῶν τόκων ἀπάντων τῶν ἐπ' ὀνόματί των κατατεθει-
μένων κεφαλαίων.

Οἱ πρόσθετοι οἱ πόροι σήμερον εἶναι ὅπως ἀσήμαντοι,
ἐξελισσομένων ὁμως τῶν ὀργανισμῶν τούτων και γενομένου βα-
θμηδὸν καταφανοῦς τοῦ ἔργου των δὲν εἶναι δυνατὸν παρά νὰ
αὐξηθοῦν και ἀποτελέσουν σὺν τῷ χρόνῳ σπουδαῖον μέρος τῶν

κεφαλαίων τῶν Ταμείων. Πάντως ὑπάρχει ἡ βεβαιότης ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν πλεῖστα τῶν ἰδρυμάτων θὰ καταστοῦν αὐτάρκη ἐκ τῶν πραγματοποιηθησομένων προσόδων τῶν ἀναπτυχθησομένων βαθμηδὸν ἐκμεταλλεύσεων.

Ὅπωςδῆποτε παρὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν τεθέντων εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Γεωργικῶν Ταμείων οἰκονομικῶν μέσων, συνεπεία τῆς ὁποίας οἱ ὑποβληθέντες μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Διοικητικοῦ τούτων Συμβουλίου προϋπολογισμοὶ ὑπέστησαν σοβαροπάτας περιοπὰς καὶ εἰς κοινδύλια ἀφορῶντα κύρια σημεῖα τῆς γεωργικῆς δράσεως τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδρυμάτων, τὸ συντελεσθὲν μέχρι τοῦδε δι' αὐτῶν ἔργον εἶναι ἀναμφισβητήτως σημαντικὸν διὰ τε τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν μεθοδικότητα τῶν ἐνεργειῶν εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς καταβληθείσας προσπάθειας.

Οὕτως ἐκτὸς τῆς συστηματικῆς διὰ διαλέξεων καὶ ἐπὶ τόπου συζητήσεων μετὰ τῶν καλλιεργητῶν ἐκλαϊκώσεως καὶ διαδόσεως τῶν τελειότερων γεωργικῶν καὶ ζωοτεχνικῶν μεθόδων πρὸς βελτίωσιν τῶν καλλιεργειῶν καὶ τῆς κτηνοτροφίας, τῆς ὑποδείξεως τῶν μέτρων πρὸς θεραπείαν καὶ προφύλαξιν ἐκ τῶν πολλαπλῶν ἀσθενειῶν, τῆς παροχῆς ὁδηγιῶν καὶ πληροφοριῶν ἐπὶ παντὸς γεωργικοῦ ζητήματος, τῆς εἰσαγωγῆς νέων καλλιεργειῶν ἀποδειχθειῶν ἐκ τῶν ἐρευνῶν καὶ πειραμάτων καταλλήλων διὰ τὴν περιφέρειάν των κλπ., τὰ κυριώτερα σημεῖα τῶν συντελεσθειῶν ἐργασιῶν ἐν συνόψει ὑπῆρξαν τὰ ἀκόλουθα.

1) Γεωργικὰ Ἰδρύματα καὶ Εἰδικοὶ Γεωργικοὶ Σταθμοί.

Μέχρι τοῦ 1928 ἐλειτουργοῦν ἐν τῷ Κράτει 3 ἐν συνόλῳ Γεωργικοὶ Σταθμοὶ καὶ 7 Ἀγροκήπια.

Τὰ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἀποτελέσματα αὐτῶν ἦσαν ἄκρως περιορισμένα, κυρίως διότι δὲν ὑπῆρχον οἱ ἀνάλογοι πόροι διὰ τὴν καλὴν συντήρησιν καὶ λειτουργίαν αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1929 ἐπηυξήθησαν καὶ ἐλειτουργήσαν ἐν συνόλῳ 19 Σταθμοὶ μὲ πληρὴς πρόγραμμα λειτουργίας ἀποτελέσαντες εἰδικούς Σταθμοὺς Ἑρεῦνης. Κατὰ κατηγορίας οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς :

1) 5 Γεωργικοὶ Σταθμοί, οἱ Σερρών, Φλωρίνης, Ἰωαννίνων Χαλκιδικῆς, Ὀρεστιάδος.

2) 5 Δενδροκομικοὶ Σταθμοί, οἱ Φλωρίνης, Σερβίων, Σερρών Ἀχυροχωρίου, Θεσσαλονίκης.

3) 2 Γεωργοκτηνοτροφικοὶ Σταθμοί, οἱ Δράμας, Θεσσαλονίκης.

4) 4 Κτηνοτροφικοί Σταθμοί, οί Θεσσαλονίκης, Κοίλων, (Κοζάνης), Μένδης, και Ἀρτάκης Χαλκιδικῆς.

5) Εἰς Ἀμπελουργικὸς Σταθμὸς ἐν Κομοτινῇ.

Πρὸς τούτοις διατηρήθησαν τὰ ὑπάρχοντα ἀγροκήπια και συνπληρώθησαν ταῦτα ἰδρυθέντων πλείστων φυτωρίων παρὰ τῶν Γεωργικῶν Ταμείων εἰς τὰς κατὰ τόπους Γεωργικὰς Περιφερείας.

Οἱ Σταθμοὶ ἀποτελοῦν ἰδρύματα καθαρῶς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης. Ἐν αὐτοῖς διεξάγονται πλείσται πειραματικαὶ ἐργασίαι και δοκιμάζονται αἱ νεώτεροι μέθοδοι τῆς Γεωπονικῆς Ἐπιστήμης.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτοῖς γινομένων δοκιμῶν ὡς πρὸς τὸν ἐγκλιματισμὸν ἐν Ἑλλάδι διαφόρων εἰδῶν ζώων, ποικιλιῶν φυτῶν και ἐκλεκτῶν σπόρων εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀλλὰ και ὡς πρὸς τὴν μελέτην τῶν ἐντοπίων, παράγονται και διαδίδονται παρὰ τῶν ὡς ἄνω Γεωργικῶν Ἰδρυμάτων πλείστα ἐξηυγενισμένα ζῶα, φυτὰ και σπόροι.

Ὁ Εἰδικὸς Σταθμὸς Καλλιτερεύσεως Φυτῶν Θεσσαλονίκης μετατραπεί εἰς ἔσχάτως εἰς Ἰνστιτοῦτον ἀσχολεῖται λίαν ἐπιτυχῶς μετὰ τὴν μελέτην τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἧς εἶναι δυνατὸς ὁ ἐγκλιματισμὸς ξένων ποικιλιῶν σίτου και λοιπῶν δημητριακῶν ὡς και ἡ δημιουργία Ἑλληνικῶν ποικιλιῶν προσηρμοσμένων εἰς τὰς συνθήκας τῆς Χώρας και ἀντεχουσῶν εἰς τὰς διαφόρους νόσους.

Ἡ δενδροκομικὴ παραγωγή τῶν διαφόρων ἀγροκηπίων και εἰδικῶν Σταθμῶν ἠῤῥησε τεραστίως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928.

Οὕτω κατὰ τὸ ἔτος 1928-1929 διετέθησαν εἰς δενδρύλλια ὀπωροφόρα και καλλωπιστικὰ δένδρα ἐν ὅλῳ 735.937 τοιούτων. Κατὰ τὸ ἔτος 1930 διετέθησαν 1.063.000 και κατὰ τὸ ἔτος 1931 διετέθησαν 1.368.000.

Τὰ περισσότερα ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατεθέντων δενδρυλλίων ἐχορηγήθησαν εἰς διάφορα νομικὰ πρόσωπα, Δήμοις, Κοινοτήτας Συνοικισμοῦς, Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος μόνον τοῦ κεκανονισμένου τιμήματος συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον 41—42 τοῦ 1929.

2) Πρότυπα Κτήματα

Ἡ θεωρητικὴ διδασκαλία γενομένη ἔστω και παρὰ τῶν πλέον πεπειραμένων γεωπόνων τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας προφανῶς δὲν δύναται και δι' ἄλλους λόγους κυρίως ὅμως λόγω τῆς ψυχροσυνθέσεως και τῆς ἐμμονῆς τῶν καλλιεργητῶν μετὰ πείσματος εἰς τὰς πατροπαραδότους παραδόσεις, νὰ ἀποδώσῃ και μάλιστα ταχέως τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα.

Ὡς ἐκ τούτου ἐκρίθη ἐκίναγκες ὅπως αὕτη συνδυασθῇ και

δι' ἐμπράκτων ὑποδείξεων, τοσούτο μᾶλλον καθ' ὅσον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτυγχάνετο ἢ διάδοσις τῶν γεωργικῶν γνώσεων ἐπὶ συγκεκριμένων θεμάτων καὶ καθίσταντο ἐμφανῆ εἰς τὰ ὄμματα τῶν γεωργῶν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νεωτέρων μεθόδων καλλιέργειας.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ γεωργικὴ ὑπηρεσία ἐπέστησεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν τεχνικῶν τῆς ὀργάνων κατέβαλε δὲ ὀμολογουμένως ἐντατικὰς προσπάθειάς.

Πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἀπαραιτῆτων πυρήνων πρακτικῆς γεωργικῆς διδασκαλίας προεκρίθη τὸ σύστημα τῆς συστάσεως κατὰ χωρίον ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων προτύπων ἰδιωτικῶν κτημάτων καὶ οὐχί, ἔστω καὶ ἐλαχίστων, δημοσίων, τὸ μὲν διότι διὰ τὴν σύστασιν προτύπων δημοσίων κτημάτων ἀπητοῦντο σοβαραὶ δαπάναι, τὸ δὲ διότι οἱ γεωργοὶ εὐκολώτερον παρακολουθοῦν καὶ μιμοῦνται τὰς ἐργασίας καὶ τὰς μεθόδους καλλιέργειας τὰς ἐφαρμοζομένας εἰς καλῶς ἐκμεταλλευομένους καὶ καλλιεργουμένους ἰδιωτικούς ἀγρούς τῶν γειτόνων τῶν παρὰ εἰς Κρατικὰ κτήματα τῶν ὁποίων τὰ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἀποδίδουν εἰς ἀφθονίαν τῶν μέσων καὶ τοὺς εἰδικοὺς ὄρους καὶ συνθήκας τῆς ἐκμετάλλευσως.

Ἐξ ἄλλου ἐκτελουμένων ὄλων τῶν ἐργασιῶν παρὰ τῶν γεωργῶν ἰδιοκτητῶν τῶν κτημάτων τούτων, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν Γεωπόνων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνη οἰοσδήποτε ἐνδοιασμός εἰς τοὺς λοιπούς γεωργοὺς τοῦ χωρίου περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν ἐφαρμοσθέντων μέτρων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καλλιεργεῖται καταλλήλως εἰς τοῦτον τὸ αἰσθημα τῆς ἀνωτερότητος συνεπεία τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον γεννᾶται ἡ ἐπιθυμία τῆς πραγματικῆς μαθήσεως ἀλλὰ καὶ τῆς μεταδόσεως τῶν ἀποκτηθεισῶν γνώσεων. Εἶναι δὲ γνωστὸν πόσον ἀσφαλέστερον μεταδίδονται αἱ γεωργικαὶ ὁδηγίαι διὰ τῶν ἰδίων καλλιεργητῶν παρὰ διὰ τῶν Κρατικῶν ὀργάνων.

Ἡ σύστασις τῶν προτύπων κτημάτων ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ μεταξὺ τοῦ ἐκλεγομένου δι' εἰδικῆς ἐρεῦνης προοδευτικωτέρου γεωργοῦ καὶ τοῦ Γεωπόνου τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας. Διὰ τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου ὁ καλλιεργητὴς ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸ χαρακτηρισθὲν ὡς πρότυπον κτήμα του συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας, αὕτη δὲ ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν προοδευτικὸν γεωργὸν γεωργικὰ εἶδη (μικρὰ ἐργαλεῖα, λιπάσματα σπόρους κλπ.) ἀξίας μέχρι 5.000 δυναμένης εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις νὰ αὐξηθῇ ἐπὶ πλέον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Συνεστήθησαν κατὰ μὲν τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν ὄλω 1218

τοιαῦτα κτήματα κατὰ δὲ τὸ τρέχον ἐπὶ πλέον 520. Ἦτοι λειτουργοῦν σήμερον περὶ τὰ 1740 πρότυπα κτήματα, καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Τὰ σήμερωθέντα διὰ τούτων ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἐξόγως ικανοποιητικά. Ἐκ τῶν σχετικῶν ἐκθέσεων τόσων τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν ὅσον καὶ τῶν οἰκείων Ἐπιθεωρητῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι αἱ ἀποδόσεις τῶν κτημάτων τούτων χάρις εἰς τὰ ἐφαρμοσθέντα καλλιεργητικά μέσα ὑπῆρξαν κατὰ κανόνα ἀσυγκρίτως ἀνώτεραι τῶν ὁμοίων κτημάτων τῶν ἄλλων γεωργῶν πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων ὅπου αἱ καλλιεργεῖαι ὑστέρησαν λόγῳ τῶν δυσμενῶν ὄρων καὶ τῆς ἀπροθυμίας τῶν συμβληθέντων μετὰ τῆς ὑπηρεσίας γεωργῶν.

Πρὸς διατήρησιν ἀμειώτου τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν γεωργῶν καὶ ἵνα ὑποκινηθῇ ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἀμύλλα τούτων εἰς τὴν ἐπιμελεστέραν καὶ προοδευτικῶς τελειότεραν ἀπὸ τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἐκμετάλλευσιν τῶν κτημάτων καθιερώθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος γεωργικοῦ ἔτους ἡ διενέργεια, κατὰ τὴν κατάλληλον ἐποχὴν, ἐτησίου διαγωνισμοῦ πρὸς παροχὴν χρηματικῶν βραβείων εἰς ἐκείνους τῶν προοδευτικῶν γεωργῶν οἵτινες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐπέδειξαν τὸ ζωηρότερον ἐνδιαφέρον καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν προτύπων κτημάτων των.

Παρὰ τὴν ἔλλειψιν ἐπαρχικῶν μέσων καὶ ἰδίᾳ τὰς ποικίλης φύσεως τεχνικὰς δυσχερείας, ὁ διενεργηθεὶς πρῶτος διαγωνισμὸς κατὰ τὸ ἐκπευῖσαν ἔτος ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας εἰς τὰς περισσotέρας τῶν γεωργικῶν περιφερειῶν.

Αἱ Ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνισμοῦ κατὰ τὸ προκριθὲν πρόγραμμα ὠρισαν ἡμέραν ἀπονομῆς τῶν βραβείων μίαν τῶν ἑορτασίμων ἡμερῶν καὶ ἔδωσαν χαρακτῆρα ἐπίσημον διὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ τῶν λοιπῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν διαφόρων γεωργικῶν ὀργανώσεων.

Ἐπίσης συνεδυσθῆ ὁ διαγωνισμὸς διὰ σειρᾶς διαλέξεων περὶ τῶν κυριωτέρων γεωργικῶν θεμάτων τῆς περιφερείας δοθεισῶν παρ' εἰδικῶν τεχνιτῶν ὑπαλλήλων καὶ Καθηγητῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας. Εἰς τινὰς περιφερείας ὑπεκινήθη τοσοῦτον τὸ ἐνδιαφέρον ὥστε τὰ ὀρισθέντα βραβεῖα ηὐξήθησαν δαπάναις διαφόρων φιλοπροόδων προσώπων καὶ τῶν γεωργικῶν ὀργανισμῶν τῶν περιφερειῶν τούτων.

Αὔξεις τῆς παραγωγῆς διὰ τῶν προτύπων κτημάτων

Διὰ νὰ τονίσωμεν ἐναργέστερον τὰ ἀποτελέσματα τῶν προτύπων κτημάτων, ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, θὰ ἀναφέρωμεν παραδείγματα τινὰ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἅτινα ἔσχεν ἡ

γενομένη καλλιέργεια διαφόρων ποικιλιών σίτου εις τινα τῶν προτύπων κτημάτων.

Οὕτως ἡ μέση ἀπόδοσις τοῦ σπόρου Μεντάνα εις τὰ πρότυπα κτήματα Ἀργολιδοκορινθίας εἶναι 150 ὀκάδες κατὰ στρέμμα, ἔναντι τῶν 90 εις ἃς ἀνέρχεται ἡ μέση ἀπόδοσις τῶν ἐντοπίων σπόρων ἐπὶ τῶν συνήθων κτημάτων.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Ἄρτης αἱ ἀποδόσεις εις τὰ πρότυπα κτήματα εἶναι τοῦλάχιστον διπλάσιαι τῶν ἀποδόσεων τῶν ἄλλων κτημάτων, ἦτοι 100 ὀκάδες μὲ 30, 80 μὲ 20, 90 μὲ 60, 80 μὲ 50, 70 μὲ 25 κλπ.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Λαγκαδᾶ, αἱ ἀποδόσεις τῶν σπόρων Καμπέρα καὶ Μεντάνα ἐπὶ τῶν προτύπων κτημάτων εἶναι ὁμοίως διπλάσιαι, τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰς ἀποδόσεις τῶν παρακειμένων κτημάτων, ἦτοι 110 ὀκάδες κατὰ στρέμμα μὲ 50, 80 μὲ 40, 100 μὲ 30, 100 μὲ 50, 200 μὲ 40 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Καταφανέστερον ἔτι προκύπτουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν προτύπων κτημάτων ἐκ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης καταστάσεως τοῦ διενεργηθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διαγωνισμοῦ. Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον ἡ δυνατότης τῆς πραγματοποιήσεως ἀποδόσεως ἀσυγκρίτως ἀνωτέρων τῶν συνήθων διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐπιστημονικωτέρων μεθόδων καλλιιεργείας.

3) Πρότυποι Δῆμοι Σιτοκαλλιιεργείας.

Ἡ μεγίστη σπουδαιότης τοῦ σιτοπαραγωγικοῦ κλάδου εις τὴν καθ' ὅλου οἰκονομίαν ἐπέβαλλε τὴν λήψιν εἰδικῶν ὑπὲρ τοῦ κλάδου τούτου μέτρων.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς γενικώτερον ὑπὲρ τοῦ σίτου καὶ τῆς σιτοκαλλιιεργείας ἐπιδειχθεῖσας ὑπὸ τοῦ Κράτους φροντίδας, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἐπιληφθῆ τῆς βελτιώσεως τῶν ὄρων τῆς σιτοκαλλιιεργείας κατὰ τὴν μᾶλλον ἐντονὸν καὶ συστηματικὸν τρόπον.

Κατόπιν τῶν εὐνοϊκῶν ἀποτελεσμάτων τῶν Πειραματικῶν Ἀγρῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ τῶν προτύπων κτημάτων οὐδεμία παραμένει ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ἀποδόσεις κατὰ μονάδα ἐπιφανείας τῶν σιτηρῶν δύνανται εἰς μέγιστον ποσοστὸν νὰ αὐξηθοῦν ἐὰν ἐφαρμοσθοῦν παρὰ τῶν σιτοκαλλιιεργητῶν μας αἱ ἀπαραίτητοι καλλιιεργητικαὶ φροντίδες ἀνευ προσθέτων ἢ ὅλως ἀσημάντων δαπανῶν.

Ἐπιβάλλονται ἐπομένως δραστικώτεραι ἐνέργειαι πρὸς προώθησιν τῶν καλλιιεργητῶν εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐνδεικνυομένων προσπαθειῶν διὰ τὴν ὑποδειγματικὴν καλλιιεργείαν τοῦ σίτου.

Ἐκρίθη σκόπιμον ἔργον πρὸ τῆς γενικεύσεως τῶν βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας ἐφαρμοσθῆν ταῦτα δοκιμαστικῶς καὶ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν εἰς ὠρισμένα σιτοπαραγωγικὰ κέντρα τῆς Χώρας,

Πρὸς τοῦτο συνεστήθησαν πέντε κέντρα ἐφαρμογῆς τῶν βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας περιληφθέντων εἰς ἕκαστον τούτων ὠρισμένων-χωρίων τῆς Διτικῆς Μακεδονίας, τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Βοιωτίας, ἅτινα θέλουν ἀποτελέσει τοὺς πρωτύπους Δήμους σιτοκαλλιέργειας. Εἰδικώτερον εἰς τὴν περιφέρειαν Θηβῶν μὲ κέντρον τὰς Θήβας, εἰς τὴν περιφέρειαν Λαρίσης μὲ κέντρον τὸ χωρίον Τσαρμακλῆ, εἰς τὴν περιφέρειαν Καρδίτσης μὲ κέντρον τὸ χωρίον Κουτσερί, εἰς τὴν περιφέρειαν Τρικκάλων μὲ κέντρον τὸ χωρίον Τσιόκι καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν Βερροίας μὲ κέντρον τὸ χωρίον Γιδᾶ.

Εἰς τὰ κέντρα ταῦτα ἤρξατο καὶ συντελεῖται συστηματικῶς ἡ σχετικὴ ἐργασία ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος Γεωργικοῦ ἔτους, ἐφαρμόζεται δὲ ἐντατικῶς καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας παρὰ τῆς πλειονότητος τῶν γεωργῶν τῶν ὑποδεικνυομένων, ὑπὸ τῶν ἀποσπασθέντων ἐπὶ τούτῳ Γεωπόνων καὶ Ἐποπτῶν Συνεταιρισμῶν, καταβαλλομένων καλλιεργητικῶν φροντίδων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ σιτοκαλλιεργητοῦ.

Οἱ ἀποσπασθέντες τεχνικοὶ ὑπάλληλοι ἐφοδιασμένοι διὰ μικρᾶς συλλογῆς ἀπαραιτήτων γεωργικῶν ἐργαλείων, σὺν τοῖς ἄλλοις εὐρίσκονται εἰς διαρκῆ ἐπαφὴν μετὰ τῶν καλλιεργητῶν εἰδικῶς τῶν χωρίων τούτων καὶ ὑποδεικνύουν ἐμπράκτως τὸν τρόπον τῆς συστηματικωτέρας κατεργασίας τοῦ ἐδάφους καὶ γενικῶς τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῶν καλλιεργειῶν.

Τὰ ἐπιτευχθησόμενα πορίσματα θέλουν ἐπιδείξῃ ἐν καιρῷ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας εἰς μεγαλειτέραν κλίμακα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν συντελουμένων εἰς τὰ κέντρα ταῦτα ἐργασιῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐφαρμογῆς των, ὥστε νὰ ζητῆται ἐπιμόνως ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐν λόγῳ κέντρων εἰς πλείστας ἄλλας σιτοπαραγωγικὰς περιφερείας τῆς Χώρας.

4) Ἐκπαιδευτικὰ Μεταβατικὰ Σχολεῖα ἐμβολιασμοῦ καὶ κλαδεύματος.

Ἡ μεγίστη σημασία τῆς ὀπωροκομίας γενικῶς, εἰδικώτερον δὲ τοῦ ἐλαιοδένδρου τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπτυξις εὐνοεῖται τοσοῦτον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ κλίμα, δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ κ-

νήση ἀπ' ἀρχῆς ζωηρόν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.

Ἀνεξαρτήτως τῶν γενικωτέρων ὑπὲρ τῶν δενδροφιδῶν καλλιερ-
γειῶν μέτρων ἰδιαιτέρα ὄλως μέρημα ἐπεδείχθη εἰς τὴν ἐπίτευξιν
θετικῶν ἀποτελεσμάτων διὰ τοῦ ἐξευγενισμοῦ τῶν ἀγρίων ὀπωρο-
φόρων δένδρων καὶ τῶν ἀγριελαιῶν αἰτινες ἀπαντῶνται κατὰ πυ-
κνὰς συστάδας εἰς τινὰς περιφερείας ἀποτελοῦν ὀλόκληρα δάση, καὶ
τῆς διαδόσεως τῶν ὑγιεινῶν ἀρχῶν τοῦ κλαδεύματος καὶ τῶν στοι-
χειωδεστέρων καλλιεργητικῶν φροντίδων, ἐκ τῆς παραμελήσεως ἢ
καὶ τῆς πλημμελοῦς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων παρατηρεῖται ἄξια λό-
γου μείωσις εἰς τὴν παραγωγικότητα τῶν καλλιεργειῶν τούτων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον συνεστήθησαν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος
ἔτους κατὰ γεωργικὰς περιφερείας ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τῶν
τοπικῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν *εἰδικὰ συνεργεῖα ἐμβολιασμοῦ*
καὶ *ὑποδειγματικοῦ κλαδεύματος* ἅτινα περιῆλθον τὰς κυριωτέ-
ρας δενδροκομικὰς καὶ ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας τοῦ Κράτους
καὶ ὑπέδειξαν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ἐμπρόκτως τὸν τρόπον τοῦ ἐμ-
βολιασμοῦ καὶ τοῦ κλαδεύματος ὡς καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν εἰσχω-
δεστέρων καλλιεργητικῶν φροντίδων.

Τὰς ἐργασίας τῶν συνεργειῶν τούτων εἰς ἃ ἐδόθη ἡ μορφή
τῶν μεταβατικῶν Σχολείων παρηκολούθησαν μετ' ἐνδιαφέροντος
οἱ καλλιεργηταὶ τῶν ἐνδιαφερομένων περιφερειῶν, συστηματικῶς
δὲ μέγας ἀριθμὸς μαθητευομένων ἐργατῶν γεωργῶν προσληφθεὶς
ἀντὶ μικροῦ ἡμερομισθίου πρὸς εἰδίκευσιν καὶ πληρεστέραν κατάρ-
τησιν ὥστε ἐκάστη περιφέρεια νὰ ἀποκτήσῃ βαθμηδὸν τὸ ἀπαραί-
τητον τεχνικὸν προσωπικὸν ὅπερ προφανῶς θὰ συμβάλῃ κατὰ
πολύ, ἐν τῷ μέλλοντι, εἰς τὴν προώθησιν καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτο-
βουλίας ἐπὶ τοῦ κεφαλαιώδους τούτου σημείου τῆς δενδροκαλ-
λιεργείας.

Πλὴν τούτου διὰ τῶν συσταθέντων συνεργειῶν ἐξυγενίσθη-
σαν τὰ δένδρα ἐκτεταμένων ἐκτάσεων τοῦ Δήμοσιου καὶ τῶν Κοι-
νοτήτων παραδοθεισῶν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν παρὰ τῆς δασικῆς
ὑπηρεσίας.

Εἰδικώτερον συνεστήθησαν πλίσσινα τοῦ ἐνὸς συνεργεῖα εἰς
ἐκάστην Γεωργικὴν περιφέρειαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν Γεωπόνων ἀνα-
λόγως τοῦ διαθέσιμου τεχνικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἰδιαιτέρων
συνθηκῶν ἐκάστης περιφερείας, ἢ δὲ διδασκαλία περιεστράφη προ-
φορικῶς μὲν εἰς τὴν μετάδοσιν στοιχειωδῶν γνώσεων περὶ τῆς
ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν, τοῦ ἀνθους, τῆς γονιμοποιήσεως, τοῦ
πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν κλπ. πρακτικῶς δὲ

εις την άσκησιν της εκτελέσεως του έμβολιασμοῦ και του κλαδεύματος.

Ειδικῶς δια τὸ κλάδευμα τῆς ἐλαίας μετακλήθησαν κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1930-30, κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον 60 εἰδικοί ἐλαιοκλαδευταὶ ἐξ Ἰταλίας ἀποτελέσαντες τὰ βασικά ὄργανα τῶν Σχολείων ὑποδειγματικοῦ κλαδεύματος.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα εἶναι ἀρκούντως ἱκανοποιητικά δεδομένου, ὅτι ἐλειτούργησαν ἐν συνόλῳ περὶ τὰ 122 τοιαῦτα Σχολεῖα, ἐξεπαιδεύθησαν συστηματικῶς περὶ τοὺς 2850 μαθηταί, ἐξημερώθησαν περὶ τὰ 600.000 ἄγρια δένδρα καὶ ἐκλαδεύθησαν ὑποδειγματικῶς περὶ τὰ 100.000 δένδρα ἐξ ὧν 80.000 ἐλαιόδενδρα. Ἡ ἐργασία τῶν μεταβατικῶν τούτων Σχολείων συνεχίζεται ἐντόνως καὶ κατὰ τὸ τρέχον γεωργικὸν ἔτος, ἐνεκρίθη δὲ ἡ λειτουργία μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ ἐφ' ὅσον ἠθελὸν ἐπαρκέσει τὰ διατεθησόμενα οἰκονομικὰ μέσα.

5) Πειραματικοὶ καὶ ἀποδεικτικοὶ ἄγροί

Αἱ προσπάθειαι προπαγανδισμοῦ καὶ διαδόσεως τῶν γεωργικῶν γνώσεων τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν προσέκρουον μέχρι τοῦδε σοβαρῶς εἰς τὴν ἔλλειψιν κυρίως τῶν ἀπαραιτήτων μέσων τοῦ πειραματισμοῦ πρὸς μόρφωσιν θετικῆς γνώμης ἐπὶ τῶν διαφόρων τεχνικῶν προβλημάτων τῆς περιφερείας των καὶ τῆς ἐμπράκτου ἀποδείξεως εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν πλεονεκτιμάτων τῶν ὑποδεικνυόμενων μέτρων ἐκ τῆς ἐρεῦνης καὶ τοῦ πειραματισμοῦ ὑπὸ τὰς ἰδιαιτέρας τῆς περιφερείας συνθήκας.

Τὸ κενὸν τοῦτο ἐπληρώθη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου διὰ τῆς συστάσεως, μέσφ τῶν Γεωργικῶν Ταμείων, ἀναλόγου ἀριθμοῦ πειραματικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν ἄγρῶν, εἰς οὓς οἱ κρατικοὶ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι ἐν πλήρει ἀνέσει ἐκτελοῦν τὰς ἐνδεδειγμένας δοκιμασίας περὶ τοῦ καλλιτέρου, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς περιφερείας των, τρόπου κατεργασίας τοῦ ἐδάφους, τῆς εὐδοκιμήσεως τῶν νέων ποικιλιῶν, τῶν ἀναγκασιούτων λιπασμάτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς καλλιτέρας καὶ οἰκονομικωτέρας χρησιμοποίησεως αὐτῶν, τῆς πρόσφορωτέρας καταπολεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν καὶ γενικῶς τῶν ἐπωφελεστέρων καὶ οἰκονομικωτέρων μεθόδων καλλιέργειας καὶ ἀποδεικνύουν ἐμπράκτως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὰ ἐπιτευχθέντα διὰ τῶν πειραμάτων ἀποτελέσματα.

Τοιαῦτοι Πειραματικοὶ καὶ ἀποδεικτικοὶ ἄγροί συνεστήθησαν περὶ τοὺς 2-4 εἰς ἐκάστην Γεωργικὴν περιφέρειαν τεθέντος εἰς τὴν διάθεσιν ἐκάστης, πρὸς τὸν εἰδικὸν τοῦτον σκοπὸν, ποσοῦ μέχρι 25.000 δραχμῶν.

Διὰ τὴν κατὰδείξωμεν σαφῶς τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ἅτινα ἔχουν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς οἱ πειραματικοὶ ἄγροὶ θὰ ἀντλήσωμεν στοιχεῖα ἐκ τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων *σιτοκαλλιέργειας* καὶ ποικιλιῶν τινῶν σίτου εἰς διαφόρους πειραματικούς ἄγρους.

Οὕτω πειράματα γινόμενα εἰς Πειραματικούς Ἄγρους τῆς περιφερείας Λαγκαδᾶ, Χαλκιδικῆς, Θεσσαλονίκης καὶ Κατερίνης ἐπὶ τῶν μεθόδων καλλιέργειας τοῦ Ἰταλοῦ καθηγητοῦ Ζιλμπερτίνι ἀπέδωκαν τὰ ἑξῆς καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα.

Εἰς τὸ χωρίον Κουκλουτζᾶ, τῆς περιφέρειας Θεσσαλονίκης, εἰς ἔδαφος πτωχὸν καὶ λοφῶδες, ἡ γενομένη καλλιέργεια μὲ σπόρους Μεντάνα, Καμπέρα καὶ Ἐντα Μουσσολίνι ἔδωκεν ἀντιστοιχῶς 203, 186 καὶ 121 ὀκάδας κατὰ στρέμμα ἐνῶ ἡ ἀπόδοσις τῶν γειτονικῶν ἄγρῶν μὲ ἐντόπιον μὲν σπόρον ἦτο 50 ὀκάδες κατὰ στρέμμα, μὲ Καμπέρα δὲ 98 ὀκάδες.

Εἰς τὸ χωρίον Σίνδος ἡ ποικιλία Ἐντα Μουσσολίνι εἰς ἔδαφος πτωχὸν καὶ ἐν μέρει ἀλατοῦχογ, ἀπέδωκεν 136 ὀκάδας κατὰ στρέμμα, ἡ δὲ ποικιλία Μεντάνα 129 ὀκάδας, ἐν ᾧ ἡ αὐτὴ ποικιλία Μεντάνα εἰς ἑδάφη τῆς αὐτῆς φύσεως ἀλλὰ χωρὶς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου Ζιλμπερτίνι, ἀπέδωκε 35 ὀκάδας μόνον κατὰ στρέμμα.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Λαγκαδᾶ, εἰς τὸ χωρίον Δορκάς, οἱ ἄγροὶ Ζιλμπερτίνι ἀπέδωκαν 150 ὀκάδας κατὰ στρέμμα ἐν ᾧ οἱ γειτονικοὶ ἀπέδωκαν μόνον 50 ὀκάδας κατὰ στρέμμα.

Εἰς τὴν περιφέρειαν Χαλκιδικῆς, εἰς τὸ χωρίον "Νέα Τρίγλια,, ἡ καλλιέργεια Ζιλμπερτίνι, μὲ σπόρον Μεντάνα, ἀπέδωκεν 125 ὀκάδας κατὰ στρέμμα, κατὰ μέσον ὄρον ἐν ᾧ οἱ γειτονικοὶ ἄγροὶ μὲ τὴν ἰδίαν ποικιλίαν ἀπέδωκαν 66 ὀκάδας,

Εἰς τὴν περιφέρειαν Κατερίνης, ὁ πειραματικὸς ἄγρος τῆς περιφερείας τῆς κομοπόλεως ἀπέδωκεν ἀπὸ 384 μέχρι 534 ὀκάδας κατὰ στρέμμα μὲ σπόρον Μεντάνα, ἐνῶ ὁ ἴδιος σπόρος, εἰς γειτονικὰ ἑδάφη, ἀλλ' ἄνευ τῆς μεθόδου Ζιλμπερτίνι, ἀπέδωκεν ἀπὸ 300 ἕως 366 ὀκάδας κατὰ στρέμμα.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

1) Έν Μακεδονία και Θράκη.

Διαλυθείσης από της 26 Νοεμβρίου 1929 της Γενικής Διευθύνσεως Έποικισμού Μακεδονίας τὸ Τμήμα Βενζινοκαλλιέργειας, Μηχανουργείου καὶ Γεωργικῶν μηχανῶν ὑπήχθη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Γεωργίας ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Υπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιέργειας».

Ἡ Ὑπηρεσία αὕτη σκοπὸν ἔχει τὸ νὰ ἐκτελῇ ἐκχερσώσεις καὶ βαθέα ὀργώματα διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς παραχωρουμένων γεωργικῶν μηχανημάτων εἰς τοὺς γεωργοὺς (προσφυγας καὶ ἐντοπίους) καὶ οἵτινες χρεώνονται διὰ τὰς δαπάνας, καταβαλλομένας διὰ γραμματίων ἐξοφλουμένων εἰς δύο-τρεῖς ἐτησίαις δόσεις.

Διὰ τὰ εὐνοηθῆ ἢ ἐκτέλεισις ἐκχερσώσεων καὶ βαθέων ἀρόσεων εἰς μεγάλην κλίμακα καὶ μάλιστα εἰς τὰς περιφέρειαις εἰς ἃς διὰ πρώτην φοράν ἐργάζεται ἡ ὕπηρεσία, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀναλαμβάνει εἰς βάρος τοῦ ἐν πῶσοσόν τῆς σχετικῆς δαπάνης.

Ἀπὸ τοῦ 1929 ἐπεξετάθη ἡ ἐργασία τῆς Μηχανικῆς καλλιέργειας ἐκτὸς τῆς Μακεδονίας καὶ εἰς τὴν Θράκην, ἐκτελουμένων ἐργασιῶν διὰ λογαριασμὸν προσφύγων καὶ ἐντοπίων γεωργῶν.

Ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἔτους ἤρχισεν ἀξελανόμενος ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανῶν ἃς χρησιμοποιεῖ ἡ ὕπηρεσία. Οὕτως ἐπεσκευάσθησαν εἰσέτι 5 Βενζινόροτρα Stock τῶν 60 H. καὶ 8 βενζινόροτρα W.D. τῶν 80 H.

Εἰδικῶς διὰ τὴν ἐκχέρσωσιν τῶν ἀποξηρανομένων λιμνῶν Ἀματόβου καὶ Ἀρτζάν παρελήφθησαν ἐσχάτως 10 ἄλυσσοτρόχοι ἐλκυστήρες, προεκηρύχθησαν δὲ διαγωνίσμοι καὶ ὑπεγράφησαν Συμβάσεις διὰ τὴν προμήθειαν 34 ἄλυσσοτρόχων ἐλκυστήρων Ντίζελ, 30 μηχανικῶν ἀρότρων τετραῦνων, 20 διῦνων, 30 καλλιεργητῶν ὡς καὶ διὰ διαφόρων ἄλλων μηχανημάτων διὰ τὴν ἀνόρυξιν χανδάκων καὶ ἐκκαθαρισμὸν αὐτῶν, κατασκευὴν ἀγροτικῶν δρόμων, ἐκκοίωσιν δένδρων κλπ.

Τὰ πλεῖστα τῶν μηχανημάτων τούτων παρελήφθησαν μέχρι τέλους Μαρτίου καὶ ἤδη χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰς πρόην λίμνας Ἀματόβου-Ἀρτζάν.

Τί απέδωσε μέχρι τούδε ἡ Ὑπηρεσία τῆς Μηχανικῆς Καλλιέργειας.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας διετίας ὠργώθησαν καὶ ἐξεχερσώθησαν 236.679 δυναμικὰ στρέμματα ἀντιστοιχοῦντα πρὸς 106.270 πραγματικὰ (βαθέα, μέτρια καὶ κανονικὰ).

Βαθέα ὄργωματα.

Διὰ τῶν βαθέων ὄργωμάτων (βάθος 25-35 ἑκατ.) καὶ μετρίων τοιούτων (20-25 ἑκατ.) ἐπῆλθεν αὔξεις τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀγρῶν (ἐκτὸς περιπτώσεως θεομηνίας-χάλαζα-πλημμύραι-οκαρδαιοῖς κλπ., ὅποτε κατεστράφη ἢ παραγωγή) κατὰ.

30—50 % διὰ τὸν σίτον
50—80 % » τὴν κριθὴν
100 % » τὸν ἀραβόσιτον

Τονίζομεν ἰδιαιτέρως ὅτι τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῶν βαθέων ὄργωμάτων τυγχάνουσι πλέον καταφανῆ ἐπὶ τῶν ἐαρινῶν σπαρτῶν καὶ τοῦτο διότι τὰ φυτὰ ταῦτα εὐρισκόμενα ἐν βλαστήσει κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ὅποτε σπανίως βρέχει, εὐρίσκουσιν ἐντὸς τοῦ βαθέως ὄργωθέντος ἐδάφους τὸ ἀπαιτούμενον ὕδωρ διὰ τὴν ἀνάπτυξίν των. Ἀντιθέτως ἂν τὰ ὄργωματα δὲν ἐγένοντο βαθέα ἢ ὑγρασία χάνεται εὐκόλως ἀπὸ τὸ μικρὸν πᾶχος τοῦ καλλιεργηθέντος ἐδάφους, τὰ φυτὰ ὑποφέρουν καὶ ἡ ἀπόδοσις εἶναι μικρά. Παράδ. (Συνήθης καλλιέργεια εἰς βάθος 8—10 ἑκ.)

Ὑπάρχουν πλεῖστα ὅσα παραδείγματα καθ' ἡ ἀραβόσιτος σπαρεῖς ἐπὶ ἀγρῶν καλλιεργηθέντων βαθέως διὰ βενζιναρότρων, ἀπέδωκε 200—300% περισσότερον ἀφ' ὅτι ἀπέδωκε τοιοῦτος σπαρεῖς εἰς παρακειμένους ἀγρούς ὁμοίας φύσεως καὶ καλλιεργηθέντας διὰ τῶν συνήθων γεωργικῶν μέσων.

Οὕτω συγκεκριμένως εἰς τὸ χωρίον «Κομνηνά» τῆς Δυτ. Μακεδονίας ἀραβόσιτος σπαρεῖς εἰς βενζινοκαλλιεργηθεῖσαν ἔκτασιν ἀπέδωκεν 100—120 ὄκ. κατὰ στρέμμα (ξηρικά), ἐν ᾧ εἰς παρακειμένους ἀγρούς τῆς αὐτῆς φύσεως ἀλλὰ μὴ ὄργωθέντας βαθέως ἡ ἀπόδοσις δὲν ὑπερέβη τὰς 30—40 ὄκ. κατὰ στρέμμα.

Ὅμοια ἢ παρεμφερῆ ἀποτελέσματα ἔχομεν εἰς τὰ χωρία Καλοχωρί, Κλεῖτον κλπ.

Οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν βαθέων ὄργωμάτων.

Ἐὰν λάβωμεν ὅτι ὄψιν κατὰ μέσον ὄρον ὅτι.

1) Τὰ βαθέα ὄργωματα ἐκτελοῦνται κάθε 4 ἔτη.

2) Ὅτι ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἐπὶ βαθέων ὀργωμάτων εἶναι διὰ μὲν τὸν σῖτον 20 ὄκ. κατὰ στρέμμα διὰ δὲ τὸν ἀραβόσιτον 60 ὄκ. κατὰ στρέμμα.

3) Ὅτι ἡ ἀξία ἐνὸς βαθέος ὀργώματος τῆς Υ. Μ. Κ. κατὰ μέσον ὄρον ἀνέρχεται εἰς 90 δρχ. κατὰ στρέμμα.

Σημείωσις. Μὲ τοὺς νέους ἐλκυστήρας Ντίτζελ καὶ τὰ νέα ἄροτρα βαθέων ὀργωμάτων ἅτινα δὲν ἀναστρέφουσι τὸ χῶμα (νάϊφερ) τὰ βαθέα ὀργώματα θὰ στοιχίζουσι μόνον περὶ τὰς 40—50 δρχ. κατὰ στρέμμα περίου.

4) Ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου εἶναι 6 δρχ. κατ' ὄκῳν τοῦ δὲ ἀραβόσιτου 3 δρχ. κατ' ὄκῳν, θὰ ἔχωμεν τὸν ἐξῆς λογαριασμὸν.

Κατὰ στρέμμα.

α) 20 ὄκ. σίτου X 4 X 6 δρχ.	Δρχ.	480
μεῖον ἔξοδα βαθέος ὀργώματος	»	90
Κέρδος ὑπὲρ τοῦ γεωργοῦ ἐκ βαθ. ὀργώμ.		—
ἀπὸ 1 στρ. κατὰ 4ετίαν	»	390
β) 60 ὄκ. ἀραβόσιτου X 4 ἔτη X 3 Δρχ.	»	720
μεῖον ἔξοδα βαθείας καλλιεργείας	»	90
Κέρδος ὑπὲρ τοῦ γεωργοῦ ἐκ βαθ. ὀργώμ.		
ἀπὸ 1 στρέμμα κατὰ 4ετίαν	Δρχ.	630

Σημείωσις. 1) Ἡ σπορὰ τῶν ἀγρῶν κανονικῶς δὲν γίνεται συνεχῶς μὲ σῖτον ἢ ἀραβόσιτον, ἀλλὰ αἱ καλλιέργειαι ἐναλλάσσονται (ἀμειψισπορὰ).

2) Οἱ γεωργοὶ ἐκτελοῦσι τὰς συνήθεις διὰ τῶν ζῶων τῶν ἀρόσεις, ἢ δὲ βαθεῖα καλλιέργεια γίνεται ἐπὶ πλέον κατὰ 4ετίαν ἢ 5ετίαν.

Αὐτά, ἴσως καὶ καλλίτερα εἶναι τ' ἀποτελέσματα τῶν βαθέων ὀργωμάτων καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἐκτελεσάντων βαθέα ὀργώματα γεωργῶν θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως καλλίτερα τῆς σημερινῆς ἂν αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνσκήψασαι θεομηνίαι δὲν κατέστρεφον τὴν παραγωγὴν πλείστων βενζινοκαλλιεργηθέντων καὶ μὴ ἀγρῶν (χάλαζα, σκωρίασις, πλημμύραι κλπ.)

Ἄλλα ἐπιτευχθέντα ὀφείλη ἐκ τῆς ἐπιχειρηθῆσας τῶν βαθέων ὀργωμάτων. 1) **Καθιέρωσις ἀμειψισπορᾶς.** Εἰς πολλὰς περιφερείας ἐνθα αἱ βροχαὶ τῆς ἀνοίξεως καὶ τοῦ θέρους σπανίζουσι (π. γ. Χαλκιδική), ἢ μονοκαλλιέργεια (σπορὰ τῶν ἰδίων ἀγρῶν κάθε χρόνον μὲ σιτηρὰ) ἀπετέλει κανόνα. Τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης μονοκαλλιέργειας τυγχάνουσι γνωστὰ τοῖς πᾶσι.

Διὰ τῶν βαθέων ὀργωμάτων κατέστη δυνατόν νὰ εὐδοκιμήσωσι καὶ φυτὰ ἐαρινῶν καλλιεργειῶν οὕτω δὲ κατέστη δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τόσοῦν ἀπαραιτήτου ἀμειψισποράς (π.χ. Χαλκιδική, Κιλκίς κλπ.).

2) **Ἐπάνοδος εἰς τὸ σύστημα τῆς Ντάμκας.** Ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τῆς Υ.Μ.Κ. ἐκτελούμενα ὀργώματα ἐφαρμόζονται κατὰ προτίμησιν ἐπὶ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλειτέρων τεμαχίων γῆς, ὀργώνονται ταῦτοχρόνως μεγάλα συνεχόμενα ἐκτάσεις αἵτινες σπεύρονται ὑπὸ τῶν γεωργῶν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν καὶ οὕτως ἐπανέρχεται αὐτομάτως τὸ λόγω κακῆς συνεννοήσεως τῶν γεωργῶν ἐγκαταλειφθὲν σύστημα τῆς «Ντάμκας».

3) **Ἀύξεις τῶν οἰκονομικῶν πόρων τῶν γεωργῶν καὶ μὴ ἐρήμωσις τῶν Συνοικισμῶν.** Ἐπειδὴ οἱ γεωργικοὶ κλῆροι ἐν Μακεδονίᾳ τυγχάνουσι πολὺ μικροὶ εἰς ἑκτασιν (30 στρεμ. περίπου) καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀγρῶν τῶν καλλιεργουμένων διὰ τῶν συνήθων μέσων τυγχάνει πενιχρά, δὲν ἠδύναντο πολλοὶ γεωργοὶ νὰ κερδίσωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ ἠναγκάζοντο νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ χωρία των καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς πόλεις ἐνθα χειροτέρα ἔνδεια τοὺς ἀνέμενε.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν βαθέων ὀργωμάτων ἠϋξήθη ἡ καθαρὰ πρόσοδος κατὰ στρέμμα καὶ οὕτω κατέστη δυνατὴ ἡ μὴ διάλυσις πλείστον ὄσων συνοικισμῶν, ἰδίᾳ τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τῆς περιφέρειας Κιλκίς.

4) **Εἰσπραξις χρεῶν κλπ.** Εἰς τὰ χωρία εἰς τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἐκχερσώσεις καὶ βαθέα ὀργώματα ἠϋξησεν ἡ καθαρὰ πρόσοδος καὶ οὕτω κατορθώνουσιν αἱ πιστωτικαὶ Τράπεζαι νὰ εἰσπράττωσιν εὐκολώτερον τὰ δανεισθέντα εἰς τοὺς ἀγρότας χρηματὰ των. Ἡ ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀνεγνώρισε πλήρως τὴν ἄποψίν μας ταύτην.

Μέχρι τοῦδε εἰς μὲν τὴν Μακεδονίαν ἐξεχερσώθησαν ἅπασαι σχεδὸν αἱ χέρσαι ἐκτάσεις (ἄχρηστα στριβάδα, ἄχρηστα λειβάδια, ἐκτάσεις περιέχουσαι παληούρια κλπ.) ἐν ᾧ εἰς τὴν Θράκην ὑπολείπονται ἀκόμη πρὸς ἐκχέρσωσιν περὶ τὰς 40 χιλ. στρεμμάτων.

Ἐκχερσώσεις πουργαροτόπων. Ὅμοίως ἤρξατο ἡ ἐκχέρσωσις γαιῶν περιεχουσῶν μικρὰ κοντοπούονα με πικρὸν πλέγμα ῥιζῶν. Οὕτως εἰς Χιλὴν (Ἀλεξανδροπόλεως) ἐξεχερσώθησαν μέχρι τοῦδε 300 στρέμματα περίπου.

Ἡ ἐργασία αὕτη περιορίσθη σημαντικῶς ἐλλεῖπει πιστώσεων, καίτοι ἔχει μεγίστην σημασίαν διότι ἐν Θράκῃ, Μακεδονίᾳ καὶ Θεσσαλίᾳ ὑπάρχουσι περὶ τὰς 80—100 χιλ. στρ. πουργαροτό-

πων ἄτινα μέχρι τοῦδε ἀπετέλουν βοσκὰς πολὺ μικρᾶς ἀξίας ἐνῶ κατόπιν τῆς ἐκχερσώσεως θ' ἀποδοθοῦν εἰς τὴν γεωργίαν.

Ἐπιζώσεις μεγάλων δένδρων καὶ θάμνων. Ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιέργειας ἐμελέτησεν ἐπίσης τὰς δι' εἰδικῶν μηχανημάτων ἐκριζώσεις εἰς τὴν περιφέρειαν Κατερίνης ἔνθα ὑπάρχουσι περὶ τὰς 10.000 συνεχόμενα στρέμματα πρόφην δασῶν μὴ δυνάμενων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν κατὰστασιν τῶν ἐκμεταλλευσίμων δασῶν. Ἐν μόνον συνεργεῖον ἐργάζεται πρὸς τοῦτο εἰς Περίοισιν μὲ θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἡ ἐργασία δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῆ ἢ ἐλλείψει πιστώσεων.

Πρακτικαὶ ὠφέλεια ἐκ τῶν ἐκχερσώσεων. 1) Ἀπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν μέχρι τοῦδε περὶ τὰς 50 χιλ. στρεμ. ὄντων προηγουμένως ἀχρήστων ἢ ἀποτελούντων γαίας διδούσας ἐλάχιστα εἰσοδήματα. Ἡὕξθη δηλαδή ἡ συνολικὴ καλλιεργουμένη ἔκτασις τῆς χώρας καὶ συνεπῶς ἠὕξθη καὶ ἡ παραγωγή.

2) Ἡὕξθησαν σημαντικῶς εἰς ἔκτασιν καὶ ποιότητα οἱ καλλιεργήσιμοι γεωργικοὶ κλῆροι πολλῶν συνοικισμῶν καὶ οὕτω κατέστη δυνατὴ ἢ μὴ διάλυσις τούτων.

Παράδειγμα ἅπαντες οἱ πρὸς τὴν παράλιαν συνοικισμοὶ τῆς Χαλκιδικῆς, ἅπασα ἡ περιφέρεια Σαλπῶν (Κομοτινῆς), ἡ περιφέρεια Ἀλεξανδρουπόλεως (Χιλῆ, Ἄβας), ἡ περιφέρεια Ὀρεστιάδος κλπ. Ἀπόδειξις ὅτι ἅπαντες οἱ γεωργοί, μὴδὲ τῶν Τούρκων ἐξαιρουμένων, ζητοῦσι καθ' ἑκάστην τὴν βοήθειαν τῆς Υ. Μ. Κ. ἰδιαιτέρως δὲ ὁ κ. Νομάρχης Ἐβρου προσωπικῶς καὶ μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας τῆς Μηχανικῆς Καλλιέργειας.

Διάθεσις καὶ παρακολούθησις γεωργικῶν μηχανημάτων.

Ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιέργειας διέθεσε καὶ συνεχῶς διαθέτει εἰς γεωργοὺς καὶ γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς σιτοκαθαριστήρια, θεριστικὰς μηχανάς, ἀλωνιστικὰς τοιαύτας, ἐκκοκιστικὰς ἀραβοσίτου, ἱπποσκαλιστήρια καὶ διάφορα ἄλλα γεωργικὰ μηχανήματα ἐπὶ πληρωμῇ ἐνεργουμένη εἰς 2—3 ἐτησίαις δόσεις. Τὰ μηχανήματα ταῦτα προέρχονται ἐκ Γερμανικῶν ἐπιανορθώσεων. Συγχρόνως διατίθεται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τὸ τεχνικὸν αὐτῆς προσωπικὸν διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων καὶ τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν.

Ἡ ἰδία ὑπηρεσία ἐξεπαίδευσε καὶ εἰδικοποίησε μέχρι σήμερον ὑπὲρ τοὺς 250 τεχνίτας εἰς τὴν Μηχανικὴν Καλλιέργειαν, τὴν σύν-

δεσιν, ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν βενζιναρότρων ἑλκυστήρων, ἀλωναριστικῶν μηχανῶν κλπ.

Μελέται — Ἐρευναι καὶ Πειράματα.

Ἐξετελέσθησαν ἐπίσης πλείσται δοκιμαὶ ἀποδόσεως ἐργασίας σιτοδιαλογέων, ἑλκυστήρων, ἀκαθάρου πετρελαίου, ἀλωναριστικῶν κλπ. Ἐπίσης διάφορα πειράματα βελτιώσεως φυσικῶν καὶ τεχνητῶν λειβαδίων ἐφαρμοζόμενα διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι. Ἐμελετήθησαν ἐπίσης εἰδικὰ μηχανήματα διὰ τὴν κατασκευὴν χανδάκων καὶ ἀγροτικῶν δρόμων κατέληξαν δὲ αἱ μελέται αὗται εἰς θετικά καὶ συμφέροντα ἀποτελέσματα. Μέρος τῶν μηχανημάτων ἐτέθησαν ἤδη εἰς ἐφαρμογὴν.

Μεγίστην σημασίαν ἔχει τὸ ὅτι διὰ τῶν τελευταίων προμηθευθέντων ἑλκυστήρων τῶν κινουμένων μὲ ἀκάθαρτον πετρελαίον (Ντίεζελ) ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ εἰδικὰ ἄροτρα (Κίλιφερ) τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ὀργώσωσιν εἰς μέγα βάθος χωρὶς ν' ἀναστρέφωσι τὸ χῶμα θὰ ἐπέλθῃ σημαντικωτάτη οἰκονομία εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν βαθέων ὀργωμάτων ἅτινα ἀπὸ 90 δοχ. κατὰ στρέμμα θὰ κατέλθωσιν εἰς τὰς 30—50 περίπου δραχμὰς κατὰ στρέμμα.

Ἔργασίαι τῶν πρώην λιμνῶν Ἀματόβου — Ἀρτζάν.

Ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιέργειας ἐξετέλεσεν ἐπίσης πειραματικὰς καλλιέργειας ἐπὶ διαφόρων τεμαχίων διαφόρου φυσικομηχανικῆς καὶ χημικῆς συστάσεως, τῇ ὑποδείξει τοῦ Ἑγγλοῦ ἐδαφολόγου κ. Τζέφερι, ἐπὶ τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γαιῶν τῶν λιμνῶν Ἀματόβου—Ἀρτζάν.

Χάρις εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ κατατόπισις τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν ἐκτάσεων καὶ τοῦ τρόπου χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

Ἐξεχερώθησαν μέχρι τοῦδε περὶ τὰς 10.000 στρ. ἐξ ὧν τὰ ἀρχικῶς ἐκχερωθέντα 1500, ἐσπάρησαν μὲ ἔαρινά ἤτοι 1000 στρ. ἀραβόσιτος, 500 στρ. βάμβαξ καὶ 50 στρέμ. ὄρυζα τὰ ὑπόλοιπα δέον νὰ σπαρῶσι τὸ φθινόπωρον. Ἡ ἐκχέρσωσις συνεχίζεται ἐντατικῶς μὲ τὰ νέα μηχανήματα, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἐὰν ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, θὰ ἐκχερωθῶσι καὶ αἱ ἐν τῷ μέλλοντι ἀποκαλυφθησόμεναι ἐκ τῶν ὑδάτων ἐκτάσεις καὶ θὰ παραδοθῶσι καὶ αὗται ἔτοιμοι πρὸς σποράν.

Μηχανοκαλλιέργεια Θηβῶν

Ἰδιὰ τριῶν ἑλκυστήρων Σερὶ-Ντίεζελ ἀγορασθέντων κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1930 ἠχοίσαν ἐνεργουμένη ἐν τῇ περιφερείᾳ Θηβῶν

ειδική μηχανική καλλιέργεια υπό την άμεσον διεύθυνσιν τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου Ἀττικοβοιωτίας.

Ἐκτελοῦνται ὀργώματα κυρίως μετρίου βάθους εἰς ἀγροὺς γεωργῶν τῆς ὡς ἄνω περιφερείας. Οἱ γεωργοὶ υποβάλλουσιν αἰτήσεις διὰ τὴν μηχανοκαλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν τῶν καὶ πληρώνουσι μέρος τοῦ κόστους κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὀργώματος διὰ τὸ ὑπόλοιπον δὲ ὑπογράφουσι γραμμᾶτια πληρωτέα μετὰ ἓν ἔτος.

Ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1930 μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1931 ἐκαλλιεργήθησαν δι' ἀρότρων διαφόρων τύπων ἐν ὄλῳ **7.207 στρέμματα** ἀντιστοιχοῦντων εἰς 10.500 στρέμ. δυναμικὰ ἢ κανονικοῦ βάθους 15—18 ἑκατ. τοῦ μέτρου.

Αἱ δαπάναι τῆς καλλιεργείας δὲν κατέστη δυνατόν νὰ προσδιορισθῶσιν ἐπακριβῶς, αὐταὶ ὁμῶς περιστρέφονται εἰς τὰς 35 δραχμὰς κατὰ στρέμμα βάθους 15—18 ἑκατ. τοῦ μέτρου. Τὸ ποσὸν τοῦτο καταβάλλεται ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς ἄνευ ἐπιπροσθέτου δαπάνης τοῦ Κράτους.

Καίτοι μόλις κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος θὰ καταστή δυνατόν νὰ ἔχωμεν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ εἰπωμεν ὅτι ταῦτα θὰ εἶναι σημαντικώτατα, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν γεωργῶν τῆς περιφερείας ἰδίως ἐκείνων οἵτινες δὲν διαθέτουσιν ἀροτριῶντα κτηνῆ.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς μηχανικὰς ταύτας ἐργασίας ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, διὰ νὰ διευκολύνῃ τοὺς γεωργοὺς τῆς Λαρίσης, καὶ ἰδίως τῆς περιφερείας Κάρλας τοὺς ὑποστάντας καταστροφὰς ἐκ θεομηνιῶν καὶ μὴ ἔχοντας ἀροτριῶντα ζῶα, ἐχρησιμοποίησε περὶ τὰ 25 ἰδιωτικὰ πετρελαιάροτρα τῆς περιφερείας ἀντὶ 35 δραχμῶν κατὰ στρέμμα. Τὸ ποσὸν τοῦτο διετέθη ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς μὲ χρέωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων γεωργῶν ἐκ τῆς μερίδος τοῦ καλλιεργητικοῦ δανείου ἢ μὲ διετὴ ἀπόσβεσιν.

Ἐν συμπεράσματι ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιεργείας λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ 1929 σημαντικὴν ἔκτασιν ἐπέτυχε πολλαπλῶς τοῦ προσορισμοῦ τῆς ὡς ὑπηρεσία θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μελέτης τῶν γεωργικῶν μηχανημάτων ἐν σχέσει πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς συνθήκας, ὡς καὶ ἀμέσου ἐφαρμογῆς αὐτῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας, ἐφαρμόσασα ἐντελῶς νέας καλλιεργητικὰς μεθόδους αἵτινες καὶ ἤδη ἐβελτίωσαν τὴν παραγωγὴν ἀλλὰ καὶ μελλοντικῶς θὰ ἔχωσι σπουδαίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς.

Ἀπολαστωμένων τῶν ἐκχερῶσεων ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς

Καλλιεργείας θὰ χρησιμοποιηθῇ α) διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀποξηρανθησομένων ἐδαφῶν, διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐφωδιασμένη ἤδη μὲ τὰ κατάλληλα μηχανήματα καὶ ἔχει ἀποκτήσει σχετικὴν πείραν, β) διὰ τὴν συνέχισιν καὶ γενίκευσιν τῶν βαθέων ὀργωμάτων τῶν ὁποίων ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς εἶναι ἄμεσος, γ) διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν βοσκῶν, δ) διὰ τὴν διὰ μηχανικῶν μέσων ἐκτέλεσιν μικρῶν ἔργων ἀρδεύσεως, ἀποστραγγίσεως καὶ χωρικῆς ὁδοποιΐας, ε) διὰ τὴν διάθεσιν διαφόρων ὠφελίμων γεωργικῶν μηχανημάτων, στ) διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν χρησιμοποιούντων γεωργικὰς μηχανὰς γεωργῶν καὶ γεωργικῶν Συσμῶν καὶ ζ) διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὸν καταρτισμὸν εἰδικοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν διαφόρων μηχανημάτων.

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΗΣ ΣΙΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Μέθοδοι βελτιώσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας

Αἱ μέθοδοι αἱ ἀκολουθούμεναι ὑπὸ τῶν σιτοκαλλιεργητῶν ἐν Ἑλλάδι εἶναι, ὡς γνωστόν, πρωτόγονοι.

Ἐνεκα τούτου σύντομος ἐστράφη ἡ προσπάθεια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πρωτογόνων τούτων μεθόδων καλλιέργειας.

Ἡ χρησιμοποίησις βελτιωμένου σπόρου, ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ πρὸ τῆς σπορᾶς ἀπολύμανσις αὐτοῦ, ἡ καλὴ κατεργασία τοῦ ἐδάφους, ἡ χημικὴ λίπανσις, τὸ βοτάνισμα, εἶναι τὰ ἀπλᾶ καὶ συγκροημένα προβλήματα, ἡ ἐπίλυσις τῶν ὀπαίων θὰ ὑψωνε τεραστίως, ἐν βραχεῖ, σχετικῶς, χρόνῳ τὴν κατὰ στρέμμα ἀπόδοσιν καὶ θὰ ἔκαμνε τοὺς ἀντιφρονούντας ἐκόντας ἄκοντας, ν' ἀναγνωρίσουν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι τόπος κατάλληλος καὶ διὰ τὴν σιτοκαλλιέργειαν.

Τὸ ἔργον τῆς χρησιμοποίησεως βελτιωμένων σπόρων, ἔχει κατευθύνσεις : ἡ μία εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἡ εἰσαγωγή διαφόρων ξένων ποικιλιῶν μεγάλης ἀποδόσεως καὶ πρωϊμοῦ ὀριμάνσεως, αἵτινες κατὰ τὰ θεωρητικὰ δεδομένα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εὐδοκιμήσουν ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ταύτῳ δὲ καὶ ἡ ἔρευνα τῶν ἐντοπίων ποικιλιῶν καὶ ἐπιλογή αὐτῶν ἢ καὶ ἡ δημιουργία ἀκόμη νέων ποικιλιῶν προσαρμολογούμενων πρὸς τὰς συνθήκας τοῦ τόπου· ἡ δευτέρα δὲ κατεύθυνσις εἶναι ἡ μετὰ τὴν μελέτην καὶ τὰ δοκιμαστικὰ πειράματα προσπάθεια πρὸς διάδοσιν τῶν ἀποδεδειγμένως καταλλήλων σπόρων.

Ἡ πραγματοποίησις τῆς πρώτης ἐκ τῶν ἀνωτέρω προσπαθειῶν, ἀνετέθη εἰς τὸν Σταθμὸν Καλλιτερέψεως Φυτῶν, ἐδρεύοντα ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅστις ἰδρυθεὶς κατὰ τὸ 1925 ἐν Λαρίσῃ, ἐφυτοζῶει ἐκεῖ ἔνεκα ἐλλείψεως πιστώσεων : αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης εἶναι, δυστυχῶς, ἐργασίαι βραδείαι, ἀπαιτοῦσαι μεγάλας δαπάνας, ἀνεὺ ἀμέσου ἀνταποδόσεως καὶ δι' αὐτὸ δυσχερῶς πάντοτε ἐπιτυγχάνεται ἢ παρὰ τῶν ἀρμοδίων χορηγήσις δι' αὐτὰς πιστώσεων ἀλλ' ὅμως αἱ ἐργασίαι αὗται καὶ μόνον ἀποτελοῦν τὰς ἐδραίας βάσεις, ἐφ' ὧν δύναται νὰ στηριχθῇ ὀρθῆ τεχνικὴ κατεύθυνσις τῶν γεωργικῶν προβλημάτων.

Ἀπὸ διατίας, ὁ Σταθμὸς οὗτος, εἶχεν ἤδη μελετήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Αὐστραλιανῆς ποικιλίας Καμπέρα, ἐφωδιάσθη δι' ἄλλων τῶν ἀναγκαιουσῶν πιστώσεων ὅπως δυνηθῇ ν' ἀναπτύξῃ τὸ

ἔργον του. Μέχρι σήμερον ἐπροικοδοτήθη μὲ πῶσον ἄνω τῶν 7 ἑκατομ. δραχ. μὲ τὸ ὁποῖον καὶ κατώρθωσε νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἀποστολὴν του.

Χάρις, οὕτως εἰς τὰ δοθέντα μέσα ἐμελετήθησαν, ἐκτὸς τῆς ποικιλίας Καμπέρα, οἱ σῖτοι Βαρατάχ, Φλωράνς, Χάροντ, Φεντερέϊ-σεν καὶ Μεντάνα, εὐρίσκονται δὲ ὑπὸ μελέτην καὶ εὐρὸν πειραματισμὸν καὶ ἄλλαι ἀκόμη ποικιλίαι. Ὅμοίως αἱ μελέται τοῦ Σταθμοῦ ἐπεξετάθησαν ἐπὶ τῆς κριθῆς καὶ τῆς βρώμης μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα δι' ὄρισμένας ποικιλίας εἰσαχθείσας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς.

Ὁ Σταθμὸς Καλλιτερέψεως Φυτῶν δὲν ἀπέδωκε βεβαίως, ἀκόμη ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα δικαιούται ν' ἀναμένῃ κανεῖς. Ἀλλ' ἡ ἐργασία γίνεται μεθοδικῶς καὶ συστηματικῶς καὶ τ' ἀποτελέσματα θὰ καταδειχθοῦν ἀσφαλῶς ὅταν ὁ χρόνος ἐπιτρέψῃ τὴν συγκέντρωσιν θετικῶν συμπερασμάτων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ διάδοσις τῆς καλλιέργειας τῆς Αὐστραλιανῆς ποικιλίας Καμπέρα καὶ τῆς Ἰταλικῆς Μεντάνα εἶναι ἤδη ἐν θετικὸν ἀποτέλεσμα τῆς γενομένης ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἔσχε σημαντικωτάτην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς σιτοπαραγωγῆς μας, ὡς θὰ ἴδωμεν ἐν συνεχείᾳ.

Παραλλήλως μὲ τὰς ἐργασίας τοῦ Σταθμοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν αἱ Γεωργικαὶ Ὑπηρεσίαι ἐπροχώρησαν ραγδαίως εἰς τὴν διάδοσιν τῶν κριθέντων ὡς καταλληλοτέρων τύπων σιτηρῶν.

Ἢδη περὶ τοῦ 1928 εἶχε διαδοθῆ ὑπὸ τοῦ Σταθμοῦ εἰς διαφόρους περιφερείας ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου Καμπέρα. Κατὰ τὸ 1928, ἡ παραχθεῖσα ἐσοδεία Καμπέρα ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ διενεμήθη εἰς τοὺς χωρικοὺς διὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς σπορὰ τῆς ἐπομένης ἐσοδείας. Συγχρόνως ἡ Χαλκιδικὴ ἐγένετο κέντρον σιτοπαραγωγῆς διὰ συστηματικώτερας ἐν αὐτῇ καλλιέργειας τῶν ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν.

Κατὰ τὸ 1929 ἠγοράσθη καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἅπας ὁ παραχθεὶς καρπὸς τῶν ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν καὶ διενεμήθη, ὡς καὶ κατὰ παρελθόν ἔτος, εἰς τοὺς χωρικοὺς διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σπόρος τῆς ἐσοδείας τοῦ 1930. Χάρις εἰς τοῦτο ἡ καλλιέργεια ποικιλίας Καμπέρα διεδόθη κατὰ τὸ 1929 εἰς νέα σημαντικὰ τμήματα τῆς Χώρας, εἰς εὐρύτεραν δηλαδὴ ἀκτῖνα ἀπὸ τὸ προηγούμενον ἔτος. Ταῦτοχρόνως αἱ Γεωργικαὶ Ὑπηρεσίαι διέδωσαν τὴν ἀρίστην Ἰταλικὴν ποικιλίαν Κολώνια, ἣτις, ἤδη εἶχε δοκιμασθῆ ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ.

Ἐν συνόλῳ κατὰ τὸ ἔτος 1929 διενεμήθησαν εἰς τοὺς χωρι-

κούς 780.000 ὀκάδες σπόρων Κυπριακῶν καὶ Ἰταλικῶν καὶ 400 χιλιάδες ὀκάδες Καμπέρα.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1929 ἐγένοντο ἐν μεγάλῃ κλίμακι καλλιέργεια καὶ Κυπριακῶν ποικιλιῶν σίτου, αἵτινες δοκιμασθεῖσαι κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ὑπὸ τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν Φθιωτιδοφωκίδι, εἶχον ἤδη ἀποδώσῃ ἀξιοσημεῖωτα ἀποτελέσματα. Ἐκ Κύπρου εἰσήχθησαν διὰ νὰ χρησιμοποιηθῶν ὡς σπόροι σημαντικαὶ ποσότητες σίτου ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν αἵτινες καὶ διενεμήθησαν εἰς τοὺς χωρικοὺς.

Ὅλη ἡ ἐργασία αὕτη τῆς χρησιμοποίησεως καλῶν σπόρων εἰς μεγάλα τμήματα τῆς Χώρας, ἡ γενομένη κατὰ τὸ 1929, ἀνεμένετο ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἐσοδεῖαν τοῦ 1930. Καί, πράγματι, ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1930 σαφεῖς ἦσαν αἱ ἐνδείξεις ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρησιμοποίησεως καλῶν σπόρων καὶ τῆς ὅλης ἐργασίας θὰ ἦσαν σημαντικώτατα. Βοηθοῦντος καὶ τοῦ καιροῦ, αἱ εὐνοϊκαὶ ἐνδείξεις ἐπολλαπλασιάζοντο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅλοι δὲ ὠμίλουν περὶ μελλούσης μεγάλης εὐφορίας.

Ὅντως, μέχρι σχεδὸν τῆς τελευταίας στιγμῆς ἀνεμένετο ἐσοδεῖα πρωτοφανῆς διὰ τὰ Ἑλληνικὰ χρονικά. Κατὰ τὰς τελευταίας ὁμως ἡμέρας, πρὸ τοῦ θερισμοῦ συνέβη ἡ καταστροφή: Ἐπανειλημμένα βρογαὶ ἠνύνησαν εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σκωριάσεως καὶ ἡ φοβερὰ αὕτη νόσος κατέστρεψε τὴν ἐσοδεῖαν. Ὁρισμένα ἐκ τῶν νέων ποικιλιῶν ἀντέσχον εἰς τὴν προσβολήν, γενικῶς ὁμως ἡ ἐσοδεῖα ἔπαυε τὰς γνωστὰς φοβερὰς ζημίας.

Εἰς ὠρισμένας περιφερείας ἡ καταστροφή ἦτο τόσο γενικὴ ὥστε οἱ χωρικοὶ οὔτε ἐθέρισαν καθόλου τοὺς ἀγρούς των ἢ ἐὰν συνεχόμεσαν ποσότητα τινά, ἢ ποιότης τοῦ σίτου ἦτο τοιαύτη ὥστε θὰ ἦτο ἀληθῶς ἀφροσύνη νὰ ἐμπιστευθῇ κανεὶς εἰς τοιοῦτον σπόρον τὴν ἐλπίδα τῆς ἐρχομένης παραγωγῆς.

Πράγματι, συνεπεῖα τῆς καταστροφῆς τῆς ἐσοδεῖας τοῦ 1930, τὸ Κράτος εὐρέθη πέρυσιν εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀντιμετωπίσῃ εἰς εὐρείαν κλίμακα τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σιτοπαραγωγῶν διὰ σίτου καταλλήλου πρὸς σποράν.

Τὸ ἔργον τοῦτο τῆς ἀγορᾶς καὶ διανομῆς καλοῦ σπόρου διεξήχθη ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Λόγω τοῦ ἀπολύτως ἐπείγοντος τοῦ πράγματος ἐπεβάλλετο νὰ γίνουιν ὅλα ἐν πάσῃ σπουδῇ. Ἡ προσπάθεια πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ σπόρου, ὑπῆρξε πράγματι, δραματικὴ διότι πᾶσα ἡ Μεσόγειος εἶχε προσβληθῆ ὑπὸ σκωριάσεως καὶ παρετηρεῖτο ἔλλειψις καλῶν σπόρων. Ἐπρεπε νὰ καταβληθῇ τεραστία προσπάθεια διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἔγκαιρος εἰσαγωγή καὶ διανομὴ τῆς ἀναγκαιούσης ποσῆς. Τόσον

ἦτο δυσχερὲς τὸ ἔργον, ὥστε διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν ἐξ Ἰταλίας ἐχρειάσθη νὰ γίνῃ προσωπικὴ ἐπέμβασις τοῦ Ἑλληνος Πρωθυπουργοῦ παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ τῆς Ἰταλίας διὰ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξαγωγή τῶν ποικιλιῶν τούτων, τὰς ὁποίας μὲ κόπους δεινούς οἱ ἀποσταλέντες ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἰδικοί εἶχον κατορθώσῃ νὰ ἐξεύρουν ἐν Ἰταλίᾳ

Χάρις εἰς τὰς καταβληθείσας προσπάθειας, κατορθώθη ἡ εἰσαγωγή 566.000 ὀκάδων σπόρου ἐξ Ἰταλίας τῶν ποικιλιῶν Μεντάνα, Ἀρντίτο καὶ Κολώνια· 650.000 ὀκάδες Κυπριακῶν ποικιλιῶν, 1 ἑκατομμυρίου ὀκάδων ἐκ Τουρκίας. Ἐν συνόλῳ ἡγοράσθησαν καὶ διενεμήθησαν εἰς τὰς σιτοπαραγωγούς περιφερείας 6 ἑκατ. 300.000 ὀκάδες σπόρων. Οὕτω δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι κατορθώθη νὰ καλυφθοῦν σχεδὸν ὀλοκληρωτικῶς καὶ ἐγκαιρῶς αἱ ἀνάγκαι τῆς σποράς.

Ἐξετέθη ἀνωτέρω ἡ μέχρι πέρυσι γενομένη ἐργασία πρὸς ἐξασφάλισιν βελτιωμένου σπόρου ἀλλ' ἡ χρησιμοποίησις τοῦ καταλλήλου σπόρου εἶναι ἐν μόνον ἐκ τῶν μέτρων τὰ ὁποία ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν πρὸς αὔξησιν τῆς κατὰ στρέμμα ἀποδόσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας. Ἐκτὸς τῆς χρησιμοποίησεως καλοῦ σπόρου ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν καὶ ἄλλα μέτρα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καὶ πρῶτον πάντων, ἔπρεπε διὰ τοῦ παραδείγματος νὰ ὠθηθοῦν οἱ παραγωγοὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προωδευμένων μεθόδων γεωργικῆς καλλιέργειας, διότι βελτιώμενος σπόρος οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ φυτικὸν ὄργανισμὸν μεγάλης ἀφομοιωτικῆς δυνάμεως καὶ ἔχοντα, ἐπομένως ἀνάγκην ἀφθόνου τροφῆς, διὰ νὰ μὴ ἐκφυλισθῇ τὴν ἀφθονον ταύτην τροφήν δύναται νὰ τῷ παράσχῃ ἡ καλὴ κατεργασία τοῦ ἐδάφους διὰ τῶν νεωτέρων μεθόδων.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἀνωτέρω σκοπὸς ἐπεδιώχθη ὅπως εἰς ἐκάστην γεωργικὴν περιφέρειαν ἐφαρμοσθοῦν εἰς κτήματα χωρικῶν αἱ νεώτεροι μέθοδοι σιτοκαλλιέργειας.

Πρὸς τοῦτο, οἱ Γεωπόνοι τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας προσήρχοντο εἰς διαφόρους περιφερείας εἰς συμφωνίας μὲ προωδευμένους χωρικούς, οἱ ὁποῖοι ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καλλιεργοῦν τὰ κτήματά των συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς Γεωπονικῆς ὑπηρεσίας· εἰς ἀντάλλαγμα παρείχοντο εἰς τοὺς χωρικούς δωρεὰν αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Γεωπόνων, οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ παρεχωροῦντο ὡσαύτως δωρεὰν εἰς τοὺς χωρικούς γεωργικά τινα ἐργαλεῖα, ὧν ἐστεροῦντο, λιπάσματα κλπ.

Τὰ τοιαῦτα κτήματα τῶν χωρικῶν ἀνομοσύνησαν «πρότυπα» κτήματα, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται αὐτῶν «προωδευμένοι» χωρικοί.

Ειδικώτερον τὰ περὶ προτύπων κτημάτων καὶ τῶν ἀποτελεσαίων ἄτινα ἀπέδωκαν ταῦτα εἰς τὴν γεωργίαν ἀναπτύσσονται εἰς τὸ εἰδικὸν Κεφάλαιον τῆς παρούσης γενικῆς ἐκθέσεως.

Δὲν δυνάμεθα ὅμως παρὰ νὰ ἐξάρωμεν τὴν ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα ἣν ταῦτα ἔσχον ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῆς σιτοκαλλιέργειας διὰ τῆς ἐφαρμογῆς νέων καὶ ἐπιστημονικῶν μεθόδων καλλιέργειας.

Τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῶν προτύπων κτημάτων δὲν ἐστράφησαν μόνον πρὸς τὸ ποιοτικὸν καὶ ποσοτικὸν μέρος τῆς παραγωγῆς ἀλλ' ἔσχον καὶ τὴν εὐεργετικὴν ἐνέργειαν τοῦ νὰ χρησιμεύσουν ὡς ζωντανὰ ὄργανα διδασκαλίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ χωρικοῦ καλλιεργητοῦ, ὅστις ὡς γνωστὸν πείθεται οὐχὶ εἰς τὰς θεωρίας ἀλλ' εἰς τὰ ἀπτὰ παραδείγματα τὰ ὅποια κάλλιον παντὸς ἄλλου ἀντιλαμβάνεται.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν δημιουργίαν τῶν προτύπων κτημάτων οἰτοκαλλιέργειας ἐπεδιώχθη ἡ αὐξησης τῆς ἀποδόσεως τῶν σιτηρῶν εἰς ὠρισμένας περιφερείας τῆς Χώρας ὡς ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς βαθείας ἀρόσεως ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Μηχανικῆς Καλλιέργειας.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διαφόρων μέτρων ἐνισχύσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας ὑπῆρξαν ἀπολύτως ἐκδηλα καὶ ἀνώτερα πάσης προσδοκίας.

Εἰς τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον περὶ προτύπων κτημάτων ἀναφέρονται πολυάριθμα παραδείγματα πείθοντα ἀπολύτως ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προεκτεθεισῶν μεθόδων ἐν παραγωγῇ τοῦ σίτου ἐδιπλασιάσθη, πολλαχοῦ ἐτριπλασιάσθη ἄλλοῦ ἐπενταπλασιάσθη καὶ ἄλλοῦ ὑπῆρξεν ὀκταπλασία τῆς παραγωγῆς ἀμέσως γειτονικῶν κτημάτων μὴ καλλιεργηθέντων διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν μεθόδων.

Τὰ ἀνωτέρω πείθουν ἀπολύτως ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ καθ' οὓς ἡ Ἑλλάς εἶναι Χώρα εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εὐδοκμεῖ ἡ σιτοκαλλιέργεια εἶναι ἀπολύτως ἀβάσιμοι καὶ πεπλανημένοι.

Ἐὰν ἡ ἐσοδεία τοῦ 1930 δὲν κατεστρέφετο θὰ εἴχωμεν πρὸ ἡμῶν ὀγκῶδες καὶ ἐπιβλητικὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐφαρμοσθεισῶν μεθόδων.

Παρ' ὅλον τοῦτο τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὅποια μᾶς ἔδωκεν ἡ ἐσοδεία τοῦ ἔτους 1931 καὶ ἔτι πλέον τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφετηνῆς ἐσοδείας ἀποδεικνύουν πάσιφανῶς ποίαν τεραστίαν ᾧθησιν εἶναι δυνατόν νὰ δώσῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν προωδευμένων μεθόδων καλλιέργειας εἰς τὴν σιτοπαραγωγὴν τῆς Χώρας.

Οὕτω καίτοι δὲν ὑπάρχουν πλήρεις ἀριθμοὶ τῆς ἐφετηνῆς παραγωγῆς τοῦ σίτου μὴ συντελεσθέντος εἰσέτι τοῦ θερισμοῦ,

ουδόπως αφιστάμεθα τῆς ἀληθείας ἀν' υπολογίσωμεν τὴν ἐσοδεῖαν τοῦ σίτου ὡς μέλλουσιν νὰ ὑπερβῆ ἐν τῷ συνόλῳ τοὺς 600.000 τόνους ἢτοι νὰ φθάσῃ σχεδὸν εἰς τὸ διπλάσιον τὴν παραγωγὴν τοῦ 1931.

Τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως τῆς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος σίτου καὶ περιοριστικότητος εἰς ξένας ὕλας καλλιτέρας καταστάσεως τῆς ἐφ'αφ'ἑνῆς σιτοπαραγωγῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰς τὰ πρότυπα κτήματα καλλιεργηθεισῶν νέων ποικιλιῶν σίτου, αὕτη προφανῶς ἰσοῦται πρὸς τὴν κατὰ τὸ περιουρὸν ἔτος παρατηρηθεῖσαν καὶ ὡς ἀνωτέρω ἀναγραφείσαν. Πολλαπλασία εἶναι ἡ ἀπόδοσις αὕτη ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν γειτονικῶν κτημάτων ἐν οἷς ἐκαλλιεργήθη ἐγχώριος σίτος, μολονότι καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ σίτου αὐτοῦ ἠδῆξήθη ἐφέτος λόγῳ τῆς γενικῆς εὐφορίας.

Πάντως ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἀναληφθεῖσα προσπάθεια θὰ συνεχισθῆ μετ' ἀπολύτου πίστεως καὶ ἐπιμονῆς. Αἱ εἰσαχθεῖσαι ποικιλίαι σίτου θὰ καλλιεργηθοῦν καὶ πάλιν. Νέαι ποικιλίαι θὰ εἰσαχθοῦν καὶ θὰ δοκιμασθοῦν. Μικρὸν κατὰ μικρὸν θὰ ἐπέλθῃ πλήρης ἀντικατάστασις τῶν ἐγχωρίων σπόρων μικρῆς ἀποδόσεως. Βελτίωσις τῶν μεθόδων καλλιέργειας θὰ ἐπιδιωχθῆ, ἡ συνειδητὴ διάδοσις τῆς λιπάνσεως θὰ διαδοθῆ ἔτι πλέον.

Τοιοῦτοτρόπως πιστεύεται ὅτι ταχέως θὰ ἀνατείλῃ ἡ αὐγὴ τῆς σιταρθείας τῆς Χώρας.

Οἰκονομικὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς σιτοπαραγωγῆς.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1927 ἐγένετο ἀρχὴ ἐφαρμογῆς οἰκονομικῶν μέτρων πρὸς προστασίαν τῆς σιτοπαραγωγῆς. Τὰ μέτρα ταῦτα συνωψίζοντο εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους τοῦ παραγομένου ὑπὸ τῶν χωρικῶν σίτου καὶ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐγχώριον ἀλευροβιομηχανίαν.

Τὸ μέτρον τοῦτο ἦτο ἀπολύτως ἀναγκάϊον διότι ἔνεκα τῆς μειονεκτοῦσης ἀπὸ ἀπόψεως ἀλευροποιήσεως ποιότητος τῶν ἡμετέρων σιτηρῶν καὶ ἀκόμη ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως σταθερῶν τύπων σίτου κατὰ περιφερείας, ἡ ἐγχώριος ἀλευροβιομηχανία ἀπέφευγε τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἐγχωρίου σίτου, εὐρίσκουσα συμφερωτέραν τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ξενικοῦ.

Ἄλλ' ἀφοῦ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ σιτοκαλλιέργεια ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προστατευθῆ εἰς τὸν τόπον, ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ καταλήξωμεν εἰς ἐφαρμογὴν συστήματος τὸ ὁποῖον θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς τὸν παραγωγὸν τὴν δυνατότητα τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος τοῦ ὑπὸ τοὺς ἀρίστους δυνατοὺς ὄρους.

Αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπὸς τῆς Συγκεντρώσεως, τῆς ὁποίας ὑποτυπώδης ἐφαρμογὴ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ 1927.

Ὁ θεσμὸς οὗτος ἐξηκολούθησεν ἐφαρμοζόμενος καὶ κατὰ τὸ 1928, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ κατὰ τὸ 1927. Ἄλλ' οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες σκοποὶ τῆς Συγκεντρώσεως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθοῦν μὲ τὸν τότε ἰσχύοντα νόμον ἕνεκα βασικῶν ἐλαττωμάτων τούτου.

• Δὲν ἐξησφαλίζετο δι' αὐτοῦ ὁ παραγωγὸς ἀπὸ τὰς διακυμάνσεις τῆς ἐξωτερικῆς ἀγορᾶς καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ τιμαὶ μετεβάλλοντο καθ' ἑβδομάδα· τούτο εἶχεν ὡς συνέπειαν συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπα παράπονα καὶ διαρκῆ δυσφορίαν τοῦ κόσμου ὥστε νὰ καταστήσῃ σχεδὸν ἀντιδημοτικὸν μέτρον, οὔτινος ἡ βᾶσις ἦτο τόσον προστατευτικὴ διὰ τὸν σιτοπαραγωγόν.

Ἡ ριζικὴ, λοιπὸν, θεραπεία τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ Νόμου ἐπεβάλλετο ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα τῆς ἐφαρμοσθείσης ἀπὸ διετίας πολιτικῆς ὑπὲρ τῆς σιτοπαραγωγῆς.

Πράγματι, κατὰ τὸ 1929, ἐνῶ παραλλήλως, χάριν προστασίας ἐπίσης τῆς σιτοπαραγωγῆς, ἠϋξάνετο ὁ εἰσαγωγικὸς δασμὸς ἐπὶ τοῦ ξενικοῦ σίτου, ἐτροποποιεῖτο διὰ νεωτέρου Νόμου καὶ ὁ ἀρχικὸς θεσμὸς τῆς Συγκεντρώσεως χαραχθεῖσῶν νέων θεμελιωδῶν κατευθύνσεων εἰς αὐτὸν.

Αἱ κατευθύνσεις αὗται ἦσαν :

Πρῶτον, ὁ καθορισμὸς παγίας τιμῆς τοῦ σίτου ὑπὲρ τοῦ παραγωγῶ, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ εἶναι ἀπολύτως ἠσφαλισμένος ἀπὸ τὰς διακυμάνσεις καὶ τὰς μεγάλας πτώσεις τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν.

Παραλλήλως ἐθεσπίσθη διὰ τοῦ νέου Νόμου κράτησις ὠρισμένου ποσοστοῦ ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ σίτου τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς παραγωγούς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς δημιουργίαν συνεταιρικῶν ἀποθηκῶν, αἵτινες θὰ ἀπέβαινον πολλαπλῶς ἐπωφελεῖς εἰς τοὺς χωρικοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς.

Δεύτερον, ἠϋρύνθη ἡ ἔννοια τῆς συγκεντρώσεως, ἐτέθησαν δὲ αἱ βᾶσεις τῆς γενικωτέρας ἀντιμετώπισεως τοῦ ζητήματος τῆς βελτιώσεως καὶ ὀργανώσεως τῆς σιτοπαραγωγῆς διὰ τῆς ἀναθέσεως καὶ τῶν ἐφοδιοτήτων τούτων εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν προστασίας τῆς σιτοπαραγωγῆς, λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν μορφήν ἀποκεντρωμένης κρατικῆς ὑπηρεσίας.

Τρίτον, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῆς συγκεντρώσεως δαπανῶν ἐχαράχθη ἐπίσης μία νέα γραμμὴ, ἐγκατελείφθη τὸ κράτησαν ἀπ' ἀρχῆς σύστημα τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὰ ἀνοίγματα τῆς συγκεντρώσεως, ἐπινοηθέντος συστήματος,

διὰ τοῦ ὁποίου αἱ δαπάναι αὐταὶ ἐπιπίπτουν βαθμηδὸν καὶ ἀνε-
παισθήτως ἐπὶ τῆς ὅλης καταναλώσεως.

Τέταρτον, ἠγνώθησαν ὀργανικῶς δύο ὑπηρεσίαι, τὸ Ἰνστιτού-
τον τοῦ Σίτου καὶ ἡ ὑπηρεσία Μηχανικῆς Καλλιέργειας δι' ὅτι
ἀφορᾷ τὰς βαθείας ἀρόσεις ὧν ἡ ἐφαρμογὴ τόσῃν ἔχει ἐπίδρασιν
ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας.

Αἱ δαπάναι τῆς Συγκεντρώσεως κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ ὑπερ-
βολικαί. Τοῦτο ἀποδεικνύεται περιτρώως βάσει τῶν κάτωθι στοι-
χείων.

Ἡ ἐπιβάρυνσις τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως
καὶ οὐχὶ ἡ διαχείρισις τῆς Συγκεντρώσεως ἀλλ' ἡ ὅλη πολιτικὴ τῆς
προστασίας τῶν τιμῶν τοῦ ἐγχωρίου σίτου, εἶναι τὸ ἄθροισμα
τριῶν διαφόρων κατηγοριῶν δαπανῶν.

Ἡ πρώτη κατηγορία προέρχεται ἀπὸ τὰ ἐλλείμματα τὰ ὁποῖα
παρουσιάζονται λόγῳ τῆς ἀνωτέρας τιμῆς ἣτις δίδεται εἰς τοὺς
χωρικοὺς ἀπὸ τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς.

Ἡ δευτέρα κατηγορία προέρχεται ἀπὸ τοὺς τόκους τῶν κε-
φαλαίων τῶν διατιθεμένων διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ ἐγχωρίου σίτου.

Τέλος, **ἡ τρίτη** ἀποτελεῖ τὰς καθ' αὐτὸ δαπάνας τῆς συγκεν-
τρώσεως, ἧτοι ἔξοδα προσωπικοῦ, ναύλους, κόμιστρα, φόρους δη-
μοτικῶς καὶ λιμενικοῦς, ἀσφάλιστρα, ἀποθήκευτρα κλπ.

Καὶ ἡ μὲν πρώτη κατηγορία δαπανῶν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται
νὰ τεθῆ ὑπὸ συζήτησιν ἐφ' ὅσον γίνεται δεκτὸν, ὅτι ὁ τόπος ὀφεί-
λει νὰ ἀκολουθήσῃ πολιτικὴν προστασίας τῆς σιτοπαραγωγῆς ἔνεκα
λόγων τοὺς ὁποίους ἀνεπτύξομεν ἤδη προηγουμένως. Μέχρις ὅτου
ὅμως ὁ σιτοπαραγωγὸς φθάσῃ εἰς σημεῖον αὐξήσεως γενικῶς τῶν
ἀποδόσεων ὥστε νὰ δύναται νὰ πωλῆ εὐθηνὰ τὸν σίτον του κερδί-
ζων, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ τῷ ἀσφαλισθῇ πρόσοδος ἐπιτρέπουσα εἰς
αὐτὸν τὴν ἀνθρωπίνην διαβίωσιν.

Δύναται μάλιστα νὰ ὑποστηρικθῇ ὅτι ἡ παρεχομένη Προστα-
σία ὀφείλει νὰ εἶναι μεγάλη διὰ νὰ ὠθήσῃ τὸν χωρικὸν διὰ τοῦ
ἀποκομιζομένου κέρδους εἰς τὴν ταχύτεραν χρησιμοποίησιν προω-
δευμένων τεχνικῶν μεθόδων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὐ-
ξησιν τῆς ἀποδόσεως καὶ ἐπομένως τὴν μείωσιν τοῦ κόστους τῆς
παραγωγῆς του.

**Δὲν ἀποτελεῖ λοιπὸν δαπάνην Συγκεντρώσεως ἡ δαπάνη
αὕτη, ἀλλ' ἐφαρμογὴν κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πολι-
τικῆς.**

Διὰ τὴν δευτέραν κατηγορίαν δαπανῶν ὁμοίως δὲν δύναται
νὰ γίνῃ συζήτησις, διότι ἐφ' ὅσον, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχει συγκέντρω-
σις, ὁ σίτος θὰ ἀγοράζεται διὰ κεφαλαίων, τὰ κεφάλαια ταῦτα, με

τὸ κρατοῦν τοῦλάχιστον κοινωνικὸν σύστημα τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος, ὀφείλουν νὰ ἀπολαύσουν τὸν τόκον των.

Ἡ διαφορὰ εἶναι, ὅτι μὲ τὸ σύστημα τῆς ἐλευθέρου διαθέσεως τοῦ ἐγγωρίου σίτου, ἡ δαπάνη αὕτη ἐπέπιπτε μόνον ἐπὶ τῶν παραγωγῶν διὰ τῆς μεθόδου τῆς μειώσεως τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἐνῶ σήμερον δικαίως καταναμένται μεταξύ ὅλης τῆς καταναλώσεως.

• Ὡς μόναι, ὅθεν δαπάναι τοῦ συστήματος τῆς Συγκεντρώσεως τοῦ σιτου δέον νὰ θεωρηθοῦν αἱ τῆς τρίτης κατηγορίας, καίτοι διὰ τινὰς ἐξ αὐτῶν, (μεταφορικά, σάκκοι, ἀποθήκευτρα κλπ.) θὰ ἠδύνατο βασιμῶς νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι μὲ οἰονδήποτε σύστημα διάθεσεως τοῦ σίτου θὰ ἐπραγματοποιουῦντο.

Αἱ δαπάναι τῆς τρίτης κατηγορίας ἀναλογοῦν κατὰ τὸ 1927 εἰς δραχ. 1.05 1)2 κατ' ὀκᾶν, κατὰ τὸ 1928 εἰς 0.77 1)2, κατὰ τὸ 1929 εἰς δραχ. 0,84 1)2 κατὰ τὸ 1930 εἰς δραχ. 0.78 καὶ εἰς 0,75 περίπου κατὰ τὸ 1931.

Ἐβδομήκοντα πέντε, λοιπὸν λεπτὰ κατ' ὀκᾶν ἐστοίχισεν ἡ διαχείρισις τῆς Συγκεντρώσεως τοῦ ἐγγωρίου σίτου. Τὰ ὑπόλοιπα ἀποτελοῦν ἐπιβάρυνσιν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τῆς προστασίας τῆς σιτοπαραγωγῆς, πολιτικῆς ἥτις καθ' ἡμᾶς, εἶναι ζήτημα ὑπόρξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ τόπου.

Αἱ συγκεντρωθεῖσαι ποσότητες σίτου, ἐφ' ὅτου ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος συγκεντρώσεως μέχρι τοῦ λήξαντος ἔτους εἶναι αἱ ἑξῆς :

1927. Συγκεντρωθεῖσα ποσότης, ὀκ. 2.326.000 μέση τιμὴ ἐξαγορᾶς 7 δρ. κατ' ὀκᾶν.

1928. Συγκεντρωθεῖσα ποσότης, ὀκ. 6.450.000 μέση τιμὴ ἐξαγορᾶς 6.73 δρ. κατ' ὀκᾶν.

1929. Συγκεντρωθεῖσα ποσότης, ὀκ. 9.356.000 μέση τιμὴ ἐξαγορᾶς 6.70 δρ. κατ' ὀκᾶν.

1930. Συγκεντρωθεῖσα ποσότης, ὀκ. 19.300.000 μέση τιμὴ ἐξαγορᾶς 6.70 κατ' ὀκᾶν.

1931. Συγκεντρωθεῖσα ποσότης, ὀκ. 29.500.000 μέση τιμὴ ἐξαγορᾶς δρ. 6.

Ἀπὸ τοῦ 1929 καὶ ἐντεῦθεν αἱ τιμαὶ ἐξαγορᾶς καθίστανται προστατευτικαί, δηλαδὴ ὑπερβαίνουν τὰς ἀντιστοίχους τιμὰς τοῦ ἀλλοδαποῦ σίτου.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἀποδεικνύουν πόσον σημαντικὴ εἶναι ἡ δοθεῖσα εἰς τὴν σιτοπαραγωγὴν βοήθεια διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς Συγκεντρώσεως, καὶ, ἀκόμη, μετὰ πάσης σφοδρῆς ἐπιστάσεως τῆς ἀγορᾶς τῆς σιτοπαραγωγῆς οἱ σιτοπαραγωγοί.

Εἰς διάστημα τεσσάρων ἐτῶν ἢ συγκεντρουμένη κατ' ἔτος ποσότης σίτου ὑπεροκταπλασιάσθη, εἰς διάστημα δὲ ἐνὸς μόλις ἔτους, ἀπὸ τοῦ 1929 μέχρι τοῦ 1931 ὑπερτριπλασιάσθη, ἀπὸ 9.5 ἑκατομμύρια ὀκτάδων εἰς 29.5 ἑκατομμύρια. Ἐς σημειωθῆ ὅτι ἡ ἐσοδεία τοῦ 1930, ὡς εἴπομεν ἤδη, ἦτο μία ἐκ τῶν χειροτέρων ἐσοδειῶν, οὔτε δὲ ἡ ἐσοδεία τοῦ 1930—31 τῶν καλλιτέρων, ἄλλως ἢ συγκεντρωθεῖσα ποσότης θὰ ἦτο ἀσφαλῶς μεγαλειτέρα. ●

Βεβαίως εἰς τὸ μέλλον, δὲν προβλέπεται ἐξακολούθησις τῆς αὐξήσεως τῶν συγκεντρουμένων ποσῶν μὲ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοῦτο ἐκείνο ποῦ ἐπιδιώκει τὸ σύστημα δὲν εἶναι ἡ συγκέντρωσις τῆς ὅλης παραγωγῆς τῆς Χώρας ἀλλὰ ἡ ρύθμισις τῶν τιμῶν δηλαδὴ ἡ ἐξασφάλισις ἐνὸς κατωτέρου ὁρίου τιμῆς εἰς τὸν παραγωγὸν ὑποχρεοῦντος τὸ ἐμπόριον ν' ἀσκῆται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν τιμῶν τῶν ὑπὸ τῆς συγκεντρώσεως καθοριζομένων.

Ἡ ὠφέλεια, λοιπόν, διὰ τὴν σιτοπαραγωγὴν, ἢ προκύπτουσα ἐκ τοῦ θεσμοῦ τῆς Συγκεντρώσεως, ὡς οὗτος διεργουθίσθη ἀπὸ διετίας, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν συγκεντρουμένων ποσοτήτων. Εἶναι ἀπείρως πολλαπλασία καὶ ἔχει ἄμεσον ἀντανάκλασιν ἐφ' ὅλοκλήρου τῆς σιτοπαραγωγῆς.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

Ἡ προστασία τοῦ καπνοῦ, τοῦ κατ' ἐξοχὴν τούτου ἐθνικοῦ προϊόντος τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς καὶ ἡ ἀντιμετώπισις τῆς πληττούσης, τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφερείας τῆς Χώρας, καπνικῆς κρίσεως, ἀπετέλεσαν ἐν τῶν κυριωτέρων κεφαλαίων τῆς δράσεως τῆς παρούσης Κυβερνήσεως καὶ εἰδικώτερον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.

Ἀπὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς καπνικῆς κρίσεως τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐνήργησε εὐρυτάτην ἐρευναν ἐπὶ τοῦ ὄλου καπνικοῦ προβλήματος ἐν πλήρει δὲ γνώσει τῆς καταστάσεως τῆς καπνοπαραγωγῆς καὶ τῶν καπνοπαραγωγικῶν συνθηκῶν ὡς καὶ τοῦ καπνεμπορίου, ἔσπευσε νὰ εἰσηγηθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ σειράν μέτρων εὐεργετικῶν ὑπὲρ τοῦ καπνοῦ πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως καὶ ἀποτροπὴν τῶν ποικίλων κινδύνων οὓς αὕτη διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους ὑπέθαλλε.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἐσχάτως δὲν ἐδίστασεν ἐπὶ πλέον νὰ εἰσηγηθῆ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ μέτρων ἀμεσωτέρας μὲν ἐπιδράσεως ἀλλὰ ἐπιβλαβερῶν τοῦ Δημοσίου προϋπολογισμοῦ παρὰ τὰς ἀναμφισβητήτους ταμειακὰς δυσχερείας τοῦ Κράτους.

Διὰ τῶν υἱοθετηθέντων βάσει τῆς ἐνεργηθείσης ἐρεῦνης μέτρων ἀπέβλεψε κυρίως εἰς τὴν βαθμιαίαν ἀφ' ἑνὸς βελτίωσιν τῆς ποιότητος τοῦ καπνοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐλάφρυνσιν τῆς ἀγορᾶς πιεζομένης ὑπερμέτρως ἐκ τῶν ἀδιαθέτων ἀποθεμάτων παλαιοτέρων ἐσοδειῶν. Τὰ ληφθέντα καὶ ἐφαρμοσθέντα κατὰ σειράν μέτρα εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) Ἐνίσχυσις τοῦ Καπνικοῦ Ἰνστιτούτου

Ἐν πρώτοις ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως προωθηθῆ πᾶσα σχετικὴ ἐνέργεια πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου ἰδρύματος διὰ τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς δράσεως τοῦ ὁποίου θὰ ἐπιτευχθῆ ἡ προσήκουσα ἐπίλυσις τῶν καθαρῶς τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν προβλημάτων τῆς καπνοκαλλιεργείας καὶ θὰ μορφωθῆ θετικὴ γνώμη περὶ τῶν ἐνδεικνυομένων βάσει τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῆς Χώρας μελλοντικῶν κατευθύνσεων.

Ἡ ὑψίστη σπουδαιότης τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἰδρύματος τούτου ἐπέβαλλεν ἀναμφιβόλως πᾶσαν σπουδὴν καὶ θυσίαν ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῆ τὸ ταχύτερον ἢ ὁμαλῆ καὶ εὐρυθμὸς λειτουργία του.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πλὴν τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν καταβληθεισῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πληροστέραν ὀργάνωσιν **διετέθη** ἐπὶ πλέον δαπάνη 10.000.000 δραχμῶν.

Ἦδη αἱ συντελούμεναι εἰς τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἐργασίαι ἔλαβον τὸν ἐνδεδειγμένον ρυθμὸν καὶ τὴν ἐπιβάλλομένην ἔντασιν, οὐδεὶς αὖ δὲ ἀμφιβολία παραμένει ὅτι εἰς βραχύτατον χρονικὸν διάστημα θὰ ἀποδώσῃ τοὺς ἀναμενομένους πλουσίους καρποὺς τῶν ἐρευνῶν του.

β) Ἀπαγόρευσις τῆς καλλιέργειας τοῦ καπνοῦ εἰς ἀκατάλληλα ἐδάφη.

Ὡς εἶχε διαπιστωθῆ καὶ κατὰ τὰς γενομένας συζητήσεις εἰς τὸ τελευταῖον Καπνικὸν Συνέδριον τῆς Θεσσαλονίκης, μεταξὺ τῶν αἰτίων τῆς δυσχεροῦς τοποθετήσεως καὶ ἀπορροφήσεως τῶν ἐκλεκτῆς ποιότητος καπνῶν καταλέγεται καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιέργειας τοῦ καπνοῦ εἰς ἐδάφη ἐλώδη (βαρικὰ ἢ βυλτώδη) ἢ ἐπὶ ἐδαφῶν καταλλήλων μὲν λόγῳ τῆς συστάσεώς των εἰς τὴν παραγωγὴν μεγάλων ποσοτήτων καπνοῦ, κατωτέρας ὅμως ποιότητος ἕστις ἐνώ δὲν ἐπέφερε ἀξία λόγου κέρδη εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ἐπρόκειται διὰ τοποθετήσεώς του εἰς τὴν ἀγορὰν τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν τῶν ἐκλεκτῆς ποιότητος καπνῶν, **ἅτινα κυρίως ἐνδιαφέρουν τὴν Διεθνή ἀγορὰν καὶ συνεπῶς τὸ ἐξαγωγικὸν ἡμῶν ἐμπόριον.**

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ ἐτῶν, προσφάτως δὲ καὶ τὰ Γραφεῖα Προστασίας Καπνοῦ καὶ συναφεῖς ἄλλοι Ὄργανισμοὶ διὰ τῶν τεχνικῶν ὀργάνων των, δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐξηγοῦν τοὺς λόγους καὶ νὰ ὑποδεικνύουν εἰς τοὺς καπνοπαραγωγοὺς τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῆς καλλιέργειας τοῦ καπνοῦ εἰς ἐδάφη ἱκανὰ νὰ παραγάγουν ἐκλεκτὰς ποιότητας αἱ ὑποδείξεις ὅμως, διὰ λόγους εὐνοήτους, δὲν ἐπέφεραν ἢ ἐλάχιστα ἀποτελέσματα.

Πρὸ τοῦ κινδύνου τῆς παρατάσεως τῆς καταστάσεως ταύτης ἣτις ἤθελεν ἐπιτείνει τὴν ὑφισταμένην κρίσιν τῶν ἐκλεκτῶν καπνῶν καὶ πάντως ἐπιζημίου διὰ τε τοὺς καλλιεργητὰς καὶ τὴν καθόλου οἰκονομίαν, ἐκρίθη ἐπιβεβλημένον ὅπως ἀπαγορευθῆ διὰ νόμου ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ εἰς τὰ τοιαύτης κατηγορίας ἐδάφη.

Τὸ ἀπαγορευτικὸν τοῦτο μέτρον ἐφαρμοζόμενον ἀπὸ διετίας μετ' αὐστηρότητος εἰς ὅλας τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφερείας τοῦ Κράτους πράγματι ἐπηρέασε τὴν παραγομένην ποιότητα τοῦ καπνοῦ ὡς ὁμολογεῖται καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ὡς διεπιστώθη παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας. Εὐ-

νόητον δὲ ὅτι θὰ συνεχισθῆ ἡ ἐφαρμογή του ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ προκαλέσαντες ταύτην λόγοι.

γ) Ἀπαγόρευσις συλλογῆς καὶ πώλησεως τῶν πατοφύλλων

Οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω λόγοι ὑπηγόρευσαν κατὰ μείζονα λόγον τὴν ἀπαγόρευσιν, διὰ Νομοθετικῷ μέτρου, καὶ τῆς συλλογῆς καὶ πώλησεως τῶν πατοφύλλων.

Καὶ τοῦτο διότι ὡς γνωστὸν εἰς τὴν παρασκευὴν κακῆς ποιότητος καπνοῦ τὰ μέγιστα συντελεῖ ἡ ἀνάμιξις μετὰ τῶν λοιπῶν φύλλων τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν κάτω τῆς πρωτομάννας φύλλων τούτου, καλουμένων κοινῶς πατοφύλλων ἢ Ντιπίων. Τὰ φύλλα ταῦτα ἀποτελοῦν ἐλάχιστον σχετικῶς τῆς ὅλης παραγωγῆς ποσοστὸν.

Προπολεμικῶς λόγῳ τῆς κακῆς τῶν ποιότητος καὶ τῆς μηδαιμνῆς τῶν ἀξίας κατὰ κανόνα δὲν συνελέγοντο παρὰ τῶν καπνοκαλλιεργητῶν, μόνον δὲ ἢ κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον σημειωθείσα αὔξεις τῆς τιμῆς τοῦ καπνοῦ ὑπεκίνησε τὸν ζῆλον τῶν παραγωγῶν εἰς τὴν νοθείαν τῶν ἐκλεκτῶν καπνῶν διὰ οὐσιαστικῶς ἀχρηστων φύλλων τῆς καπνοφυτείας.

δ) Ἐξαγορὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους τῶν βεβλαμμένων καπνῶν τῶν ἐσοδειῶν 1929 καὶ 1930 πρὸς καταστροφήν.

Τὴν καπνικὴν ἀγορὰν ἐβάρυνε σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ ὑπαρξίς ἀποθέματος καπνῶν 7.000.000 ὀκάδων ἀχρηστων ὡς βεβλαμμένων ἐκ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἰδίᾳ τῶν ἐτῶν 1929 καὶ 1930. Οἱ ἀγορασταὶ ἐκλέγοντες τὰς καλλιτέρας ποιότητος ὡς εἶναι εὐνόητον ἐγκατέλειπον εἰς χεῖρας τῶν παραγωγῶν τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῶν κατεστραμμένων καὶ ἀχρηστων καπνῶν. Τὰ καπνὰ ταῦτα συνηθέστατα ἠγοράζοντο παρὰ τῶν μικροεμπόρων εἰς τιμὰς ἀπιστεῦτως χαμηλὰς (1—3 Δρχ. κατ' ὄκᾳν) πολλάκις δὲ εἰς πλεον ἐξευτελιστικὰς βάσεις.

Ἡ παρουσία τῆς χειρίστης ταύτης ποιότητος καπνοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἢ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἀπορροφῆσις τῆς παρὰ τῶν ἀγοραστῶν καθίστα ἐτι δυσμενεῖς τοὺς ὄρους τῆς διαθέσεως τῶν ἀποθεμάτων καπνῶν ἀνωτέρας ποιότητος καὶ δὴ τῶν ἐκλεκτῶν. Καὶ τοῦτο διότι αἱ τοιαῦται ἀγοραὶ μοιραίως ἐπηρέαζον τὰς τιμὰς οἰασδῆποτε ἄλλης ποιότητος καπνοῦ, δεδομένου ὅτι ἐνέσπειρον οὗτοι τὸν πανικὸν μεταξὺ τῶν καπνοπαραγωγῶν καὶ ἐδημιούρ-

γουν εις αυτούς δια τῶν ἀναποφεύκτων σκοπίμων διαδόσεων τὴν ἀντίληψιν ὅτι αἱ ἐξευτελιστικαὶ αὗται τιμαὶ δὲν ἀφεώρουν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ βεβλαμμένον ποσοστὸν τῆς παραγωγῆς του ἀλλὰ κατ' ἀναλογία καὶ τὰς καλλιτέρας παρτίδας ταύτης.

Ἐξ ἄλλου ἢ συνύπαρξις τῶν βεβλαμμένων καὶ μὴ καπνῶν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πωλήσεως τῆς ἐσοδείας συνετέλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς ὀλοκλήρου τῆς πρὸς πώλησιν ποσότητος τοῦ παραγωγοῦ προβάλλομένου ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ κατὰ κανόνα μὴ βασίμου ἰσχυρισμοῦ, ὅτι εἰς τὰ πωλούμενα δέματα περιείχετο ποσοστὸν ἀχρήστων καπνῶν ὑπολογιζομένου ἀσθαιρέτως παρ' αὐτῶν εἰς 15—25 ο)ο. Πλὴν ὅμως τούτου ἢ ὑπαρξις τῶν ἀχρήστων τούτων καπνῶν ἐξημίου καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, σοβαρωτέρας ἔτι σημασίας, τὸ Ἐθνικὸν προϊόν, κατ' ὅσον ὑφ' οὗς ὅρους διετίθεντο ταῦτα συνετέλουν προφανῶς εἰς τὴν δυσφήμισιν τῶν ἐκλεκτῶν ποιότητων εἰς τὰς ἰδιαζούσας ιδιότητες τῶν ὁποίων ἐστηρίζετο ἢ σημαίνουσα θέσις τῶν καπνῶν μας εἰς τὰς παλαιὰς καὶ νέας ἀγοράς.

Ἦτο ἐπιβεβλημένη ἐπομένως ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἄρσιν τῶν ἀτόπων τούτων καὶ περιφρούρησιν τῶν συμφερόντων τῆς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς παραγωγικῆς τάξεως τῶν καπνοκαλλιεργητῶν.

Τοῦτο δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ εἰμὴ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ριζικοῦ μέτρου τῆς ἐξαγορᾶς καὶ καταστροφῆς τῶν βεβλαμμένων καπνῶν διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιπροσθέτως παρείχετο ἔν τινι μέτρῳ καὶ ποία τις ἄμεσος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς τὸν δοκιμαζόμενον καπνοπαραγωγικὸν κόσμον.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου πράγματι ἤρξατο ἀπὸ τοῦ παρελθόντος θέρους εἰς ἐκτέλεσιν σχετικοῦ νομοθετήματος διατεθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον χρηματικοῦ ποσοῦ μέχρι 20.000.000 δραχμῶν, ἡγοράσθη δὲ καὶ κατεστράφη ὑπὸ τῶν συσταθεισῶν ἐδικῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφορίας ποσότης 5.500.000 περίπου ὀκάδων δι' ἣν διετέθη ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσόν.

ε) Ἀγορὰ ἐμπορευσίμων καπνῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἀποθήκευσιν.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω μέτρων κατὰ τὸ πλεῖστον βραδείας καὶ ἐμμέσου ὑπενεργείας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῆ δραστηρίως ἡ ὀξύτης τῆς καπνικῆς κρίσεως, ὀφειλομένης πλὴν τῶν ἄλλων, πρωτίστως εἰς τὴν ὑπέμετρον ἐπιβάρουσιν τῆς καπνικῆς ἀγορᾶς διὰ σημαγτικῶν ἀποθεμάτων καπνοῦ παλαιότερων ἐσοδειῶν, ἅτινα

οί καπνοπαραγωγοί ήναγκάζοντο πιεζόμενοι υπό τής οικονομικής δυσπραγίας να προσφέρουν ενισχύοντες τās υποτιμητικές τάσεις του έμπορίου μέχρι πραγματοποίησεως άπιστεύτως χαμηλών τιμών. Δι' αυτών δέν ήτο εύχερες να ήληρεασθή εντόμως εντός βραχυτάτου διαστήματος τδ καπνεμπόριον εις τρόπον ώστε να έξουδετερωθή ή εκ τής προσφορās, τών μη εν καιρῶ άπορροφηθέντων άποθεμάτων, άσκουμένη πίεσις και δυνηθούν οί παραγωγοί να πραγματοποιήσουν ικανοποιητικές τιμάς.

Προείχεν εν προκειμένῳ ή παροχή άμέσου προστασίας εις τόν πράγματι σκληρῶς δοκιμαζόμενον καπνοπαραγωγικόν πληθυσμόν και ή έξασφάλισις τούτου εκ τής συντελουμένης εις βάρος του υπό τās κρατούσας συνθήκας άσυστόλου εκμεταλλεύσεως, αλλά και γενικώτερον ή δήμιουργία εύνοϊκωτέρων όρων άπορροφήσεως τών Έλληνικῶν καπνῶν τών οποίων ή τοποθέτησις εν τῇ άγορᾷ ειχεν έξόχως δυσχερανθῆ εκ τής πίεσεως τών παλαιῶν άποθεμάτων προσφερομένων υπό τών πενομένων παραγωγῶν εις τιμάς κατωτέρας τών πραγματικῶν.

Τούτο δέν ήδύνατο να έπιτευχθῆ ειμή δια του δραστικωτάτου μέτρου τής άγορās, έπεξεργασίας και άποθηκεύσεως υπό του Κράτους τών εις χείρας τών καπνοπαραγωγῶν ή τών Συνεταιρισμῶν αυτών εύρισκομένων έμπορευσίμων αλλά μη έμπορικῶς έπεξεργαζομένων καπνῶν έσοδείων 1930 και παλαιότερων και τίς διαθέσεως τούτων βραδύτερον και βαθμηδόν, σταθμιζομένων έπαρκῶς εκάστοτε τών άναγκῶν του έμπορίου.

Δια του μέτρου τούτου πλην τής άμέσου ενισχύσεως τής πασχούσης τάξεως τών καπνοπαραγωγῶν, θέλει έπιτευχθῆ άσφαλῶς ή συγκράτησις τών τιμών εντός λογικῶν όρίων, προσθέτως δέ θέλουν ευεργετηθῆ αι καπνοπαραγωγικαί περιφέρειαι έφ' όσον τὰ τυχόν εκ τής πωλήσεως πραγματοποιηθησόμενα πλεονάσματα θά διατεθοῦν πρὸς όφελος τών περιφερειῶν τούτων. Επί πλέον όμως θέλει ευεργετηθῆ επίσης και ή έξ ίσου αν μη σκληρότερον δοκιμαζομένη σήμερον λόγω τής άνεργίας πολυπληθῆς τάξις τών καπνεργατῶν ήτις κατά την παρῶσαν κρίσιμον περίοδον θά εῖρη έπαρκῆ εργασία εις τήν συντελεσθησομένην έπεξεργασίαν τών άγοραζομένων καπνῶν.

Πρὸς τόν σκοπόν τούτον έλήφθη ειδική νομοθετική μέριμνα ήρξαντο δέ εκτελούμεναι εντόμως αι σχετικαί εργασίαι.

Οὕτω συνήφθησαν σχετικαί μετὰ τής Έθνικῆς και Άγροτικής Τραπεζῆς συμβάσεις δι' ὧν διέθεσε δια λογαριασμόν του Κράτους πρὸς εφαρμογήν του μέτρου τούτου ή πρώτη τδ ποσόν τῶν 200.000.000 ή δέ δευτέρα τδ ποσόν τῶν 75.000.000 δραχ.

Συνεστήθη ή Κεντρική Έπιτροπή εξαγοράς καπνών άπαρτισθείσα έκ του Υποδιοικητού της Έθνικής Τραπεζής της Ελλάδος, του Γεν. Διευθυντού του Γεν. Λογιστηρίου, του Γεν. Διευθυντού του Υπουργείου Γεωργίας, του Διευθυντού της Αγροτικής Τραπεζής, του Διευθυντού Έμπορίου και Βιομηχανίας του Υπουργείου της Έθνικής Οικονομίας, ένός καπνοπαραγωγού όρισθέντος υπό του Συνδέσμου των Γραφείων προστασίας Καπνού και δύο ειδικών περι τὰ καπνά όριζομένων υπό των λοιπών μελών. Κατηρτίσθη ή Γεν. Διεύθυνσις της ύπηρεσίας εξαγοράς και τὰ έξ αυτής εξαρτώμενα Υποκαταστήματα και πρακτορεία ως και ό διέπον ταύτην όργανισμός. Ένοικιάσθησαν αι άπαραίτητοι άποθήκαι έναποθηκεύσεως των άγορασθησομένων καπνών και ήρξαντο άπ' άρχής μετ' έξαιρετικής έντάσεως αι έργασίαι άγοράς και έπεξεργασίας καπνών.

Χάρις εις τὰς καταβληθείσας προσπάθειας, τον έντονον ρυθμόν των έργασιών της Κεντρικής Έπιτροπής άποπερατώθη ήδη έξ ολοκλήρου ή άγορά των έμπορευσίμων καπνών των Νέων Χωρών άνελθούσης της άγορασθείσης ποσότητος εις 5.092.765 όκάδας δέν υπολείπεται δε προς άγοράν έκ της προϋπολογισθείσης ποσότητος κατά τὰς διαβεβαιώσεις του άρμοδίου υποκαταστήματος ειμή ποσότης 80.000 περίπου μη παραληφθεΐσαι είσέτι λόγω δυστροπίας και παραλόγων αξιώσεων διατυπωθεισών έκ μέρος των κατόχων των καπνών τούτων.

Η άγορασθείσα κατά περιφερείας ποσότης έχει ως εξής :

Υποκ)τα και Πρακτορεία	Άγορασθεΐσα ποσότης
1/ Θεσσαλονίκης.....	1.942.440 1/2
1) Σερρών.....	309.015
3) Δράμας.....	1.099.380 1/2
4) Καβάλλας.....	1.046.714
5) Ξάνθης ..	466.641
» (Κομοτινής)	52.031
6) Κομοτινής	176.553
Σύνολον	5.092.765

Του άγορασθέντος και έναποθηκευθέντος καπνού ήρξατο έκ παραλλήλου μετὰ της αυτής έντάσεως ή έπεξεργασία, έπεξεργασθέντος μέχρι σήμερα ποσοϋ έξ 1.909.603 όκάδων έλπίζεται δε βασίμως ότι μέχρι τέλους του μηνός Ιουλίου θά έχη άποπερατωθή ή έπεξεργασία άπάσης της υπολειπομένης ποσότητος. Κατά την έπεξεργασίαν χρησιμοποιούνται 8228 καπνεργάται και καπνεργάτριαι.

Διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἀποθεμάτων καπνοῦ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος διετέθη ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ἐξ 75 000 000 χρηματικὸν ποσὸν τὸ χορηγηθὲν παρὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐπὶ πλέον δὲ θέλει διατεθῆ καὶ ποσὸν 25 000 000 περίπου, ὅπερ ὑπολογίζεται ὅτι θὰ πλεονάσῃ ἐκ τῆς πιστώσεως τῶν 200.000.000. τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς διατεθείσης διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν ἀποθεμάτων τῶν καπνοπαραγωγικῶν περιφερειῶν τῶν Νέων Χωρῶν. Πάντως μετὰ συντόμους ἐνεργείας ἤρθησαν αἱ ὑφιστάμεναι ποικίλης, ἰδίᾳ τεχνικῆς φύσεως, δυσχέρειαι ἀπὸ μηνός δὲ καὶ πλέον ἐπεξετάθη τὸ ἔργον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὰς κυριωτέρας καπνοπαραγωγικὰς περιφέρειας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Οὕτως ἐπερατώθη ἔξ ὀλοκλήρου ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία, ἰδρῦθη Πρακτορεῖον εἰς Θήβας καὶ Ὑποκατάστημα εἰς Ἀγρινίον καὶ Μυτιλήνην, προσθέτως δὲ ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι ἀγορᾶς εἰς μεγάλην κλίμακα εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀγρινίου. Τὸ ἀρξάμενον ἔργον συνεχίζεται σήμερον ἀπροσκόπτως ὥστε νὰ δικαιολογοῦνται αἱ κρατοῦσαι αισιόδοξοι προβλέψεις περὶ τῆς ταχείας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐπεξεργασίας τοῦ καπνοῦ καὶ εἰς τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφέρειας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος.

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ίδιαιτέρα ὄλως ὑπῆρξεν ἡ μερίμνα ἣν κατέβαλε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τοῦ σπουδαιότερου αὐτοῦ κλάδου τῆς γεωργίας τῆς Χώρας. Εἶναι περιττὸν νὰ τονίσωμεν τὸ ἐξαιρετικῶς κρίσιμον σημεῖον εἰς ὃ εἶχε περιέλθει ἡ παραγωγή τοῦ ἐλαίου κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1927-28. Ἡ σημειωθείσα πτώσις τῶν τιμῶν τοῦ ἐλαίου ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀνταγωνισμὸν ὃν ὑφίστατο τὸ προῖόν τοῦτο ὑπὸ τῶν διαφόρων σπορελαίων ὡς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐν τῷ παρελθόντι ἐφαρμοσθέντων μέτρων διατιμῆσεως τοῦ ἐλαιολάδου καὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ εἶχον ὀδηγήσει τοὺς παραγωγούς εἰς ἐξαιρετικῶς κρίσιμον θέσιν.

Ἐν τῇ μερίμνῃ τῆς προστασίας τῆς τάξεως ταύτης τῶν παραγωγῶν ἐπεδίωξεν ἡ Κυβέρνησις κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1929 τὴν ἐπιπήφισιν τοῦ Νόμου 3755.

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου.

α) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάμιξις καὶ ἡ πώλησις σπορελαίων μετ' ἐλαιολάδων καὶ συνεπῶς ἡ νοθεία τοῦ ἐλαιολάδου δι' ἄλλων εὐθηνοτέρων καὶ εὐτελεστέρων.

β) Ἐπιβάλλεται ἡ ἐντὸς δοχείων ἐσφραγισμένων πώλησις τῶν σπορελαίων.

γ) Καθιερροῦνται ἀπαγόρευσις ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβολὴν διατιμῆσεως τοῦ ἐλαιολάδου, καὶ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ. Τὰ μέτρα ταῦτα, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἰσχύσαντα παλαιότερον, ὑπῆρξαν αὐτόχρονα καταστρεπτικὰ διὰ τὴν ἐλαιοπαραγωγὴν.

δ) Ἐπιβάλλεται φορολογία ἴση πρὸς τὴν τοῦ ἐλαιολάδου κατὰ τῶν παραγομένων ἐν Ἑλλάδι ἐξ Ἑλληνικῶν ἐλαιοσπόρων σπορελαίου, τὰ ὁποῖα προηγουμένως εἰς οὐδεμίαν φορολογίαν ὑπεβάλλοντο.

Διὰ τοῦ νόμου 4824 ψηφισθέντος κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1930 ἐπεδιώχθη ἡ καταπολέμησις τοῦ συναγωνισμοῦ ὃν ὑφίστατο τὸ Ἑλληνικὸν ἐλαιολάδον ἐκ μέρους τῶν ξένων σπορελαίων. Οὕτω, διὰ τοῦ Νόμου τούτου, ἠϋξήθησαν οἱ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑφιστάμενοι εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ τῶν σπορελαίων καὶ ἐλαιούχων σπόρων εἰς τρόπον ὥστε αὐξανόμενου οὐσιωδῶς τοῦ κόστους αὐτῶν νὰ ἐμποδίζηται ὁ συναγωνισμὸς τῶν πρὸς τὰ ἐγγώρια ἐλαιοάλαδα.

Διὰ τοῦ νόμου 4516 ἐθεσπίσθη ἡ χορήγησις εἰς τοὺς παραγωγούς ἄλατος ἐπὶ ἡλαττωμένη τιμῇ (βιομηχανικῇ) διὰ τὴν ἄλυσιν τῶν πρὸς ἐξαγωγὴν προοριζομένων βρωσίμων ἐλαιῶν.

Συνεχιζομένων τῶν μέτρων προστασίας τῆς ἐγγωρίου ἐλαιο- παραγωγῆς καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ὑποβοηθῆ ὁ συναγωνισμὸς τῶν ἐγγωρίων ἐλαίων πρὸς τὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιαῦτα ἐλήφθησαν διὰ τοῦ Νόμου 4624 τῆς 3ης Μαΐου 1930 τὰ κάτωθι μέτρα.

α) Ἐμειώθησαν κατὰ 25 ο)ο οἱ ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου ὑφιστά- μενοι φόροι ὡς ἐπίσης καὶ οἱ φόροι τῶν βρωσίμων ἐλαίων καὶ τῶν ὑποπροϊόντων τοῦ ἐλαίου.

β) Ἐμειώθη ἔτι μᾶλλον ὁ Δημόσιος φόρος τοῦ ἐλαίου τῶν περιφερειῶν Κερκύρας καὶ Μυτιλήνης ὀριζόμενος εἰς 8 ο)ο τῆς μέ- σης ἀγοραίας τιμῆς.

γ) Κατηργήθη ὁ Δημόσιος φόρος τοῦ ἐξαγομένου εἰς τὸ ἐξω- τερικὸν ἐλαιολάδου, περιφερειῶν τινῶν π.χ. Κερκύρας καὶ Μυ- τιλήνης.

Τέλος ἡ Κυβέρνησις ἀντιμετωπίζουσα τὴν ἐπ' ἐσχάτων σημειω- θείσαν γενικὴν πτώσιν τῶν τιμῶν τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπελθοῦσαν οἰκονομικὴν κρίσιν εἰς τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς ἔλαβε διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1931 Νομοθετικοῦ Διατάγματος τὰ ἑξῆς προστατευτικὰ μέτρα.

α) Καθωρίσθη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ κατ' ὅκᾳν τιμὴ τοῦ ἐλαιο- λάδου ἀνωτέρα τῆς διεθνoῦς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἤτοι καθω- ρίσθη εἰς δραχμὰς 14.50 μὲν εἰς ἅς περιφερείας τὸ ἐλαίον φορολο- γεῖται εἰς τὰ Τελωνεῖα καὶ εἰς δραχμὰς 16 εἰς ἅς περιφερείας φορο- λογεῖται εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα κατὰ τὴν ἔκθλιψιν.

Αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ ἀποτελοῦν τὴν κατωτάτην κατ' ὅκᾳν τιμὴν τῶν ἐλαιολάδων ὀξύτητος 5 ο)ο εἰς τὸ ἐλαϊκὸν ὀξύ, προβλέπονται δὲ ποιναὶ διὰ τοὺς κάτω τῶν τιμῶν τούτων ἀγοράζοντας.

β) Προβλέπεται ἡ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ἀγορὰ τοῦ ὑπάρ- χοντος πλεονάσματος εἰς τὰς ἀνωτέρω τιμὰς ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς παραγωγούς πρὸς ἐξαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

γ) Προβλέπεται ἐπιβολὴ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν βρωσίμων ἐλαίων εἰς τρόπον ὥστε ἐφεξῆς νὰ μὴ ἐξά- γωνται τοιαῦτα κατωτέρων ποιότητων ζημιοῦσαι τὴν φήμην τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτους προῖόντος μας εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Ἴνα συγκρατήσῃ τὰς τιμὰς τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἀνώτερα αὐτὰ ἐπίπεδα τὰ καθοριζόμενα διὰ τοῦ Νομ. Διατάγματος τῆς 24)12)31, ἡ Κυβέρνησις ἔδωκεν ἐξαγωγικὰ δῶρα 8.500.000 περίπου Δρχ. διὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἐλαιολάδου εἰς τὸ ἐξωτερικόν, παράλλῳ δὲ ἐξη- γόρασε μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ τοῦ Αὐτοῦ Ὁργανι- σμοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως Κερκύρας περὶ τὰ 2.000.000 ὀκάδων ἐλαιολάδου μὲ τὰς τιμὰς τοῦ Ν.Δ. ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς παρα- γοούς.

Τέλος τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας κατήργησεν ἀπὸ 16)6)32 τὴν εἰσφορὰν ἐκ 1,50 δραχ. κατ' ὄγκον ἐλαιολάδου τὴν ἐπιβαλλομένην ἐπὶ τῶν μεταφερομένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐλαίων τῶν περιφερειῶν εἰς ἃς ὁ ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα. Ἡ εἰσφορὰ αὕτη ἐπεβλήθη διὰ ν' ἀντιμετωπισθοῦν ἕν τιμι μέτρῳ αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ν.Δ. ζημίαι τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μέτρων τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας μετέφερεν ἐκ Γαλλίας καὶ ἐδοκίμασεν ἐνταῦθα μὲ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα ἕνα νέον τύπον, ἐντελῶς τελευταῖον, ὑδραυλικοῦ ἐλαιοπιεστηρίου δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται βελτίωσις τῆς ποιότητος τοῦ παραγομένου ἐλαίου, αὔξησις τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐλαίων, μείωσις τῶν δαπανῶν ἐκθλίψεως κλπ. Τὸν νέον τοῦτον τύπον πρόκειται νὰ διαδώσῃ εἰς τοὺς ἐλαιουργικοὺς Συνοικισμοὺς καὶ τὰ πρότυπα ἐλαιουργεῖα.

Ἐπίσης διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1931 Νομοσχεδίου κατατεθέντος εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως του ηὔξηθη σημαντικῶς ὁ εἰσαγωγικὸς δασμὸς τῶν εἰσαγομένων ἰνδικῶν καρύων, καρυδελαίων καὶ λιπῶν ἵνα οὕτω παρεμποδισθῇ ὁ εἰς βάρος τοῦ ἐλαιολάδου συναγωνισμὸς.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

Ὁ βάμβαξ ἐπέσυρεν ἔνωρις τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως λόγῳ καὶ τῆς οἰκονομικῆς του σημασίας ἐπὶ τε τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας.

Ἡ ἐγχώριος κλωστοῦφαντουργία χρησιμοποιεῖ ἑτησίως περὶ τὰ 10 καὶ πλέον ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα καθαροῦ βάμβακος, ἐκ τοῦ ὁποῦ 3—4 μόνον ἑκατομμύρια παράγονται ἐπὶ τόπου, τὰ δὲ ὑπόλοιπα εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ ἐγχώριος βιομηχανία οὐδὲ πόρρωθεν καλύπτει τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν 1700 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν ὅσα κατ' ἔτος διατίθενται διὰ βαμβακερὰ προϊόντα, εἰς ταύτην ἀναλογοῦν τὰ 700—800 ἑκατομμύρια ἐν ᾧ τὰ ὑπόλοιπα ἐξάγονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τὸ τοιοῦτον ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου πρώτης ὕλης, ἄνευ τῆς ὁποίας δυσχεραίνεται τὰ μάλιστα ἡ περαιτέρω ἐπέκτασις τῆς βαμβακοβιομηχανίας.

Ἐπομένως ἵνα ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν σημερινὴν ζήτησιν βάμβακος καὶ ἵνα καταστῶμεν αὐτάρκεις εἰς βαμβακερὰ προϊόντα, δεόν ὅπως ἐπιδιώξωμεν τὴν αὐξήσιν τῆς βαμβακοπαραγωγῆς κατὰ τὸ πενταπλάσιον καὶ πλέον τῆς σήμερον παραγομένης ποσότητος καὶ πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο στρέφεται ἤδη ἡ προσοχὴ καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.

Οὐδένα διαφεύγει ἡ εὐεργετικὴ σημασία καὶ ἐπίδρασις ἣν ἔχει καὶ διὰ τὴν γεωργίαν τοῦ τόπου ἡ τοιαύτη αὐξήσις τῆς βαμβακοπαραγωγῆς.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ βάμβαξ τυγχάνει φυτὸν τὰ μάλιστα προσοδοφόρον, ὅτι ἀποτελεῖ ἄριστον προηγούμενον τῶν σιτηρῶν, ὅτι ἀπασχολεῖ πολλὰς ἐργατικὰς χεῖρας γυναικῶν καὶ παιδίων κυρίως, ὅτι εὐδοκίμει εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας ἐκτὸς τῶν τελείως ὄρεινῶν καὶ ψυχρῶν, καὶ ὅτι παρουσιάζει πολλὰς ἄλλας ιδιότητες, αἵτινες καθιστοῦν αὐτὸν πολύτιμον καλλιέργειαν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν γεωργίαν. Ἐὰν δὲ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός, ὅτι τὰ ἐν Μακεδονίᾳ δημιουργούμενα ἐξ ἀποστραγγίσεως νέα ἐδάφη ἐνδείκνυνται κυρίως πρὸς βαμβακοκαλλιέργειαν, τότε ἐξηγεῖται πληρέστερα τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ ἐπιδεικνύεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς.

Οὕτω διὰ τῆς προσλήψεως εἰδικῶν ὑπαλλήλων κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως διαδοθῆ ἡ κατὰ γραμμὰς καλλιέργεια, ἡ ἐπιλογή

του σπόρου και η συστηματοποίησης της καταπολεμήσεως του ροδίνου σκόληκος, δημοσιευθέντος και του Διατάγματος της 27ης Φεβρουαρίου 1931 «περι μέτρων προστασίας της βαμβακοπαραγωγής», δι' ης καθίσταται υποχρεωτική η απολύμανσις του βαμβakoσπόρου.

Επίσης επεδιώχθη ο καθορισμός ώρισμένων τύπων βάμβακος παρ' ημίν και η ταξινόμησις του παραγομένου προϊόντος τοποθετηθέντων προς τούτο ειδικών ταξινομών εις Σέρρας και Λεβιάδειαν.

Πειραματικοί άγροί βάμβακος έγκατεστάθησαν εις διάφορα βαμβakoφόρα τμήματα της Χώρας (Σέρρας, Λαγκαδά, Σίνδον, Λεβιάδειαν, Γύθειον κλπ.) προς καθορισμόν των καταλληλοτέρων προς καλλιέργειαν ποικιλιών, εις δέ τας Σέρρας έτέθησαν αι βάσεις της έπιστημονικής διαλογής των έγχωρίων παραλλαγών προς πολλαπλασιασμόν.

Ίνστιτούτον του βάμβακος.

Η Κυβέρνησις όμως απέβλεπεν εις ριζικωτέραν βελτίωσιν της βαμβakoπαραγωγής άφ' ενός μόν δια μικράς ύψώσεως των τιμών του βάμβακος προς άμεσον ανακούφισιν των παραγωγών, άφ' έτέρου δέ δια της ιδρύσεως ειδικού Όργανισμού προς μελέτην και προαγωγήν των ζητημάτων της βαμβakoκαλλιέργειας. Διά του έσχάτως δημοσιευθέντος Νόμου 5211 έπεβλήθη πρόσθετος δασμός επί του εκ του έξωτερικού εισαγομένου βάμβακος εκ 1.17 Δρχ. κατά χιλιόγραμμον, με τὸ προϊόν δέ του δασμοῦ τούτου έπροικοδοτήθη τὸ *Ίνστιτούτον Βάμβακος*, όπερ άποβλέπει εις την μελέτην παντός ζητήματος σχέσιν έχοντος με τὸν βάμβακα και την λήψιν των ένδεικνυομένων μέτρων προς προαγωγήν της καλλιέργειας και βιομηχανίας αὐτοῦ.

Τὸ Κεντρικὸν Ίνστιτούτον έγκατεστάθη ήδη εις Σίνδον της Μακεδονίας και επί έκτάσεως 620 στρεμμάτων παραχωρηθέντων υπό του Κράτους, ύποσταθμοὶ δέ ιδρύονται εις Σέρρας (200 στρεμ.) Βέρροϊαν (450 στρεμ.) και Λεβιάδειαν (70 στρεμ.) με πυκνὸν δίκτυον πειραματικῶν άγρῶν.

Επί 300 ήδη στρεμ. ενεργείται η έπιλογή και ο πειραματισμός των καλλιτέρων εκ των ξένων ποικιλιών, έκαλλιεργήθησαν δ' επιπροσθέτως πειραματικῶς 500 στρεμ. εις τας άποξηρανθείσας γαίας Άρτζάν και Άματόβου.

Τὰ σπουδαιότερα προβλήματα, άτινα αντιμετωπίζει σήμεραν τὸ Ίνστιτούτον Βάμβακος είναι η έξασφάλισις καταλλήλου προς σποράν βαμβakoσπόρου δι' άπασαν την Ελλάδα, η καταπολέμη-

σις τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἡ ἐγκατάστασις ἀριθμοῦ τινος συγχρονισμένων ἐκκοκιστηρίων, καὶ ἀπολυμαντικῶν κλιβάνων. Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἅπας ὁ σπόρος ὅστις ἐσπάρη εἰς τὴν περιφέρειαν Λεβαδείας ἀπελυμάνθη διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Ἰνστιτούτου. Ἐκτὸς δὲ τούτου διὰ τὴν περιφέρειαν Λεβαδείας καὶ Γυθείου ἐκομίσθησαν ἐξ Ἀμερικῆς περὶ τοὺς 100 τόνους ἐκ τῶν 5 καλλιτέρων ποικιλιῶν Ἀμερικανικοῦ Βάμβακος. Ἐὰν ὁ βάμβαξ οὗτος ἐπιτύχη ὡς ὑπάρχουν ὅλα τὰ διδόμενα, τότε ἀπὸ τοῦ ἐπιόντος ἔτους θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἀλλαγὴ τῆς ποιότητος τοῦ παραγομένου βάμβακος, καὶ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ λίαν ἐπιθυμητὴ ὁμοιογένεια αὐτοῦ.

Διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι διὰ πρώτην ἤδη φορὰν τὰ ζητήματά τοῦ βάμβακος λαμβάνουν τὴν ἐνδεικνυομένην δι' αὐτὰ κατεύθυνσιν.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Ἐντελῶς ἰδιαιτέρα προσοχὴ κατεβλήθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς κτηνοτροφίας τῆς χώρας.

Ἄν ἀφιστάμεθα τῆς ἀληθείας ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ὁ σπουδαῖος οὗτος κλάδος τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἦτο μέχρι πρό τινος παραμελημένος διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν, ὅτι ἐν πολλοῖς ἡ κτηνοτροφία ἐτέλει ὑπὸ ἀληθῆ διωγμὸν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, ὅπερ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀγροτικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς ἐπέφερον ἀληθῆ ζημίαν εἰς τὴν κτηνοτροφικὴν παραγωγὴν καὶ ἰδίᾳ τὴν νομαδικὴν τοιαύτην.

Τὰ ληφθέντα προστατευτικὰ ὑπὲρ τῆς κτηνοτροφίας μέτρα διακρίνονται.

α) Εἰς μέτρα προστασίας τῆς κτηνοτροφίας ἀπὸ τῶν ἐπιζωοτιῶν.

Πρὸς τοῦτο ἰδρύθη ἐν Ἀθήναις Κεντρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον πρὸς παρασκευὴν ἐμβολίων καὶ ὄρων διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν λοιμοδῶν νόσων τῶν ζώων, τὴν ἔρευναν αὐτῶν, διαγνώσεις καὶ λοιπὰς ἐργαστηριακὰς ἐργασίας ἀπαραιτήτους διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐπιζωοτιῶν. Τὸ Ἐργαστήριον τοῦτο εἶναι τελείως ἐφωδιασμένον εἰς ὄργανα καὶ προσωπικὸν οὕτως ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται τελείως εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ἀποτελοῦν ἐν ἑκ τῶν τελειότερων τῆς Βαλκανικῆς ὁμοίας φύσεως Ἐργαστηρίων. Παράρτημα τοῦ Ἐργαστηρίου τούτου ἰδρύθη ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Κτηνοτροφίας Μακεδονίας-Θράκης.

Τὰ Νομοκτηνιατρικὰ γραφεῖα τοῦ Κράτους ἐφωδιάσθησαν διὰ προχείρων Μικροβιολογικῶν Ἐργαστηρίων ἀπαραιτήτων διὰ τὰς διαγνώσεις τῶν λοιμοδῶν νόσων τῶν ζώων.

Τὰ ἐμβόλια, οἱ ὄροι καὶ οἱ ἐμβολιασμοὶ τῶν ζώων διενεργοῦνται ἀπολύτως δωρεὰν παρεχομένης οὕτω μεγίστης ἐκδουλεύσεως εἰς τοὺς κτηνοτροφικοὺς πληθυσμούς.

Οἱ ἐμβολιασμοὶ τῶν ζώων ἠῤῥξησαν κατὰ τρόπον λίαν ἱκανοποιητικόν. Οὕτως ἐνφ̄ τῷ 1927 ἐγένοντο 750.000 ἐμβολιασμοὶ ζώων, τῷ 1928 ἐγένοντο 1.050.000 τῷ 1929 1.630.000, τῷ 1930 1.850.000 καὶ τῷ 1931 2.675.000 κατὰ τὸ πρῶτον δὲ πεντάμηνον τοῦ 1932 1.560.000 ἐμβολιασμοὶ ζώων.

Τὸ μέτρον τῆς θανατώσεως τῶν ἐκ βαρείας ἐπιζωοτίας πασχόντων ζώων καὶ τῆς ἀποξηριώσεως τῶν θανατωθέντων ἐφηρμόσθη ἀπανταχοῦ. Οὕτως ἡ Χώρα ἐκαθαρίσθη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τῶν μαλιόντων ζώων ἀποτελούντων διαρκῆ κίνδυνον

της ζωής του ανθρώπου και των άλλων ζώων. Επίσης άπλη-
λάγη ή Χώρα, δια της θανατώσεως των έκ λοιμώδους πνευ-
ροπνευμονίας πασχουσών αϊγών κινδύνου μεγίστου καταστροφής
της αϊγοτροφίας μας.

Ίδρυθείσης ύπηρεσίας έν Πειραιεί και ρυθμισθείσης καταλ-
λήλως της ύπηρεσίας ταύτης εις τους διαφόρους λιμένας ώς και
εις τὰ σύνορα, όπόθεν εισάγονται ζώα, εφαρμοσθή ένδελεχής έλεγ-
χος των έκ του έξωτερικού εισαγομένων ζώων λίαν χρήσιμος δια
την προστασίαν της έγχωρίου κτηνοτροφίας από του κινδύνου της
εισαγωγής άσθενών ζώων.

Άπεστάλησαν από του έτους 1928 εις Εύρώπην 29 έν δλω
ύπότροφοι προς σπουδήν της Κτηνιατρικής εις Παρισίους, Βρυ-
ξέλλας και Βουδαπέστην. Ως και δύο υπότροφοι προς σπουδήν
της Κτηνιατρικής Μικροβιολογίας δια την ένίσχυσιν του Κτηνια-
τρικού Μικροβιολογικού Έργαστηρίου, άκόμη δέ και εις υπότρο-
φος προς σπουδήν της Ζωοτεχνίας. Τοιουτοτρόπως έν βραχεί
χρονικῷ διαστήματι τὸ σημερινόν προσωπικόν της Κτηνιατρικής
ύπηρεσίας θα ένισχυθῆ υπό σοβαρωτάτου αριθμοῦ νέων Έπι-
στημόνων μελλόντων να άποτελέσουν πολύτιμον παράγοντα έν τη
έφαρμογῇ της προστατευτικής Κτηνοτροφικής πολιτικής του
Κράτους.

β) Δηφθέντα μέτρα δια την βελτίωσιν της Κτηνο- τροφίας.

Ίδιαιτέρως δλωσ ή προσοχή της ύπηρεσίας έστράφη από του
1928 και έντεῦθεν εις την βελτίωσιν των Κτηνοτροφικῶν Σταθ-
μῶν ώς και των Σταθμῶν έπιβητόρων Ίπων και ὄνων.

Τοιουτοτρόπως οι Κτηνοτροφικοί Σταθμοί Θεσσαλονίκης
Δράμας, Κομοτινης και Κοίλων Κοζάνης οΐτινες ειχαν ιδρυθῆ
παρά της Έπιτροπῆς Άποκαταστάσεως Προσφύγων, παραληφθέν-
τες υπό του Κράτους διερρυθμίσθησαν καταλλήλως και έπλουτί-
σθησαν εις ζῶα.

Ίδρύθησαν εις Κτηνοτροφικός Σταθμός εις Μένδην Χαλ-
κιδικής, έτερος Κτηνοτροφικός Σταθμός άγελάδων εις Λάρισαν
ώς επίσης και Όνοτροφικός Σταθμός εις Εύβοιαν.

Αί εις τους Κτηνοτροφικούς αυτούς Σταθμούς γενόμεναι
έργασίαι ησαν. Έν Θεσσαλονίκη εισαγωγή και έγκλιματισμός 120
γαλακτοφόρων άγελάδων Άγκλερ αίτινες διεδόθησαν εις τὰ πέ-
ριξ της Θεσσαλονίκης έπιτυχῶς.

Τοιουτοτρόπως ένισχύεται ή από άπόψεως γάλακτος κατα-
νάλωσις της πόλεως Θεσσαλονίκης.

Ἐν τῷ αὐτῷ Σταθμῷ ἐγένετο πειραματικὴ ἐκτροφή ἐριοπα-
ραγωγῶν προβάτων καὶ διασταύρωσις αὐτῶν μετ' ἐγχωρίων ἐπι-
σκοπῷ βελτιώσεως τῶν ἐρίων.

Ἐν τῷ σταθμῷ Δράμας πειραματικὴ ἐκτροφή προβάτων
Καρακιουλ ἐπὶ σκοπῷ διαδόσεως τῶν εἰς τὴν Χώραν παραγωγῶν
πολυτίμων δερμάτων.

Ἐν τῷ Σταθμῷ Λαρίσης ἐγκλιματισμὸς γαλακτοφόρων
ἀγελάδων Ἑλβετικῶν τριπλῆς ιδιότητος παραγωγῆς γάλακτος,
κρέατος καὶ ἐργασίας πρὸς διάδοσιν ἀνά τὴν Θεσσαλίαν.

Εἰς τοὺς σταθμοὺς Μένδης, Χαλκιδικῆς καὶ Εὐβοίας εἰσα-
γωγή καὶ ἐγκλιματισμὸς ὄνων Σικελίας ἐπὶ σκοπῷ διαδόσεώς των
πρὸς βελτίωσιν τῆς ὀνοπαραγωγῆς καὶ ἡμιονοπαραγωγῆς τῆς
χώρας.

Ὅμοίως ιδρύθησαν ὀκτὼ νέοι σταθμοὶ ἐπιβητόρων ἵππων
καὶ ὄνων εἰς Μεσσαρῶν Κρήτης, Χανιά, Σπάρτην, Καλάμας, Ἀρ-
γοστόλιον, Λαμίαν, Καρδίτσαν, Σοφάδες, ἀνανεώθησαν δὲ οἱ γε-
νηρακότες ἐπιβήτορες τῶν λοιπῶν Σταθμῶν.

Τοιοιουτρόπως σήμερον ἡ εἰς ἐπιβήτορας δύναμις τοῦ συ-
νόλου τῶν Σταθμῶν ἀνέρχεται εἰς 135.

Αἱ ἐπιβάσεις τῶν ἐπιβητόρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ 793 ὅπου
ἦσαν τῷ 1927, ἀνῆλθον εἰς 2100 τῷ 1928, εἰς 3850 τῷ 1929,
εἰς 4600 τῷ 1930 καὶ εἰς 5950 τῷ 1931.

Αἱ κτηνοτροφικαὶ Ἐκθέσεις Λαρίσης, Σπάρτης, Καλαμῶν,
Γαστούνης, Ἀνδραβίδος, αἱ ἵπποδρομιαὶ Μπάστας, ἡ Κτηνοτρο-
φικὴ ἐκθεσις Ἀθηνῶν, Κέας καὶ ἡ ἵππικὴ Ἀθηνῶν ἐνισχύθησαν
ἀρκούντως διὰ παροχῆς βραβείων χρηματικῶν καὶ τιμητικῶν
διακρίσεων. Τοιοιουτρόπως τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν
ζωοτροφίαν καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ εἴδους τούτου ἐνισχύθη τὰ
μάλιστα ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἔκδηλος δὲ κατέστη ἡ παρατηρη-
θεῖσα βελτίωσις εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφόρων ζώων κατὰ
τὰς γενομένας Ἐκθέσεις.

Ἀλλὰ καὶ ἀρωγὸν ἦλθε τὸ Κράτος διὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τρα-
πέζης πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῶν θεο-
μηνιῶν διὰ παροχῆς δανείου καὶ εἰδῶν νομῆς τὸ σύνολον τῶν
ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 καὶ ἐντεῦθεν χορηγηθέντων δανείων πρὸς
κτηνοτρόφους ἀνέρχεται περίπου διὰ μὲν τὸ ἔτος 1930 εἰς
32.000.000 δραχ. διὰ δὲ τὸ ἔτος 1931 εἰς 45.800.000 Δραχ.

Ἐλήφθη μέριμνα διατροφῆς τῶν ποιμνίων κατὰ τὸν πα-
ρελθόντα χειμῶνα διὰ τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς Βαμβακοσπόρου
καὶ ἀραβοσίτου: οὕτως αἱ ζημίαι τῆς κτηνοτροφίας λόγῳ τοῦ
βαρυτάτου χειμῶνος καὶ τῆς συνεπειᾶ τούτου ἐλλείψεως νομῆς πε-

ριορίσθησαν εις τὸ ἐλάχιστον. Ἄνευ τῆς ἐγκαίρου λήψεως τοῦ μέτρου τούτου ἡ κτηνοτροφία λόγῳ τοῦ πρωτοφανοῦς εἰς ὀριμύτητα καὶ ξηρασίαν χειμῶνος ἐκινδύνευεν ἐκ βεβαίας καταστροφῆς.

Τέλος τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας συνεπλήρωσε τὴν ὅλην αὐτοῦ προσπάθειαν διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ βελτίωσιν τῆς Κτηνοτροφίας διὰ τοῦ συγκληθέντος ἐν Ἀθήναις τὴν 1ην Ἰουνίου 1929 Α! Πανελληνίου Κτηνοτροφικοῦ Συνεδρίου εἰς ὃ παρ' εἰδικῶν ἐπιστημόνων καὶ κτηνοτρόφων ἠρευνήθησαν πάντα τὰ ζητήματα τ' ἀφορῶντα τὴν κτηνοτροφίαν τῆς Χώρας. Τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου τούτου ὑπῆρξαν ἄκρως σοβαρὰ ἀναμφισβητήτως δὲ ἔσχον οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς προαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνοτροφίας.

Τὸ κυριώτερον ἀποτέλεσμα τοῦ Κτηνοτροφικοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τῆς χειμερινῆς περιόδου τοῦ 1929 ἐπιβολὴ πενταετοῦς ἐνοικιοστασίου βοσκῶν.

Τὸ ἐνοικιοστάσιον τοῦτο δὲν ἀφιστάμεθα τῆς ἀληθείας ἐὰν εἰπόμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἀληθῆς σωτηρία διὰ τὴν κτηνοτροφίαν τῆς Χώρας. Δὲν εἶναι μακρὰν τὸ παρελθὸν καθ' ὃ ἡ κτηνοτροφία, καὶ ἰδίως ἡ νομαδικὴ τοιαύτη, εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀπροχώρητον καὶ εὐρίσκετο εἰς ἐντελῶς ἀξιοθρήνητον σημεῖον. Διωκομένη πανταχόθεν, μὴ δυναμένη νὰ ἐνοικιάσῃ βοσκὰς λόγῳ τῶν ὑψηλῶν μισθωμάτων εὐρίσκετο ἐγγυὲς τοῦ σημείου τῆς ὀλοκληρωτικῆς αὐτῆς καταστροφῆς.

Τὸ ἐνοικιοστάσιον τῶν βοσκῶν συνεκράτησε τὴν ὑπολειπομένην νομαδικὴν κτηνοτροφίαν τῆς Χώρας. Ἐπαγίωσε μίαν σταθερὰν καὶ μόνιμον στάσιν καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὴν ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς μεταγενεστέρως ἐπελθούσας ζημίας ἐκ θεομηنيῶν, σχοῦσα ὑπὸ τιμητικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν διαφόρων κτηνοτροφικῶν περιόδων.

Ἐκ παραλλήλου ἐτέθη ἤδη εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν καὶ τὸ ἕτερον τῶν δύο μεγάλων πορισμάτων τοῦ Κτηνοτροφικοῦ Συνεδρίου ἥτοι τὸ ζήτημα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων κτηνοτρόφων.

Μετὰ μακρὰν μελέτην καὶ συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων κατηρτίσθη ὀριστικῶς τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον ὅπερ λίαν συντόμως ἐλπίζεται ὅτι θὰ καταστῇ Νόμος τοῦ Κράτους ἵνα παγιωθῇ ἔτι πλέον ἡ κτηνοτροφία τῆς Χώρας.

Τέλος ἡ παρὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας Κτηνοτροφικὴ Ὑπηρεσία ἔχει καταρτίσει εὐρὸ πρόγραμμα μελλοντικῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ὅπερ τιθέμενον εἰς ἐφαρμογὴν ἔτι μᾶλλον θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν σχολῶν προστασίας καὶ βελτιώσεως τοῦ ἐξαιρετικῶς σημαντικοῦ αὐτοῦ κλάδου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ

Ἀντιφυλλοξηρική Ἀμυνα.

Ἡ Ἑλλάς καὶ ἰδίως ἡ Παλαιὰ καὶ ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν ἢ Κρήτη εἶναι ὡς γνωστὸν ἀμπελοφόρος Χώρα.

Εἰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀνέρχονται αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τῶν ἀμπέλων καὶ σταφιδαμπέλων.

Ὁ Ἐθνικὸς λοιπὸν οὗτος πλοῦτος, ἡ ἀμπελοურγία, ἐπαπειλεῖται ὑπὸ ἐνὸς φοβεροῦ ἐχθροῦ, ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας.

Εὐτυχῶς μέχρι σήμερον τὸ ἔντομον τῆς φυλλοξήρας δὲν προσέβαλε τὰς ἀμπελοφόρους περιφερείας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐκτὸς μικροῦ τμήματος τῆς περιφερείας Τυρνάβου καὶ τῆς Νήσου Ἀμοργοῦ.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ κίνδυνος εἶναι μέγας καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς οὗτος κοραδοκεῖ καὶ εἶναι ἐπόμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ ἐμφανισθῇ καὶ εἰς τὰ εἰσέτι ἀπρόσβλητα διαμερίσματα τῆς Χώρας, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διὰ τῆς εἰδικῆς του ὑπηρεσίας ἔλαβε δρακόντια ὄλως μέτρα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς φυλλοξήρας.

Ἡ καταπολέμησις ὁμῶς τῆς φυλλοξήρας δὲν εἶναι ἄμεσος ἀλλὰ ἔμμεσος. Δὲν καταπολεμεῖται τοὔτέστιν ἡ φυλλοξήρα ἀποτελεσματικῶς, ὅπως ὅλα τὰ λοιπὰ ἔντομα τῆ βοήθειᾳ διαφόρων φαρμάκων, ἀλλὰ τῇ βοήθειᾳ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὴν ἰδιότητα νὰ ἀντέχουσιν εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἐντόμου τούτου.

Διὰ τοῦτο εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἐκεῖ ὅπου παρουσιασθῇ αὕτη νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὰς προσβληθείσας ἀμπέλους δι' Ἀμερικανικῶν τοιούτων

Αἱ Ἀμερικανικαὶ ὁμῶς ἀμπελοὶ δὲν εὐδοκίμοῦσιν ἀφ' ἐνὸς εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν παράγουσι σταφυλὰς βρωσίμους.

Πρέπει ἐπομένως νὰ ἐμβολιασθῶσιν αὗται διὰ τῶν διαφόρων ποικιλιῶν τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου καὶ συγχρόνως νὰ γίνῃ ἡ μελέτη τῶν διαφόρων ἐδαφῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας θὰ προσδιορισθῶσι τὰ κατάλληλα δι' ἐκάστην περιφέρειαν, ἢ καὶ ἐν ἀνάγκῃ δι' ἐκάστην θέσιν ἐκάστης περιφερείας ἀμερικανικὰ ὑποκείμενα.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν ὁμῶς τῆς καταλλήλου ποικιλίας Ἀμε-

ρικανικῆς ἀμπέλου προαπαιτεῖται ἡ μηχανικὴ ἀνάλυσις τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἀσβεστομετρικὴ τοιαύτη, διότι ἄλλαι ποικιλίαι εὐδοκιμοῦσιν εἰς βαθέα, ἄλλαι εἰς ἀβαθῆ, ἄλλαι εἰς ξηρὰ, ἄλλαι εἰς ὑγρά, καὶ ἄλλαι εἰς ἀσβεστώδη ἐδάφη, ἄλλαι δὲ ὑποκύπτουσι καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον ποσοστὸν ἀνθρακικοῦ ἀσβεστίου τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ἐδάφους.

Τὸ Ὑπουργεῖον ὅθεν τῆς Γεωργίας ἤρχισεν ἀπὸ τῶ 1929 νὰ μελετᾷ μεθοδικῶς τὰ ἐδάφη τῶν διαφόρων περιφερειῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ ἤδη ἀποπεράτωσεν ὀλόκληρον τὸν Νομὸν Ἀττικοβοιωτίας.

Διὰ νὰ εἴμεθα ὁμως βέβαιοι, ὅτι ὁ κατόπιν τῆς ἐδαφολογικῆς ταύτης μελέτης προσδιορισμὸς τῶν καταλλήλων ποικιλιῶν τῶν ἀμερικανικῶν ἀμπέλων ἐγένετο μετ' ἀκριβείας καὶ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν πρέπει νὰ ἐπαληθεύσωμεν τὰ ὑπὸ τῆς Ἐπιστήμης καὶ θεωρίας δεδομένα δι' ἀπειρίας πειραμάτων, δηλαδὴ διὰ τῆς φυτεύσεως ἑκατοντάδων χιλιάδων ὅλων ἀμερικανικῶν ὑποκειμένων ἐκεῖ ὅπου ἐγένοντο αἱ μηχανικαὶ καὶ ἀσβεστομετρικαὶ ἀναλύσεις τῶν ἐδαφῶν καὶ νὰ ἐμβολιάσωμεν ταύτας διὰ τῶν ἰδίων ποικιλιῶν τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου αἱ ὁποῖαι εὐδοκιμοῦσιν εἰς μίαν ἑκάστην τῶν περιφερειῶν τούτων.

Τὰ πειράματα ταῦτα θὰ μᾶς ἐπιτρέψωσιν νὰ βεβαιωθῶμεν πλέον περὶ τῆς ἀσφαλοῦς ἐπιτυχίας (ἐν δεδομένη στιγμῇ) μιᾶς ἑκάστης τῶν ποικιλιῶν τῶν ἀμερικανικῶν ἀμπέλων εἰς τὰ διαφόρου φύσεως ἐδάφη.

Διὰ νὰ ἔχωμεν ὁμως τὰ κατάλληλα ὑποκείμενα τῶν Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων ἔπρεπε νὰ ἰδρυθῆ καὶ φυτώριον τοιούτων ἀμπέλων καὶ ἐν Παλαιᾷ Ἑλλάδι.

Τὰ Ἀμερικανικὰ ὁμως κλήματα εἶναι ὡς γνωστὸν καὶ φορεῖς τῆς φυλλοξήρας. *Ἐπρεπεν ὅθεν τὸ ἰδρυθησόμενον φυτώριον νὰ εἶναι ἄνοσον.*

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἰδρυσεν ἀπὸ τοῦ 1922 ἐν τῇ νήσῳ Μυκόνῳ ἐν μικρὸν ἄνοσον φυτώριον Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων τὸ ὁποῖον ἐπὶ 7ετίαν παρηκολούθησε διὰ τῆς εἰδικῆς του φυλλοξηρικῆς ὑπηρεσίας. Μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῆς 7ετίας ἀφοῦ ἐπιστοποιήθη ἡ ἀνοσότης τοῦ φυτωρίου τούτου ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις τοῦ παρὰ τὴν Λυκόβρυσιν Ἀττικῆς λειτουργούντος ἀπὸ τοῦ 1929 Κεντρικοῦ Ἀνόσου Φυτωρίου Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων τοῦ ὁποῖου ἡ παραγωγή ἤρξατο ἤδη, μετὰ παρέλευσιν δὲ διετίας θὰ εἶναι εἰς θέσιν τοῦτο νὰ παραγῆ ἑκατοντάδας χιλιάδων ἑρρίζων ἐμβολιασμένων ἀμερικανικῶν κλημάτων διὰ

τὴν συνέχισιν τῶν πειραμάτων εἰς ὁλόκληρον τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα.

Τὸ φυτώριον ἀκόμη καὶ σήμερον καίτοι εὐρίσκεται εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῆς λειτουργίας του ἔχει ἔτοιμα 150.000 περίπου ἔρριζα καὶ ἔρριζα ἐμβολιασμένα Ἀμερικανικὰ κλήματα.

Κατὰ δὲ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος, χάρις εἰς τὰς δοθείσας καλλιεργητικὰς φροντίδας εἰς τὸ φυτώριον καὶ εἰς τὴν γενικὴν εὐφορίαν τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἡ παραγωγή τοῦ Κεντρικοῦ Φυτωρίου θὰ ὑπερβῇ τὰς 150 χιλιάδας.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ Κεντρικὸν Ἀνοσον Φυτώριον ἀπέκτησεν ἐγκαταστάσεις τελείας, αἱ ὁποῖαι ἀμιλλῶνται μὲ τὰς τῶν τελειότερων τῆς Εὐρώπης.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς σοβαρωτάτης διὰ τὰς ἀμπέλους καὶ σταφιδαμπέλους ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἔτοιμη εἰς 6—8 ἔτη, θὰ εἴμεθα πλέον πάνοπλοι διὰ τὴν κατὰ τῆς φυλλοξήρας ἀμυναν καὶ ἐπομένως ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἐντόμου τούτου εἰς τὰς ἀμπελοφόρους περιφερείας μας θὰ καταπολεμηθῇ οικονομικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως μὲ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀμύνης κατὰ τῆς φυλλοξήρας ἤρχισεν εἰς τὸ ὡς ἄνω φυτώριον ἡ μελέτη τῶν διαφορῶν ποικιλιῶν τῆς οἴναφόρου ἀμπέλου ἐν σχέσει μὲ τὸ κλάδευμα, τὴν λίπανσιν, τὴν καλλιέργειαν, τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἐπομένως καὶ τὴν ἀπόδοσιν ἐκάστης τούτων. ἤρχισε δηλονότι ἡ μελέτη τῆς ἀμπελογραφίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία συνδέεται καί μὲ τὴν οἰνοποίησιν μιᾶς ἐκάστης τῶν ποικιλιῶν τῆς οἴνοφόρου ἀμπέλου καὶ τὴν καλλιέργειαν ποικιλιῶν πρὸς ἐξαγωγήν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

Ἐν Ἑλλάδι ἡ πρώτη ὄθησις διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ βελτίωσιν τῆς Μελισσοκομίας ἐδόθη τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ἐν ἔτει 1914.

Ἡ πρώτη ἐνέργεια ἦτο ὁ διορισμὸς 3 εἰδικῶν Μελισσοκόμων. Ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ἡ παρούσα Κυβέρνησις ἤτις ἔθεσεν ὡς κύριον αὐτῆς μέλημα τὴν προαγωγὴν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Γεωργίας, σημαντικὴ ἐπῆλθε βελτίωσις εἰς τὸν τόσον παρημελημένον καὶ διὰ πρωτογόνων μέσων συντηρούμενον κλάδον τῆς μελισσοκομίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελισσοκόμων ἀνέρχεται σήμερον εἰς 12 μὲ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. Ἐπόπτην μελισσοκομίας, ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένον.

Ἰδιαιτέρως ὄλως ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως χορηγηθοῦν εἰς τοὺς μελισσοτρόφους ἐπιστημονικῶς κατασκευασμένοι κυψέλαι εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐγχωρίων αἰτινες εἶναι ὑποτυπώδους ὄλως κατασκευῆς.

Πρὸς τοῦτο κατὰ μὲν τὸ παρελθὸν ἔτος κατασκευάσθησαν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τῇ βάσει Εὐρωπαϊκοῦ τύπου πλέον τῶν 2.000 κυψελῶν μὲ κινητὰ πλαίσια, ἠγοράσθησαν δὲ ἐξ Ἀμερικῆς 3.500 περίπου τεχνητὰ κηρύθραι.

Τὰ εἶδη ταῦτα διετέθησαν εἰς τοὺς μελισσοκόμους εἰς λίαν εὐθηνὰς καὶ συμφερούσας τιμὰς, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τιμὰς τοῦ ἐμπορίου, καθ' ὅσον αἱ μὲν κυψέλαι ἐδόθησαν εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν 178 ἑκάστη ἀντὶ τῶν δραχμῶν 400 — 600 ὅσας τιμᾶται ἑκάστη κυψέλη τοῦ ἐμπορίου, αἱ δὲ κηρύθραι ἐδόθησαν εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν 90 ἑκάστη ἀντὶ τῶν δραχμῶν 200 ὅσας τὰς ἠγόραζον εἰς τὸ ἐμπόριον. **Ἡ τιμὴ τῶν κυψελῶν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐμειώθη εἰς Δραχ. 165.**

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος συνεχίσθη ἡ ἐργασία τῆς κατασκευῆς καὶ διαδόσεως εἰς τιμὰς λίαν ἠλαττωμένας διαφόρων μελισσοκομικῶν εἰδῶν καὶ πρωτίστως κυψελῶν Εὐρωπαϊκοῦ τύπου καὶ τεχνητῶν κηρυθρῶν. Οὕτω μετ' ἐνεργηθεῖσαν δημοπρασίαν τὸ Ὑπουργεῖον ἐπρομηθεύθη ἑνταυθα μὲν 1500 κυψέλας εἰς Χαλκιδικὴν δὲ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἑτέρας 600. Ἐπίσης ἐπρομηθεύθη ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ 100 κιβώτια τεχνικῆς κηρύθρας τῶν 200 φύλλων. Τὰ εἶδη ταῦτα διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ διέθεσεν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ κόστους εἰς τοὺς μελισσοτρόφους τῶν

κυριωτέρων μελισσοκομικῶν περιφερειῶν ἰδίᾳ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ὡς καὶ τῆς Χαλκιδικῆς ὅπου καὶ ἀκμάζει ἐξαιρετικῶς ἡ μελισσοτροφία καὶ δὴ ἡ νομαδική.

Ἡ διάθεσις τῶν εἰδῶν καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῶν κυψελῶν ἐνηργήθη διὰ τῶν εἰδικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, οἱ ὅποιοι παρέχουν εἰς τοὺς μελισσοτρόφους τὰς ἀπαραιτήτους πληροφορίας καὶ μεταδίδουν ἐμπράκτως τὰς κυριωτέρας τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων τοῦ κλάδου τούτου. Διὰ τὴν συστηματικωτέραν διδασκαλίαν καὶ διάδοσιν τῶν ἀπαραιτήτων γνώσεων, αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν διατιθεμένων κυψελῶν ἐνεργοῦνται ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐποπτείαν τῶν εἰδικῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὅποιοι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπωφελοῦνται τῆς εὐκαιρίας ὅπως καθοδηγήσουν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ δια φωτίσουν τούτους ἐπὶ ὅλων τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων τοῦ μελισσοκομικοῦ ἐπαγγέλματος. Ἐκ παραλλήλου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐπιδιώκεται ἡ εἰδίκευσις μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ γεωπόνων ὥστε νὰ καταστῇ ἐφικτὴ ἀπὸ τοῦ ἔλευσομένου ἔτους ἡ κατάρτισις καὶ ἡ ἀπόρροπος λειτουργία ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ μεταβατικῶν σχολείων τῆς μελισσοκομίας.

Εὐρὺ πρόγραμμα ἐργασίας ὑπάρχει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν λοιπῶν μελισσοκομικῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους.

Εἰς ἅς περιφερείας τὸ Κράτος προέβη εἰς ἐνεργείας ἀντικαταστάσεως τῶν κυψελῶν καὶ παροχῆς ἐπιστημονικῶν ὁδηγιῶν εἰς τοὺς μελισσοκόμους ἐπετεύχθη διπλασιασμὸς τοῦ εἰσοδήματος, εἰς ὠρισμένα δὲ χωρία καὶ πολλαπλασιασμὸς αὐτῶν, ἰδίᾳ εἰς ἐκεῖνα εἰς τὰ ὅποια καίουν τὰ μελίσινα κατὰ τὸν τρυγητόν.

Εἶναι περιττὸν νὰ τονίσωμεν πόσον εὐχάριστα θὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα ἐνὸς πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἐκ τῆς μελισσοκομίας εἰσοδήματος καθὸσον σήμερον ἀκόμη μετὰ τὰ ἀπλᾶ καὶ ὑποτυπώδη μέσα μὲ τὰ ὅποια ἀσκεῖται ἡ γεωργικὴ αὕτη τέχνη τὸ ἐξ αὐτῆς εἰσόδημα δὲν εἶναι κατώτερον τῶν 2.000 τόννων μέλιτος ἐτησίως πωλουμένου μὲ μέσην τιμὴν δραχμᾶς 20 κατ ὀκᾶν.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑΣ

Ὡς εἶναι γνωστὸν ἡ Ἑλλάς κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν Χωρῶν ἐν τῇ σηροτροφικῇ παραγωγῇ, ἔφθασε δὲ νὰ παράγῃ περὶ τὰ 2.000.000 ὀκάδας γλωρὰ κουκούλια κατ' ἔτος. Ἐν Εὐρώπῃ ἔρχεται δευτέρα μετὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἡ σηροτροφικὴ παράδοσις ὑφίσταται ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων ἐνισχυθεῖσα ἐσχάτως διὰ τοῦ προσφυγικοῦ πληθυσμοῦ γνωστού τῆς σηροτροφίας καὶ τῆς βιομηχανίας τῆς μετάξης.

Ἡ σηροτροφία ἐν Ἑλλάδι ἐνασκεῖται εἰς πλεῖστα διαμερῶσιν τῆς χώρας ἀπασχολοῦσα περὶ τὰς 40.000 οἰκογενειῶν. Εἰς τινὰ μέρη ὡς π. γ. εἰς τὸ Σουφλί ἀποτελεῖ μονοκαλλιέργειαν. Ἡ ἐκ τῆς σηροτροφίας πρόσοδος εἶναι μεγίστη, ἡ πρώτη πασῶν τῶν καλλιουριῶν, ἀποκτωμένη ἐντὸς πενήκοντα ἡμερῶν.

Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀπὸ τοῦ 1929 ἰδιαιτέρως ὄλως ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν ληψὶν μέτρων βελτιώσεως τῆς σηροτροφίας.

Ὡς **πρώτη βᾶσις** ἐτέθη ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος τῶν κουκούλιων, καθόσον ἡ Ἑλλάς μὴ ἔχουσα ἰδίαν φυλὰς κουκούλιων εἰσάγει τοιαύτας ἔξωθεν καὶ τινες μὲν τούτων ἔχουσιν ἐγκλιματισθῆ καὶ δίδουσιν ἄριστα ἀποτελέσματα. (Σουφλί-Ἐδεσσα), τὸ πλεῖστον ὁμως ἔχουσιν ἐκφυλισθῆ.

Ἐνεκα τούτου **εἰσήχθησαν ἐκλεκταὶ φυλαὶ** μεταξοσπόρων ἐξ Ἰταλίας, ὡς καὶ τινες **διασταυρώσεις** (Εὐρώπης - Κίνας) τὰ δὲ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἄριστα καὶ πέρουσιν καὶ ἐφέτος κατὰ τὴν παροῦσαν ἐσοδειάν, μεγάλη δὲ ζήτησις τῶν εἰσαχθεῖσῶν φυλῶν ἰδίᾳ παρὰ τῶν μεταξοβιομηχάνων. Οὕτως ἐτέθησαν αἱ **βάσεις** τῆς συστηματικῆς σποροποιίας ἧς ἐπιδιώκεται ἡ τυποποιήσις. Ἄς μὴ λησμονῆται ὅτι ἡ Ἰαπωνία μὲ τὴν κολοσσιαίαν παραγωγὴν κουκούλιων (350.000.000 χιλιογρ.) μεταχειρίζεται μόνον 8 (!) εἶδη σπόρων.

Συγγρόνως κατεβλήθη ἡ δέουσα μέριμνα παρὰ τῆς Σηροτροφικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀλλαγὴν τρόπου ἐργασίας τῶν ὑποτυπωδῶν ἐργαστηρίων σποροποιίας, ἐκ παραλλήλου ἐρρυθμίσθη ἐπὶ τὸ εὐνοϊκώτερον ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν **ἐξαγωγή μεταξοσπόρων (Περσία)** ἐπιτευχθείσης τῆς ἀδείας τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἡ εἰσαγωγή τῶν σπόρων εἰς Περσίαν γίνεται (οὐχὶ ὡς ἐγένετο διὰ τῆς ὁδοῦ Σουέξ-Βαγδάτης), ἀλλὰ διὰ τῆς καταλληλοτέρας ὁδοῦ Βατούμ-Βαζοῦ.

Εἰσήχθησαν **ἐκκολαπτήρια** μεταξοσπόρων, παρεχομένης διδασκαλίας διὰ τὴν χρῆσιν των.

Ἐδιδάχθησαν ἐπὶ τόπου καὶ ὑπεδείχθησαν οἱ καλλίτεροι μέθοδοι ἐκτροφῆς.

Ἦγοράσθη *Σηροτροφικὴ Κινηματογραφικὴ ταινία* προβληθεῖσα εἰς διάφορα σηροτροφικὰ Κέντρα (Ἀγυιὰ-Τύρναβος-Δράμα κλπ.) διὰ τὴν διάδοσιν καὶ ὑπόδειξιν τῶν καλλιτέρων μεθόδων ἐκτροφῆς.

Ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τῆς μωρέας εἰσήχθη διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι «*Ἡ λειβαδική*» καλουμένη καλλιέργεια διὰ τῆς φυτεύσεως τῆς ποικιλίας Κατάνεο.

Πρὸς τοῦτο ἐγένοντο ὑποδειγματικαὶ φυτεῖαι παρὰ τῷ Γεωργοκτηνοτροφικῷ Σταθμῷ Θεσσαλονίκης, ἐν τῇ Γεωργικῇ Σχολῇ Λαρίσης, ἐν Ἐδέσση. Ἡ τῆς Θεσσαλονίκης ἐπέτυχε πλήρως.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς νέας καλλιεργείας εἶναι ἔκδηλα. Ἐν πρώτοις ἡ ἀπόδοσις τοῦ φύλλου εἰς ποτιστικὴν καλλιέργειαν ἔφθασε τὰς 6-10.000 χιλ. κατὰ στρέμμα, ἐξ ὧν δυνάμεθα νὰ ἐκυρέψωμεν μέχρις ὀκτὼ κυτίων, ἀντὶ ἑνὸς μὲ τὴν συνήθη καλλιεργειαν. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἀπόδοσις τοῦ φύλλου εἶναι ταχύτερα ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ *δευτέρου* ἔτους, ἀντὶ τῆς ἀναμονῆς 5 καὶ 8 ἐτῶν διὰ τοῦ συνήθους τρόπου.

Ἐγένετο κατὰ τὸ τρέχον ἔτος (Μαΐον) *καταπολέμησις* τῶν νόσων τοῦ μεταξοσκώληκος δι' εἰδικῶν ἀπολυμαντικῶν φαρμάκων.

Εἰσήχθη ἡ θανάτωσις τῶν Χρυσοκλίδων δι' ἀερίων ἀντὶ τοῦ συνήθους ψησίματος τῶν κουκουλίων.

Εἰσήχθησαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς Χανία, Σπάρτην, Καλάμας καὶ Ἀγυιὰν εἰδικοὶ *ἀποπνικτικοὶ καὶ ἀποξηραντικοὶ κλίβανοι* τῶν κουκουλίων διὰ τὸ ψήσιμον αὐτῶν καὶ τὴν τελείαν ἀποξήρανσιν τῶν ἀντὶ τοῦ συστήματος τῆς διὰ τοῦ ἡλίου ἀποξηράσεως ἢ τοῦ ψησίματος ἐντὸς τῶν ἀρτοκλιβάνων, ἐξ ἧς ἐπιήρχεται ἀλλοίωσις τῆς ποιότητος τῆς μετάξης καὶ ἀποχρωματισμός. Διὰ τῆς χρήσεως τῶν κλιβάνων ἀφ' ἑνὸς μὲν διατηρεῖται ἡ ποιότης τῆς μετάξης, ἐξ ἄλλου δὲ ἐπιτυγχάνεται *ἄμεσος ἀποξήρανσις* αὐτῆς πρὸς διατήρησιν καὶ πώλησιν εἴτε ἀμέσως εἴτε εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν. Οἱ κλίβανοι προσφέρουσι μεγάλην ὑπερσίαν *ἐφέτος* μὲ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς κουκουλίων ἔξωθεν.

Ἐφέτος ἐλειτούργησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ *Ψυγεῖον* πρὸς διατήρησιν τῶν μεταξοσπόρων. Τὰ ψυγεῖα θὰ ἐπεκταθῶσιν.

Ἐν τῷ Σηροτροφικῷ Ἐργαστηρίῳ ἐξετελέσθησαν ἐπιτυχῶς μελέται ἐπὶ 67 φυλῶν μεταξοσκώληκος, ὡς καὶ *φθινοπωρινὴ ἐκτροφὴ*, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι ἐφαρμοζομένη μέθοδον τὸν *διπλασιασμόν* τῆς παραγωγῆς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἐγένετο ἐπίσης μελέτη τῶν σταθερῶν τῆς Ἑλληνικῆς μετάξης.

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Ἐδαφολογικὴ ἔρευνα

Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἀρξαμένη δημιουργικὴ περίοδος ἐφαρμογῆς νέων κατευθύνσεων καὶ συγχρονισμένων μεθόδων ἐπὶ τῆς γεωργίας τῆς Χώρας ἐστήριξεν ἐν τινὶ μέτρῳ τὸ ἔργον τῆς ἀναπτύξεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν αὐτῆς πόρων καὶ τὴν δημιουργίαν ἐπιστημονικωτέρας γεωργίας εἰς τὰ λειτουργοῦντα δύο Γεωπονικὰ Χημεῖα Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης τὰ ὁποῖα ἐνίσχυσε διὰ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ τῆς συστάσεως ἑτέρων δύο ἐν Πάτραις καὶ Ἰωαννίνοις, ὧν τὸ προσωπικὸν πρόσληφθὲν διὰ διαγωνισμοῦ, ἐκπαιδεύεται ἤδη.

Ἡ κυρία ἀποστολὴ τῶν Γεωπονικῶν Χημεῖων συνίστατο εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν Χημικῶν Διασμάτων, τὴν μελέτην τῆς χημείας καὶ μικροβιολογίας τῶν ἔδαφῶν τῆς χώρας ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως, καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς χημικῆς συστάσεως τῶν Γεωργικῶν προϊόντων καὶ τῆς θρεπτικῆς ἀξίας τῶν τροφῶν τῶν ζώων.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους διὰ τοῦ Νόμου 4328 ἀφηρέθη ἀπὸ τὰ Γεωπονικὰ Χημεῖα ὁ ἔλεγχος τῶν Χημικῶν Διασμάτων καὶ τῶν πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν χρησιμοποιουμένων φαρμάκων, ταῦτα δὲ μετεκλήθησαν εἰς Ἐδαφολογικὰ Ἐργαστήρια.

Ἴνα καταστῆ δυνατὸν νὰ παρακολουθήσουν τὰ Ἐδαφολογικὰ Ἐργαστήρια τὴν συντελουμένην ἀλματωδῶς ἐξέλιξιν καὶ πρόοδον τῆς Ἐδαφολογίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς λελογισμένης καὶ ἐπιστημονικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἔδαφους, ἐδημιουργήθησαν εἰς αὐτὰ τὰ ἀκόλουθα δύο τμήματα.

Α'. Λιπασματολογικὸν

Τοῦτο σκοπεῖ τὴν ἐγκατάστασιν *Πειραματικῶν Ἀγρῶν* πρὸς μελέτην *τῶν λιπαντικῶν ἀναγκῶν τῆς Χώρας*.

Διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν πειραματικῶν τούτων ἀγρῶν ἐπιτυγχάνεται ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τῶν ἀφομοιωσίμων λιπαντικῶν στοιχείων τῇ μεσολαβήσει τῶν φυτῶν.

Ἡ μελέτη αὕτη εἰς ἣν ἐξαιρετικὴ σημασία δέον νὰ ἀποδοθῆ εἶναι συνυφασμένη στενῶς μετὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποδόσεως τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς ὑποδείξεως τῆς καταλλήλου μορφῆς καὶ τύπου χημικοῦ λιπάσματος εἰς ἕκαστον ἔδαφικὸν τύπον.

Τὸ Κεντρικὸν Ἐδαφολογικὸν Ἐργαστήριον ἤρξατο τῆς μελέτης ταύτης ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπὶ τῶν Γεωργικῶν Περιφερειῶν Λαμίας, Λαρίσης καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τὰ πρῶτα ταύτης ἀποτελέσματα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν Στ' Γεωργικὸν Δελτίον.

Ἀναγνωρισθεῖσης τῆς σπουδαιότητος τῆς μελέτης ταύτης ἐυσυστηματοποιήθη ἡ διεξαγωγή *τῆς ἐγκαταστάσεως πειραματικῶν ἀγρῶν λιπάνσεως* διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ εἰδικοῦ ἄλλοδαποῦ κ. Χόροτ Μάγκενς ἐπὶ ἀντιμισθία Δοχ. 8.000 μηνιαίας καὶ ἐπεξετάθη αὕτη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, εἰς τὰς περισσοτέρας γεωργικὰς περιφερείας καὶ Ἰδρύματα τῆς Χώρας διὰ τῆς ιδρύσεως 13 Πειραματικῶν ἀγρῶν λιπάνσεως Δημητριακῶν ἐν Σερβίοις, Ζυρνόβω-Δράμα-Θεσσαλονίκη-Σέρραις-Βελεστίνω-Ἀλυμῶ-Τρικκάλοις-Φαρσάλοις-Λαρίση-Χαλκίδι-Θήβαις-Ναυπλίῳ, καὶ ἐτέρων 10 πειραματικῶν λιπάνσεως ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, ἐλαιῶν καὶ ὀπωροφόρων δένδρων εἰς Κρήτην, Μυτιλήνην, Καλάμας, Λεχαινὰ καὶ Τρίπολιν.

Διὰ τὰς σκαλιστικὰς καλλιεργείας θέλουσιν ἐπίσης ἐγκατασταθῆ πειραματικοὶ εἰς τὰς Γεωργικὰς περιφερείας εἰς ἃς ἀποτελοῦσιν αὐταὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν καλλιέργειαν.

Ἡ δαπάνη ἦν συνεπάγεται ἡ μελέτη αὕτη περιορίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τοῦ Συνεργείου ἀποτελουμένου ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἀλλοδαποῦ καὶ δύο Ἐπιμελητῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου, τῆς λοιπῆς μικρᾶς δαπάνης καλλιεργείας τοῦ πειραματικοῦ ἀγροῦ, ἐκτάσεως 2-3 στρεμμάτων βαρυνούσης τὰ Γεωργικὰ Ταμεία καὶ τῶν ἀπαιτουμένων Χημικῶν ἀπλῶν λιπασμάτων διατεθειμένων δωρεὰν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων Ἐταιρειῶν ἐμπορίας Χημικῶν Λιπασμάτων.

Β'. Πεδολογικὸν

Τὰ κεφαλαίωδη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς προβλήματα τῆς Χώρας ἡμῶν ὡς ἡ μηχανικὴ βελτίωσις τῶν ἐδαφῶν, ἡ καλλιτέρευσις τῶν ἀλατούχων καὶ *ἀλκαλικῶν γαιῶν, ἡ μελέτη τῆς ἀντιδράσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων, καὶ ἡ δι' ἀρδεύσεων γεωργικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς Χώρας* ἀποτελοῦσι ἀποκλειστικὸν ἀντικείμενον τῆς Πεδολογικῆς (Ἐδαφολογικῆς) Ἐρεῦνης.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐδημιουργήθη παρὰ τῷ Κεντρικῷ Ἐδαφολογικῷ Ἐργαστηρίῳ τὸ *Πεδολογικὸν Τμῆμα* τὸ ὁποῖον ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συντάξῃ λεπτομερεῖς ἐδαφολογικοὺς Χάρτας ὑπὸ κλίμακα 1: 25.000 καὶ ἐφοδιάσῃ ἅπαντα τὰ Γεωργικὰ Γραφεῖα *μὲ Χάρτας παριστάνοντας ἐν*

πάση λεπτομερεία τὴν χημικὴν μηχανικὴν σύστασιν τοῦ ἐδάφους εἰς βάθος ἑνὸς μέτρου καὶ τὰς φυσικὰς αὐτοῦ ιδιότητος.

Τοῦ Πεδολογικοῦ τμήματος προΐσταται ὁ ἔγκριτος Πεδολόγος κ. Ἰβάν Τζβορούκιν ἐργασθεὶς ἐπὶ εἰκοσαετίαν εἰς τὰ ἐδάφη ἰδίᾳ ξηρῶν περιοχῶν Ἀσίας, Ρωσίας καὶ Κεντρικῆς Εὐρώπης καὶ προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἀντὶ μισθοῦ Δρχ. 6.000 μηνιαίως.

Διὰ τὴν πεδολογικὴν ἔρευναν καὶ τὴν μελέτην τῆς μορφολογίας τοῦ ἐδάφους τῆς Θεσσαλίας κατηρτίσθη Συνεργεῖον ἀποτελεσθὲν ἀπὸ τὸν Εἰδικὸν Ἀλλοδαπὸν Πεδολόγον καὶ δύο Ἐπιμελητὰς τοῦ Κεντρικοῦ Ἐδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ δύο μῆνας εἰργάσθη ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ συλλέξαν 500 δείγματα ἐδάφους πρὸς μηχανικὴν καὶ χημικὴν ἀνάλυσιν καὶ 12 μονολίθους (κύβους ἐκ χώματος βάθους ἑνὸς μέτρου) συλλεγέντας εἰς εἰδικὰ κιβώτια καὶ παριστῶντας *ἀντιπροσωπευτικοὺς τύπους* μὲ τοὺς χαρακτηριστικοὺς ὀρίζοντας τοῦ ἐδάφους καὶ ὑπεδάφους.

Τὰ δείγματα τῶν ἐδαφῶν ἐκάστης Γεωργικῆς περιφερείας εἰς εἰδικὰ κυτία καὶ τὰ κιβώτια τῶν μονολίθων καλυπτόμενα διὰ πλακὸς ὑαλίνης θὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὸν πλουτισμὸν τοῦ παρὰ τῷ Κεντρικῷ Ἐδαφολογικῷ Ἐργαστηρίῳ Μουσείου Ἐδαφῶν.

Ἡ σημασία καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου ἐκ τῆς ἀρξαμένης μελέτης ταύτης, τὸ πρῶτον ἐκτελουμένης, εἰς ἐδάφη ξηρῶν περιοχῶν καὶ ἐπὶ τῶν εἰδικῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας μας, τεκμηριοῦται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Καθηγητὴς τῆς ἑδρας τῆς Πεδολογίας ἐν Σορβὼνῃ Παρισίων Δρ Ἀγκαφώνωφ διαταχθεὶς παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐκτελέσῃ Πεδολογικὴν Ἐρευναν εἰς Ἀλγέριον καὶ Τύνιδα ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, ἵνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ, πληροφορηθῇ καὶ μελετήσῃ τὴν συντελεσθεῖσαν ὑφ' ἡμῶν ἐργασίαν.

Ἄλλος Καθηγητὴς τῆς Γαιοβοτανικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βροῦν τῆς Τσεχοσλοβακίας, ὁ Δρ. Σηράγεφ, ἔρχεται ἐπίσης νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Πεδολογικὴν ἔρευναν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ μελετήσῃ τὴν χλωρίδα, *ἣτις ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλέστερον δείκτην τῆς ποιότητος τῶν ἐδαφῶν.*

Τὰ πρῶτα βήματα τοῦ Πεδολογικοῦ Συνεργεῖου ἤρκεσαν νὰ ἀποδείξωσιν ἀναληθεὶς τὰς κρατούσας ἐν Εὐρώπῃ δοξασίας περὶ τῆς Ἐδαφολογικῆς συστάσεως τῆς Χώρας ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀναμφισβητήτων Ἐπιστημονικῶν δεδομένων νὰ διαψεύσωσι τὸν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διεθνoῦς Ἐδαφολογικοῦ Συνεδρίου τοῦ 1927 Δρ. Στρέμμεν ἐκπονηθέντα ἔδαφολογικὸν Χόρτην τῆς

Ευρώπης εις ὃν παρουσιάζεται ἡ Ἑλλάς, κατόπιν ἀναλήθων εἰσηγήσεων, ὡς ἀποτελούμενη εἰς τὰς πεδιάδας Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας ἀπὸ ὄξινα δασικὰ ἐδάφη.

Ἐν στενῇ ἐπαφῇ καὶ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ μετακληθέντος Ἐδαφολόγου κ. Τζέφερς, ἀνεγνωρισμένου κύρους Γεωπόνου, λόγῳ τῶν πολυετῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν εἰς περιοχὰς παρεμφερεῖς πρὸς τὴν Χώραν ἡμῶν, τὰ Ἐδαφολογικὰ Ἐργαστήρια καὶ ἰδία τὸ τῆς Θεσσαλονίκης, προσέφερον ἀνεκτιμῆτους ὑπηρεσίας, διὰ τῆς ἐντατικῆς πλήρους μελέτης 600 δειγμάτων *τῶν ἀποκαλυφθέντων ἐδαφῶν καὶ τῆς μελλούσης νὰ ἀρχίσῃ τὸ θέρος Πεδολογικῆς Ἐρεῦνης τῶν διὰ τῶν παραγωγικῶν ἔργων ἀποκαλυφθησομένων ἐδαφῶν.*

Τὰ λειτουργοῦντα δύο Ἐργαστήρια ἠσχολήθησαν ἐπίσης μετὰ τὸ ἀνεπαρκές ὀργανικὸν προσωπικὸν αὐτῶν, ἀποτελούμενον ἀπὸ 9 ἐν ὄλῳ τεχνικούς ὑπαλλήλους, ἐνὸς τούτων μετεκπαιδευμένου εἰς τὴν Βιολογίαν τοῦ ἐδάφους ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐντατικῶς εἰργάσθησαν κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον μετὰ τὸν ἔλεγχον καὶ παρακολούθησιν τῶν χρησιμοποιουμένων σκευασιῶν πρὸς καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν καὶ ἐπιδημιῶν κατὰ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΑΚΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ Κ.Τ.Λ.

Καταπολέμησις ακρίδων

Ἡ καταπολέμησις τῶν διαφόρων ἐχθρῶν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων, προσέχουσιν ὅλως σημασίαν ἔχουν αἱ ἀκρίδες καὶ οἱ ἀρουραῖοι, ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ 1928 ἐν ἑκ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ἐκ τῶν ἀκρίδων κίνδυνος δὲν ἐνεφανίσθη ἐσχάτως διὰ τὴν γεωργίαν τῆς Χώρας μας. Ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐντεῦθεν, συνεχῶς αὐξανόμενος. Ὁ κίνδυνος ὅμως ὅστις ἐπεκρέματο διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν τῆς Χώρας δὲν ἐξετιμήθη δεόντως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ὡς ἐκ τούτου τὰ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτοῦ διατεθέντα χρηματικὰ ποσὰ καὶ ἐπιστημονικὰ μέσα ὑπῆρξαν ἄκρως πενιχρά. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ ἐπέλθουν σοβαραὶ ζημίαι διὰ τὴν παραγωγὴν κατὰ τὸ ἔτος 1926, ἐκ παραλλήλου δέ, λόγῳ τῆς ἀνεπαρκοῦς καταπολεμήσεως, ἡ ἀκρις νὰ ποροδεύσῃ καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1927 νὰ κινδυνεύσῃ δὲ σοβαρώτατα ἡ γεωργικὴ παραγωγή τῆς Χώρας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1927 τὰ διατεθέντα χρηματικὰ μέσα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων ἠϋξήθησαν βεβαίως ἐν τινι μέτρῳ χωρὶς ὅμως νὰ φθάσουν εἰς τὸ πρᾶγματι ἀπαιτούμενον ὄριον. Διέτεθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν τῶν 5.250.000 δραχ. Μὲ τὰ χρηματικὰ αὐτὰ μέσα ἐγένετο μὲν σχετικὴ τις καταπολέμησις χωρὶς ὅμως νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀποφυγὴ σοβαρᾶς ζημίας ἐπὶ τῆς παραγωγῆς. Μέγα ποσοστὸν τῶν ἐμφανισθεισῶν ἀκρίδων ἀπέμεινε καὶ ἐπολλαπλασιάσθη. Τοιοῦτοτρόπως δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1928 αὗται κατέστησαν ἀκόμη περισσότερον ἐπικίνδυνοι διὰ τὴν γεωργίαν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1928 τὸ Δημόσιον ἠϋξῆσε σημαντικῶς τὸ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων διατεθὲν ποσόν. Ἐν συνόλῳ ἐδαπανήθησαν ἕκ μέρους μὲν τοῦ Δημοσίου δραχμαὶ 7.800.000 ἐκ δὲ τῶν εἰσφορῶν τῶν Κοινοτήτων δραχ. 3.000.000 περίπου.

Παρὰ τὴν μεγίστην κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ἐμφάνισιν τῶν ἀκρίδων αἱ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς ζημίαι περιορίσθησαν σημαντικῶς. Ἡ προσβολὴ ὅμως τῶν ἀκρίδων δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξαφανισθῇ ὀλοκληρωτικῶς. Τοιοῦτοτρόπως δὲ αὕτη ἐξεδηλώθη ἐντονωτέρα παντὸς ἄλλου ἔτους κατὰ τὸ ἔτος 1929.

Τὸ ἔτος 1929 εἶναι τὸ πρῶτον ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ Κράτος κατανοήσαν τὴν σοβαρότητα τοῦ ἐκ τῶν ἀκρίδων κινδύνου ἔθεσαν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ποσὰ πραγματικῶς ἐπαρκῆ ἢ μᾶλλον τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐλάμβανεν ἐκάστοτε ἀνάγκην μέχρι τοῦ πέρατος τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀκρίδων ὄχι μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐξ αὐτῶν κινδύνου, ἀλλὰ καὶ ἐξόντωσιν αὐτῶν εἰς σημεῖον ὥστε, αὐταὶ νὰ καταστοῦν ἀκίνδυνοι λόγῳ τοῦ μικροῦ πλέον ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ σειρὰν ἔτων.

Πράγματι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ καταπολέμησις τῶν ἀκρίδων ὑπῆρξε συστηματικῶς ὀργανωμένη εἰς τρόπον ὥστε οὐδεμία ζημία εἰς τὴν παραγωγὴν νὰ συμβῆ πλὴν μικρᾶς τινος ζημίας λαβύσης χώραν εἰς τὸν Νομὸν Κοζάνης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἡ καταπολέμησις ἐνηργήθη εἰς 27 Νομοὺς τοῦ Κράτους ἐδαπανήθησαν δὲ ἐν συνόλῳ περίπου 45.000.000 δραχμῶν.

Τέλος κατὰ τὸ ἔτος 1930 συνεχισθείσης τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀκρίδων δι' ἣν διετέθησαν καὶ ἐδαπανήθησαν ἐπίσης περὶ τὰ 45.000.000 δραχμῶν ἐπετεύχθη τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα ὄχι μόνον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπολύτως ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ καὶ οὐδεμία νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῶν ἀκρίδων ζημία ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ ἀκρίδες σχεδὸν ἐντελῶς.

Τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὸ ἔτος 1931 καὶ διὰ λόγους προνοίας ἐκηρύχθησαν ἀκριδοπληκτοὶ οἱ αὐτοὶ ὡς συνήθως Νομοί, δὲν παρέστη δὲ ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἡ καταπολέμησις εἰμὴ μόνον εἰς τινὰς τῶν Νομῶν τούτων. Δαπανηθέντος μόνον τοῦ ποσοῦ τῶν 12.000.000 περίπου δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μέγα μέρος διετέθη διὰ τὴν προμήθειαν ἀκριδοκτόνων ὑλικῶν τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων παρέμειναν ἀχρησιμοποίητα μεταπωληθέντα εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ἢ χρησιμοποιηθέντα συμφώνως τῷ Νόμῳ 512 δι' ἄλλας γεωργικὰς ἀνάγκας.

Σχετικῶς μὲ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ τονισθῇ ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους 1927 ἐχρησιμοποιοῦντο πρὸς τοῦτο μέσα οὐχὶ πάντοτε ἢ ἀπολύτως ἀποτελεσματικά.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1923 καὶ ἐντεῦθεν ἐγένετο κυρίως ἡ χρησιμοποίησις τῶν νεωτέρων ἐπιστημονικῶν μέτρων διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἡλικίαν αὐτῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων ἀπείρως καλλιτέρων.

Οὕτως ἔκτοτε ἐγένετο διὰ πρώτην φορὰν χρῆσις φλογοβόλων μηχανημάτων. Ἐπίσης ἀπὸ τοῦ 1928 ἐγένετο χρῆσις τῶν ἀρσενικομελασσούχων δολωμάτων διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων

κατὰ τὸ πτερωτὸν αὐτῶν στάδιον κατὰ τὸ ὅποιον οὐδὲν ἐκ τῶν μέχρι τότε χρησιμοποιουμένων μέσων ὑπῆρξε τελεσφόρον.

Ἡ διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν μέσων καταπολέμησις ὄχι μόνον ὑπῆρξεν ὠφέλιμος ἀπὸ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως, διότι ἐξηφάνισε τὰς ἀκρίδας ἀλλ' ἔσχεν ἐπίσης ὡς ἀποτέλεσμα τὸ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς χωρικοὺς τὴν πίστιν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους χρησιμοποιούμενα μέσα καταπολεμήσεως τῶν ἀκρίδων καὶ οἵτινες τοιοῦτοτρόπως ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἔτους ἤρχισαν καλλιεργοῦντες καπνὸν καὶ ὄψια ἐν γένει προϊόντα εἰς μέρη, τὰ ὅποια ἄλλοτε παρέμενον ἀκαλλιεργητὰ λόγῳ τῆς βεβαίας καταστροφῆς τῆς συγκομιδῆς ἐκ τῶν ἀκρίδων.

Δὲν παραλείπομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐντατικὴ προσπάθεια τῆς ὑπηρεσίας ἠδυνήθη νὰ περιορίσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον καὶ τὸν μόνον ἐκ τῶν ἀρσενικούχων δολωμάτων κίνδυνον ὅστις ὑπῆρξεν ἢ κυρίως λόγῳ κακῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν, δηλητηριάσις ζώων εἰς ὠρισμένας περιφερείας.

Αἱ δηλητηριάσεις αὐταὶ τῶν ζώων ἔβαινον συνεχῶς ἐλαττούμεναι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 ὁπότε ἤρχισεν ἐν μεγάλῃ κλίμακι ἡ χρῆσις τῶν δηλητηριωδῶν δολωμάτων μέχρι τοῦ 1931.

Οὕτω κατὰ τὸ 1929 ἐδηλητηριάσθησαν ἐν ὄλῳ 1214 ζῶα μεγάλα καὶ μικρὰ ἀξίας πλεον τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου. Κατὰ τὸ 1930 αἱ δηλητηριάσεις κατῆλθον εἰς 212 μικρῶν καὶ μεγάλων ζώων ἀξίας περίπου 200.000 δραχμῶν καὶ τέλος κατὰ τὸ 1931 ἐδηλητηριάσθησαν ἐν ὄλῳ 178 ζῶα ἀξίας 400.000 δραχμῶν. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὰ δηλητηριασθέντα ζῶα ἀνῆκον εἰς δύο μόνον χωρία τοῦ Μεγαλοπλάτανου Ἐδέσσης καὶ Ὀχυροῦ Δράμας πρᾶγμα ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ δηλητηριάσις προῆλθεν ἐκ πλημμελοῦς διασπορᾶς τῶν δολωμάτων ὑπὸ τῶν διασπειρόντων αὐτὰ χωρικῶν.

Διὰ νὰ ματαιώσῃ τελείως τὴν ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς δηλητηριάσεως τῶν ζώων ἀπειλουμένην ζημίαν ἡ ἀρμοδίᾳ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἐμερίμνησε διὰ τὴν προμήθειαν εἰδικοῦ φαρμάκου πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ χρησιμοποιουμένου ἀρσενικούδους νατρίου, τὸ ὅποιον ἐν ᾧ εἶναι θανατηφόρον διὰ τὰς ἀκρίδας εἶναι ἀκίνδυνον διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ζῶα.

Τελικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ζήτημα τῆς καταπολέμησεως τῶν ἀκρίδων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκινδύνευσε πολλάκις νὰ καταστραφῇ ὁλόκληρος ἡ παραγωγή τῆς Χώρας ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ὁποίων κατὰ τὰ πρῶτα τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν ἔτη σοβαρόταται ἐπῆλθον ζημίαι εἰς τὴν παραγωγὴν, δύναται ἤδη νὰ θεωρηθῇ λήξαν.

Ἡ καταστροφή τῶν ἀκρίδων ὑπῆρξεν ὁλοκληρωτικὴ. Δὲν κα-

τεστράφησαν μόνον αἱ πτερωταὶ ἀκρίδες αἰτινες κατὰ πυκνὰ νέφη ἔκαμον τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν εἰς τοὺς κάμπους ἀλλὰ καταδιωχθεῖσαι κατεστράφησαν καὶ αἱ εἰς τὰ ἀπρόσιτα ἀκρόμη ὄρεινὰ μέρη εὐρισκόμεναι εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκλείψῃ πᾶς κίνδυνος ἐκ παραλείψεως τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς θεομηνίας.

Ἄλλως τε ἡ ὑφισταμένη ἤδη μεθοδικὴ ὀργάνωσις τῆς καταπολεμήσεως αὐτῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα μέσα ἐπιτρέπουν τὴν ὀλιγοδάπανον καὶ ταχίστην καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων καὶ ἐν ἧ περιπτώσει ἀκόμη ἤθελον ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ἐμφανισθῆ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Καταπολέμησις τῶν ἀρουραίων

Ὁ ἐκ τῶν ἀρουραίων κίνδυνος καὶ ἡ καταπολέμησις αὐτῶν. Ἡ παραγωγή τῆς Χώρας δὲν ἔχει μόνον ν' ἀντιμετώπισῃ τὸν ἐκ τῶν ἀκρίδων κίνδυνον. Ἄλλη μάλιστα ἐπῆλθε κατ' αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1929. Οἱ ἀρουραῖοι.

Οὗτοι ἤρχισαν ἐμφανιζόμενοι ἢ μᾶλλον πολλαπλασιαζόμενοι εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν ἀπὸ τοῦ 1929.

Ἡ καταπολέμησις αὐτῶν ἐνηργήθη διὰ στρυγνοδολωμάτων.

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1924—1929 ἑτησίως διατεθεῖσα ποσότης στρυγνοκαρποῦ ὑπῆρξεν ἐλάχιστη, μὴ ὑπερβάσα ἐν τῷ συνόλῳ διὰ τὰ 5 αὐτὰ ἔτη τὰς 12.000 ὀκάδας στρυγνοκαρποῦ.

Κατὰ τὸ 1829—1930 πολλαπλασιασθέντων τῶν ἀρουραίων τὸ διὰ τὴν καταπολέμησιν αὐτῶν διατεθὲν ποσὸν στρυγνοκαρποῦ ἠὔξησε τὰς ὀκάδας εἰς 8.459.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους ὅμως 1930 αὐξηθέντος τεραστίως καὶ καταπληκτικῶς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρουραίων καὶ ἐπικρεμαμένου μεγίστου κινδύνου διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν πλείστων Νομῶν τὰ μέσα τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἀρουραίων ἠὔξησαν τεραστίως οὕτω κατὰ τὴν γεωργικὴν περίοδον 1930—31, παρεσκευάσθησαν καὶ διετέθησαν ἐν τῷ συνόλῳ 330.000 ὀκάδες στρυγνοκαρποῦ. Κατὰ δὲ τὴν γεωργικὴν περίοδον 1931—32 παρεσκευάσθησαν ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ, Θεσσαλίᾳ καὶ Φθιωτιδοφωκίδι 450.000 ὀκάδες ἐν τῷ συνόλῳ στρυγνοκαρποῦ ὡς τοιοῦτου χρησιμοποιοθέντος τοῦ σίτου.

Ὁ στρυγνόκαρπος μέχρι τοῦ ἔτους 1929—1930 παρείχετο ἐπὶ πληρωμῇ δραχμῶν 20 κατ' ὅκᾳν εἰς τοὺς γεωργούς ἢ δὲ καταπολέμησις τῶν ἀρουραίων ἐνηργεῖτο ὑπὸ τῶν γεωργῶν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ ἐντεῦθεν τὸ Κράτος ἤρχισε νὰ διανέμῃ δωρεὰν

τὸν στρουχνόκαρπον εἰς τοὺς ἀρουργιοπλήκτους Νομούς, ἀργά-
νωσε δὲ συγχρόνως συστηματικῶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς μετὰ τὴν κα-
ταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων βάσεως καὶ τὴν καταπολέμησιν τῶν
ἀρουργαίων.

Τοιοῦτοτόπως ἐδαπάνησε τὸ Κράτος διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἀγο-
ρασθέντων ὑλικῶν, τὰ ἔξοδα παρασκευῆς τοῦ στρουχνοκάρπου, εἰς
ἡμερομίσθια ἐργατῶν, ἔξοδα κινήσεως ὑπαλλήλων καὶ ἄλλας
δαπάνας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1930—1931 δρ. 10.000,000

Κατὰ τὸ ἔτος 1931—1932 » 15.000.000

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς στρουχνοβρώ-
μης ἢ τοῦ στρουχνοσίτου διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀρουργαίων
ἐχρησιμοποιήθησαν ἰδίως διὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνοίξεως καὶ ἀπὸ
τοῦ 1930 τὰ ἀσφυξιογόνα ἀέρια ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν καπνογό-
νων φυσιγγίων, μετὰ ἀποτελέσματα ἐξαιρετικῶς ἱκανοποιητικά. Ἐξ
αὐτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1930—1931 ἐχρησιμοποιήθησαν περὶ τὰς
100.000 καπνογόνων φυσιγγίων ὧν τὰ πλεῖστα κατεσκευάσθησαν
εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Κατὰ τὸ 1931 ἐγένετο προμήθεια μόνον ἀπὸ
τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν 500.000 ἀσφυξιογόνων φυσιγγίων τὰ
ὅποια διανεμήθησαν εἰς ἀρουργιοπλήκτους Νομούς ἵνα χρησιμο-
ποιηθοῦν ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελε παραστῆ ἀνάγκη.

Ἡ καταπολέμησις τῶν ἀρουργαίων κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1929—
1930 δὲν εἶχε μὲν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὀλοσχερῆ ἐξόντωσιν τῶν
ἀρουργαίων ἔσωσεν ὁμως τὴν σποράν τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τὴν
ἐσοδίαν τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἀπὸ βεβαίου κινδύνου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1931 γενομένης ὀμαλοτέρας τῆς προπαρα-
σκευῆς τῆς ἐργασίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀρουργαίων καὶ δια-
τεθέντων τῶν πρὸς τοῦτο μέσων ἀφθονώτερον καὶ ἐγκαιρότερον
ἐλπίζεται, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι ἀκόμη περισσότερον
ἱκανοποιητικά. Αἱ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὑπάρχουσαι πληροφο-
ρίαι εἶναι ἄρισται εἰς τρόπον ὥστε ὄχι μόνον νὰ εἶναι βεβαία ἢ
διάσωσις τῆς παραγωγῆς ἀλλὰ καὶ ἀσφαλῆς ἢ εἰς τὸ ἐλάχιστον
μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρουργαίων ὥστε νὰ καταστοῦν καὶ πά-
λιν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀκίνδυνοι.

Καταπολέμησις τοῦ Δάκου τῆς ἐλαίας

Κατὰ τὸν ἴδιον ἐπιτυχῆ τρόπον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωρ-
δίας ἀντιμετώπισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 καὶ ἐντεῦθεν τὸν κίνδυ-
νον τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τῆς χώρας ἐξ ἑνὸς ἄλλου ἐχθροῦ αὐτῆς
τοῦ Δάκου τῆς ἐλαίας.

Ἡ καταπολέμησις ἐνήργηθη ἐπὶ πολλῶν ἑκατομμυρίων ἐλαιοδένδρων εἴτε ὑπὸ τῶν Τοπικῶν Ταμείων Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς εἴτε ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐλαίας.

Ἡ καταπολέμησις ἐνήργηθη διὰ τῆς χορηγήσεως εἰς τὰ Τοπικά Ταμεία τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Δάκου ὑλικῶν ἐπὶ μελλοντικῇ καταβολῇ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐλαίας διέθεσε κατὰ τὸ 1930—31 ἀνὰ 1500 τόνους μελάσης καὶ ἀνάλογον ποσότητα ἀρσενικώδους νατρίου.

Ἐκτὸς τῆς καταπολεμήσεως τοῦ Δάκου πολλὰ Ταμεία Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς ἐπεζήτησαν τὴν δρᾶσιν αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλας παραγωγικὰς ἐργασίας ἤτοι τὴν μόρφωσιν ἐλαιοκλαδευτῶν καὶ τὸ κλάδευμα μεγάλου ἀριθμοῦ ἐλαιοδένδρων, τὸ ὁποῖον πολλαπλῶς ὠφέλησε τὰ κλαδευθέντα τὰ ἐλαιοδένδρα συντέλεσαν συγχρόνως καὶ εἰς τὴν καταπολέμησιν διαφόρων ξυλοφάγων ἐχθρῶν τῆς ἐλαίας.

Τὸ Ταμεῖον Προνοίας Παραγωγῆς Πηλίου εἰσήγαγε καὶ ἐδοκίμασε διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Πυρηνοτρήτου τῆς Ἐλαίας νέον μηχανήμα δι' ἠλεκτροισμοῦ ἐργαζόμενον.

Καταπολέμησις τῆς Εὐδεμίδος ἐν Κορινθίᾳ

Τὸ ἔντομον τοῦτο κατὰ τὸ 1928 καὶ ἰδίως κατὰ τὸ 1929 ἐπέφερε σημαντικωτάτας ζημίας εἰς τὰς ἀμπέλους καὶ σταφιδαμπέλους τῆς Κορινθίας ἐλαττώσαν σημαντικῶς τὴν παραγωγὴν των καὶ προξενῆσαν οὕτω μεγάλην φθοράν.

Διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς Βέλλο Κορινθίας Φυτοπαθολογικοῦ Παρατηρίου τοῦ Φυτοπαθολογικοῦ Σταθμοῦ Πατρῶν ἐπετεύχθη ἡ μελέτη τῆς Εὐδεμίδος καὶ ἡ ὑποδειγματικὴ καταπολέμησις αὐτῆς χορηγηθέντων γενικῶς τῶν καταλλήλων φαρμάκων καὶ ὑποδειχθέντος εἰς τοὺς χωρικοὺς τοῦ καταλλήλου χρόνου καὶ τρόπου τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

Ἡ ἐργασία τῆς καταπολεμήσεως τῆς Εὐδεμίδος ἐπερατώθη κατ' Ἀύγουστον παρελθόντος ἔτους μὲ ἀριστα ἀποτελέσματα ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἔντομου καὶ μὲ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλαϊκέυσεως τῆς μεθόδου καταπολεμήσεως αὐτοῦ.

Καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως τῆς συκῆς

Ἡ ψωρίασις τῆς συκῆς μειώνει σοβαρῶς τὴν ποσότητα κυρίως ὅμως τὴν ποιότητα τῶν σύκων.

Σοβαρωτάτη ἦτο ἡ προσβολὴ ὑπὸ τῆς ψωριάσεως τῶν συ-

κεώνων Μεσσηνίας και Λακωνίας από τοῦ 1929. Οἱ κάτοικοι ἀπεγνωσμένως ἐπάλαιον κατὰ τῆς νόσου ταύτης μὲ πρωτόγονα ὄντως μέσα τρίβοντες δηλαδή τοὺς κεκαλυμμένους ὑπὸ ψωριάσεως κλάδους τῶν δένδρων διὰ τῆς χειρὸς, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτυγχάνεται οὐδὲν ἀποτέλεσμα παρὰ τὴν σοβαρὰν δαπάνην εἰς ἡμερομίσθια ἣν ἀπῆτει ὁ τρόπος οὗτος.

Ἀποσταλέντος ἐπὶ τόπου κατὰ τὸ 1930 εἰδικοῦ ὑπαλλήλου Φυτοπαθολόγου ὑπεδείχθη εἰς τοὺς παραγωγούς ἡ παρασκευὴ τοῦ θειασβεστίου καὶ ἡ δι' αὐτοῦ καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως.

Ἐν ἔτει 1931 ὠργανώθη ὑποχρεωτικὴ καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως τῆς συκῆς ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ Λακωνίᾳ ἐν συνεαγασίᾳ μετὰ τοῦ Γραφείου προστασίας Σύκων.

Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν καταπληκτικά. Ἡ ἐσοδεία ἐβελτιώθη ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς, οἱ δὲ παραγωγοὶ πεισθέντες περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ φαρμάκου ἐζήτησαν νὰ σχηματίσουν ἀποθέματα ἐξ αὐτοῦ διὰ τὴν προσεχῆ περίοδον.

Ἡ σημασία τῆς γενομένης ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς βελτιώσεως τῆς συκοπαραγωγῆς γίνεται ἀντιληπτὴ ἐκ τοῦ ὅτι ἐξάγονται κατ' ἔτος 10 περίπου ἑκατομμύρια ὀκάδες σύκων ἀξίας προσεγγιζούσης ἑκατοντάδα ἑκατομμυρίων.

Καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως τῶν ἐσπεριδοειδῶν

Ἐξ ἴσου ἐπιτυχῶς ἀντιμετώπισεν ἡ Φυτοπαθολογικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας τὴν ψωρίασιν τῶν ἐσπεριδοειδῶν. Ἡ ψωρίασις αὕτη πάντοτε ἐπιζημία εἰς τοὺς καρποὺς ἐπιφέρει διὰ τινὰς ἐξ αὐτῶν πλήρη ἐκμηδένισιν τῆς ἐμπορικῆς τῶν ἀξίας. Οὕτω συνέβη ἐν ἔτει 1930 μὲ τὰ γνωστὰ μικρὰ κίτρα τῆς περιφερείας Πάργας ἅτινα ἐξάγονται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πωλούμενα διὰ θρησκευτικοὺς σκοποὺς. Ταῦτα ἐὰν δὲν εἶναι ἀπολύτως καθαρὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ πωληθῶσι. Κατὰ τὸ ἔτος 1930 τὰ ἐσπεριδοειδῆ τῆς Πάργας προσεβλήθησαν ὑπὸ ψωριάσεως εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ καλυφθῆ ὑπ' αὐτῆς ὁ κορμὸς καὶ οἱ κλάδοι τῶν δένδρων.

Ἀποσταλέντος ἐπὶ τόπου εἰδικοῦ Φυτοπαθολόγου καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐκεῖ Ταμείου Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς παρεσκευάσθη ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης θειασβεστίου καὶ ἐπρομηθεύθησαν οἱ ἀναγκαιοῦντες ψεκαστήρες ὀργανωθείσης τοιουτοτρόπως τῆς καταπολεμήσεως κατὰ τρόπον πλήρη καὶ ἐπιστημονικὸν μὲ ἀριστα τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα.

Ὅμοίως ἡ καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως ἐνηργήθη ἐν Σάμῳ

ἐπὶ 40,000 χιλ. δένδρων περίπου ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Ἐπίσης σοβαρώτατη ἐργασία καταπολεμήσεως τῆς ψωριάσεως ἐγένετο ἐπὶ 125.000 δένδρων ἐν Ἄρτῃ καὶ ἐν Φιλιππιάδι ἐν συνεργασίᾳ καὶ πάλιν μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Καὶ εἰς τὰς λοιπὰς περιφερείας τοῦ Κράτους ἡ καταπολέμησις τῆς ψωριάσεως ἐνηργήθη ἐγκαίρως καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐξ οὐ διασθέντων τῶν παραγωγῶν διὰ τῶν ἀναγκαιούντων φαρμάκων, τὸ δὲ ἔργον τοῦτο ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυριωτέρων μελημάτων τῆς Φυτοπαθολογικῆς ὑπηρεσίας λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας ἣν ἔχει διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας ἡ καλλιέργεια τῶν ἐσπεριδοειδῶν παρ' ἡμῖν κατόπιν μάλιστα τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτων καρπῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Καταπολέμησις τῶν ξυλοφάγων ἐντόμων

Τὰ ξυλοφάγα ἔντομα εἰς πολλὰς περιφερείας τῆς Ἑλλάδος προξενοῦσι σημαντικὰς ζημίας εἰς τὴν ἐλαιοπαραγωγὴν. Αἱ ζημίαι αὗται ἠϋξήθησαν ἀπὸ τοῦ 1928 λόγῳ τοῦ μεγάλου ψύχους καὶ τῆς χιόνος καὶ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων τοῦ χειμῶνος 1927—1928 ἅτινα προῦκάλεσαν τὴν θραῦσιν πολλῶν κλάδων τῆς Ελαίας. οἱτινες παραμένοντες ἐπὶ τόπου συνέτειναν εἰς τὸν ταχὺν πολλαπλασιασμόν τῶν ἐντόμων τούτων.

Τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐντόμων τούτων ἐνήργησεν ἀποτελεσματικῶς ἡ ὑπηρεσία διὰ τῶν Φυτοπαθολογικῶν Σταθμῶν εἰς Κορινθίαν, Ἡράκλειον καὶ Λασιθίον.

Τέλος ἡ Φυτοπαθολογικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κατέβαλεν ἐξαιρετικὴν προοπάθειαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν, ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως, τῶν Φυτοπαθολογικῶν Σταθμῶν τῆς Χώρας χρησίμων διὰ τὴν μελέτην τῶν ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν τῆς περιφερείας αὐτῶν καὶ εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι νὰ εἶναι ἔτοιμοι εἰς πᾶσαν στιγμήν νὰ ὑποδείξουν τὰ μέσα τῆς προλήψεως καὶ καταπολεμήσεως αὐτῶν εἴτε καὶ νὰ ἐφαρμόσουν ταῦτα ὑποδειγματικῶς διὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἡ Φυτοπαθολογικὴ ὑπηρεσία δὲν παρέλειψε τέλος νὰ ἐκδώσῃ καὶ διανεῖμῃ μέγαν ἀριθμὸν ὁδηγιῶν ἐντύπων διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν δίδουσα μεγίστην σημασίαν εἰς τὴν ἐκλαίκευσιν τῶν Φυτοπαθολογικῶν γνῶσεων.

Ειδικαὶ ἐργασίαι ἐν ἔτει 1932

Εἰδικώτερον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ τρέχοντος ἔτους 1932 καὶ μέχρι σήμερον ἡ Φυτοπαθολογικὴ ὑπηρεσία προέβη εἰς τὰς ἑξῆς ἐνεργείας :

1.— Διέταξε τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν τῆς Ἄνω-μάλου τῆς ἀμπέλου εἰς τὴν περιφέρειαν Βελβενδοῦ τῆς ἐπαρχίας Σερβίων τοῦ Νομοῦ Κοζάνης καθὼς καὶ εἰς τὴν περιοχὴν Μοναστηρακίου καὶ Κλήματος Εὐπαλίου τοῦ Νομοῦ Φθιωτιδοφωκίδος.

2.— Διέταξε τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν τοῦ σκόληκος τῶν μῆλων εἰς τὴν περιφέρειαν Φλωρίνης, ἣτις καὶ ἐνεργεῖται ἤδη ἐπιτυχῶς.

3.— Διέταξε τὴν ὑποχρεωτικὴν καὶ ὑποδειγματικὴν καταπολέμησιν τῆς μυίγας τῆς Μεσογείου εἰς τὴν περιφέρειαν Λεωνιδίου τῆς ἐπαρχίας Κυνεθρίας ἣτις καὶ ἐνεργεῖται ἤδη.

4.— Διέταξε τὴν ὑποχρεωτικὴν καὶ ὑποδειγματικὴν καταπολέμησιν τῆς μυίγας τῆς Μεσογείου εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Κοινοτήτων Λουτροῦ, Πιτσᾶ, Λυκοποριᾶς, Στομίου, Λυγιάς, Δερβένιου, Ἄνω Διμηνιοῦ τῆς Ἐπαρχίας Κορινθίας.

5.— Διέταξε τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν καθὼς καὶ ὑποδειγματικὴν καταπολέμησιν τῆς Εὐδεμίδος εἰς τὴν Κοινότητα Βέλλου τῆς Ἐπαρχίας Κορινθίας.

Ἐπρομηθεύθη περὶ τοὺς δύο χιλιάδας τόνους μελάσσης καὶ πενήκοντα τόνους ἀρσενικώδους νατρίου τοὺς ὁποίους διένειμεν εἰς τὰς διαφόρους ἐλαιοφόρους περιφέρειας διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Δάκου.

Ἡ καταπολέμησις τοῦ Δάκου θὰ ἐνεργηθῇ ὑπὸ τῶν διαφόρων Ταμείων Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς καὶ τοῦ Ταμείου τῆς Ἐλαίας ἐπὶ εἴκοσι καὶ πλέον ἑκατομμυρίων ἐλαιοδένδρων ἥτοι εἰς ὁλόκληρον τὴν Κρήτην, τὴν Χίον, Σάμον, Πήλιον, Κέρκυραν, Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον καὶ πλεῖστα μέρη τῆς Πελοποννήσου, Στερεᾶς Ἑλλάδος, Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Αἱ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀκρίδων προπαρασκευαστικαὶ ἐνεργεῖαι ὑπῆρξαν πλήρεις.

Δὲν παρέστη ὅμως ἀνάγκη μεγάλων δαπανῶν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος διότι κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἡ καταπολέμησις τῶν ἀκρίδων *ὑπῆρξε τοσοῦτον τελεσφόρος*, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρξουν ἐφέτος παρὰ μηδαμηναι ἐμφανίσεις ἀκρίδων.

Τὸ αὐτὸ προβλέπεται, ὅτι θὰ συμβῇ καὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀρουραίων.

Ἡ ὑπηρεσία ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐνεργειῶν ἐμερίμνησε διὰ τὴν μελέτην καὶ ἄλλων Φυτοπαθολογικῶν ζητημάτων, ὡς π. χ. τὴν ἐφαρμογὴν ἐν Ἑλλάδι, τοῦ ἐλέγχου τῶν εἰσαγομένων καὶ πρὸς ἐμπορίαν προσφερομένων ἐντομοκτόνων, ζυθοκτόνων καὶ μυοκτόνων οὐσιῶν, φαρμάκων καὶ ἐργαλείων καθὼς καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν φυτωρίων καὶ καλλιεργειῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν παρεμπόδισιν πωλήσεως ἀσθενῶν φυτῶν, δένδρουλλίων κ.τ.λ. καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς περιορισμὸν τῶν ἀσθενειῶν καὶ τὴν περιστολὴν αὐτῶν ἅμα τῇ ἐμφανίσει των, τοῦθ' ὅπερ καὶ εὐκολώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον καὶ οἰκονομικώτερον τυγχάνει.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

1) Μέτρα υπέρ τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων

Τὰ Γεωργικά Ἐπιμελητήρια συνεστήθησαν τὸ πρῶτον διὰ τοῦ Νόμου 280 ψηφισθέντος ἐν ἔτει 1914 τεθέντος δὲ ἐν ἰσχύϊ ἐν ἔτει 1915. Ἐν τοσοῦτῳ τὰ πρῶτα τέσσαρα Γεωργικά Ἐπιμελητήρια ἦτοι τὰ τῶν Νομῶν Ἀττικοβοιωτίας, Λαρίσης, Ἀχαιοήλιδος καὶ Μεσσηνίας μόνις ἐν ἔτει 1919 ἤρχισαν λειτουργοῦντα, ἀλλ' ἡ λειτουργία αὐτῶν μετ' ὀλίγον ἀνεστάλη ἰδίᾳ ἔνεκα ἐλλείψεως ἐπαρκῶν οἰκονομικῶν μέσων.

Ἀναγνωρισθείσης τῆς ἀνάγκης τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων διὰ τῆς αὐξήσεως τόσοι τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ὑφισταμένων ἐσόδων ἐκ φόρων ὅσον καὶ τῆς προσθήκης νέων τοιούτων, ἐτροποποιήθη ἐπὶ τούτῳ ὁ νόμος 280 διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Νοεμβρίου 1925 Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Τοιοιτοτρόπως ἐν ἔτει 1926 ἤρχισεν ἐκ νέου λειτουργοῦν τὸ πρῶτον Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Μεσσηνίας, τὸ δὲ 1927 τὰ Γεωργικά Ἐπιμελητήρια Ἀχαιοήλιδος καὶ Λαρίσης.

Ἀπὸ τοῦ 1928 ὁμως ἄρχεται κυρίως ἡ λειτουργία καὶ ἡ δρᾶσις τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων, ὀλοκληρωθεῖσα μέχρι τοῦ 1930 ὁπότε καὶ συνεστήθησαν τὰ ὑπόλοιπα 29 Γεωργικά Ἐπιμελητήρια, οὕτως ὥστε ἕκαστος Νομὸς νὰ ἔχη τὸν Γεωργικὸν Ἐπαγγελματικὸν του Ὄργανισμὸν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δρᾶσιν τῶν Γεωργ. Ἐπιμελητηρίων ἀπὸ τοῦ 1928 μέχρι σήμερον ἦτοι κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, αὕτη παρὰ τὰ περιορισμένα οἰκονομικὰ μέσα τῶν Ὄργανισμῶν τούτων *ὑπῆρξεν ἡ ἀπολύτως ἀναμενομένη.*

Ἐπὶ 32 λειτουργούντων ἐν συνόλῳ ἐν τῇ Χώρα Γεωργ. Ἐπιμελητηρίων τῶν ὁποίων οἱ νομοθετημένοι πόροι προϋπολογίζονται εἰς 11 1)2 ἑκατομ. περίπου ἑτησίως, πραγματοποιοῦνται ὁμως εἰσπράξεις μόνον 6 ἑκατομ. περίπου, ἀντλοῦνται τὰ οἰκονομικὰ ἐκεῖνα μέσα δι' ὧν οἱ αὐτοδιοικούμενοι οὗτοι τοπικοὶ Ὄργανισμοὶ ἐκπληροῦν τὸν προορισμὸν των.

Τὰ ἐπιτελεσθέντα ἔργα κατὰ τὴν τελευταίαν, ὡς εἴρηται, τετραετίαν ὑπὸ τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων, παρὰ τὸ γλίσχρον τῶν πόρων των, εἶναι, ἐκτὸς τῆς μελέτης τῶν διαφόρων ζωτικῶν γεωργικῶν, δασικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ζητημάτων τῆς περιφερείας των καὶ τῆς θεωρητικῆς καθοδηγήσεως τῶν γεωργῶν καὶ ἡ ἀπό-

κτησις καὶ δημιουργία ἐκ τῶν ἰδίων πόρων τῶν ἀπαραιτήτων ἀγροκτημάτων πρὸς δημιουργίαν προτύπων Γεωργικῶν Σταθμῶν, σκοπούντων τὴν διάδοσιν τῶν νεωτέρων μεθόδων καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν.

Οὕτω τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Μεσσηνίας, μετ' εἰδικὴν ἐνίσχυσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀπέκτησεν ἰδιόκτητον Γεωργικὸν καὶ Κτηνοτροφικὸν Σταθμὸν ἐκτάσεως 30 περίπου στρεμμάτων εἰς ὃν καλλιεροῦνται διάφορα δένδρα καὶ ὑποδειγματικαὶ καλλιέργειαι, ἐκτρέφονται δὲ συγχρόνως ἐξευγενισμένα ποικιλία ὀρνίθων καὶ χοίρων χορηγούμενα εἰς τὰς διαφόρους Κοινότητας Μεσσηνίας.

Ἰδιόκτητον ἐπίσης ἀγρόκτημα ἔχει καὶ τὸ τέως Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀχαΐας ἡδὴ Ἀχαΐας χρησιμοποιηθῆσόμενον ἰδίᾳ ὡς Κτηνοτροφικὸς Σταθμὸς.

Τὰ λοιπὰ Γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια στερούμενα τῶν σχετικῶν πόρων, δὲν κατέστη μὲν δυνατὸν ν' ἀποκτήσουν καὶ ταῦτα ἰδιόκτητα ἀγροκτήματα, ἐδημιούργησαν ὅμως διαφόρους τοπικὰς γεωργικὰς ἐκθέσεις ὡς ἐν *Δακωνία, Δασηθίῳ καὶ Λαρίῳ*, συνέστησαν μεταβατικὰ Σχολεῖα ἐκλαϊκείσεως τῶν γεωργικῶν γνώσεων, ἴδρυσαν εἰς τὰς Κοινότητας λαϊκὰς γεωργικὰς βιβλιοθήκας, προέβησαν εἰς τὴν προμήθειαν καὶ δωρεὰν διανομὴν γεωργικῶν μηχανημάτων καὶ χημικῶν λιπασμάτων, ἐνίσχυσαν τὴν γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν τῆς περιφερείας τῶν καὶ τὰς διαφόρους γεωργικὰς, δασικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ὀργανώσεις, συνέβαλλον δὲ εἰς τὴν ᾄθησιν τῆς ἐξαγωγῆς νωπῶν ὀπωρῶν, ἰδίᾳ σταφυλῶν εἰς τὸ ἔξωτερικῶν καὶ διὰ τῶν ἰδίων τῶν πόρων, ἐνισχύσαντα οὕτω τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου προσπάθειαν τοῦ Κράτους καὶ τὴν συνεπείᾳ ταύτης, δημιουργηθεῖσαν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν.

Ἐξαιρετικῶς τὰ Γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια Ἀχαΐας καὶ Ἡρακλείου ἐξήγαγον σταφυλὰς εἰς τὸ ἔξωτερικὸν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδεικνύται, ὅτι ἡ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ κατὰ συνέπειαν διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τῆς Γεωργικῆς τάξεως ὑπῆρξεν ἡ ἀρμόζουσα ἀφοῦ καὶ πέντε Γερούσιαστὰς τούτων καθώρισεν ὅπως ἐκλέγονται ἵνα ἡ φωνὴ τῶν οὕτως ὀργανωμένων γεωργῶν ἀκούεται οὐ μόνον διὰ τῶν τοπικῶν τῶν Ὀργανισμῶν ἀλλ' ἐπ' εὐθείας καὶ διὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Νομοσχέδιον ἔτοιμον ἤδη θέλει προνοήσῃ διὰ τὴν προσαρμογὴν τῆς νομοθεσίας περὶ Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων πρὸς τὰ διδάγματα καὶ τὴν κτηθείσαν πείραν ἐκ τῆς τετραετοῦς μέχρι σή-

μερον λειτουργίας των, ὥστε ταῦτα νὰ χωρίσωσιν ἀπροσκόπτως εἰς τὸ βαρὺ, ποικίλον καὶ κοινωφελὲς ἔργον των.

Μέτρα ὑπὲρ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν

Τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 ληφθέντα ὑπὲρ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν μέτρα εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

1) Τὸ 1929 ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 4332 «περὶ συστάσεως Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς» δυνάμει τοῦ ὁποίου ὑπήχθη καὶ ὀλόκληρος ἡ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας ὑφισταμένη ὑπηρεσία Ἐποπτείας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν διὰ τὴν καλλιτέραν παρακολούθησιν καὶ ἔλεγχον τοῦ ἔργου καὶ τῆς δράσεως τῶν Συνεταιρισμῶν.

2) Τὸ 1930 ἐψηφίσθησαν οἱ Νόμοι 4454 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4332 καὶ 4640 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀρθροῦ 56 τοῦ Νόμου 602» δι' ὧν ἐλήφθη πρόνοια καλλιτέρας ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ κατωχυρώθησαν οἱ Συνεταιρισμοὶ ἀπὸ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ ἔργα των, προσώπων πολιτευομένων.

3) Τέλος τὸ 1931 ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 5289 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου 602» δι' οὗ συνεπληρώθη ἡ ὑφισταμένη νομοθεσία ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς καλλιτέρας λειτουργίας τῶν Συνεταιρισμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κίνησιν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν αὕτη παρουσιάζεται ὡς ἀκολούθως. Συνεστήθησαν διαφόρων σκοπῶν Συνεταιρισμοί.

Τὸ	1928	520
»	1929	501
»	1930	592
»	1931	369

Ἦτοι σύνολον 1982

Δηλ. Ἐπὶ συνόλου 6.123 ὑφισταμένων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ἀπὸ τοῦ 1915 μέχρι τοῦ 1931 ἰδρύθησαν κατὰ τὴν ἀνωτέρω τετραετίαν 1982 Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μέτρων ὑπὲρ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ἐλήφθησαν καὶ τὰ ἀκόλουθα ὑπὲρ τῶν Συνεταιρικῶν Ὁργανώσεων γενικώτερον.

1) Τὸ 1931 ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 4878 «περὶ Ἐνώσεως κитρο-παραγωγῶν Κρήτης» δι' οὗ ἐπιδιώκεται ἡ βελτίωσις τῶν γενικωτέρων συνθηκῶν παραγωγῆς— ἤτοι καλλιεργείας, καταπολεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν— συσκευασίας καὶ ἔμπορίας τοῦ προϊόντος κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὸν παραγωγὸν ἀπὸ τὰς καταπληκτι-

κὰς διακυμάνσεις τῶν Κίτρων, ὀφειλομένας κυρίως εἰς τὴν ἀξομείωσιν τῆς τιμῆς καὶ εἰς τὴν εἰδικὴν κατανάλωσιν τῶν Κίτρων.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω συνεταιρικῆς ὀργανώσεως τῶν Κιτροπαραγωγῶν Κρήτης, ἐλπίζεται ὅτι θὰ ἐπιτευχθῆ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἡ ρύθμισις τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως κατὰ τρόπον μάλιστα ἐγγυώμενον τὴν βελτίωσιν τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν ἐμπορείας καὶ παραγωγῆς.

Τὸ 1931 ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 5217 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 4142» δι' οὗ συνεστήθησαν τὰ ἐν Κρήτῃ πρότυπα Συνεταιρικὰ Οἰνοποιεῖα σκολοῦντα ἐπίσης τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ ἐμπορείας τῶν οἴνων Κρήτης, ἐπὶ βάσεων πρῶτα προσαρμολομένων πρὸς τὰς σημερινὰς ἐμπορικὰς συνθήκας.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἐπίσης προβλέπεται καὶ ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ λειτουργοῦντος Ταμείου Οἰνοπαραγωγῆς Θήρας ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἐμπορείας τῶν Οἴνων Θήρας.

Τὸ 1931 ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 5135 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Δ. τοῦ 1925» περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 2753 περὶ ἰδρύσεως Ταμείου Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς Πηλίου» διὰ τὴν καλλιτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν του.

Διὰ τοῦ Νόμου 5105 τοῦ 1931 προβλέπεται ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν Λευκάδος εἰς ἑνωσιν ἀναγκαστικῶν ἐλαιουργικῶν συνεταιρισμῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παραγωγῆς καὶ βελτιώσεως ἐπίσης τῆς παραγωγῆς καὶ ἐμπορείας τοῦ ἐλαίου ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς Λευκάδος.

Τέλος διὰ τοῦ Νόμου 5220 τοῦ 1931 «περὶ συστάσεως ἀναγκαστικοῦ Συνεταιρισμοῦ τῶν ἀμπελοφυτειῶν τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Χαλκιδέων» προβλέπεται ἡ ὀργάνωσις τῶν ἀμπελουργῶν περιφερείας Χαλκίδος ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐπίσης τῆς παραγωγῆς καὶ βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἐμπορείας τῶν σταφυλῶν καὶ οἴνου Χαλκίδος.

Σημαντικὴν ἐξέλιξιν ἔσχε παρὰ τῷ Γεωργικῷ πληθυσμῷ ἡ ἰδέα τῆς ἀσφαλίσεως τῆς παραγωγῆς κατὰ τῶν ἐκ θεομηنيῶν κινδύνων.

3) Μέτρα ἀσφαλίσεως τῆς παραγωγῆς κατὰ τῶν ἐκ θεομηنيῶν κινδύνων.

Ὡς γνωστὸν ὁ πρῶτος ἐπὶ τούτῳ συσταθεὶς Κρατικὸς ὀργανισμὸς ὑπῆρξε τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἀσφαλείας κατὰ Χαλάζης καὶ Παγετῶν. Τοῦτο δὲ διεδέχθη τὸ ἐν ἔτει 1926 ἰδρυθὲν Ταμεῖον Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν.

Τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἤρχισεν οὐσιαστικῶς ἐργαζόμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928. Αἱ ἐργασίαι ὅμως αὐτοῦ παρουσίασαν ἀξίαν λόγου κίνησιν ἀπὸ τοῦ 1929, δηλονότι ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὁ Νόμος 4402 τοῦ 1929 καθώρισε καλλιτέρας βάσεις λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς.

Ἡ κίνησις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ταμείου Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ 1929 ἢ ἐξῆς.

	1929	1930	1931
Ἄρ. Συμβολαίων	1.145	6.528	16.000
Ἀφαλισθὲν κεφάλ.	42.172.816	130.892.660	268.535.707
Πληρωθ. ἀποζημ.	3.546.166	5.297.418	11.164.169

Σημειωτέον ὅτι πλεῖστα τῶν Συμβολαίων εἶναι συλλογικὰ εἰς τρόπον, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσφαλισμένων σήμερον γεωργῶν φθάνει τὰς 25.000. Τὸ σύνολον τοῦ ἠσφαλισμένου κεφαλαίου ἀπὸ τοῦ 1929 μέχρι τοῦ 1931 ἠθροισμένον ὑπερβαίνει τὰ 440.000.000 δραχμῶν.

Διὰ τοῦ Νόμου 5219 τοῦ 1931 τὸ Ταμεῖον Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν ἀνέλαβε τὴν ἀναγκαστικὴν ἀσφάλισιν τῶν συκοπαραγωγῶν Πελοποννήσου καὶ τὴν ἀποζημίωσιν 12.000 περίπου παγετοπλήκτων συκοπαραγωγῶν διὰ ποσοῦ 12.500.000 δραχμῶν.

Διὰ τοῦ ἰδίου Νόμου ἀνετέθη εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἡ ἄσκησις τῆς κτηνασφαλείας ἣτις θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ὁ ἴδιος Ὄργανισμὸς θέλει ἀναλάβει καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς σταφιδοπαραγωγῆς.

Εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς ὅτι παρ' ὅλας τὰς ἀντιξόους κλιματολογικὰς συνθήκας τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ τὰς ἐκ θεομηγιῶν ἐπελθούσας ζημίας τὰ κεφάλαια τοῦ Ταμείου Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν ἀνῆλθον ἀπὸ 14.000.000 δραχμῶν ὅσα ἦσαν ἐν ἔτει 1928, εἰς 30.000.000 δραχμῶν ἐν ἔτει 1931.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.—ΑΥΤΟΝ. ΟΡΓΑΝ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

1.—"Ίδρυσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς.

Τὸ ἐπιστέγασμα τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ ἵδρυσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, μὴ δυναμένης, ἀληθῶς νὰ νοηθῆ πραγματικῆς προαγωγῆς τῆς Γεωργίας, εἰς χώραν μάλιστα τελούσαν ὑπὸ τόσον ἐξαιρετικὰς γεωργοοικονομικὰς συνθήκας ὅπως ἡ Ἑλλάς, ἀνευ τῆς ἐπικουρίας μιᾶς καλῶς ὀργανωμένης Ἀγροτικῆς Πίστεως.

Βεβαίως ἡ Ἀγροτικὴ Πίστις δὲν ἦτο τι τὸ νέον διὰ τὴν Χώραν μας, καθόσον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἤδη ἀναπτύξει εἰς ἐπίζηλον βαθμὸν μίαν μορφήν αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τῆς παραλλήλου ἀναπτύξεως καὶ τῶν λοιπῶν σπουδαιότητων κλάδων τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως, ὧν ἡ ἀνάπτυξις ἀπῆτει τεχνικῶς ἐξειδικευμένον προσωπικὸν καὶ ἴδια κεφάλαια, δυνάμενα νὰ δεσμευθῶσιν εἰς τοποθετήσεις ρευστοποιησίμους μετὰ σειρὰν ἐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον μακρὰν, καθίστα ἐπιβεβλημένην τὴν ἵδρυσιν εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ ὡς μόνον ἔχοντος μέλημα τὴν διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς χρησιμοποίησέως τῆς πίστεως, ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας.

Ἡ αὔξησις τοῦ μέσου ἀτομικοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, ἡ ἰσχύτης τοῦ ὁποίου διὰ σημαντικὸν μέρος τῶν ἀγροτῶν τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλεται ἐν μέρει μὲν εἰς τὴν ἀνεπαρκῆ μέσσην ἔκτασιν τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἐν μέρει εἰς τὴν πλημμελῆ ὀργάνωσιν τῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, *μόνον διὰ τῆς μελετημένης χρησιμοποίησεως εἰδικῶν δι' ἐκάστην περίπτωσιν μεσοπροθέσμων καὶ μακροπροθέσμων πιστώσεων ἦτο δυνατὴ.*

Αἱ πιστώσεις αὗται ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ χρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων μονίμου βιλτιώσεως τῶν κτημάτων πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἀποδοτικότητος αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐπενδύσις αὐτῶν εἰς *κεφάλαια παραγωγικὰ* πρὸς ἐντατικωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων.

Ἡ ἄσκησις ὅμως τῆς πίστεως ταύτης προϋποθέτουσα τελείαν γνῶσιν τῶν γεωργικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῶν διαφόρων περιφερειῶν τῆς χώρας ὡς καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἰκανότητος καὶ ἐργατικότητος τῶν καλλιεργητῶν αὐτῆς *προσιδιάζει εἰς εἰδικὸν ὀργανισμὸν* ὅστις ἀπερίσπαστος ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀπα-

σκόλησιν νὰ δύναται νὰ συγκετρώνη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὀλοκλήρους τὰς προσπάθειάς του, οὕτως ὥστε κατόπιν ἐμπεριστατωμένης ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης νὰ διανοίγη νέους ὁρίζοντας γεωργικῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου.

Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἣτις εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ἐτράπη εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς γεωργικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Χώρας.

Γνωρίζουσα καλῶς ἡ Κυβέρνησις τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῶν μεσοπροθέσμων καὶ μακροπροθέσμων πιστώσεων καὶ τὰ παρουσιαζόμενα διὰ τὴν χορήγησιν τούτων ἐμπόδια, συνιστάμενα εἰς τὴν ἔλλειψιν τίτλων ἰδιοκτησίας νομικῶς ἀρτίων, εἴτε καὶ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τοιούτων, τροποποιήσασα τὸ καταστατικὸν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἐθέσπισε σύντομον διαδικασίαν πρὸς διαπίστωσιν τῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν προσφερομένων εἰς ὑποθήκην πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τραπέζαν κτημάτων, καὶ ἐπέτρεψε τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων ὧν ἡ νομὴ ἔχει παραχωρηθῆ πρὸς τοὺς ἀγροτικῶς ἀποκαταστηθέντας τέως ἀκτήμονας καλλιεργητὰς καὶ πρόσφυγας, τῶν ὁποίων, κτημάτων ἡ κυριότης ἀνήκει εἰς τὸ κράτος.

Τὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας της μέχρι τέλους τοῦ 1931 χορηγηθέντα παρὰ τῆς Α.Τ.Ε. δάνεια ἐν γένει ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3.045 388.336 δραχμῶν.

Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὸ 1931 αἱ χορηγήσεις αὐτῆς ὑπῆρξαν αἱ κάτωθι:

1) Καλλιεργητικαὶ χορηγήσεις ἐπὶ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν δαπανῶν τῆς καλλιεργείας καὶ τὴν συντήρησιν τῶν γεωργ. οἰκογενειῶν Δρχ. 932,327.364.13.

2) Εἰς δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ προϊόντων καὶ πλασματικὰ καπνοῦ Δρχ. 385.597.736.50.

3) Εἰς δάνεια μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας διὰ βελτιώσεις κλπ. Δρχ. 36.799.013.

Τὴν Ἀγροτικὴν Τραπέζαν μετεχειρίσθη τὸ Κράτος ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸν εἰς τοὺς δεινῶς ἐκ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῶν θεομηνιῶν δοκιμασθέντας γεωργοὺς ἀκολουθῆσαν εὐρύτατον κοινωνικὸν πρόγραμμα εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀκολουθῆσῃ αὐτὴν ὄργανισμὸς κατ' ἐξοχὴν οἰκονομικὸς ὅπως ἦτο ἡ Ἐθνικὴ Τραπέζα τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς ἀσκησιν τοῦ προγράμματος τούτου ἡ Κυβέρνησις συνῆψε μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως μέχρι σήμερον πλείστας συμβάσεις.

Δυνάμει τῶν Συμβάσεων τούτων τὸ Κράτος ἠγγιχθή πρὸς

τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν διὰ τὴν χορήγησιν δανείων πρὸς ζημιωθέντας ἐκ τῶν θεομηنيῶν καλλιεργητάς, ἔχοντας ἐξαντλήσει τὸ πιστωτικὸν αὐτῶν περιθώριον, διὰ ποσὸν 160.000.000 δραχμῶν, διὰ τὴν διάθεσιν πρὸς τοὺς ἰδίους σπόρων ἀξίας 14.000.000 δραχμῶν.

Δυνάμει ἄλλων Συμβάσεων ἢ Α.Τ.Ε. ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς δανείων ἐπὶ πλασματικῷ ἢ κοινῷ ἐνεχύρῳ κριθῆς καὶ χαρουπίων συντελέσασα εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν τῶν εἰδῶν αὐτῶν, πρὸς τούτοις δὲ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ἐξαγορᾶς 15.000 τόνων χαρουπίων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους.

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα διέθεσε τὰ κάτωθι ποσὰ ὑπὲρ ὠρισμένων καλλιεργειῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῇ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους.

1) Εἰς τὴν ἐξαγορὰν ἐγγωρίου σίτου Δρχ. 209.700.000.

2) Εἰς τὴν ἐξαγορὰν ἀπὸ τοὺς παραγωγούς τῶν Χαρουπίων Κρήτης, Κυνουρίας καὶ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς Δρχ. 15.332.000.

3) Εἰς τὴν ἐξαγορὰν βεβλαμμένων καπνῶν Δρχ. 17.764.000.

4) Εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν καρπῶν διὰ τῆς ιδρύσεως εἰδικῆς Ἑταιρείας Δρχ. 3.500.000.

5) Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὑδραυλικῶν ἔργων ὑπὲρ γεωργικῶν περιφερειῶν (πιστώσει Ὑπουργείου Γεωργίας). Δρχ. 2,093.000.

6) Διὰ τὴν ἐξαγορὰν καπνῶν Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Δρχ. 75.έκ.

7) Διὰ τὴν ἐξαγορὰν ἐλαίου περὶ τὰ 40 ἑκατομμύρια.

Περὶ πλέον ἠγόρασεν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου μέχρι σήμερον 35.096 τόννους ἀραβοσίτου οὗς καὶ διέθεσε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πιστώσει.

Ἄλλὰ πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἢ Ἀγροτικὴ Τράπεζα οὐδόλως ὑστέρησεν εἰς τὴν λήψιν τῶν μέτρων ἐκείνων ἅτινα χαρακτηρίζουσι τὸν κύριον προορισμὸν αὐτῆς.

Καὶ ἐν πρώτοις ὡς πρὸς τὴν κτηνοτροφίαν ἢ Α.Τ.Ε. εἰσήγαγεν ἀγελάδας Βουλγαρικῆς προελεύσεως εἰς τὴν Μακεδονίαν, πρόβατα ἐκλεκτῆς ράτσας ἐκ Μυτιλήνης, ὁμοίως εἰς Μακεδονίαν, ὡς καὶ χοίρους ἐξ Οὐγγαρίας. Ἐνίσχυσεν τὴν μεγάλην κτηνοτροφίαν διὰ τῆς διευκολύνσεως τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξαγοραζομένων λειβαδίων, τῆς κατασκευῆς στεγάστρων καὶ ἄλλων ἔργων βελτιώσεων εἰς αὐτά, καὶ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ διανομῆς 4.000 τόνων ἀραβοσίτου διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς κτηνοτροφίας ἐν γένει. Ἰδρυσεν καὶ ἐχορηματοδότησε δύο μεγάλους γαλακτομικοὺς συνεταιρισμοὺς.

Προώθησεν πρὸς τούτοις καὶ ἐχορηματοδότησεν τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἐγγείου βελτιώσεως καὶ ἀποστραγγιστικῶν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἀρτης παρὰ τὴν λίμνην Κάρλαν καὶ εἰς τὸ Ἠλειακὸν Πεδίον.

Ἐνίσχυσε τὴν δένδροκομίαν καὶ ἀμπελοουργίαν διὰ τῆς ἰδρύσεως ὀπωρώνων ἐν Μακεδονίᾳ, διὰ τῆς ἀνασυστάσεως τῶν καταστροφέντων ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας ἀμπελώνων Σιατίστης, Σουφλίου καὶ Σερβίων, διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς καλλιιεργείας τῶν ἐπιτραπέζων σταφυλῶν ὅπως εἰς Κόρινθον καὶ Αἰγιαλείαν καὶ διὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ ὀργανώσεως τῆς Ἑταιρείας ἐξαγωγῆς νωπῶν καρπῶν λειτουργούσης λίαν εὐδοκίμως καὶ καταγινομένης ἤδη μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ τοποθέτησιν Ἑλληνικῶν σταφυλῶν εἰς τὴν Διεθνή ἀγοράν, εἰς ἐξαγωγήν πρὸς αὐτὴν καὶ ἐσπεριδοειδῶν.

Προώθησε τὴν κατανάλωσιν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων διευκολύνασα τὴν προσέγγισιν παραγωγῶν καὶ καταναλωτῶν ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν πρατηρίων ἅτινα ἴδρυσεν πρὸς τοῦτο.

Ἐνίσχυσε τέλος τὰς μικρὰς γεωργικὰς βιομηχανίας ἰδίως τὴν σηροτροφίαν καὶ μελισσοκομίαν διὰ τῆς ἀγορᾶς καὶ διαθέσεως Εὐρωπαϊκῶν κυψελῶν.

Ἀπόλυτος ἐπαφὴ καὶ στενὴ συνεργασία ὑφίσταται μετὰ τὸ Κράτος καὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης. Ἡ ἐπὶ τῶν γενικῶν ζητημάτων κατεύθυνσις εἶναι πάντοτε ἐνιαία. Κοινὸν πρόγραμμα ἐργασίας πάντοτε ἐκτελεῖται.

Οὐδεὶς δύναται ἐπομένως ν' ἀμφισβητήσῃ, ὅτι διὰ τοῦ ἐγκαινιασθέντος προγράμματος αὐτῆς, ὅπερ σημειωθῆτω εὐρίσκτεται ἐν τῇ ἀρχῇ μόνον τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, ἡ Α.Τ.Ε. δικαιώνει πλήρως τὴν ἐπικρατήσαν γνῶμην διὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτῆς ὡς κοινωφελοῦς ἰδρύματος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως καὶ ὅτι ἡ ἴδρυσις αὐτῆς ἀπετέλεσε τὸ ἐπιστέγασμα τοῦ πλουσίου κατὰ τὰ ἄλλα γεωργικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως.

2.— Ἴδρυσις τοῦ Ἀυτονόμου Ὄργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως Κερκύρας.

Εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν λόγῳ τῶν σημειωθεισῶν πρὸ ἐτῶν πρωτοφανῶν καταχρήσεων τῆς Δ)σεως Ἐνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας εἰς ἣν εὐρέθησαν αἱ Συνεταιρικοὶ Ὄργανώσεις διὰ νὰ ἐξοφλήσωσι τὰ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν χρέη αὐτῶν, εἶχε δημιουργηθῆ κατάστασις ἄκρως δυσχερῆς διὰ τοὺς ἀγρότας, ἐξαφανισθέντος παντὸς ἴχνους ἀγροτικῆς πίστεως, καθ' ὅσον καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὡς ἦτο ἐπόμενον, δὲν ἐχορήγει πλέον πιστώσεις καὶ τὸ ἰδιωτικὸν κεφάλαιον κατέστη ἄκρως ἐπιφυλακτικόν, λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης ἀφερεγγυότητος εἰς τὰς τάξεις τῶν χωρικῶν.

Ἡ Κυβέρνησις τότε, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς ὅπως βοηθήσῃ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν τῆς Νήσου νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀδιεξόδου εἰς

τόν ὁποῖον εἶχε περιέλθει καὶ ὅπως διευκολύνη τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πίστεως καὶ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν χορήγησιν νέων πιστώσεων πρὸς τοὺς γεωργούς προέβη ἐν ἔτει 1929 διὰ τοῦ Νόμου 3905 εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ «*Ἀὐτονόμου Ὄργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Πίστεως Κερκύρας*».

Σκοπὸς τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, εἶναι ἀφ' ἐνὸς μὲν, ὁ διακανονισμὸς τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀγροτικῶν πιστώσεων, διὰ μακροπροθέσμου τοκοχρεωλυτικῆς ἐξοφλήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ περαιτέρω ἀσκήσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως ἐν τῇ Νήσῳ.

Τὰ κεφάλαια καὶ οἱ πόροι ἐν γένει τοῦ Ὄργανισμοῦ ἀνέρχονται εἰς 45.552.000 δραχμῶν, περιλαμβανομένου τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον διετεθή ἐκ τῆς προικοδοτήσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης παρὰ τοῦ Κράτους.

Μεταξὺ τῶν κυριωτέρων πόρων τοῦ Α.Ο.Α.Π. εἶναι ἡ προικοδότησις αὐτοῦ μὲ προσαύξησιν κατὰ 10 ο/ο ἐφ' ὅλων τῶν τελωνειακῶν δασμῶν τῶν ὑφισταμένων ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν Νήσον ἢ ἐκ ταύτης ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας ἐμπορευμάτων ἢ προϊόντων.

Τὸ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1931 ἀνεξόφλητον τμῆμα τοῦ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν χρέους τοῦ Α.Ο.Α.Π. ἦτο 47.676.548 δραχμαί. Διὰ τοῦ ἐπελθόντος διακανονισμοῦ τῶν παλαιῶν ὀφειλῶν τῶν ἀγροτῶν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν παρεσχέθη πολυετῆς προθεσμία εἰς τοὺς ὀφειλέτας διὰ τὴν τοκοχρεωλυτικὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν αὐτῶν, χαρισθέντων τῶν κάτω τῶν 5.000 δραχμῶν ὀφειλομένων ἀτομικῶν δανείων.

Αἱ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος χορηγήσεις τοῦ Α.Ο.Α.Π. πρὸς τοὺς ἀγρότας τῆς Νήσου ἀνῆλθον εἰς 19.402.168 Δραχμάς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἀληθῶς ἱκανοποιητικωτάτης ἐξυπηρετήσεως τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τοῦ Α.Ο.Α.Π. τὸ ἴδρυμα τοῦτο, προσέφερε μεγίστας ὑπηρεσίας διὰ τῆς ἀναδιοργάνωσεως κατόπιν ἐξυγιάνσεως τῶν Συνεταιρισμῶν, τῆς συγκρατήσεως τῶν τιμῶν τοῦ ἐλαίου Κερκύρας, διὰ τῆς συγκεντρώσεως τούτου εἰς εἰδικὰς ἀποθήκας ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθείσας καὶ τῆς τμηματικῆς προσφορᾶς του εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τέλος τῆς ὑποδειγματικῆς καταπολεμῆσεως τῶν νόσων καὶ ἰδίως τοῦ Δάκου τῆς ἐλαίας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Νήσου.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗΝ

Ἐπιθυμοῦν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας νὰ προσανατολίση τὴν παραγωγὴν τῆς χώρας πρὸς νέους ὀρίζοντας ἀπέβλεψε μετ' ἐπιμονῆς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων ἀφ' ἑνὸς μὲν, πρὸς αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ πρὸς εἰσαγωγὴν συναλλάγματος ἐν τῇ Χώρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς ἔμμεσον βελτίωσιν τῆς ποιότητος τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς προσαρμογῆς αὐτῆς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις μᾶλλον προσηγμένου καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Οὕτως ἀπὸ τοῦ 1930 ἤρχισαν συστηματικὰ πειράματα διὰ δοκιμαστικῶν ἀποστολῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σταφυλῶν καὶ λοιπῶν νωπῶν προϊόντων συσκευασμένων μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας διὰ τῆς μετακλήσεως καὶ τεσσάρων εἰδικῶν ξένων συσκευαστῶν.

Τὰ προϊόντα ἀπεστάλησαν εἰς τὰς κυριώτερας ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης, αἵτινες προηγουμένως ἐμελετήθησαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὅτι αἱ τεχνικαὶ δυσχέρειαι τῆς ἐξαγωγῆς ἦσαν μέγισται λόγῳ τῆς παρεμβολῆς πολλῶν παραγόντων οἵτινες ἀπαραιτήτως ἔπρεπε προηγουμένως νὰ μελετηθοῦν.

Ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου αἱ μέχρι τοῦδε γινόμεναι ἰδιωτικαὶ προσπάθειαι εἶχον ἀποτύχει καὶ ἐπτόησαν τοὺς ἐπιχειρηματίας εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ τολμοῦν ἔκτοτε νὰ ἀναλάβουν οὐδεμίαν πρωτοβουλίαν. Μεταξὺ τούτων δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ὑπερβολικὰ κόμιστρα καὶ τὰ ὁποῖα κατορθώθη νὰ μειωθοῦν εἰς τὸ τρίτον διὰ τὸ ἐσωτερικὸν (μέχρι Γευγελῆς) ἐνῶ παραλλήλως διὰ διαφόρων συνδυασμῶν ἐπετεύχθη σημαντικὴ συντόμευσις τῆς διαδρομῆς, κατάργησις πολλῶν περιττῶν διατυπώσεων εἰς τὰς ξένας Χώρας.

Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνεργηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐξαγωγαὶ προϊόντων εἰς εὐρύτεραν κλίμακα ἐγένοντο εἰς ἀγορὰς τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἀγγλίας καὶ Ἑλβετίας, ὑπῆρξαν δὲ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐνθαρρυντικαί.

Κατὰ τὸ 1931 ὀργανώθη τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς μεγάλη Ἐταιρεία Ἐξαγωγῆς ἣτις ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετ' ἰδιώτας ἐπιχειρηματίας *ἤδυνήθη νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὲρ τὰ 150 βαγόνια ψυγεῖα καὶ 5 πλοῖα ψυγεῖα.*

Τὸ κυριώτερον ἐξαχθέν προϊόν ὑπῆρξεν αἱ σταφυλαὶ εἰς διαφόρους ποικιλίας (Τακτὰς Κρήτης—Ροζακί—Σουλτανίνα καὶ Σιδηρίτις), ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήχθησαν ὑπὲρ τοῦ 1.100 τόνους.

Αἱ σταφυλαὶ ἐπωλήθησαν εἰς ἐξαιρετικῶς συμφερούσας τιμὰς, φθάσασαι διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τιμὴν 30 περίπου δραχμῶν κατ' ὁκᾶν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης τελευταίως ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπη τὴν ἀπορρόφησιν μεγάλων ποσοτήτων σταφυλῶν.

Τοιοῦτοτρόπως τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν δέον νὰ θεωρηθοῦν ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰ λαμβανομένου ὑπ' ὄψει, ὅτι εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τὴν παγίωσιν μιᾶς μέσης τιμῆς διὰ τὰς σταφυλὰς ἀρκούντως ἱκανοποιητικῆς διὰ τοὺς παραγωγοὺς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἄλλα ἔτη κατὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχον ἐξευτελιστικαὶ τιμαὶ διὰ τὸ προϊόν τοῦτο.

Αἱ ἀποσταλεῖσαι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σταφυλαὶ χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα ἐλέγχου καὶ ἐπιβλέψεως τῆς συσκευασίας ὑπὸ τοῦ Κράτους ἔφθασαν εἰς ἀρίστην κατάστασιν καὶ διεφημίσθησαν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἡ τιμὴ των νὰ εἶναι πάντοτε ἀνωτέρα τῆς τιμῆς τῶν σταφυλῶν ἄλλων Χωρῶν.

Διὰ τὴν περισσοτέραν ὄθησιν τῆς ἐξαγωγῆς τὸ Κράτος ἐχορήγησεν εἰς τοὺς ἐξαγωγεῖς χρηματικὴν ἀμοιβὴν μιᾶς δραχμῆς κατὰ κοιλόν.

Προστασία τῶν σύκων

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν προαγωγὴν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐμελέτησε καὶ ἐφήρμοσε εἰδικὰ μέτρα προστασίας τῆς συκοπαραγωγῆς τῆς Χώρας.

Κυρίως ἡ προσοχὴ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους ἐστράφη εἰς τὴν ἀποστείρωσιν τῶν σύκων μέτρου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῶν.

Διάφορα πειράματα ἐγένοντο ἐπὶ τόπου ἐν Μεσσηνίᾳ χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἐξευρέθη μέθοδος πρωτύτυπος ἣτις μέλλει νὰ τεθῆ εἰς εὐρείαν ἐφαρμογὴν ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ Λακωνίᾳ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸ ἔτος 1930 συσταθέντος Γραφείου Προστασίας Σύκων.

Τὸ Γραφεῖον τοῦτο συσταθὲν ἐπὶ τῷ σκοπῷ προαγωγῆς καὶ ἐνιχύσεως τῆς συκοπαραγωγῆς τῆς Χώρας ἔλαβε καὶ ἐφήρμοσε καὶ διάφορα ἄλλα μέτρα σχετικὰ μὲ τὸν σκοπὸν δι' ὃν συνεστήθη ὡς π.χ. πειραματικὰ κλαδεύματα, πειραματικοὺς συκεῶνας, ἐφαρμογὴν μέτρων ὑγιεινῆς καὶ καθαριότητος τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν εἰς

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Τὸ εἰδικῶς συσταθὲν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1929 Γραφεῖον Δημόσιεύσεων Γεωργικῶν Μελετῶν, ὅπερ κυρίως σκοπὸν ἔχει τὴν ἐκλαίκευσιν καὶ διάδοσιν τῶν γεωργικῶν γνώσεων καὶ τὴν δημιουργίαν εὐρύτερας καὶ θετικωτέρας γεωργικῆς συνειδήσεως παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Λαῷ, ἐπετέλεσεν ἀξιοσημεῖωτον ἐργασίαν δημοσιεύσαν 21 ἐν συνόλῳ πλήρη «Γεωργικὰ Δελτία» καὶ «Παραρτήματα» αὐτῶν καὶ ἔχον ὑπὸ ἐκτύλωσιν 2 εἰσέτι Γεωργικὰ Δελτία καὶ ἓν Παράρτημα.

Ἐν τοῖς «Γεωργικοῖς Δελτίοις» ἐδημοσιεύθησαν αἱ κάτωθι μελέται ἀφορῶσαι πάντας γενικῶς τοὺς κλάδους τῆς Γεωργίας.

1) Γεωργικῆς Διδασκαλίας	2
2) Ἐντομολογικαὶ	2
3) Δενδροκομικαὶ	5
4) Φυιοπαθολογικαὶ	4
5) Συνεταιριστικαὶ	2
6) Μηχανικῆς Καλλιεργείας	2
7) Ἐδαφολογικαὶ	4
8) Γεωργικῆς Τεχνολογίας	1
9) Σταφιδικαὶ	5
10) Ἀμπελουργικαὶ	2
11) Ὑδραυλικαὶ	2
12) Ἀνθοκομικαὶ	1
13) Ἐλαιοκομικαὶ	8
14) Σιτοκαλλιεργείας	3
15) Σηροτροφικαὶ	1
16) Καπνοκαλλιεργείας	1
17) Κτηνοτροφικαὶ	1
17) Οἰνολογικαὶ	1
19) Περιγραφαὶ πεπραγμένων Γεωργικῶν περιφερειῶν . .	8
20) Περὶ πεπέρεως	1
21) Ἱστορικαὶ Μελέται	2
22) Γενικὰ ὑπὲρ τῆς Γεωργίας	3
23) Περιγραφαὶ ἢ μελέται ἢ ἀρθροῦ ἀφορῶντα τὴν Ξένην Γεωργίαν	9
24) Ἐκθέσεις Νομαρχῶν	22

25) Τρεῖς διαλέξεις 1) 1 γεωργοοικονομική 2) 1 ιστορικογεωργική 3) 1 Πτηνοτροφική.

26) Διάφοροι μελέται Πτηνοτροφικαὶ καὶ ἐκθέσεις περὶ τῆς πτηνοτροφίας ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος.

27) Δύο παραρτήματα μὲ τὸν τίτλον «Γεωργικαὶ Μελέται» θίγουσαι 14 θέματα γεωργικά.

28) Τὰ πεπραγμένα τῆς Πτηνοτροφικῆς Ἐκθέσεως.

29) Ἐνέα «Γεωργικὰ Κηρύγματα» προκαλέσαντα ἔντονον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ

30) Εἰς τὸ Β' καὶ Γ' Γεωργικὸν Δελτίον ἐδημοσιεύθη διὰ *πρώτην φοράν* ἐν Ἑλλάδι ἢ μετὰφρασις τῶν «Γεωπονικῶν» τοῦ Κασσιανοῦ Βάσσου, ἐξεδόθη δὲ καὶ ἰδιαιτέρως εἰς αὐτοτελῆ τόμον.

Τὸ Γραφεῖον Δημοσιεύσεων καὶ Γεωργ. Μελετῶν, ἀσχοληθὲν εἰδικώτερον εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ προαγωγὴν τῆς Πτηνοτροφίας τῆς Χώρας, ἐπέτυχε τὴν ψήφισιν τῶν εἰδικῶν περὶ πτηνοτροφίας διατάξεων τοῦ Νόμου 4856 δι' ὧν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀπηγορεύθη ἡ εἰσαγωγή-αὐγῶν ἀσφραγίστων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, μέτρου σοβαροῦ ὑπὲρ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, παρεσχέθησαν ἀτέλειαι εἰς τοὺς εἰσάγοντας πτηνοτροφικὰ μηχανήματα, παρεσχέθησαν διευκολύνσεις διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν βιομηχανικῶν πτηνοτροφείων ἢ τὴν ἀπόκτησιν γῆς τῶν προτιθεμένων σοβαρῶς νὰ πτηνοτροφῆσιν κλπ.

Τὸ κυριώτερον ὄμως ἔργον τοῦ Γραφείου Γεωργικῶν Μελετῶν καὶ Δημοσιεύσεων ὑπῆρξεν ἡ ὀργάνωσις τῆς Α' Πανελληνίου Πτηνοτροφικῆς Ἐκθέσεως ἧς ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἀνωτέρα πάσης προβλέψεως.

Κατὰ τὴν Ἐκθεσιν ταύτην ἐξετέθησαν 1704 ὀρνιθοειδῆ συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κονίκλων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκθετῶν ἀνῆλθεν εἰς 98. Ἐπὶ πλέον δὲ 18 ἐκθέται ἐξέθεσαν μηχανήματα, τροφάς, φάρμακα, χειροτεχνήματα, φωτογραφίας, συγγράμματα πτηνοτροφικά, πρότυπα ὀρνιθῶνων, κονικλῶνων κλπ.

Ἡ ἠθικὴ σημασία καὶ ἐπιρροὴ τῆς Ἐκθέσεως, ἐπὶ τῆς προαγωγῆς τῆς πτηνοτροφικῆς ιδέας, ὑπῆρξε πολλαπλῆ. Οὕτως ἀπεδείχθη ἡ μεγάλη ἀξία καὶ ἀποστολὴ τῆς ἐγχωρίου ὀρνιθοειδῆ. Ἀπεδείχθη ἐπίσης, ὅτι οἱ Ἕλληνες πτηνοτρόφοι ἀρκούντως διαπαιδαγωγημένοι εἰς τὴν τέχνην τῆς Πτηνοτροφίας ἐφαρμόζουν ἐπιτυχῶς τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πείρας ἄλλων λαῶν προηγμένων πτηνοτροφικῶς. Ἐδωκεν ἔντασιν εἰς τὴν πτηνοτροφικὴν κίνησιν ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ

παρελθόντος Μαΐου ἔλαβε χώραν μία ἀξία λόγου εἰδική Πτηνοτροφική Ἐκθέσις εἰς Μεσσηνίαν καὶ 3 ἄλλαι Ἐκθέσεις (ὅπως τῆς Θεσσαλονίκης) ἀνάμικτοι μετ' ἄλλων ἐκθεμάτων. Διεπίστωσε τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας μιᾶς εἰδικῆς πτηνοτροφικῆς Σχολῆς καὶ ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον τῆν Γεωργίας ἐνέκρινε τὴν προσεχῆ λειτουργίαν μιᾶς τοιαύτης ἰδρυομένης, ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, καὶ ἥτις ἐντατικῶς παρασκευαζομένη ἀπὸ 2 μηνῶν θέλει μέχρι τοῦ προσεχοῦς 8)βρίου ἐμφανίσῃ ὄργανισμὸν πρωτοφανῆ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐφάνερωσε τὴν ὑπαρξίν ἀρκούντως σοβαρᾶς καὶ ἀξιολόγου ἐγχωρίου βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰδῶν καὶ ὀργάνων πτηνοτροφικῶν, καὶ τέλος ἐνέπνευσε πρὸς τὸ πολὺ κοινὸν τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πτηνοτροφίαν πράγμα ὅπερ σπουδαίας ἐξυπηρετεῖ τὴν προαγωγὴν τῆς οἰκιακῆς πτηνοτροφίας.

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ 1928 ΚΑΙ ΕΝΤΕΥΘΕΝ**

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΡΥΘΜΙΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ 1928 ΚΑΙ ΕΝΤΕΥΘΕΝ

**Α' Έκουσία αγορά κτημάτων άνηκόντων
εις ξένους ύπηκόους**

Από μακροῦ χρόνου αἱ Κυβερνήσεις τῶν ξένων Κρατῶν (Άγγλίας, Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Βελγίου) ἐζήτησαν ὅπως τὰ εἰς τοὺς ὑπηκόους των ἀνήκοντα ἀγροτικά κτήματα μεταβιβασθοῦν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον δι' ἔκουσίας πωλήσεως, ἀντὶ τῆς ἐφαρμοζομένης γενικῆς ἀναγκαστικῆς μεταβιβάσεως δι' ἀπαλλοτριώσεως, πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν γηγενῶν καὶ προσφύγων ἀκτημόνων καλλιεργητῶν.

Κατ' ἀρχὰς αἱ ἀπόψεις αὐται τῶν ἐν λόγῳ Κρατῶν ἀπεκρούσθησαν ὑποστηριζομένου ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ οὐδεμία παρέκκλισις τῆς χαραχθείσης γραμμῆς δεδομένης τῆς γενικότητος τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου, τῶν ἐπιδιωκομένων δι' αὐτοῦ ἀνωτέρων κοινωνικῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἰσχυροῦς ἀλλαχοῦ ἀγροτικῆς μεταρρυθμίσεως.

Βραδύτερον ἐν τούτοις ἀνεγνωρίσθη, ὅτι ἐπεβάλλετο νὰ δοθῇ ἱκανοποιητικὴ τις λύσις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο χάριν τῆς ἐξυπηρητήσεως γενικωτέρων συμφερόντων τοῦ Κράτους καὶ πρὸς ἐνδειξιν τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν διαθέσεων ἀπέναντι τῶν ὑπηκόων Κρατῶν μετὰ τῶν ὁποίων φιλικοὶ δεσμοὶ ἀπὸ μακροῦ μᾶς συνδέουν, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον πλεῖστοι τῶν ἐν λόγῳ ξένων εἶχον προβῆ εἰς ἀγορὰς ἀγροτικῶν κτημάτων ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν παλαιότεραν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν καὶ τὰς ἐκ ταύτης πηγαζούσας ἐγγυήσεις παροχῆς πλήρους καὶ προκαταβολικῆς ἀποζημιώσεως.

Οὕτω μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις καὶ συνεννοήσεις ἐπετεύχθη μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ τῶν ἀναφερομένων ἀνωτέρω Κρατῶν συμφωνία ὅπως τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἢ ἐπιταχθέντα τῆς κατηγορίας ταύτης κτήματα ἐξαγορασθῶσι δι' ἀπ' εὐθείας συνεννοήσεως τοῦ Δημοσίου μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπηκόων ὑπὸ ὄρους πράγματι ἐπωφελεῖς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀρχικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ξένων ὑπηκόων, τῶν ἐποικιστικῶν ἀναγκῶν καὶ γενικώτερον τῶν τελευταίων τιμῶν τῶν καθορισθεισῶν ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν ἀπαλλοτριώσεων βάσει τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου αἵτινες εἰς τινὰς περιπτώσεις ὑπερέβησαν τὰς 700 δραχμὰς κατὰ στρέμμα.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν συμφωνιῶν τούτων ἤρξατο κυρίως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς παρουσίας Κυβερνήσεως ἀπασχόλησε δὲ ἐντόνως τὴν δρᾶσιν τοῦ Ὑπουργείου διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου ἐπετεύχθη ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ὁ διακανονισμὸς καὶ ἡ ἀποτελμάτωσις ζητήματος τοῦ ὁποίου ἡ ἐκκρεμότης εἶχε δυσχερᾶνει ἐξόχως τὴν ὀριστικὴν ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἑκατοντάδων συνοικισμῶν καὶ ἐπὶ πλέον παρεῖχε καθ' ἑκάστην πράγματα εἰς τὸ Κράτος καὶ ἀφορμὰς σοβαρῶν παρεξηγήσεων αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο νὰ ἐπηρεάσουν δυσμενῶς τὰς μετὰ τῶν φίλων Κρατῶν σχέσεις.

Διὰ τῆς ἐγκαίρου καὶ ἐντόνου ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου προωθήσεως τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν ἀπεφεύχθησαν ἐπὶ πλέον αἱ ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τακτῶν προθεσμιῶν τῶν συμφωνιῶν βαρύτεραι εὐθύναι.

Ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν τούτων τοῦ Ὑπουργείου ὑπῆρξεν ὁ τετρατισμὸς καὶ πλήρης σχεδὸν διακανονισμὸς τῆς διαδικασίας ἐξαγορᾶς ὄλων σχεδὸν τῶν ἀγροκτημάτων τῆς κατηγορίας ταύτης ἀνερχομένων εἰς 104 καὶ ἀποτελουμένων ἐκ 45.000 περίπου στρεμμάτων.

Ῥύθμισις τοῦ Κωπαϊδικοῦ ζητήματος

Ἡ Κωπαϊδικὴ ὑπόθεσις ἀπασχόλησεν ὡς γνωστὸν κατ' ἐπανάληψιν τὰς Ἑλληνικὰς Κυβερνήσεις. Ἀσάφειαί καὶ καὶ ἀτέλειαί τῶν ἀρχικῶν συμβάσεων, ἐκδηλωθεῖσαι ἀδυναμίαι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν διφόρων ὄρων τῶν ἀρχικῶν συμφωνιῶν καὶ τέλος ἀμφιβητήσεις καὶ διεκδικήσεις ποικίλης φύσεως καθίστων προβληματικὴν τὴν εὐόδωσιν τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἐξεύρεσιν συμβιβαστικῆς λύσεως εἰς τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο ζήτημα.

Ἡ ἐκκρεμότης παρετάθη μέχρι τοῦ 1925 ὁπότε ἐπετεύχθη μετ' ἐξαντλητικᾶς προσπαθείας ἡ γνωστὴ διαιτησίᾳ προκληθεῖσα διὰ τοῦ Νόμου 3242 τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1924 διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθησαν σαφέστερον αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῆς Ἑταιρείας καὶ ἐρρυθμίσθησαν αἱ μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διαφοραί.

Ἄλλὰ καὶ διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐλύετο ὀριστικῶς τὸ ζήτημα. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι παρέμενεν ἐκκρεμῆς ἡ ἐκτέλεσις βασικῶν διατάξεων ταύτης πλεῖστα δὲ σημεῖα καὶ τῆς ἐπιτευχθείσης διευθετήσεως εἰς τὰς μεταξὺ Ἑταιρείας καὶ Δημοσίου διαφορᾶς ἐξηρητῶντο ἐκ τῆς ἐκτάσεως συμπληρωματικῶν διαπραγματεύσεων, ἡ ἔνεκα ποικίλων λόγων προκληθεῖσα διατάραξις εἰς τὰς μεταξὺ Ἑταιρείας καὶ καλλιεργητῶν σχέσεις, μοιραίως παρενέ-

βαλλεν ἀνυπερβλήτους δυσχερείας εἰς τὴν ὁμαλήν καὶ ὀριστικὴν διευθέτησιν τῶν πραγμάτων τῆς Κωπαΐδος.

Ἡ κατάστασις, ὡς εἶναι εὐνόητον, μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς γεωργικῆς κρίσεως καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν πτώσιν εἰς τὰς τιμὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐπεδεινώθη ἐπικινδύνως, καθόσον λόγῳ τῆς ἀδυναμίας τῶν καλλιεργητῶν νὰ ἐκπληρώσουν τὰς πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ὑποχρεώσεις αὕτη ἠναγκάσθη πρὸς περιφρούρησιν τῶν ζωτικῶν συμφερόντων τῆς νὰ προσφύγῃ εἰς δραστικώτερα μέτρα ἅτινα ἐτρόχυνον τὰς μετὰ τῶν καλλιεργητῶν τῆς σχέσεις καὶ περιέπλεξαν τὸ ὅλον ζήτημα.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο παρέλαβε τὸ Κωποῦδικόν ζήτημα ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, τοιαύτην δὲ κατάστασιν ὑπεχρεώθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὕτη καὶ εἰδικῶς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας.

Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διέφευγε τῆς ἀντιλήψεως τούτου ἡ μεγίστη σπουδαιότης τοῦ ζητήματος ἀπὸ τε κοινωνικῆς καὶ παραγωγικῆς ἀπόψεως. Διὰ τὸ λόγον τοῦτον ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ὀριστικὴν λύσιν ἣτις ὑπὸ τὰς κρατούσας συνθήκας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἄλλη, ἀπὸ τὴν ἐξαγορὰν τῶν γαιῶν τῆς Κωπαΐδος καὶ τὴν διάθεσιν τούτων εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῆς συνιστωμένου εἰδικοῦ Ὄργανισμοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἔργων καὶ ρύθμισιν τῶν ἀρδεύσεων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔσπευσε νὰ προέλθῃ εἰς σοβαρὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρείας. Αἱ διαπραγματεύσεις ἐξαγορᾶς ἀρχίσασαι ἐνταῦθα συνεχίσθησαν βραδύτερον εἰς Λονδίνον διὰ τοῦ αὐτόθι Ἑλληνοῦ πρεσβευτοῦ κ. Κακλαμάνου καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ σταλέντος Τεχνικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, παρὰ ὅμως τὰς προόδους τὰς ὁποίας ἐσημείωσαν αὐταί, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ ὀριστικὴ λόγῳ τῶν ὑπερβολικῶν ἀξιώσεων τῆς Ἑταιρείας, εἰς τινὰ οὐσιώδη σημεῖα, καὶ τῶν συνυφασμένων μετὰ τὸ πολυσύνθετον τοῦτο ζήτημα πάσης φύσεως δυσχερειῶν.

Αἱ προσπάθειαι ὅμως σχετικῶς δὲν ἐγκατελείφθησαν, ἐκριβη μόνον σκόπιμος καὶ ἐπιβεβλημένη ἡ διακοπὴ προσωρινῶς τῶν γενομένων διαπραγματεύσεων ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ διότι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν καλλιεργητῶν δὲν ἐπέτρεπε τὴν ὑπέρβασιν τῶν ὑποδειχθεισῶν ὑπὸ τῶν Τεχνικῶν Συμβούλων ἐκχωρήσεων, ἵνα συνεχισθοῦν αὐταί ὑπὸ καλλιτέρους ὅρους μετὰ παρέλευσιν βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἄτυχῶς πρὸ τῆς πλήρους διακοπῆς τῶν διαπραγματεύσεων ἐκηρύχθη παρὰ τῶν παραγωγῶν ἡ γνωστὴ ἀπεργία ἣτις κατὰ φυσικὴν συνέπειαν ἐδημιούργησε συνθήκας μὴ διευκολυνούσας

τὴν ἄμεσον ἀνανέωσιν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀγορὰν τῶν γαιῶν συζητήσεων.

Παρὰ ἐν τούτοις τὰς παρεμβληθείσας ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου σοβαρὰς δυσχερείας αἱ προσπάθειαι οὐδόλως ἐγκατελείφθησαν, δηλονότι αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ὀριστικὴν λύσιν προσπάθειαι, συντελεῖται δὲ ἅπασα ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία πρὸς δημιουργίαν τῶν ἀπαραιρήτων εὐνοϊκῶν ὄρων ἐνὸς προσεχοῦς ὀριστικοῦ διακανονισμοῦ.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀπεργίας δὲν παρέλείψε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκδηλώσῃ ζῴηρον τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν καλλιεργητῶν τῆς Κωπαΐδος καὶ γενικώτερον τῆς παραγωγῆς.

Ἀντιθέτως, ἀπ' ἀρχῆς, ἔκρινεν ἐπιβεβλημένην τὴν ἐξεύρεσιν λύσεως ἐξασφαλιζούσης τὴν ὁμαλὴν ἐπάνοδον τῶν καλλιεργητῶν εἰς τὰς ἐγκαταλειφθείσας παρ' αὐτῶν, γαίας, καθ' ὅσον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεχθῆ ὅπως παραμείνουν ἀνευ ἐργασίας πολυπληθεῖς ἀγροτικαὶ οἰκογένειαι ἀλλ' οὔτε καὶ ἀκαλλιεργηταὶ ἐκτεταμέναι ἐκτάσεις ἐκ τῶν γονιμωτέρων τῆς Ἑλληνικῆς γῆς.

Ἐπῆρξε δὲ ἐν προκειμένῳ ἡ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως ὄντως ἐναργεστάτη ὅσον καὶ ἄμεσος.

Πράγματι κατόπιν ἐντόνων προσπαθειῶν καὶ ζῴηρων ἐπεμβάσεων τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέτυχεν ὅπως ἡ Ἐταιρεία ἀποδεχθῆ τοὺς ὄρους οἵτινες θὰ ἐρρῦθμιζον προσωρινῶς τὰς μεταξὺ τῶν καλλιεργητῶν καὶ τῆς Ἐταιρείας σχέσεις καὶ θὰ ἐξησφάλιζον τὴν ἀπρόσκοπτον ἐκμετάλλευσιν τοῦ κτήματος.

Διὰ τῶν ὄρων τούτων, οἵτινες ἐπετέλεσαν τὴν γνωστὴν μεταξὺ Ἐταιρείας καὶ Κυβερνήσεως συμφωνίαν, ἐβελτιώθη προφανῶς σημαντικώτατα ἡ θέσις τῶν καλλιεργητῶν καθ' ὅσον καὶ σοβαρώτατοι μειώσεις εἰς τὰ εἰσπραττόμενα ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας, βάσει τῶν ἰσχυουσῶν καλλιεργητικῶν συμφωνιῶν, μισθώματα ἐπετεύχθησαν καὶ ποικίλης φύσεως ἄλλαι εὐκολίαι παρέχονται εἰς αὐτούς.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου καὶ παρὰ τὰς παρεχομένας διὰ τῶν μειώσεων καὶ εὐκολιῶν τούτων οικονομικὰς ἐλαφρύνσεις τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν ὑφ' ἃς τελοῦν οἱ καλλιεργηταὶ Κωπαΐδος δὲν ἐδίστασε νὰ εἰσηγηθῆ πρὸς πληρεστέραν αὐτῶν ἀνακούφισιν τὴν λήψιν μέτρων συνεπαγομένων καὶ σοβαρὰς τοῦ Δημοσίου ἐπιβαρύνσεις.

Πρὸς τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς γνωστόν, ὅπως ἐπέλθουν καὶ νέα ἐκπτώσεις εἰς τὰ μισθώματα αἵτινες θὰ βαρύνουν τὸ Δημοσίον καθὼς καὶ δαπάνη τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν Ἐταιρείαν λόγῳ δικαιώματος ποσοστοῦ τῆς

προαγωγῆς ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν διαμετακομιδῆς ἢ τῶν ἀλωνίων μέχρι τῶν Κεντρικῶν Αποθηκῶν.

Ἡ συμφωνία αὕτη ἴσχυσεν ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ἀλλ' εὐλογον ὄρον ὅπως οἱ ἀπεργοὶ ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας *λύσουν τὴν ἀπεργίαν καὶ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν των.*

Ἦτο εὐλογος ἡ ἀξιώσις αὕτη καθ' ὅσον μετὰ τὰς γενομένας ἐκχωρήσεις τῆς Ἑταιρείας καὶ τὰς θυσίας τοῦ Δημοσίου θὰ ἦτο ἀδικοιολόγητος ἢ μὴ ἐξασφάλις τῆς καλλιέργειας τῶν γονίμων ἐκτάσεων ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν ὑπερφιάλων ἀξιώσεων τῶν ἀπεργῶν.

Πράγματι ἡ ὀλότης σχεδὸν τῶν καλλιεργητῶν ἐκτιμήσασα προσηκόντως τὰ ὑπὲρ ταύτης ληφθέντα μέτρα ἔλυσε μὲν τὴν ἀπεργίαν καὶ ἐπεδόθη εἰς καλλιεργητικὰς ἀσχολίας μετὰ ζήλου, ἐπετευχθείσης οὕτω τῆς ὁμαλῆς καλλιέργειας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν γαιῶν τῆς Κωπαΐδος.

Ἄτυχῶς μικρὰ μερὶς ἐκ τούτων ἐμπνευσμένη *ἀπὸ πρόσωπα ἐπιδιώκοντα ξένους πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ τὰ συμφέροντα τῶν καλλιεργητῶν σκοποῦς* δὲν ἠκολούθησε τὴν πλειονότητα ἀλλ' ἐπέμενεν ἀδικοιολογήτως εἰς τὴν ἀπεργίαν προβάλλουσα νέας ἐκάστοτε ἀξιώσεις. Εἰς τὰς ἀξιώσεις ταύτας προφανῶς δὲν ἐδικαιοῦτο ἡ Κυβέρνησις καὶ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐνδώσῃ. Ἀλλὰ δὲν ἐδικαιοῦτο ἐπίσης νὰ παρεμποδίσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς Ἑταιρείας καὶ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ μείνουν ἀκαλλιεργηταὶ αἱ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τούτους ἀνήκουσαι γαῖαι τοῦ Κωπαϊδικοῦ πεδίου.

Ἀντιθέτως ἐκρίθη σκόπιμον καὶ ἐπιβεβλημένον ὅπως ὑποὐποχρεωθῇ ἡ Ἑταιρεία τὰς γαῖας ταύτας, συμποσομένας εἰς 25—30.000 στρέμματα, νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ ἄλλων καλλιεργητῶν ἢ καλλιεργήσῃ αὕτη δι' ἰδίων τῆς μέσων.

Ὄντως αἱ ἐν λόγῳ γαῖαι διετέθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἐν μέρει ὑπὸ νέων καλλιεργητῶν κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑποβληθείσης εἰς ἐκτάκτους δαπάνας πρὸς ὀργάνωσιν τοσοῦτον ἐκτεταμένης αὐτοκαλλιέργειας διὰ τῆς χρησιμοποίησεως δαπανηρῶν μηχανημάτων.

Ἠλίξτε μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τάξιν εἰς τὰ πράγματα τῆς Κωπαΐδος, ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τῆς προσωρινῆς συμφωνίας θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ ὀριστικὴ λύσις τοῦ ζητήματος εἰς ἣν ἀπέβλεψε πάντοτε ἡ τε Κυβέρνησις καὶ τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄτυχῶς ἡ παρεμβολὴ τῶν τελευταίων περιστατικῶν δὲν ἐπέτρεψαν τὴν πρόοδον τῶν ἀρξαμένων διαπραγματεύσεων κατὰ τὸ μεσολεβῆσαν βραχὺ χρονικὸν διάστημα.

Ἐν τούτοις καὶ ὑπὸ τὰς δυσχερεῖς ταύτας συνθήκας δὲν

ἔπαυσεν ἐκδηλούμενον ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν καλλιερ-
γητῶν τῆς Κωπαίδος. Καὶ τοῦτο διότι διὰ νέας ἐπεμβάσεως τοῦ
Ἑπουργείου, τοῦτο ἐπέτυχε τὴν παράτασιν τῆς προσωρινῆς
συμφωνίας τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ κατὰ τὸ τρέχον ὑπὸ
τοὺς αὐτοὺς εὐνοϊκοὺς διὰ τοὺς καλλιεργητὰς ὅρους, καὶ ἐξη-
σφάλισεν οὕτω καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τοῦτο τὴν ὁμαλὴν καλ-
λιέργειαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν γαιῶν, ἐνέτεινε δὲ ἐκ παραλλήλου
τὰς προσπάθειάς διὰ τὴν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τελειωτικὴν
ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΚΤΗΜΟΝΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

Ἀπαλλοτριώσεις ἀγροκτημάτων καὶ ἐκδίκασις αὐτῶν.

Ἡ ὑπηρεσία Ἐποικισμοῦ συνεχίζουσα τὸ ἔργον τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ τὰ κύρια αὐτοῦ σημεῖα ἔδει νὰ τερματισθῇ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 119 τοῦ Συντάγματος ὀριζομένης πενταετοῦς προθεσμίας ἐνέτεινε κατὰ τὴν τελευταίαν χρονικὴν περίοδον τὰς προσπάθειάς της ὅπως τὸ ἔργον τοῦτο ἀγθῇ εἰς αἴσιον πέρας ἐντὸς τῆς συνταγματικῆς ταύτης προθεσμίας.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς δὲ ταύτης ἐργαζομένη ἐφθάσε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ νῦν Κυβερνήσεις, νὰ κηρύξῃ ἀπαλλοτριωτέα ἅπαντα σχεδὸν τὰ μὴ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1928 κηρυχθέντα ὡς ὑποκείμενα εἰς ἀπαλλοτριώσιν πρὸς ἀποκατάστασιν γηγενῶν καὶ προσφύγων ἀγροκτήματα (τοιαῦτα ἐκηρύχθησαν 87 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1931). Σύντονος δὲ κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως μέχρι τῆς ἐκπνεύσεως τῆς Συνταγματικῆς προθεσμίας κηρυχθῶν ἀπαλλοτριωτέα καὶ τὰ ὀλιγαριθμώτατα ἀγροκτήματα, ὧν ἡ μέχρι σήμερον ἀπαλλοτριώσεις δὲν ἐπραγματοποιήθη εἴτε λόγῳ ἀμφιβολιῶν περὶ τὴν ὕπαρξιν δικαιουμένων εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ἀποκαταστάσεως, εἴτε κυρίως διότι παρείχοντο βάσιμοι ἐλπίδες περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ συμφερωτέρου μέτρου τῆς ἐκουσίας ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν μεταβιβάσεως τῶν κτημάτων τούτων εἰς τοὺς κατὰ τὸν ἀγροτικὸν Νόμον δικαιουμένους ἀποκαταστάσεως εἰς ταῦτα.

Ἐκ παραλλήλου δὲ πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο ἐβάδισε καὶ τὸ ἔργον τῆς ἐντὸς τῆς ρηθείσης προθεσμίας ἐκδικάσεως ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν ἀπαλλοτριώσεων πάντων τῶν κηρυχθέντων ἀπαλλοτριωτέων καὶ μὴ ἐκδικασθέντων εἰσέτι ἀγροκτημάτων. Ἡ σημειωθείσα δὲ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην προσπάθεια ἐπέφερε κατὰ τὰ συγκεντρωθέντα στοιχεῖα τὸ παρ' αὐτῆς προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα τῆς ἐκδικάσεως ἐντὸς μὲν τῆς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰουλίου τοῦ 1928 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου τοῦ 1931 χρονικῆς περιόδου 594 ἀγροκτημάτων, τῆς προπαρασκευῆς δὲ ἀπάσης τῆς ἐργασίας πρὸς ἐκδίκασιν ἐντὸς τοῦ πενταετοῦς συνταγματικοῦ ὁρίου καὶ τῶν μὴ ἐκδικασθέντων εἰσέτι 331 ἀγροκτημάτων ἔναντι τῶν κηρυχθέντων ἐν συνόλῳ ἀπαλλοτριωτέων 1616 τοιούτων.

Ἀνάλογοι πρὸς τὰς ἀνωτέρω κατεβλήθησαν, ἰδίᾳ κατὰ τὴν

τελευταίαν τριετίαν, προσπλάθειαι μεθ' ἱκανῶν ἀποτελεσμάτων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου προβλεπομένων μέτρων πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν Συνεταιρισμῶν Ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων ἀπὸ τὰ γεωργικὰ μέλη των καὶ ἐγγραφῶν εἰς τοὺς κλήρους τούτων ἑτέρων ἀκτημόνων παρεχόντων μεγαλύτερα ἐχέγγυα περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων πρὸς οὓς ἀποβλέπει ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσεις.

Τοῦ μέτρου δὲ τούτου ἡ συνεχιζομένη συστηματικὴ ἐφαρμογὴ ἐπιφέρει σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν παραδειγματισμὸν τῶν κληρούχων, ἐξ οὗ σπουδαία παρατηρεῖται ὠθησις τούτων πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κλήρου των πρὸς πρόληψιν τῆς ἐκ τούτου διαγραφῆς των.

Ἡ αὐτὴ προσπάθεια ἠκολουθήθη κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1928 χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τῆς Ε.Α.Π. πρὸς ἀγροτικὴν τῶν προσφύγων ἀποκατάστασιν διὰ τῆς ἐξευρέσεως καὶ παραχωρήσεως τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τοῦτο ἀγροκτημάτων καὶ διὰ τὴν αὐτοτελῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἀποκατάστασιν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν εἰς τὴν Παλαιὰν καὶ τὴν Νέαν Ἑλλάδα ὡς καὶ διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ε.Α.Π. μετὰ τὴν κατὰ τέλη τοῦ ἔτους 1930 διάλυσιν τῶν ὑπηρεσιῶν ταύτης.

Ἄλλ' ἡ κυριώτερα συμβουλή κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸς ὀλοκληρωτικὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ προσφύγων εἶναι ἡ ἐν ἀμέσῳ ἐπιφῆ καὶ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν τεχνικῶν τοῦ Ὑπουργείου ὑπηρεσιῶν δοθεῖσα σοβαρωτάτη προώθησις εἰς τὰς ἐργασίας τῆς διανομῆς τῶν ἀπαλλοτριωθέντων ἀγροκτημάτων καὶ τῆς οὕτω προσδέσεως τῶν καλλιεργητῶν πρὸς συγκεκριμένον τμῆμα τῆς γῆς, γεγονός, ὅπερ ἔχει τὴν αὐτὴν, ἂν ὄχι πολὺ σπουδαιότεραν σημασίαν πρὸς τὸ μέτρον τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τούτων ἀπαραιτήτων γαιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ἀγροτικοῦ Νόμου συγκομισθεῖσα πείρᾳ κατέδειξεν, ὅτι ὁ Νόμος οὗτος ἔδει πρὸς σκοπιωτέραν τοῦ ἐφαρμογὴν νὰ τροποποιηθῆ καὶ νὰ συμπληρωθῆ εἰς πολλὰ του σημεῖα, εἰσηγήσει τῆς ὑπηρεσίας Ἐποικισμοῦ κατηρτίσθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ ἐδημοσιεύθη ὁ νεαρὸς Νόμος 5496 ὅστις συνεπλήρωσε τὰς κειμένας διατάξεις τοῦ Ἀγροτικοῦ Νόμου. Μεταξὺ τῶν διατάξεων τούτων πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει ἡ διάταξις ἡ προβλέπουσα περὶ μεταστάσεως τῶν κληρούχων μελῶν τῶν Συνεταιρισμῶν ἀπὸ τῆς τρόπον τινὰ ὑφισταμένης καταστάσεως σὺνιδιοκτησίας ὅλων τῶν μελῶν ἐπὶ τῆς ἀπαλλοτριωθείσης ὑπὲρ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἐκτάσεως.

εις την κατάστασιν τῆς ἀτομικῆς ἐπὶ τῶν κλήρων ἰδιοκτησίας, ἀμα τῇ ὑπὸ ἐνὸς ἐκάστου τούτων ἀποπληρώσει τοῦ ἀτομικοῦ των κλήρου.

Ἡ διάταξις αὕτη μέλλει νὰ ἀσκήσῃ ἀνυπολόγιστον ψυχολογικὴν ἐπὶ τῶν κληρούχων ἐπίδρασιν καὶ νὰ παρορμήσῃ τούτους εἰς τὴν ἐντατικὴν τοῦ κλήρου των ἐκμετάλλευσιν, ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐπιτύχουν τὸ ταχύτερον τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἀναλογούσης εἰς τὸν κληρὸν των ἀποζημιώσεως καὶ τὴν συνεπείᾳ τούτων ἔξοδόν των ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς συνδιοκτησίας καὶ ἐκ τοῦ καθιερωμένου ὑπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου ἀλληλεγγύου τῶν Συνεταιρισμῶν πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἐπιδικασθείσης διὰ τὸ σύνολον τῶν γαιῶν τῶν Συνεταιρισμῶν ἀποζημιώσεως.

Ἐπίσης ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 43 εἰσάγει τὸ πρῶτον ἐν τῷ Κράτει τὴν κάτωθι ριζοσπαστικὴν καινοτομίαν.

Διὰ ταύτης ἀπαγορεύεται ἡ ἀπαλλοτριώσεις διὰ πράξεων ἐν ζωῇ, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν νομῆν, κυριότητα, ἢ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ κτημάτων τῶν ἀποκατασταθέντων γεωργῶν, μέχρι 20 στρεμμάτων ἀσκεπῶν γαιῶν, 5 στρεμμάτων φυτειῶν καὶ 2 στρεμμάτων καπνοχωρῶν.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης *ἀσφαλίζονται ὀριστικῶς οἱ ἀποκατασταθέντες* καὶ οὕτως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ γίνωσι οὕτω καὶ αὐθις ἀκτήμονες.

Ἐν Παλαιᾷ Ἑλλάδι

Διαλυθείσης τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1930 ἀπασαί αι ὑπηρεσίαι αὐτῆς ὑπῆχθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας συσταθείσης προσωρινῶς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίας.

Ἀπὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 1931 ἡ μὲν ἀρμοδιότης τῆς ἀστικῆς στεγᾶσεως τῶν προσφύγων περιῆλθεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας μετὰ πάντων τῶν ἀστικῶν συνοικισμῶν, ἡ δὲ ἀρμοδιότης τῆς ἀγροτικῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν περιῆλθεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ὑπαχθεῖσα εἰς τὸ εἰδικὸν Τμῆμα τῆς Ὑπηρεσίας Ἐποικισμοῦ.

Τέλος τὸ τμῆμα Εἰσπράξεων Χρεῶν Προσφύγων ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1931 ὑπῆχθη ὀριστικῶς εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τοῦ χρηματικοῦ ὑπολοίπου ὅπερ κατέλειπεν ἡ διαλυθεῖσα Ἐπιτροπὴ Ἀποκαταστάσεων Προσφύγων ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἐν συνόλῳ Δρ. 17.000.000 ἐξ ὧν 9.000.000 διετεθήσαν διὰ τὴν ἀγροτικὴν στεγᾶσιν ἐν Πα-

λαιᾷ Ἑλλάσι, 2.000.000 Δρχ. διὰ τὴν ὑδρευσιν, 300.000 διὰ τὴν κατασκευὴν γεφύρας ἐπὶ τοῦ Ἄσωπου, 3.000.000 διὰ τὴν κτηματογράφησιν Μακεδονίας—Θράκης καὶ 2.700.000 δι' Ἀγροτικὴν στέγασιν Μακεδονίας.

Ἡ διανομὴ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐγένετο ὡς ἑξῆς :

Ἀγροτικὴ στέγασις.

1) Διὰ τὴν ἀνάγεσιν ἀγροτικῶν οἰκημάτων ἐν Μυτιλήνῃ	Δρχ.	3 000 000
2) Ὅμοίως διὰ τὴν Ν. Ἀρτάκην Εὐβοίας	»	800 000
3) Ὅμοίως διὰ τὸ Ἄργος	»	750 000
4) Διὰ τὸν Συν. Ἀβέρωφ Λαρίσης	»	940 000
5) Διὰ τὴν ἀνάγεσιν ἀγροτικῶν οἰκημάτων ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης καὶ Ρεθύμνῃ	»	425 000
6) Διὰ τὸν Συν. Παλαιᾶς Φωκαίας Ἀττικῆς	»	440 000
7) Διὰ τὸν Συν. Νέας Σελευκείας Παραμυθιάς	»	100 000
8) Διὰ τὸν Συν. Κάτω Σουλίου Μαραθῶνος	»	1 100 000
9) Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Συν. Νέων Παλατίων (Σκάλας Ὠρωποῦ Ἀττικῆς)	»	176 000
10) Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Συν. Κεπεκλήσιᾶς (Ἀττικῆς)	»	79 000
11) Διὰ τὴν συμπλήρωσιν Συν. Ράχης-Λεβαδιάς	»	42 000
12) Διὰ τὸν Συν/σμὸν Ἁγίου Νικολάου Βάρης Ἀττικῆς	»	80 000
13) Διὰ τὸν Συν/σμὸν Γαστούνης	»	120 000
14) » » » Λάππα Ἠλείας	»	17 000
15) » » » Σκάλας Ὠρωποῦ	»	117 964
16) » » » Βόλου Χατζῆ Ὁμέρ καὶ Μπεκῆδες	»	185 000
	Δρχ.	<u>8 471 964</u>

Ἔργα Ὑδρεύσεως.

1) Διὰ τὸν Συν. Ν. Ἀλικαρνασσοῦ Ἡρακλείου (Κρήτης)	Δρχ.	400 000
2) Διὰ τὸν Συν. Σιμυρούλας Πρεβέξης	»	100 000
3) » » » Ν. Μπάφρας (Ἰωαννίνων)	»	25 000
4) » » » Ν. Κίου	»	90 000
5) Δι' ἐκχωμάτωσιν 30 στρ. Παμβώτιδος	»	66 900
6) Διὰ τὸν Συν. Νέας Περάμου Ἀττικῆς	»	450 000

7)	»	»	»	Νέων Παλατίων Ἀττικῆς	»	205 000
8)	Διὰ	τὸν	Ἀστ.	Συν. Ἄνδρου	»	65 000
9)	»	»	Συν.	Μεγάλης Βούσης Φθιώτιδος	»	42 000
10)	»	τὴν	Κοινότητα	Κυθήρων	»	45 000
11)	»	τὸν	Συν.	Γλύφας (Ἡλείας)	»	30 000
12)	»	»	»	Κυλλήνης (Ἡλείας)	»	35 000
13)	»	»	»	Βελστίνου	»	20 000
14)	»	»	»	Ἁγίου Νικολάου Βονίτσης Πρεβέζης	»	24 000
						Δοχ. 1 597.900

Λί ὑπολειπόμεναι πιστώσεις θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ καὶ συμπλήρωσιν καὶ ἄλλων ἀγροτικῶν Συνοικισμῶν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα συνετελέσθη ἡ ἀποπεράτωσις τῶν ὑπ' ἀνέγερσιν παραδοθέντων ὑπὸ τῆς Ε.Α.Ε. Ἀγροτικῶν Συνοικισμῶν Γιάννουλης-Λαρίσης, Σκάλας Λουτρῶν, Μυτιλήνης καὶ Συνοικισμοῦ Λεχαινῶν.

Διαπιστωθέντος ὅτι σοβαραὶ ἀτέλειαι ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀγροτικὴν στέγασιν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων Λήμνου, σύντονος ἐστράφη ἡ προσοχὴ τῆς ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἀτελειῶν τούτων, περιόδευσαντος τὴν νῆσον ἐπὶ τούτου τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τοῦ Πόλιτικοῦ Γραφείου μετὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν.

Περατουμένης τῆς διαταχθείσης μελέτης ὑπὸ Γεωπόνου περὶ τῆς ἐποικιστικῆς καταστάσεως τῆς νήσου καὶ τῶν ἐπιβαλλομένων συμπληρώσεων θὰ ληφθῶσιν ἀνυπερθέτως καὶ ἀμέσως ἅπαντα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐλήφθησαν διὰ τινὰς Συνοικισμοὺς μέτρα βελτιώσεως ὡς π.χ. αὔξεις τοῦ ἀνεπαρκοῦς κλήρου κ.λ.π. ἐνεκρίθη ἤδη ἡ ὀριστικὴ ἐγκατάστασις 32 προσφυγικῶν κτηνοτροφικῶν οἰκογενειῶν παραχωρηθέντος εἰς ἐκάστην κλήρου 100—300 στρεμμάτων βοσκῆς.

Ἐκ παραλλήλου ἡ προσοχὴ τῆς ὑπηρεσίας ἐστράφη ἀπὸ τινος χρόνου διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐν Κρήτῃ ἐγκατεστημένων προσφυγικῶν οἰκογενειῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἡρακλείου ἐνθα ἡ ἐγκατάστασις παρουσίασε πλείστας ἀνωμαλίας.

Ἐλήφθησαν μέτρα ἀμέσου ἀποστολῆς Γεωπόνων καὶ Τοπογραφικῶν Συνεργειῶν ὡς καὶ σύστασις Ἐπιτροπῆς ἣτις θὰ ἐπιλύσῃ ἐπὶ τόπου καὶ ὀριστικῶς τὰς ὑφισταμένας ἐν Κρήτῃ κτηματικὰς διαφορὰς μεταξύ Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τῆς διαδεχθείσης τὴν τέως Ἐπιτροπῆν τῆς Ἀποκαταστάσεως ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ μεταβάσα ἐπὶ τόπου προῆλθεν εἰς ἀποφάσεις γενομένας ἀποδεκτὰς καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας καὶ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἱκανοποιοῦνται πλήρως τὰ αἰτήματα τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου Κρήτης. Ἦδη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐργάζονται ἐν Κρήτῃ δύο τοπογραφικὰ συνεργεῖα καὶ προσεγγῶς πρόκειται ν' ἀποσταλῶσι καὶ ἕτερα. Ἐπίσης ἔχουν ἀποσταλῆ προ πολλοῦ καὶ 3 γεωπόνοι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ διετάχθησαν τὰ ἐν Κρήτῃ συνεργεῖα Ἐρεῦνης τῆς Ἀνταλλαγῆς, ὅπως τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γεν. Διοικήσεως διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Ἐ.Α.Π. ἡ Γεν. Δ/σις Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας—Θράκης, παρέμεινεν ὡς ὑπηρεσία τῆς Γεν. Δ/σεως Ἀποκαταστάσεως διαδεχθεῖσα τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἐ.Α.Π. ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ καὶ διαλυθεῖσα κατὰ Μάϊον τοῦ 1931.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1931, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει τῆς κυρώσεως τοῦ τότε ἐν σχεδίῳ Νόμου περὶ συστάσεως Γεν. Διευθύνσεως Γεωργίας καὶ Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας ὁ κ. Δομέστιχος κατόπιν Ὑπουργικῆς διαταγῆς, μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἀνέλαβε τὴν Δ/σιν τῆς Γεν. Δ/σεως Γεωργίας καὶ Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας—Θράκης, εἰς ἣν ὑπήχθησαν ὄλαι αἱ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ γεωργικαί, κτηνιατρικαὶ κλπ. ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀνέλαβε πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τὴν συνέχισιν τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἔργου τῆς τέως Ἐ.Α.Π. καὶ εἰδικῶς τὴν συνέχισιν τῆς κτηματογραφήσεως τῶν ἐκεῖ γαιῶν τῆς Ἐ.Α.Π. καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν δημοσίων ὁδῶν Δράμας—Ὀρενίτης, Ζυρνόβου, Μπορόβου.

Εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐτέθησαν ἐκ τῶν ὑπολοίπων τῆς τέως Ἐ.Α.Π. τὰ ἑξῆς ποσά.

1) Διὰ τὴν κτηματογράφησιν	Δρχ.	27 000 000
2) Διὰ στέγασιν (Μακεδονία)	»	31 430 393
3) Διὰ στέγασιν (Θράκη)	»	11.000 000
4) Δι' ὕδρευσιν (Μακεδονία)	»	6.000 000
5) » » (Θράκη)	»	3 000.000
6) Δι' ἀποξήρανσιν ἔλους Ν. Καρβάλης	»	1.000 000
	»	<u>79.430 393</u>

Εἰς τὰς ἐν λόγῳ πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διατεθέντα ἀνωτέρω ποσά ἐκ Δρχ. 3 000.000 — διὰ κτηματογράφησιν Μακεδονίας—Θράκης καὶ Δρχ. 2.700 000, δι' ἀγροτικὴν στέγασιν ἐν Μακεδονίᾳ.

ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΙΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΘΕΝΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΥΤΩΝ

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐποικιστικοῦ ἔργου τῆς Κυβερνήσεως ἐντατικὴ ὄντως κατεβλήθη προσπάθεια ὑπὸ τῆς τοπογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων γεωργῶν ὡς καὶ τῶν ἀγροτικῶν συνοικισμῶν αὐτῶν ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ διὰ τὴν ὀριστικὴν διανομὴν τῶν κλήρων.

Οὕτως ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1925 ηὐξήθησαν τὰ Τοπογραφικὰ συνεργεῖα ἀπὸ 81 ὅσαν ἦσαν τῷ 1928, εἰς 91 τῷ 1929, εἰς 155 τῷ 1930 καὶ 168 τῷ 1931.

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι πᾶσαι αἱ καταμετρήσεις αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀγροτικῆς ἀποκαταστάσεως ἐπερατώθησαν.

Αἱ ἀποτυπώθεισαι ἐκτάσεις ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1928 μέχρι τέλους τοῦ 1931 ἀνέρχονται εἰς 15.000.000 στρέμματα, τὸ δὲ μεγαλύτερον μέρος ἀφορᾷ κυρίως τὴν Μακεδονίαν ἣτις εὐρίσκειτο ἐν καθυστερήσει περισσότερον τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἐπὶ πλέον κατηρτίσθησαν τὰ ὀριστικὰ διαγράμματα 50 ἀγροτικῶν Συνοικισμῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος διὰ τὴν μελέτην τῆς διανομῆς τῶν γηπέδων καὶ τὴν ὀρυμοτομίαν αὐτῶν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω διάστημα ὀριστικαὶ διανομαὶ ἔλαβον μεγάλην ἀνάπτυξιν.

Ἐν ᾧ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 1928 εἶχον διανεμηθῆ ἔν ὄλῳ 59 ἀγροκτῆματα ἐκτάσεως 886.000 στρεμμάτων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρι σήμερον διενεμήθησαν ἐκτάσεις 10.000.000 στρεμμάτων περίπου καὶ ἐπὶ πλέον διενεμήθησαν τὰ γήπεδα 50 ἀγροτικῶν συνοικισμῶν γενομένης καὶ τῆς ὀρυμοτομίας αὐτῶν.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1932 ἤρξατο μὲ ἐντασιν ἡ ἐργασία τῶν Τοπογραφικῶν Συνεργεῖων πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Τοπογραφικοῦ ἔργου, ἀναμενομένων βασίμως θετικῶν ἀποτελεσμάτων.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

**ΑΡΔΕΥΣΕΙΣ, ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΠΑΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ,
ΥΔΡΕΥΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ, ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ**

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΡΔΕΥΣΕΙΣ, ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ,
ΥΔΡΕΥΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ, ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ

Σκοπὸς τῆς ιδρύσεως Δ)σεως Τεχνικῶν Ἔργων Υπουργείου Γεωργίας

Μέρος τοῦ προγράμματος τῆς Γεωργικῆς πολιτικῆς τῆς νῦν Κυβερνήσεως ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας σύστασις τῆς Δ)σεως Τεχνικῶν Ἔργων μετὰ τὴν εἰδικὴν ἐντολὴν ὅπως μελετήσῃ καὶ ἐκτελέσῃ ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων. Ἡ ἐφαρμογὴ προγράμματος ἀρτίου ἀγροτικῶν βελτιώσεων, καθ' ὃ συνισταμένη ἐξ ὑδρολογικῶν, γεωργικῶν, δασολογικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν μελετῶν ἦτο ἐπιβεβλημένον ὅπως ἔχει τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς μόνον ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας ἐν τῷ ὁποίῳ στεγάζονται πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ ὑπηρεσίαι αἵτινες εἶναι ἐντεταλμέναι μετὰ τὴν μελέτην τῆς βελτιώσεως τῶν ἀγροτικῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας.

Φύσις τῶν πρὸς μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν ἔργων. Ὁ σκοπὸς τῶν ἔργων ἅτινα ἡ Δ. Τ. Ε. Υ. Γ. ἀνέλαβεν ὅπως μελετήσῃ καὶ ἐκτελέσῃ εἶναι πολλαπλοῦς ἤτοι ἀρδεύσεις, ἀποξηράνσεις, ἀντιπλημμυρικά, ὑδρεύσεις ἀγροτικά, διευθετήσεις χειμάρρων κ. λ. π.

Τὰ ἔργα ταῦτα δυνάμενα νὰ ἀποκληθῶσι «*μικρὰ παραγωγικὰ ἔργα*» ἀφορῶσι τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀγροτικῆς βελτιώσεως, ἤτοι τὸ ὑδρολογικὸν τοιοῦτον, καὶ ἐπέρχονται ἀμέσως ἐπίκουρα εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμοὺς διότι εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, ἀπαιτοῦσι μικρὰς δαπάνας καὶ μικρὰν διάρκειαν ἐκτελέσεως, ἐπομένως μᾶλλον εὐεκτέλεστα, διαδοχικῶς δὲ θὰ χρησιμεύσουν τὸ ἐν ὧς ὑπόδειγμα τοῦ ἄλλου καὶ θὰ προαγάγουν ταχύτερον τὸ γεωργικὸν πνεῦμα.

Προπαρασκευαστικὴ ἐργασία τῆς Δ. Τ. Ε. Πρὸς τοιαύτας ὡς ἀνωτέρω κατευθύνσεις, κινήσεισα ἡ Δ. Τ. Ε. Υ. Γ. ἐπεδόθη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, διὰ τῆς ἐξευρέσεως καταλλήλου προσωπικοῦ καὶ τῆς ἐκπονήσεως τῶν νόμων λειτουργίας αὐτῆς.

Προσέβη ταχέως εἰς τὴν ταχείαν ἀναγνώρισιν ἐπὶ τόπου, τῶν ὑδραυλικῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπαίθρου Χώρας, ἀνέπτυξε καὶ ἐγνώρισεν εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμοὺς τὰ εὐεργετήματα τῆς συστάσεως Ἀναγκαστικῶν Συνεταιρισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων παρα-

γωγικών, ἴδρυσεν εἰς πλείστα μέρη τῆς Χώρας ὑδρολογικούς σταθμούς διὰ τὴν συλλογὴν τῶν πρώτων ἀπαραιτήτων στοιχείων διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν μελετῶν, καὶ συνῆψε σύμβασιν ἐκτελέσεως γεωτρήσεων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ὑδρολογικὴν ἔρευναν πολλῶν σημείων τῆς Χώρας δι' ἀρδευτικούς, ἀποξηραντικούς καὶ ἐρευνητικούς τοῦ ἐδάφους σκοπούς.

Ἐπὶ πλέον καθ' ὃ διαδεχθεῖσα ἡ ὑπηρεσία τῆς Δ. Τ. Ε. τὴν διαλυθεῖσαν τεχνικὴν τοιαύτην τῆς Ε. Α. Π. ἀνέλαβε τὴν συνέχισιν εἴτε τῆς ἐκτελέσεως εἴτε τῆς μελέτης πάντων τῶν ἔργων ἅτινα ἦσαν ἢ ἡμιτελῆ ἢ ἀμελέτητα εἰσέτι.

Ἀποτελέσματα ἐργασιῶν τῆς Δ. Τ. Ε. Ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐπομένοις ἀναγραφομένων ἐργασιῶν, ἀποδεικνύεται ἐναργῶς ἡ ὠφέλιμος δραῖσις τῆς Δ. Τ. Ε.

Ἡ ἀξία τῶν ἔργων καὶ μελετῶν εἰς ἃς ἀπεχοχολήθη ἔχουν ἔτι μείζονα βαρύτητα ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψει, ὅτι πρόκειται περὶ πολλῶν μικρῶν ἔργων, κατεσπαρμένων εἰς πλείστα σημεία τῆς Χώρας.

Ὁ θεσμὸς τῶν ἀναγκαστικῶν Συνεταιρισμῶν μεθ' ὅλης τῆς δυσχερείας ἃς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ συνήντησε, κατακτᾶ ἡσμέραι ἔδαφος, ἀφοῦ εἰς 66 ὄλους ἀνέρχονται οἱ ἴδρυσθέντες καὶ ὑπὸ ἴδρυσιν Συνεταιρισμοὶ ἐκ τῶν ὁποίων θὰ βελτιωθῶσι περὶ τὰ 424.000 στρέμματα ἀντὶ διαπάνης δραχ. 220.000.000 περίπου. Ἡ ἐναρξίς τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων πολλῶν ἐξ αὐτῶν δὲν ἀναμένῃ ἢ τὴν χρηματοδότησιν μόνον.

Πλείστα μικρὰ κοινωφελῆ ἔργα ὡς ἀρδεύσεις, ἀποξηράνσεις, ἀντιπλημμυρικά, ὑδρεύσεις, ὧν περιληπτικὴν εἰκόνα δίδομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις, ἄλλα μὲν ἐξετελέσθησαν ἄλλα εἶναι ὑπὸ ἐκτέλεσιν καὶ ἄλλα ἐμελετήθησαν. Ἡ συνολικὴ ἀξία αὐτῶν ἐνδεικνύεται εἰς τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα :

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιληφθεῖσα ἐντατικῶς ἡ Δ. Τ. Ε. ἀπὸ τῆς 24 Αὐγούστου καὶ τῆς ἐκτελέσεως προσωρινῶν ἔργων **ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ τῆς Θεσσαλίας**, ἔργων ἅτινα ἀποσκοποῦσι **τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποχετευτικῆς ἰκανότητος τοῦ ποταμοῦ**, καὶ συνεπῶς ἀνακούφισιν τῶν πεδινῶν ἐκτάσεων ἀπὸ τῶν πλημμυρῶν, ἠδυνήθη ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τούτων νὰ πραγματοποιήσῃ σημαντικὰ ἀποτελέσματα ὡς τοῦτο μαρτυροῦσι συγκριτικαὶ παρατηρήσεις ἐκ τῶν ῥαγδαίων βροχῶν τοῦ παρελθόντος χειμῶνος καὶ τῆς διαλύσεως τῶν χιόνων δι' ὧν πιστοποιεῖται **τριπλασιασμὸς τῆς ἀποχετευτικῆς ἰκανότητος τοῦ Πηνειοῦ** καὶ ἡ σωτηρία τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας.

Τὰ ἔργα ταῦτα συνεχιζόμενα μεθοδικῶς θέλουσι δώσῃ ἀποτελέσματα ἔτι σημαντικώτερα βραδύτερον, ὅταν συμπληρωθῇ ἢ

ἄλλοις τῶν ἔργων ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ πρόγραμμα τῆς μελέτης ταύτης.

Τὸ ἔργον τῆς Δ. Τ. Ε. ἀναγνωρίζεται πολλαχοῦ ἤδη, καὶ ἐνδεικτικῶς αὐτοῦ εἶναι ἡ πληθὺς τῶν αἰτήσεων αἰτινες ὑποβάλλονται αὐτῇ πρὸς σύστασιν Ἀναγκαστικῶν Συνεταιρισμῶν.

Εὐχῆς δὲ ἔργον θὰ ἦτο ὅπως ἡ χρηματοδότησις αὐτῶν ἦτις *λόγω τῆς γενικῆς οικονομικῆς κρίσεως δὲν ἐπραγματοποιήθη*, γίνῃ τὸ ταχύτερον δυνατὴ, ὅποτε τὰ «*μικρὰ παραγωγικὰ ἔργα*» θὰ ἀποδώσουν περισσότερον παρ' ὅτι ἐξ αὐτῶν προσδοκᾶται.

Συνοπτικὴν περίληψιν τῶν διαφόρων ἔργων ἅτινα ἀπησχόλησαν τὴν Δ.Τ.Ε. κατὰ κατηγορίαν αὐτῶν καὶ περιφέρειαν, δίδομεν κατωτέρω :

Α' Ἀναγκαστικοὶ Συνεταιρισμοί.

α) Ἰδρύθησαν ὀριστικῶς Ἀναγκαστικοὶ Συν/σμοὶ ἐν ὄλῳ 15.

ἦτοι Ἀρδευτικοὶ διὰ	97.536	στο.	ἄξια ἔργ.	Δρ.	13.900.000
Ἀρδευτ. καὶ Ἀποξηραντικοὶ	26.600	»	»	»	21.500.000
Ἀποξηραντικοὶ	31.824	»	»	»	33.000.000
Ἀντιπλημμυρικοὶ	7.956	»	»	»	1.400.000
	163.916	στο.			69.000.000

β' Ἀναγκαστικοὶ Συνεταιρισμοὶ ὑπὸ ἰδρυσιν :

Τοιοῦτοι συνεταιρισμοὶ ὧν ἄλλοι μὲν εὐρίσκονται εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης, δι' ἄλλους δὲ ὑπολείπονται αἱ νόμιμοι διατυλώσεις ἰδρύσεως αὐτῶν εἶνε 51.

ἦτοι Ἀρδευτικοὶ περὶ τὰ	190.000	στο.	ἄξια ἔργων	Δρ.	50.000.000
Ἀποξηραντικοὶ	70.000	»	»	»	80.000.000
Ἀντιπλημμυρικοὶ (Λεκάνη Πηνειοῦ)				»	20.000.000
ὀλικῆς δαπάνης				Δρ.	150.000.000

Β' Ἔργα Ἐκτελεσθέντα.

Ἐπὶ τῆς Δ/σεως Τεχνικῶν Ἔργων τοῦ Υπουργείου Γεωργίας.

Θεσσαλίας	Ἔκτασις	Ἄξια ἔργων
Ἀντιπλημμυρικὰ	Στο. 24.000	Δρχ. 1.900.000
Ἀποξηραντ. Ἀποστραγγ.	» 100.000	» 1.800.000
Ἡπείρου		
Ἀποξηραντ. Ἀποστραγγ.	» 10.650	» 131.000
Ἀρδευτικὰ	» 2.420	» 435.000
Υδροεῦσις	»	» 125.000

Στερεᾶς Ἑλλάδος

ᾠΑποξηραντ. ᾠΑποστραγγ.	»	4.000	»	180.000
ᾠΕπίβλεψις οἰκοδομ. ἔργων				5.950.000

Θράκης

ᾠΕπίβλεψις ἀγροτ. οἰκοδ.			»	660.000
ᾠΥδροεύσεις *			»	200.000

Μακεδονίας

ᾠΑρδευτικά	»	45.700	»	9.435.000
ᾠΕπίβλεψις ἀγροτ. οἰκοδ.			»	130.000
ᾠΥδροεύσεις			»	11.932.000

Κρήτης

ᾠΑποξηραντ. ᾠΑποστραγγ.	»	700	»	100.000
ᾠΕπίβλεψις οἰκοδ. ἔργων			»	300.000

ᾠΕπίβλεψις ἀγροτ. ὁδοποιίας				
		6		
	Χιλιόμε.			
Σύνολον ἔργων ἐκτελεσθέντων	Στρ.	187.470		
			Δρχ.	33.278.000

Γ' Ἔργα τῶν ὁποίων ἤρξατο ἤδη ἢ ἐκτέλεσις.

Θεσσαλίας

ᾠΑντιπλημ. Θεσσαλ. Πεδιάδος.	Στρ.		Δρχ.	18.100.000
--------------------------------------	------	--	------	------------

Θράκης

ᾠΑποξηραντ. ᾠΑποστραγγ.	»	1.300	»	1.100.000
ᾠΥδροεύσεις	»		»	3.000.000

Μακεδονίας

ᾠΑποξηραντ. καὶ ᾠΑποστρ.	»	6.000	»	4.250.000
ᾠΑρδευτικά	»	8.500	»	1.590.000
ᾠΥδροεύσεις			»	1.450.000
Σύνολον στρεμ		15.800	Δρχ.	26.490.000

Εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ ἔκτασις ἢ ἀφορῶσα τὴν Θεσσαλικὴν Πεδιάδα.

Δ' Ἔργα πλήρως μελετηθέντα καὶ τῶν ὁποίων ἐπισπεύδεται ἢ ἔναρξις τῆς ἐκτελέσεως.

Μακεδονίας	Ἔκτασις	Ἀξία ἔργων
1) ᾠΥδροεύσεις	Στρ. 121.805	Δρχ. 12.783.000
2) ᾠΑποξηραντικά	» 50.500	» 42.000.000
3) ᾠΥδροεύσεις		» 9.002.000

Ἡπείρου

1) Ἀρδεύσεις	»	800	»	650.000
2) Ἀποξηραντικά	»	28.000	»	9.500.000

Θεσσαλίας

1) Ἀντιπλημμυρικά	»	11.900	»	2.300.000
2) Ἀρδευτικά	»	200.000	»	120.000.000

Κρήτης

1) Ἀρδεύσεις	»	1.240	»	870.000
2) Ἀποξηραντικά	»	400	»	185.000
3) Ἀντιπλημμυρικά	»	—	»	850.000
6) Ὑδρεύσεις	»	—	»	1.760.000

Θράκης

1) Ὑδρεύσεις	»	—	»	500.000
2) Ἀποξηράνσεις, ἐξυγιάνσεις	»	—	»	350.000

Πελοποννήσου

1) Ἀρδεύσεις	»	2.400	»	340.000
2) Ἀποξηραντικά	»	4.000	»	6.100.000

Στερεᾶς Ἑλλάδος

1) Ἀρδεύσεις	»	2.400	»	350.000
2) Ἀποξηραντικά	»	9.700	»	19.500.000
		<u>433.045</u>	»	<u>227.040.000</u>

Εἴ Ἔργα ὑπὸ μελέτην.

Μακεδονίας

1) Ἀρδεύσεις	»	58.100		
2) Ἀποξηραντικά	»	18.500		

Θεσσαλίας

1) Ἀποξηραντικά	»	6.000		
2) Ἀντιπλημμυρικά	»	6.000		
3) Ἀρδευτικά	»	3.000		
4) Ἀποστραγγιστικά	»	50.000		

Θράκης

1) Ἀρδεύσεις	»	1.000		
2) Ἀποξηραντικά	»	10.000		
3) Ὑδρεύσεις	»	—		

Ἡπείρου

1) Ἀποξηραντικά	»	10.000		
---------------------------	---	--------	--	--

Κρήτης

1) Ἀποξηραντικά	»	600		
---------------------------	---	-----	--	--

Πελοποννήσου

1) Ἀρδεύσεις	»	41.900
Στερεᾶς Ἑλλάδος		
1) Ἀρδεύσεις	»	6.464
2) Ἀποξηραντικά	»	6.000
3) Ἀντιπλημμυρικά	»	4.000
Σύνολον ἔργων ὑπὸ μελέτην .		<u>219.564</u>

Ἀνακεφαλαίωσις.

1) Ἔργα ἐκτελεσθέντα. 2) Ὑπὸ ἐκτέλεσιν. 3) Πλήρως μελετηθέντα. (Δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ ὑπὸ μελέτην ἔργα).

1) Ἀρδεύσεις	Στρ.	385.165	Λογ.	146.453.000
2) Ἀποξηραντικά, ἀποστραγγ.	»	215.250	»	82.196.000
3) Ἀντιπλημμ.	»	35.900	»	23.150.000
4) Ὑδρεύσεις	»	—	»	27.969.000
5) Ἀγροτ. Οἰκοδ.	»	—	»	7.040.000
Σύνολον Στρ.		<u>636.315</u>	Λογ.	<u>286.808.000</u>

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς δὲν περιλαμβάνονται ἢ εἰς στρέμματα ἕκτασις τῶν ἔργων τῆς Θεσσαλικῆς Πεδιάδος.

6) Γεωτρήσεις. Ἐγένοντο μέχρι τοῦδε 29 ἐν ὄλῳ γεωτρήσεις ἐκ τῶν ὁποίων α) δι' ἀρδευτικούς σκοποὺς . . . 15
β) δι' ἀποξηραντικούς σκοποὺς . . . 6
γ) δι' ὑδρεύσεις 3
δ) ἐρευνητικοῦ χαρακτῆρος . . . 5

Ἐκτελοῦνται νῦν μία γεώτρησης ἐρευνητικοῦ χαρακτῆρος, δύο ὑδρεύσεως καὶ ὀκτὼ ἀρδεύσεως.

Ἡ ἀξία τῶν ὡς ἄνω γεωτρήσεων ἀνέρχεται εἰς Λογ. 3.000000 (τρὶα ἑκατομμύρια).

Τὸ συνολικὸν βάθος τῶν κατατεθεισῶν γεωτρήσεων ἀνέρχεται εἰς μέτρα 2.268.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω γεωτρήσεων ἐπέτυχον κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ δι' ἀρδευτικούς σκοποὺς γενόμεναι εἰς Ν. Ἀγγιάλον, Ἀγ. Παράσκειν, Ζευγολατιό, Κουτσοπόδι, Καμάριον ἐν ᾧ αἱ δι' ἀποξηραντικούς σκοποὺς γενόμεναι ἔδωκαν ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα. Τοῦτο ὁμῶς δὲν σημαίνει ἀποτυχίαν αὐτῶν, διότι αἱ γεωτρήσεις αὗται ἔχουσι ἐρευνητικὸν ὑδρολογικὸν χαρακτῆρα. Διὰ ζητήματα λίαν σοβαρά, ὡς τὸ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἐλῶν ὄροπέδιου Ἀρχαδίας, κατετόπισαν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς λύσεως τοῦ ὡς ἄνω θέματος.

Ὑδρολογικαὶ Μελέται. Διὰ τὴν συλλογὴν τῶν διὰ τὰς μελέτας ἀναγκασιούτων ὑδρολογικῶν στοιχείων, ιδρύθησαν περὶ τοὺς 86 ὑδρολ. Σταθμοί.

Ἡ ἴδρυσις τῶν ὡς ἄνω Σταθμῶν ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν ἡμῶν ὡς κάτωθι.

- α) Διὰ προμήθειαν καὶ ἐγκατάστασιν 100.000
- β) Διὰ λειτουργίαν ἐτησίως 120.000

Πρόγραμμα μελλοντικῆς ἐργασίας.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἀμέσου μελλοντικῆς ἐργασίας τῆς Δ/σεως Τεχνικῶν Ἔργων περιλαμβάνει τὰ κάτωθι.

α) Ἐκτέλεσιν πάντων τῶν ἔργων ἅτινα ἤδη ἐμελετήθησαν καὶ ἐφ' ὅσον χρηματοδοτηθῶσι ταῦτα.

β) Συμπλήρωσιν τῶν μὴ περατωθεισῶν μελετῶν καὶ συνέχισις νέων τοιούτων ἐφ' ὅσον ἢ ἐκτέλεσις ἔργων ἠθελεῖ μᾶς ἐπιτρέψῃ τοῦτο.

γ) Μελέτας διευθετήσεως χειμάρρων.

δ) Συνέχισιν γεωτρήσεων καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν, κατὰ προτίμησιν δι' ἀρδευτικῶν τοιούτων.

ε) Συμπλήρωσιν Ὑδρολογικοῦ δικτύου εἰς ἅ σημεῖα προβλεπόμενα αἱ παραγωγικώτεροι μελέται.

στ) Ἐναρξίν καταρτισμοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἐγγείων βελτιώσεων διὰ «μικρῶν παραγωγικῶν ἔργων», περιεκτικοῦ πάντων τῶν στοιχείων ἐκείνων, ὑδρολογικῶν, γεωργικῶν κλπ. καὶ πλουτοπαραγωγικῶν, ἐκάστης περιφερείας τῆς Χώρας, δι' ὧν νὰ δοθῇ πλήρης εἰκὼν τῆς ἐκτάσεως δαπάνης καὶ ἀξίας τῶν μικρῶν παραγωγικῶν ἔργων ἅτινα δεόν νὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰς ἅπασαν τὴν Χώραν, διὰ τὸ δυνατόν μελλοντικῆς ἐφαρμογῆς ἐνιαίου προγράμματος ἀκτελέσεως αὐτῶν.

ζ) Ἐκδοσις διατάγματος κανονίζοντος τὸν τρόπον ἐκτέλεσεως ἔργων βελτιώσεων.

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

ΜΕΤΡΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Διὰ τῶν Νόμων 4173/1929 καὶ 4687/1930 καὶ 5263/1931 «περὶ δασικοῦ κώδικος» ἐλήφθη μέριμνα ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν προσαρμογὴν τῆς Νομοθεσίας πρὸς τὸ νεωτεριστικὸν φιλελεύθερον πνεῦμα τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑπαρχόντων δασῶν τῆς χώρας καὶ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῶν ὅχι μόνον ἐφ' ὅλων τῶν ἀπολύτως δασικῶν ἐδαφῶν ἀλλὰ καὶ ὅπου ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐνδείκνυται τοῦτο.

Δημόσια Δάση.

1. — Ἐξορυθμίσθη ἡ διαχείρισις τῶν δημοσίων δασῶν καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πρωτίστως νὰ πληροῦνται αἱ ἀνάγκαι τῶν κατοίκων ὀλοκλήρου τῆς ἀγροτικῆς ὑπαίθρου εἰς καύσιμον ὕλην, ἄσβεστον καὶ χρήσιμον ξυλείαν δι' ἀτομικοὺς καὶ μικροεπαγγελματικοὺς σκοποὺς, μόνον δὲ τὰ τυχόν περισσεύματα νὰ διατίθενται εἰς τὸ ἐμπόριον, τῆς ὑπηρεσίας ἐχούσης ὑπ' ὄψει, ὅτι οὕτω θὰ συντελέσῃ ν' ἀνακουφίσῃ τὸν ἀγρότην οὕτως ὥστε ν' ἀγαπήσῃ οὕτως τὸ δάσος καὶ νὰ γίνῃ ὁ μοναδικὸς φύλαξ τούτου.

2. — Ἐλήφθη μέριμνα ὅπως τὰ ἀπομεμακρυσμένα ἐκ τῶν κέντρων καταναλώσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνίας δάση ἅτινα οὐδόλως ἐξεμεταλλεύοντο, πρὸς μεγίστην βλάβην τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, παραχωρηθῶν διὰ πολυετῶν συμβάσεων πρὸς παραγωγὴν μεγάλων ποσῶν ξυλείας, ξυλανθράκων καὶ καυσοξύλων, ἐξέυρεσιν ἐργασίας εἰς αὐτὰ χιλιάδων ἐργατῶν καὶ κατασκευὴν δικτύου ὁδῶν εἰς αὐτά, δαπάναις τῶν ἀναλαβουσῶν τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐταιριῶν.

3. — Παρεχωρήθη εἰς ἀρκετοὺς Συν/σιμοὺς ὑλοτόμων τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως δασῶν ἄνευ δημοπρασίας καὶ ἄνευ τῶν προβλεπομένων ἐγγυήσεων διὰ τοὺς ἐκμεταλλευομένους τὰ δημόσια δάση, ἐπὶ καταβολῇ μόνον τοῦ μισθώματος ἐπιτευχθείσης διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἐνισχύσεως τῆς Συνεταιρικῆς ἰδέας ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἐξυρέσεως ἐργασίας τῶν μελῶν τῶν Συνεταιρισμῶν τούτων δι' ἴδιον λογαρισμὸν.

4. — Ἐλήφθη μέριμνα καὶ ἀπηλλάγη παντὸς φόρου καὶ μισθώματος ἢ ξυλεία ἢ χρησιμοποιοιμένη διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ ἐπισκευὴν οἰκιῶν καὶ ἀποθηκῶν τῶν παθόντων ἐκ σεισμοῦ, πυρκαϊᾶς, πλημμύρας, ὡς καὶ τῶν ἀπόρων κατοίκων συνοικισμῶν μὲ πληθυ-

σμόν κάτω τῶν 3.500. ψυχῶν, ἡ ξυλεία ἢ χρησιμοποιοιμένη διὰ κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν κοινωφελῶν ἔργων, διὰ τὴν κατασκευὴν εἰδῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν λειτουργίαν σχολείων διὰ τὴν ἐπισκευὴν πλοίων παθόντων ἐκ ναυαγίου ὡς καὶ ἡ καύσιμος ὕλη ἢ χρησιμοποιοιμένη διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὑπαιθρίων κεραμοποιείων καὶ πλινθοποιείων, ἀγγειοπλαστείων, ἐλαιοτριβείων, τυροκομείων, ἀρτοκλιβάνων, ἀμβύκων, ἐγκαταστάσεων ἀποστάξεως οὐσιῶν πρὸς παραγωγὴν αἰθερίων ἐλαίων, βυρσοδεφείων, καὶ λοιπῶν ὁμοίας φύσεως ἐγκαταστάσεων.

5. — Ἐθεσπίσθη ἢ εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας παραχώρησις Δημοσίων Δασῶν ἅτινα ὑπέρκεινται χωρίων ἢ συνοικισμῶν καὶ παρεχωρήθησαν ἤδη δάση ἐκτάσεως 10.000 στρεμμάτων.

6. — Ἀφέθη μεγαλυτέρα ἐλευθερία εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἰδιωτικῶν δασῶν, τοῦ Κράτους περιοριζομένου μόνον εἰς τὴν ἄσκησιν ἀπλῆς ἐποπτείας. Ἀνεγνωρίσθησαν ἐπίσης τὰ ἐπὶ δασῶν δικαιώματα τούτων ὡς βοσκῆς, ξυλεύσεως, ρητινοκαλλιέργειας καὶ παρεχωρήθη εἰς τούτους τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν δασῶν τούτων ἄνευ δημοπρασίας.

7. — Ἐχορηγήθη πλήρης ἐλευθερία διὰ τὴν ὑλοτομίαν δένδρων φυομένων ὄχι μόνον ἐντὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοιούτων, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ χαρακτηρισθῶσιν, ὅτι μόνον κτηνοτροφικῶς θὰ ἦσαν ἐκμεταλλεύσιμοι.

8. — Ἐθεσπίσθη ἢ ἀναγνώρισις ὡς Κοινοτικῶν μέχρις ἐκτάσεως 15.000 στρεμμάτων τῶν δασῶν ἐκείνων ἐφ' ὧν οἱ κάτοικοι ἐκπαλαι ἤσκουν τὸ δικαίωμα τοῦ ξυλεύεσθαι.

Οὕτω παρεχωρήθησαν εἰς Κοινότητας περὶ τὰ 750.000 στρέμματα.

Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῶν Δασῶν. — Ὁροθεσία καὶ Χαρτογράφησις τῶν Δημοσίων ὁδῶν.

Ἐθεσπίσθη καὶ ἤρχισεν ἤδη τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς δασικῆς περιουσίας τοῦ Κράτους δι' ἀποτελεσματισμοῦ καὶ τάχειας ἐκδικάσεως τῶν παρουσιαζομένων ἀμφιβολιῶν καὶ εἶτα ὁροθέτησεως τῶν δημοσίων δασῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλίζονται ἀπολύτως αἱ δασικαὶ κτήσεις τοῦ Δημοσίου ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς πληθυσμοὺς καὶ νὰ ἐπιλύωνται διεκδικήσεις ἢ ἀμφισβητήσεις παλαιόθεν ἐκκρεμεῖς. Μετὰ τὴν ὁροθέτησιν συντάσσεται χάρτης λεπτομερῆς τοῦ δάσους περιβεβλημένος μάλιστα καὶ ἰσχὺν κτηματολογίου, ἀποτελῶν, δηλαδή ἀκλόνητον ἔρεισμα ἀποδεικτικὸν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ Δημοσίου. Οἱ χάρται οὗτοι συντάσσονται

ὑπὸ δασολόγων ειδικευθέντων ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἢ καὶ τυχόντων καὶ διπλώματος Τοπογρ. Μηχανικοῦ τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν δασῶν προτίθεται παρερχομένης τῆς παγκοσμίου οικονομικῆς κρίσεως νὰ ἐνισχύσῃ τὸ εἰς τεχνικὰς ὑπηρεσίας ἀσχολούμενον δασικὸν προσωπικόν, διότι τοῦτο δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὸν ὄγκον τῶν σημερινῶν ἀπαιτήσεων καὶ σήμερον ἀναγκάζεται νὰ καταφεύγῃ εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς χαρτογραφίσεως τῶν δημοσίων δασῶν.

Δασικὴ ὁδοποιΐα.

Ἐδόθη νέα κατεύθυνσις διὰ τὴν μελέτην, χάραξιν καὶ κατασκευὴν δασικῶν ὁδῶν, δι' ὧν καταλλήλως χαρασσομένων ἐξυπηρετοῦνται καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῆς ὑπαίθρου. Αἱ ὁδοὶ αὗται εἴτε χαρασσονται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὰ δάση ἢ ἐνδιαφερομένων νομικῶν προσώπων ἢ γίνονται συνεργασίᾳ Κράτους καὶ αὐτῶν, ἢ τέλος ὅταν πρόκειται περὶ γενικωτέρου τινὸς ἔργου συνιστῶνται εἰδικὰ Ταμεῖα δασικῆς ὁδοποιΐας. Οὕτως ἔχομεν, ἐν Ἀρκαδίᾳ τὸ Ταμεῖον Δασικῆς ὁδοῦ Δαδιάς — Στερμνίτσης, δι' ἧς ὄχι μόνον τὸ δάσος ἀλλὰ καὶ οἱ περίοικοι πληθυσμοὶ ἐξυπηρετοῦνται καὶ ἀνοίγεται μία ἀρτηρία πρὸς Γορτυνίαν, προσιτὴ καὶ ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἐν Παρνασσίδι τὸ Ταμεῖον δασικῆς ὁδοῦ ἀπὸ χιλ. 38.500 τῆς ἐθν. ὁδοῦ Ἰτέας—Μπράλλου μέχρι Χάνι Ζαγγανᾶ κλπ. Καὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ἡ δασικὴ ὑπηρεσία παρερχομένης τῆς κρίσεως σκέπτεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν κατασκευὴν τῶν δασικῶν ὁδῶν ἐξ ὧν πολλαπλᾶ μὲν ὠφελήματα θέλουσιν ἐπέλθει εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὄρεινῶν περιοχῶν, πρὸ παντὸς ὅμως θέλει καταστῆ εὐχερῆς ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν εἰς τοὺς ὄρεινούς ὄγκους παρουσιαζομένων δασῶν καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν παραγωγὴν ἐν ᾧ σήμερον μένουσιν ἀνεκμετάλλευστα, λόγῳ ἐλλείψεως συγκοινωνίας.

Ἐπιστημονικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν.

Ἐσυστηματοποιήθη ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δημοσίων δασῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατηρτίσθησαν δασοτεχνικὰ συνεργεῖα ἅτινα ἀποτελοῦντι ἀπὸ ἐπιστήμονας Δασολόγους—Δασάρχας ὑπὸ τὴν Ἐποπτείαν Ἐπιθεωρητῶν Δασῶν.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928 καὶ ἐντεῦθεν τὰ δασοτεχνικὰ ταῦτα συνεργεῖα ἠσχολήθησαν μὲ τὴν μελέτην τῶν κυριωτέρων δημοσίων δασικῶν συμπλεγμάτων τῆς Χώρας, ἅτινα κυρίως ἀπαντῶντα εἰς τὰς Νέας Χώρας καὶ δὴ τὴν μελέτην τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν

παραμεθορίων δημοσίων δασῶν λόγω τῆς σημασίας τούτων ἀπὸ πολλαπλῆς ἀπόψεως. Οὕτως ἐμελετήθημεν τὰ δασικὰ συμπλέγματα τῶν περιφερειῶν Νιγρίτης, Σερρών, Σιδηροκάστρου, Δράμας, Πραβίου, Καβάλλας, Νέστου, Ξάνθης, Ἀρδέας, Ἐδέσσης καὶ Τμήμα τῆς περιφέρειας Κατερίνης.

Διευθέτησις χειμάρρων εἰς τὴν ὄρεινὴν περιοχὴν.

Ἐλήφθη μέριμνα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαραιτήτων τεχνικῶν καὶ ἀναδασωτικῶν ἔργων εἰς τὰς λεκάνας συγκεντρώσεως τῶν χειμάρρων πρὸς διευθέτησιν αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο συνεπληρώθη τὸ ἀρμόδιον τμήμα τῆς Δ)σεως Δασῶν διὰ τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ ἐξ ἐπιστημόνων δασολόγων καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τοῦ π. ἔτους ἐκτελούμεναι τοιαῦται ἐργασίαι, ὡς ἡ διευθέτησιν τοῦ χειμάρρου Κανδύλας—Ξηρομέρου καὶ τμημάτων τοῦ Παμίσου (Χαράδρου καὶ Τσάκωνας) τῆς Μεσσηνίας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῶν εἰδικῶν ὑδραυλικῶν Ταμείων μετὰ τάσεις ἐπεκτάσεως τῆς ἐργασίας ἐφ' ὀλοκλήρῳ τῶν λεκανῶν ἀπορροῆς τῶν τελευταίων χειμάρρων.

Συνετάγη μελέτη διευθετήσεως τοῦ χειμάρρου Ραψίστης (Ἡλείου), ἥδη δὲ ἀποσκοπεῖται ἡ μελέτη τῆς διευθετήσεως τοῦ χειμάρρου Νιδίου (Λευκάδος) Ξηριά (Ἰστιαίας) καὶ τῶν παρὰ τὴν πόλιν τῶν Σερρῶν χειμάρρων.

Καθωρίσθη ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, καὶ τῆς Δ)σεως Τεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, ἡ ἀρμοδιότης ἐκάστης ὑπηρεσίας οὕτως ὥστε αἱ μὲν τεχνικαὶ αὐταὶ ὑπηρεσίαι θὰ ἀσχολῶνται εἰς τὴν ῥύθμισιν τῆς ῥοῆς τῶν χειμάρρων εἰς τὰς πεδιάδας, ἐν ᾧ ἡ ὑπηρεσία τῶν δασῶν, θ' ἀσχολῆται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικρῶν τεχνικῶν ἔργων, τὴν στερέωσιν τῶν ἔδαφῶν καὶ τὴν ἀναδάσωσιν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ὄρεινῆς λεκάνης τῶν χειμάρρων.

Δασικὰ κτίρια

Ἐθεσπίσθη ἡ ἀνέγερσις δασικῶν φυλακείων εἰς τὰ μᾶλλον ἀπομακρυσμένα δασικὰ συμπλέγματα καὶ παραλίας ὡς καὶ ἀποκέντρους τόπους συγκεντρώσεων δασικῶν προϊόντων ἵνα οὕτως ὁ ἐξωτερικὸς δασικὸς ὑπάλληλος εὐρίσκεται πάντα ἐκεῖ, ὅπου τὸ καθήκον του τὸν καλεῖ.

Οὕτως οἰκοδομήθησαν ἢ ἠγοράσθησαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Γεν. Διοικήσεων καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων ἔργων τὰ κάτωθι φυλακεῖα.

- 1) Δασοφυλακείον Σταυροῦ καὶ Ρεντίνης Μαγκαδᾶ.
- 2) Φυλάκειον Δασυλλίου Ἐσχατοβούνιου Πατρῶν.
- 3) Δασοφυλακείον καὶ ὑπόγειος Πλάστιγξ εἰς Ἐλευσίνα.
- 4) Δασοφυλακείον εἰς Πάρανέστιον.
- 5) Δασικὸν περίπτερον εἰς Δασύλλιον Καστελλίου Θηβῶν.
- 6) Δασοφυλακείον εἰς Χάνι Πανοπούλου-Ἡλείας.
- 7) Δασορχεῖον εἰς Ξάνθην.
- 8) Δασοφυλακείον εἰς Πεντάλοφον Θράκης
- 9) Δασονομεῖον εἰς Ν. Ὀρεστιάδα »
- 10) Δασοφυλακείον εἰς Δαδίαν »
- 11) » » Στροφήν »
- 12) » » Κύρκην »
- 13) » » Αἰσύμην »
- 14) » » Πάτερον »
- 15) » » Κοτύλην »
- 16) » » Σούσου-Γιουνούς »

Προστασίαι δασῶν

1) Ἀπηλλάγησαν πάσης φορολογίας καὶ ἐξηρέθησαν ἀπὸ πάσης ἐπεμβάσεως τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας τὰ μεμονωμένα καὶ ἀραιῶς φυόμενα δένδρα ἐντὸς γεωργικῶς καλλιεργουμένων ἰδιωτικῶν ἐκτάσεων ἢ ἀγροτικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἢ ἔκτασις δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 στρέμματα. Ἐπίσης τὰ ἐντὸς αὐλῶν, κήπων, ἐλαιῶνων καὶ ἀμπέλων φυόμενα δασικὰ δένδρα ὡς καὶ αἱ ὀμπελοὶ, οἱ θάμνοι τῶν βοσκοτόπων κ.λ.π.

2) Ἐθεσπίσθη ἡ διαχώρισις τῶν ἐκμεταλλευσίμων δασῶν ἀπὸ τῶν βοσκοτόπων καὶ τῶν δενδροκομικῶς ἢ ἀγροτικῶς δυναμένων νὰ καλλιεργηθῶσιν ἐκτάσεων ἵνα διὰ τοῦ μέτρου τούτου δοθῇ τέρμα εἰς τὴν μεταξύ κτηνοτροφίας καὶ δασικῆς ὑπηρεσίας διαμάχην, συγχρόνως δὲ ἐθεσπίσθη ἡ παραχώρησις εἰς τὰς Κοινότητας καὶ τοὺς ἀκτήμονας ἀγρότας τῶν δυναμένων νὰ καλλιεργηθῶσι γεωργικῶς ἢ δενδροκομικῶς ἐκτάσεων. Οὕτω παρεχωρήθησαν εἰς ἰδιώτας ἐκτάσεις 30.000 περίπου στρεμμάτων πρὸς γεωργικὴν καὶ δενδροκομικὴν καλλιέργειαν.

3. Παρεσχέθησαν πλεῖσται διευκολύνσεις εἰς τοὺς ἰδιώτας τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ καλλιεργήσωσι γεωργικῶς ἢ δενδροκομικῶς ἐκτάσεις καλυπτομένας ὑπὸ πενιχρᾶς δασικῆς βλαστήσεως ἢ ὑδροχαροῦς τοιαύτης καὶ ὄχι μόνον διευκολύνσεις τεχνιτῆς φύσεως ἀλλὰ καὶ φορολογικῆς τοιαύτης, αἵτινες περιώρισαν τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς ἐκ τῶν τοιούτων ἐκτάσεων ἐξαγόμενα δασικὰ προϊόντα εἰς τὸ ἐλάχιστον.

4. Ἐθεσπίσθη διάταξις καθ' ἣν ἡ ἐξημέρωσις ἀγρίων δένδρων δύναται νὰ ἐνεργηθῇ δι' αὐτεπιστασίας καὶ ὑπὸ γεωργικῆς ὑπηρεσίας, ἡ διάταξις αὕτη θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν γεωργικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξημέρωσιν ἑκατομμυρίων ἀγρίων καρποφόρων δένδρων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας καὶ παροτρύνσεως τῶν χωρικῶν εἰς τὴν τοιαύτην ἐξημέρωσιν, ἣτις θὰ συντελέσῃ καὶ εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν κατοίκων εἰς τὰ δάση καὶ τοὺς περὶ τὰ δάση συνοικισμοὺς καὶ τέλος ἐλήφθησαν ῥιζικά τινα μέτρα διὰ τὴν πρᾶστασίαν τῶν δασῶν κατὰ τῶν πυρκαϊῶν καὶ ἐτροποποιήθησαν αἱ διαδικασίαι τῆς παραγωγῆς δασικῶν ἐκτάσεων καταλλήλων πρὸς γεωργικὴν καλλιέργειαν οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐπιβράδυνσις εἰς τὴν παραγωγῆσιν τούτων.

Ἄναδασώσεις

Ἐξετελέσθησαν κατὰ τὴν λήξασαν τετραετίαν τεχνηταὶ ἀναδασώσεις ἐπὶ συνολικῆς ἐκτάσεως 6.000 περίπου στρεμμάτων.

Ἡ ὑπηρεσία ἀναπτύσσει κατ' ἔτος εἰς τὰ ἰδρυθέντα Κρατικὰ φυτώρια πλεόν τῶν 5.000.000 διαφόρων δασικῶν καὶ καλλωπιστικῶν δενδρυλλίων, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰς τεχνητὰς ἀναδασώσεις γυμνῶν ἐκτάσεων καὶ δημιουργίαν δασυλλίων, πάρκων καὶ δενδροστοιχιῶν εἰς τὰς διαφόρους πόλεις καὶ χωρία. Διεργουθίσθησαν καὶ ἐξωραίσθησαν (διάνοιξις ὁδῶν, ἀραιώσεις, κατασκευὴ καθισμάτων κλπ.) διάφορα δασύλλια ὡς τὸ Δασύλλιον τῶν φυλακῶν τοῦ Σωκράτους ἐν Ἀθήναις, Ἐσχατοβουνίου ἐν Πάτραις, Κολωνακίου ἐν Θήβαις κλπ. καὶ ἐτέθησαν ταῦτα εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ.

Ἐπετεύχθη κατὰ τὴν λήξασαν διετίαν συμπλήρωσις τῶν μονίμων δασικῶν φυτωρίων τοῦ Κράτους ἰδρυθέντων τοιούτων, πλὴν τῶν ὑπαρχόντων καὶ εἰς τὰς πόλεις Ἀγρίνιον, Βόλον, Θεσσαλονίκην, Ἰωάννινα, Καλάμας, Λαμίαν, Λεβάδειαν, Πρέβεζαν, Σῦρον καὶ Χανιά. Τοιοῦτοτρόπως κατέστη ἤδη δυνατὸν νὰ παράγονται ἐκ τῶν κρατικῶν φυτωρίων καὶ ἐκ τῶν τοιούτων τῶν συντηρουμένων παρὰ διαφόρων Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Φιλοδασικῶν Σωματείων ποσότητες δενδρυλλίων δυνάμεναι νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὴν ὁσημέραι καταπληκτικῶς αὐξάνουσαν ζήτησιν αὐτῶν, κατόπιν μάλιστα καὶ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Νόμου 5263]1931 καθ' ἣν τὰ εἰς τὰ δημόσια δασικὰ φυτώρια ἀναπτυσσόμενα φυτὰ ὡς καὶ οἱ σπόροι δασικῶν δένδρων παρέχονται δωρεάν.

Τὸ ἔτος 1929 κατηρτίσθη πληρεστέρα καὶ πλεόν συγχρο-

σμενη Νομοθεσία περί θήρας διὰ τῆς ὁποίας ἀπεσκοπήθη κυρίως ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐνδημικῶν θηρευμάτων, διὰ τῆς κατὰ χῶρον καὶ χρόνον ἀπαγορεύσεως ἢ καταδίωξις τῆς λαθροθήρας καὶ ἡ ἐξαφάνισις ἢ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐπιζημιῶν εἰς τὴν θήραν, γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν πτηνῶν καὶ ζώων. Ἰδρύθησαν μόνιμα καταφύγια διὰ τὰ θηρεύματα, ἀπηγορεύθησαν κατὰ περιτροπὴν σημαντικαὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ κατ' ἔκτασιν τοποθεσίαι ἢ ἰδιωτικὰ κτήματα πρὸς ἐπιτυχέστερον ἐντὸς αὐτῶν πολλαπλασιασμὸν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν θηρευμάτων, μετεφέρθησαν πρὸς ἐγκλιματισμὸν διάφορα εἶδη ἰδίᾳ δὲ δορκάδες εἰς διάφορα μέρη τῆς χώρας χωρὶς νὰ παροραθῇ ἢ παρὰ τῷ Λαῷ καὶ τῇ κυνηγετικῇ τάξει ἀνάπτυξις θηρευτικῆς συνειδήσεως, τοῦτέστιν ἀγάπης καὶ συναινέσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν, τῆς ὁποίας οἱ ἀγλαοὶ καρποὶ παρὰ τὸ ὀλίγον τοῦ χρόνου δὲν ἤρρησαν νὰ ἀναφανῶσι. Διότι ἐπετεύχθη: Ἡ μείωσις τῆς λαθροθήρας. Ἡ αὔξισις τῶν ἐνδημικῶν θηρευμάτων. Ἡ αὔξισις τῶν ἐκ τῆς θήρας ἐσόδων ἀνελθόντων τῶν μὲν ἀμέσων εἰς (10) δέκα ἑκατομ. δραχ. ἀντὶ τῶν (6) ἕξ προϋπολογισθέντων, τῶν δὲ ἐμμέσων ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἕξ αὐτῶν κρεάτων, δερμάτων κλπ. ἐκ στατιστικῆς καταρτισθείσης κατὰ τὸ δυνατόν πλήρους, εἰς πλεόν τῶν πενήκοντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΔΙΔΥΘΥΝΣΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ἀποζημίωσις τῶν ἀστών ἀνταλλαξίμων

Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1928 ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀστών ὁμογενῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων ἤγγιξε πλέον εἰς τὸ τέρας της.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ Κυβέρνησις ἐπελήφθη μετ' ἐξαιρετικῆς ὄλως ἐπιμελείας τοῦ ἔργου τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων τούτων.

Οὕτως ἤρχισε καταρτίζουσα τὸ Α' φύλλον συμπληρωματικοῦ Μητρώου ἀστών ὅπερ περιέλαβε 31,089 δικαιούχους. Κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἐγένετο ἔναρξις πληρωμῆς αὐτοῦ καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους ἐπληρώθη τοῦτο ὁλοκληρωτικῶς καταβληθέντος εἰς τοὺς δικαιούχους τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 446.850.000 εἰς ὁμολογίας καὶ μετρητά.

Πρὶν ἢ τερματισθῇ ἡ πληρωμὴ τοῦ Α' φύλλου ἤρχισεν ὁ καταρτισμὸς τοῦ Β' φύλλου συμπληρωματικοῦ Μητρώου Ἀστών δικαιούχων εἰς ὃ κατεχωρήθησαν μέχρι τῆς στιγμῆς 33.200 περίπου δικαιούχοι, θὰ καταχωρηθοῦν δὲ ἀκόμη περὶ τοὺς 100.

Καὶ τοῦ Μητρώου αὐτοῦ ἤρχισεν ἤδη ἡ πληρωμὴ ἣτις καὶ συνεχίζεται, ὑπολογιζομένου κατὰ προσέγγισιν ἀκριβῆ ὅτι θὰ καταβληθοῦν δι' αὐτοὺς τοὺς δικαιούχους ἐν συνόλῳ δραχμαὶ 400.000.000.

Οὕτω τὸ σύνολον τῶν εἰς τοὺς ἀστοὺς δικαιούχους ἀνταλλαξίμους καταβληθέντων ἐναντι ἀποζημιώσεων διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐγκαταλειφθεῖσαν περιουσίαν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1928 μέχρι σήμερον θὰ ὑπερβῇ τὰ 900.000.000 δραχμῶν εἰς ὁμολογίας καὶ μετρητά.

Ἀποζημίωσις ἀνταλλαξίμων συνταξιούχων Δημοσίων ὑπαλλήλων.

Συνεχίζουσα τὴν μέριμναν αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν ἀνταλλαξίμων ἐπραγματοποίησε τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ αὐτῶν συνταξιούχων καὶ Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Οὕτως ἐκδικασθεισῶν πλέον τῶν 900 αἰτήσεων τῶν δικαιούχων ἐξεδόθησαν 500 περίπου ἐπιδικαστικαὶ ἀποφάσεις εἰς ἰσαρίθμους δικαιούχους εἰς οὓς κατεβλήθη τὸ ποσὸν τῶν 8.000.000 δραχμῶν εἰς ὁμολογίας.

Ἐκδικασίαι ἐμπροθέσμων δηλώσεων

Αἱ ἀπὸ ἐτῶν ἀπομένουσαι ἀνεκδίκαστοι ἐμπροθέσμοι περιουσιακαὶ δηλώσεις κατέστη δυνατόν νὰ ἐκδικασθῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἐκδοθεισῶν 5.000 περίπου ἀποφάσεων. Ἐπίσης προωθήθη ἐπαρκῶς τὸ ἔργον τῆς ἐκδικάσεως τῶν τε ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων προσφυγῶν κατὰ τῶν πρωτοβαθμίων ἀποφάσεων τῶν Ἐκτιμητικῶν Ἐπιτροπῶν.

Τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐπηκολούθησεν ἀκριβῆς καὶ λεπτολόγος ἔλεγχος μεγίστου ἀριθμοῦ πρωτοβαθμίων καὶ δευτεροβαθμίων ἀποφάσεων ἐφ' ὧν ἐπιθανολογεῖτο καταφανῆς ὑπερβολικότης τῶν ἐκτιμηθέντων ποσῶν ἢ ὑπῆρχον λόγοι καθιστῶντες προσβλητὴν τὴν ἀπόφασιν, ἐπηκολούθησε δὲ σύντονος ἡ λήψις τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων διὰ τὴν μὴ πληρωμὴν τῶν ἐλαττωματικῶν τούτων ἀποφάσεων.

Ἐιδικὴ Ἐπιτροπὴ συνεστήθη διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν περιουσιακῶν δηλώσεων τῶν ὁμογενῶν ἀνταλλαξίμων, αἵτινες ἀνεφέροντο εἰς ἀποζημίωσιν μεταλλείων. Αἱ παλαιότερον ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις, αἱ ἀφορῶσαι μεταλλεῖα ἐτέθησαν ὑπὸ ἔλεγχον. Κάθε προσπάθεια κατεβλήθη ἐν τῇ ἀποζημιώσει τῶν ἀστῶν προσφύγων, ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ὄγκῳ τούτου ἔργον ἀχθῆ εἰς πέρας, ἐξασφαλισθῆ δὲ συγχρόνως τόσον ἡ ἀπονομὴ τοῦ δικαίου εἰς τοὺς ἰδιώτας δικαιούχους ὅσον καὶ ἡ προστασία τῶν καλῶς ἐννοουμένων συμφερόντων τοῦ Δημοσίου.

Ἀποζημίωσις τῶν ἀγροτῶν προσφύγων

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀγροτικῶς ἐγκατεστημένων ὁμογενῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων ἔλαβε σάρκα καὶ ὄστᾶ διὰ τοῦ *Νόμου 4745 τῆς 14ης Μαΐου 1930*.

Ἡ ἀποζημίωσις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ συμψηφισμοῦ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν δικαιούχων τούτων πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως χρέη των.

Παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀνταλλαγῆς συνεκεντρώθησαν 160.000 περίπου ἀγροτικαὶ ὑπεύθυνοι δηλώσεις, ἠρξάτο δὲ ἐγκαίρως ἡ συσχέτισις αὐτῶν πρὸς τὰς ἐκκρεμεῖς ἀπαιτήσεις ἐξ ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων.

Οὕτως ἐντὸς τοῦ 1930 κατηρτίσθησαν 100.000 πλήρεις φάκελλοι, συνετάχθη δὲ καὶ παρεδόθη εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τὸ Ἀ' Μητροῶν Ἀγροτῶν περιλαβὼν 80.077 δικαιούχους μὲ καταβλητέον ποσοστὸν αὐτοῖς 5.078.435 λιρῶν Τουρκίας ἧτοι ἐν συνόλῳ δραχμῶν 1.675.883.550.

Εὐθύς μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ὡς ἄνω Μητροῦ ἤρξατο ἡ σύνταξις τοῦ Β' Μητροῦ Ἀγροτῶν εἰς ὃ μέχρι τῆς στιγμῆς καταχωρήθησαν 27.000 πλήρεις φάκελλοι, συνεχιζομένου γοργῶς καὶ μετὰ προσοχῆς τοῦ ἔργου τῆς συμπληρώσεως καὶ τοῦ Μητροῦ τούτου.

Ἐκ παραλλήλου τὴν ψήφισιν τοῦ Νόμου 4745 «περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀγροτικῶς ἐγκατεστημένους ὁμογενεῖς δικαιούχους» ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἐκκαθάρισις καὶ τακτοποίησις τῶν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀποκαστάσεως Προσφύγων ἢ τὸ Κράτος, χρεῶν ἐκάστου δικαιούχου καὶ οὕτω πῶς συνετελέσθη πλήρως ὁ συμψηφισμὸς τῶν ἀιτήσεων τῶν δικαιούχων τῶν καταχωρημένων εἰς τὸ Α' Μητροῦ πρὸς τὰ χρέη του.

Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1930 ἤρχισε κανονικῶς ἡ πληρωμὴ τῶν πιστωτικῶν ὑπολοίπων εἰς τοὺς μετὰ τὸν συμψηφισμὸν ἔχοντας λαμβάνειν.

Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ σύνολον τῶν αἰτήσεων τῶν ἀγροτῶν δικαιούχων αἵτινες θὰ ἐξοφληθοῦν διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ καὶ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῶν, *θὰ ἀνέλθουν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.131.183.000.*

Ἄλλα μέτρα ὑπὲρ τῶν ἀγροτῶν δικαιούχων

Σειρὰ ὀλόκληρος μέτρων ἐλήφθη ὑπὸ τῆς παρουσίας Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἀνταλλαξίμων ἀγροτῶν προσφύγων ἀποσκοποῦσαι τὴν παροχὴν διευκολύνσεων, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν αὐτῶν καὶ τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν ἀνακούφισιν.

Οὕτως εἰς τὰ ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν ἀγροτῶν χρέη δὲν ὑπελογίσθησαν, διαγραφέντα τὰ ἔξοδα γενικῶν ἐγκαταστάσεων τῆς τῆς Ε. Α. Π. αἱ δαπάναι δι' ἔργα κοινῆς ὠφελείας κλπ. Ἀκόμη τὰ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν ἀπομένοντα χρέη τῶν ἀγροτῶν προσφύγων ἐλήφθη πρόνοια *ὅπως καταβληθοῦν τμηματικῶς ἐντὸς μιᾶς 15ετίας ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1931 μὲ τόκον μόνον 3ο/ο ἐτησίως.*

Ἐκτὸς τούτου οἱ ἀγρόται ὀφειλέται δικαιοῦνται πάντοτε βάσει τῶν μετὰ τῆς Ε. Α. Π. καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης συνομολογηθεισῶν συμβάσεων, νὰ καταβάλλουν τὰ χρέη των εἰς ὁμολογίας τῶν δανείων ἀνταλλαξίμων 3ο/ο καὶ 6ο/ο, τοῦ δανείου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ τοῦ δανείου Ἑλληνοβουλγαρικῆς μεταναστεύσεως, αἵτινες ὑπολογίζονται εἰς τὴν ὀνομαστικὴν των ἀξίαν. Ἀκόμη δὲ πρό τινος χρόνου κατόπιν τῆς πτώσεως τῆς

τιμῆς τῆς ἀγγλικῆς λίρας ἐλήφθη ἀπόφασις, ὅπως κατὰ τὰς καταβολὰς τῶν ἀγροτῶν ἡ λίρα Ἀγγλίας ὑπολογίζεται πάντοτε εἰς τὴν τιμὴν τῶν 375 δραχμῶν δημιουργουμένης οὕτω σοβαρωτάτης ὠφελείας ὑπὲρ αὐτῶν.

Τοιουτοτρόπως διαρκές, σοβαρώτατον καὶ θερμὸν ἐξεδηλώθη τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν ἀγροτῶν προσφύγων. Ἡ Κυβέρνησις δὲν παρέλειπεν οὐδὲν διὰ νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐξαιρετικούς αὐτοὺς παράγοντας τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἱκανοὺς εἰς τὸ νὰ ἀντεπεξέλθουν κατὰ τῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν ὡς ἐδημιούργησε τόσον ἡ ἐσωτερικὴ γεωργικὴ ὅσον καὶ ἡ παγκόσμιος κρίσις καὶ νὰ καταστοῦν σπουδαῖα στοιχεῖα τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας.

Ἐξακρίβωσις καὶ κατάληψις καταπατουμένων ὑπὸ τρίτων ἀνταλλαξίμων κτημάτων.

Ἡ προσπάθεια τῆς Διευθύνσεως Ἀνταλλαγῆς δὲν στρέφη μόνον πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀστῶν καὶ ἀγροτῶν ὁμογενῶν δικαιούχων ἀνταλλαξίμων.

Καὶ ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων λίαν ζωτικῶν τόσον διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ὅσον καὶ τῶν ἀνταλλαξίμων δικαιούχων, σοβαρωτάτη ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῆς ὑπηρεσίας Ἀνταλλαγῆς.

Τὰ ζητήματα ταῦτα ὑπῆρξαν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ παρακολούθησις τῆς διαχειρίσεως τῆς ἀνταλλαξίμου περιουσίας ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἔρευνα πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ κατάληψιν τῶν ἀυθαίρετως καταπατουμένων ὑπὸ τρίτων ἀνταλλαξίμων κτημάτων καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑπ' αὐτῆς διαχειριζομένης ἀνταλλαξίμου περιουσίας ἣτις ὡς γνωστὸν ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύησιν τῶν διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ἀστῶν προσφύγων ἐκδοθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τῇ συνεγγυήσει τοῦ Κράτους, ὁμολογιῶν.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν καταπατουμένων ἀνταλλαξίμων κτημάτων ἐγένετο δι' ἐπὶ τούτῳ συσταθέντων Συνεργείων Ἐρεῦνης.

Τὰ Συνεργεῖα ταῦτα συνεστήθησαν πράγματι κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1928, εὐθὺς ἀμέσως ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ηὔξηθη καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν παρεκολουθήθη μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας.

Τοιουτοτρόπως μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1934 ἐξηκριβώθησαν ὑπὸ τῶν Συνεργείων τούτων καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἢ εἰς τὸν Ἐποικισμὸν ἀνταλλάξιμα κτήματα ἀξίας ἐν συνόλῳ Δρχ. 821.648.630.

Ἡ σημασία τοῦ ἐπιτευχθέντος ἔργου ὑπὸ τῶν Συνεργείων Ἐρεῦνης ἐλπίζομεν ὅτι οὐδένα διαφεύγει.

Πρὸ τῆς συστάσεως αὐτῶν διευτυποῦτο ἐκ μέρους ἰδία τοῦ

προσφυγικού κόσμου τὸ παράπονον, ὅτι μέγα μέρος τῆς ἀνταλλαξιμοῦ περιουσίας εἶχε διαρρεύσει καὶ κατεπατεῖτο αὐθαιρέτως ὑπὸ διαφόρων.

Σήμερον δύναται τις νὰ εἴπῃ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ἀσήμαντα εἶναι τὰ κτήματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν περιήλθον ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Κράτους ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως ἢ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὅπως χρησιμεύσουν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἢ τὴν ἀπόζημίωσιν τῶν ὁμογενῶν δικαιούχων ἀνταλλαξιμῶν.

Ἄνωμαλοι δικαιοπραξίαι

Ἐνα ἀκόμη ἔργον σοβαρωτάτης κοινωνικῆς σημασίας, ὅπερ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1928 ἐρρυθμίσθη ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ἀνταλλαγῆς εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ἀνωμάτων δικαιοπραξιῶν τῶν Νέων Χωρῶν.

Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπετέλει ἀληθῆ πληγὴν διὰ τὰς Νέας Χώρας, ἀνατρέχει δὲ ἢ ὑπαρξῆς αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκκρεμότης του ἀπὸ τοῦ 1912. Πολλάκις ἐπεχειρήθη ἡ λύσις του προσκρούουσα εἰς τὰ θιγόμενα ἰδιωτικὰ συμφέροντα, χωρὶς ποτὲ νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ διακανονισμὸς αὐτοῦ.

Μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1929 ψηφισθέντος τοῦ Νόμου 4399 καὶ μεταγενεστέρως τῶν Νόμων 4724, καὶ 5221 τὸ ζήτημα τῶν ἀνωμάτων δικαιοπραξιῶν εὔρε τὴν λύσιν του.

Οὕτω κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐκυρώθησαν ἐν ὅλῳ εἰς τὰς Νέας Χώρας 1673 δικαιοπραξίαι ἐξ ὧν 230 ἐπὶ ἀστικῶν κτημάτων καὶ 1443 ἐπὶ ἀγροτικῶν τοιούτων ἀντιπροσωπευόντων δὲ ἐν συνόλῳ ἔκτασιν 12.589 δεκ. στρεμμάτων.

Συγχρόνως ἐτακτοποιήθη καὶ ἐνομιμοποιήθη ἡ κατάστασις ἐπὶ 2248 περιπτώσεων ἀνωμάλου κατοχῆς ἐπὶ γαιῶν ἀνταλλαξιμῶν ἀναγνωρισθέντος τοῦ δικαιώματος κυριότητος εἰς τοὺς κατόχους ἐπὶ καταβολῇ τιμῆματος ὅπερ περιήλθεν εἰς τὴν ἀνταλλάξιμον περιουσίαν, συμπληρωθέντος συγχρόνως τοῦ γεωργικοῦ κλήρου τῶν κατόχων γηγενῶν.

Παρὰ τὸ φαινομενικῶς ὀλιγάριθμον τῶν περιπτώσεων ἀνωμάτων δικαιοπραξιῶν καὶ κατοχῶν, διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὴν κτηματικὴν κατάστασιν τῶν Νέων Χωρῶν ὡς αὕτη ἐτέλει πρὸ τῆς κυρώσεως τῶν ὡς ἄνω ἀνωμάτων δικαιοπραξιῶν, εἶναι ἔκδηλος ἡ κοινωνικὴ σημασία ἣν ἔσχεν ἡ ῥύθμισις τοῦ πολυπλόκου καὶ ἀκανθώδους τούτου ζητήματος ὅπερ ἀπετέλει διαρκῆ ἀφορμὴν προστριβῶν μεταξὺ γηγενῶν καὶ ἐντοπίων ἀπειλήσασα πολλάκις κατὰ περιοχὰς καὶ αὐτὴν τὴν δημοσίαν τάξιν. *Ἦδη τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ὑφιστάμενον.*

Παρακολούθησις τῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς περὶ διαχειρίσεως Ἀνταλλαξίμου περιουσίας.

Τὸ ἔργον τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς ἀντάλλαξιμου περιουσίας ἣτις διετέθη διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τῶν ἀστῶν ἀνταλλαξιμῶν ἔχει ὡς γνωστὸν ἀνορθῆ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἣτις ἐκποιεῖ μεθοδικῶς τὰ ἀκίνητα ταῦτα καὶ ἐν τῷ μεταξύ τὰ συντηρεῖ καὶ τὰ ἐκμισθοῖ.

Ἡ Δοσις Ἀνταλλαγῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρακολούθησε μετὰ προσοχῆς τὴν ὅλην ἐργασίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἣτις δέον νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι ἐξαιρετικὴν ὄλως καταβάλλει ἐπιμέλειαν διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ὀγκῶδες καὶ σοβαρὸν τοῦτο ἔργον.

Παρὰ τὰς ἀντιξοοὺς οἰκονομικὰς συνθήκας τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ τὴν στενότητα τοῦ χρήματος, χάρις εἰς τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ληφθέντα εὐεργετικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν, ἡ ἐκποίησις τῶν ἀνταλλαξιμῶν κτημάτων ἀπέδωκε τὰ μᾶλλον δυνατὰ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν μισθωμάτων ἅτινα σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ηὔξηθησαν.

Οἱ κατωτέρω ἀριθμοὶ ἀποδεικνύουν κατὰ τρόπον ἀδιαφιλονείκητον ποία προσπάθεια κατεβλήθη ἀπὸ τοῦ 1928 καὶ ἐντεῦθεν διὰ τὴν ταχυτέραν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας ταύτης καὶ τὴν αὔξησιν τῶν προσόδων τῆς.

Οὕτως: ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαχειρίσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἦτοι ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1925 μέχρι τοῦ 1928 *ἐπωλήθησαν 5.538 κτήματα ἀξίας ἐπιτευχθείσης κατὰ τὴν πώλησιν Δρχ. 416.542,546.* — ἀντιθέτως ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1928 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1931 *ἐπωλήθησαν 19.201 κτήματα ἀξίας 1.090.184.456.*

Συγχρόνως ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1925 μέχρι τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1928 εἰσεπράχθησαν *ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας Δρχ. 210.683.349,* — ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1928 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1931 *εἰσεπράχθησαν Δρχ. 312.894.954,* — εἰς ὁμολογίας καὶ μετρητά.

Σημειωτέον ὅτι ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἐκποίησιν τῶν κτημάτων ἐλήφθησαν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα εἰς τρόπον ὥστε νὰ προστατευθοῦν κατ' αὐτὴν καὶ νὰ προτιμηθοῦν κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πώλησεως οἱ κάτοχοι τῶν κτημάτων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφευχθῆ ἡ δημιουργία κοινωνικῶν ζητημάτων ἐκ τῆς ἐνδεχομένης

ἀπομακρύνσεως τῶν ἐνοικιαστῶν κατόχων ὑπὸ τῶν νέων ἀγοραστῶν.

Εὐεργετικά ἐπίσης μέτρα ἐλήφθησαν κατὰ τὴν πώλησιν τῶν ἀγροτικῶν ἀκινήτων, ἅτινα διοικεῖ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὑπὲρ τῶν καλλιεργητῶν αὐτῶν ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἐν Μυτιλήνῃ, εἰς τρόπον ὥστε ὄχι μόνον νὰ προωθηθῇ ἡ ἐκποίησις ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ αὐτῆς μέρους ἀλλὰ νὰ συνδυασθῇ συγχρόνως αὕτη καὶ πρὸς ἐπίτευξιν κοινωνικῶν σκοπῶν ὡς εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων γεωργῶν καὶ καλλιεργητῶν.

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Αὗται ἦσαν αἱ γραμμαὶ ἐφ' ὧν ἐκινήθη εἰς ἐντατικὴν ἐργασίαν καὶ πολύμορφον δρασίην ἐπὶ μίαν σχεδὸν τετραετίαν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας

Τὰ ἐκ ταύτης ἀποτελέσματα ἄλλα μὲν ἐγένοντο ἤδη *οὐσιωδῶς αἰσθητὰ* εἰς τὸν τόπον, ἄλλων ἢ ἀποτελεσματικότης ἐπεβραδύνθη ὡς ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεώς των, ἀπαιτούσης πάροδον ἱκανοῦ χρόνου πρὸς ἀπόδοσιν θετικῶν ὠφελειῶν, ἄλλων δὲ ἢ ἀποτελεσματικότης ἐμειώθη ἢ δυστυχῶς καὶ ἐξηφανίσθη εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις, *ἀπὸ τὰς ἀμειλίκτους θεομηνίας τῆς τελευταίας τριετίας*, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων *ἣτις συγκλονίζει ἐκ βάθρων τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν τῆς Οἰκουμένης*.

Τὸ ὅτι εἰς τὸν σκληρὸν τοῦτον ἀγῶνα ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργικὴ Οἰκονομία, ἡ τόσον εὐπαθὴς ἕνεκα τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως *ἀντέσχε καὶ ἀντέχει, καίτοι πληγείσα τόσον βαθέως εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς δημιουργίας* της, οὐδεὶς καλῆς πίστεως συζητητῆς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν στοργικὴν καὶ σχεδὸν κλινικὴν παρακολούθησιν τῶν ἀναγκῶν της καὶ κυριώτατα εἰς τὴν ἰσχυροτάτην ψυχικὴν δύναμιν τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς πλουσιωτάτης αὐτῆς δεξαμενῆς ἠθικῶν, διὰ τὸν τόπον, δυνάμεων.

Ἡ παγκόσμιος ὅμως κρίσις μικρὸν κατὰ μικρὸν θὰ παρέλθῃ. Ἡ γῆ ἐξ ἄλλου οὐδέποτε ὡς γνωστὸν προδίδει συνεχῶς τοὺς ἐργάτας της.

Ἦρξεσε μικρὰ βελτίωσις τῆς παραγωγῆς τοῦ τρέχοντος ἔτους νὰ καταδείξῃ ἅπτὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενομένης γεωργικῆς προσπάθειας.

Εὐθύς ὡς καὶ οἱ γενικοὶ ὅροι τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας βελτιωθούν τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα θὰ καταδειχθούν κατὰ τρόπον ἀπόλυτον ὅσῳ καὶ καταπληκτικόν.

Οὐδεμία ἀπογοήτευσις ἄς ὑπάρξῃ, οὐδεμία λιγοψυχία.

Δὲν εἶναι μακρὰν ἢ στιγμὴ καθ' ἣν λαμπρὰ θ' ἀνατείλῃ ἡ αὐγὴ ἀρίστων διὰ τὴν γεωργίαν ἡμερῶν.

Δὲν εἶναι μακρὰν ἢ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ γενομένη ἐργασία θ' ἀποδώσῃ τοὺς καρπούς της, οἵτινες ἐν τῷ συνόλῳ θὰ εἶναι: **ἡ ἐπάρκεια τῆς Χώρας.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Εισαγωγή	5 - 7
Γεωργική Ἐκπαίδευσις	» 11 - 20
Ἀποκέντρωσις ἐν τῇ ἐξωτερικῇ Γεωργικῇ Ὑπηρεσίᾳ	» 23 - 34
Μηχανικὴ Καλλιέργεια	» 37 - 44
Μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Σιτοκαλλιέργειας	» 47 - 56
Μέτρα ὑπὲρ τοῦ Καπνοῦ	» 59 - 65
Μέτρα ὑπὲρ τῆς Ἐλαιοπαράγωγῆς	» 69 - 71
Προστασία τοῦ Βάμβακος	» 75 - 77
Κτηνοτροφία	» 81 - 84
Μέτρα ὑπὲρ τῆς Ἀμπελοργίας	» 87 - 89
Μέτρα ὑπὲρ τῆς Μελισσοκομίας	» 93 - 94
Μέτρα ὑπὲρ τῆς Σηροτροφίας	» 97 - 98
Ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι εἰς τὰ Ἐδαφολογικὰ Ἐργαστήρια ..	» 101 - 104
Φυτοπαθολογικὴ ὑπηρεσία	» 107 - 116
Γεωργικὴ Ἐπαγγελματικὴ Ὁργάνωσις	» 119 - 123
Γεωργικὴ Πίστις	» 127 - 131
Ἐξαγωγή τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν	» 135 - 137
Γεωργικὴ προπαγάνδα	» 141 - 143
Εἰδικὰ θέματα ρυθμισθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1928 καὶ ἐντεῦθεν	» 147 - 157
Ἀποκατάστασις ἀκτημόνων καλλιεργητῶν	» 155 - 160
Καταμέτρησις ἀπαλλοτριωθέντων Κτημάτων. Ὁριστικὴ διανομὴ αὐτῶν	» 163 - —
Τεχνικὰ ἔργα Ὑπουργείου Γεωργίας. Ἀρδεύσεις, Ἀποξηράνσεις, Ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα, Ὑδροεῦσις ἀγροτικά, Διευθετήσεις Χειμάρων	» 167 - 173
Μέτρα ὑπὲρ τῶν δασῶν	» 177 - 183
Διεύθυνσις Ἀνταλλαγῆς	» 187 - 193
Ἐπίλογος	» 195 - —